

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
DIRIGOSDRU SV OLTEA

CONSILIUL JUDEȚEAN OLT
DIRECȚIA GENERALĂ DE
ASISTENȚĂ SOCIALĂ ȘI
PROTECȚIA COPILULUI OLT

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial
Dezvoltarea Resurselor Umane 2007- 2013” „Investește în oameni!”

Manual de bune practici **pentru integrarea grupurilor vulnerabile** **Intervenții și măsuri din perspectiva economiei sociale**

Initiative Sociale

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
DIRPOSDRU SV OLTEȚIA

CONSILIUL JUDEȚEAN OLT
DIRECȚIA GENERALĂ DE
ASISTENȚĂ SOCIALĂ ȘI
PROTECȚIA COPILULUI OLT

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial
Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 - 2013” „Investește în oameni!”

Manual de bune practici pentru integrarea grupurilor vulnerabile

Intervenții și măsuri din perspectiva economiei sociale

*„Nu pune la îndoială puterea unui grup mic de oameni de a schimba lumea.
Este singurul mod prin care s-a întâmplat în trecut” - Margaret Mead*

ATOD

asociația
CPDIS

Inițiativă Sociale

Au participat la realizarea manualului:

Bărbulescu Anamaria Daniela – expert tehnic ATDD
Mocan Alina Mihaela – expert consiliere și mentorat DGASPC Olt
Moraru Nicoleta – expert recrutare grup țintă DGASPC Olt
Albu Nela – expert tehnic DGASPC Olt
Pastuhov Cristian – expert tehnic CPDIS

Coordonator:

Tănase Mariana – asistent manager DGASPC Olt

INTRODUCERE

Manualul de bune practici este realizat în cadrul proiectului „SOCIAL – Inițiativa Multiregională pentru Dezvoltarea Economiei Sociale și ocuparea persoanelor vulnerabile” ID 144367, implementat la nivelul regiunilor SV și SE de către Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Olt (liderul de proiect) în parteneriat cu Asociația „Tineret pentru Dezvoltare Durabilă” Târgu Jiu, Asociația "Centrul pentru Dezvoltarea Instrumentelor Structurale" Slatina și Asociația „Inițiative Sociale” Constanța.

IN CE A CONSTAT PROIECTUL

Stabilit în acord cu obiectivul general POS DRU 2007-2013 și cu obiectivele operationale ale DMI 6.1 – Dezvoltarea Economiei Sociale, obiectivul general al proiectului este facilitarea accesului pe piața muncii și promovarea incluziunii sociale pentru 580 de persoane vulnerabile și formarea profesională a 60 angajați din sistemul de asistență socială din Olt, Gorj și Constanța.

Grupul țintă al proiectului:

- 580 de persoane din grupuri vulnerabile:
  - ✓ 40 de tineri care părăsesc sistemul de protecție a copilului
  - ✓ 50 de persoane cu dizabilități
  - ✓ 100 de persoane de etnie romă
  - ✓ 100 de persoane care au părăsit timpuriu școala
  - ✓ 50 de persoane care trăiesc din venitul minim garantat
  - ✓ 240 de copii în situație de risc care provin din sistemul de protecție socială
- 60 de persoane angajate în sistemul de asistență și protecție socială

Principalele activități derulate

- *Realizarea analizei diagnostic a nevoilor persoanelor din grupurile vulnerabile la nivelul regiunilor SV și SE* constând în:
  - ✓ Colectarea datelor cantitative/calitative despre grupurile vulnerabile și nevoia de forță de muncă și evaluarea nevoile ocupaționale ale persoanelor din grupul țintă

- ✓ Analiza bunurilor și serviciilor livrate de cele 5 structuri de economie socială ce vor fi înființate în proiect
- ✓ Realizarea unei baze de date cu cele 580 persoane vulnerabile din grupul țintă
- ✓ Realizarea unui schimb de bune practici inter-regional SV Oltenia – SE și elaborarea un manual al bunelor practici în domeniul economiei sociale
- *Înființarea și dezvoltarea a 5 structuri de economie socială (SES) în județele Olt, Gorj și Constanța, respectiv:*
  - ✓ SES 1 (ROGEMAR ART CONSTRUCT) – structură de economie socială cu profil „lucrări construcții și amenajări”, cu sediul în comuna Strejești, județul Olt, în cadrul careia au fost create 9 locuri de munca, din care 7 destinate încadrării de persoane care provin din grupuri vulnerabile
  - ✓ SES 2 (OLAR ART) – structură de economie socială cu profil „olărit”, cu sediul în comuna Oboga, județul Olt, în cadrul careia au fost create 9 locuri de munca, din care 7 destinate încadrării de persoane care provin din grupuri vulnerabile
  - ✓ SES 3 (INIȚIATIVA TINERILOR) - structură de economie socială cu profil „after-school”, cu sediul în localitatea Târgu Jiu, județul Gorj, în cadrul careia au fost create 6 locuri de muncă, din care 3 sunt pentru încadrarea de persoane din grupuri vulnerabile
  - ✓ SES 4 (SC JOKER EVENT CLUB SRL) - structură de economie socială cu profil „organizare evenimente”, cu sediul în municipiul Slatina, județul Olt, în cadrul careia au fost create 6 locuri de munca, din care 3 destinate încadrării de persoane care provin din grupuri vulnerabile
  - ✓ SES 5 (ATELIERUL SUK) - structură de economie socială cu profil „croitorie”, cu punctul de lucru în comuna Cumpăna, județul Constanța, în cadrul careia au fost create 8 locuri de muncă, din care 6 sunt pentru încadrarea de persoane din grupuri vulnerabile
- *Furnizarea de programe de formare si consiliere:*
  - ✓ programe de formare profesională pentru un număr de 180 persoane din grupuri vulnerabile, respectiv cursuri de calificare în domeniul de activitate al SES pentru 75 de persoane și cursuri de inițiere adaptate nevoilor ocupaționale și cerințelor de pe piața muncii pentru 105 persoane;

- ✓ cursuri de perfecționare pentru 60 de persoane angajate în sistemul de asistență socială;
- ✓ servicii de mentorat și consiliere/orientare în cariera pentru cele 580 de persoane vulnerabile aparținând grupului țintă al proiectului.

Impactul pe termen lung al proiectului este de a crea premisele unui sistem inovativ de acces pe piața muncii pentru persoanele vulnerabile din sistemul de protecție socială aferent Regiunilor Sud-Vest și Sud-Est, având la bază o structură integrată de servicii constând în structuri de economie socială, formare profesională și mentorat specializat.

INOVATIE. DE LA GENERAL LA PARTICULAR

Scopul acestui manual este de a prezenta situația grupurilor vulnerabile vizate de proiect: tineri care părăsesc sistemul de protecție a copilului, persoane cu dizabilități, persoane care au părăsit timpuriu școala, persoane care trăiesc din venit minim garantat, copii în situații de risc, persoane de etnie romă, pornind de la un cadru general la unul particular. În cadrul general s-au obținut informații din rapoarte de cercetare pentru fiecare județ de implementare (analiza socio-economică, analiza pieței muncii), ajungând la informații concrete obținute printr-un schimb de bune practici.

Schimbul de bune practici a fost gândit ca o cercetare atât pe segmentul lucrătorilor și specialiștilor în lucrul cu persoanele vulnerabile, cât și pe segmentul grupurilor vulnerabile. Pentru realizarea schimbului de bune practici s-au semnat 15 parteneriate cu actori implicați în lucrul cu persoanele vulnerabile: Primăria Tismana, Primăria Rovinari, DGASPC Gorj, Asociația pentru Șanse Egale Tg.Jiu, AJOFM Gorj, Fundația Kids Alive România din Dobrun, Primăria Grojdibodu, Primăria Slatina, AJOFM Ilt, Fundația William Tyrrell Slatina, Primăria Topraisar, Primăria Cumpăna, Primăria Techirghiol, AJOFM Constanța și Fundația Alături de Voi.

Vor fi astfel prezentate date, aprecieri și concluzii bazate în cea mai mare măsură pe informațiile obținute în cadrul schimbului de bune practici, prin aplicarea ghidurilor de interviu la nivelul persoanelor din grupuri vulnerabile, pe de o parte, și specialiștilor care lucrează cu grupuri vulnerabile, pe de altă parte.

Ce cuprinde acest manual?

Manualul de bune practici este structurat pe trei capitole ce isi propun sa prezinte conceptele de vulnerabilitate, economie sociala si întreprindere sociala, problematica grupurilor vulnerabile si perceptia acestora privind conceptele enuntate, precum si identificarea de masuri/ recomandari pentru cresterea gradului de integrare a persoanelor vulnerabile pe piata muncii.

In **Capitolul 1 „Grupurile vulnerabile și economia socială – definitii, caracteristici generale, referinte legislative”** sunt prezentate notiuni generale privind grupurile vulnerabile, economia sociala si intreprinderile sociale, precum si principalele referinte legislative la nivel european si national.

In **Capitolul 2 „Probleme și nevoi identificate la nivelul grupurilor vulnerabile”** sunt prezentate vulnerabilitatile generale si cele specifice fiecărei categorii de grup vulnerabil in parte, informatii obtinute din: analiza socio-economica, analiza pietei muncii si raspunsurile persoanelor participante la schimbul de bune practici.

In **Capitolul 3 „Bune practici si economie sociala – de la concept la impact actual”** se evidentiaza aprecieri privind modul in care se raporteaza grupurile vulnerabile la angajatii din sistem si viceversa, modalitati de abordare si de lucru cu grupurile vulnerabile care pot fi propuse ca exemple de bune practici. De asemenea, se prezinta perceptia privind conceptul de economie sociala si opiniile privind dezvoltarea acestui domeniu si sustenabilitatea lui pentru a aduce beneficii reale grupurilor vulnerabile.

Manualul se incheie cu o serie de concluzii desprinse din experienta acumulata pe parcursul implementarii proiectului, concluzii ce pot fi concretizate in modele de bune practici in lucrul cu persoanele vulnerabile.

GRUPURILE VULNERABILE ȘI ECONOMIA SOCIALĂ – definitii, caracteristici generale, referinte legislative

1.1 Definiții ale grupurilor vulnerabile:

Termenul de grup vulnerabil este des utilizat, dar fără a avea o definiție generală comun acceptată. El se regăsește atât în legislație, cât și în rapoarte/ manuale/ ghiduri de specialitate, fiind folosit cu înțelesul de grup defavorizat, marginalizat, exclus sau grup de risc.

În documentele oficiale ale Uniunii Europene, deși nu există o definiție formală a grupurilor vulnerabile, termenul este folosit pentru a stabili egalitatea de șanse în domeniul ocupării și în alte aspecte ale vieții sociale, precum și tratamentul egal al persoanelor indiferent de originea rasială sau etnică, în procesul de incluziune socială sau integrare al acestora.¹

Definiția oficială a grupului vulnerabil o găsim în Legea asistenței sociale nr.292/2011, conform căreia **„grupul vulnerabil desemnează persoane sau familii care sunt în risc de a-și pierde capacitatea de satisfacere a nevoilor zilnice de trai din cauza unor situații de boală, dizabilitate, sărăcie, dependentă de droguri sau de alcool ori a altor situații care conduc la vulnerabilitate economică și socială”** (definiție preluată recent și în Legea 219/2015 privind economia socială).

În legislația românească există însă multiple referiri la grupurile vulnerabile, prin definirea unor termeni cum ar fi *categorie defavorizată, marginalizare, incluziune, nevoie socială, situație de dificultate*:

Termeni	Definiii	Referinte
Categoria defavorizată	„acea categorie de persoane care fie se află pe o poziție de inegalitate în raport cu majoritatea cetățenilor din cauza diferențelor identitare față de majoritate, fie se confruntă cu un comportament de respingere și marginalizare”	Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare (art.4)

¹ Studiu “Grupurile vulnerabile și economia socială. Romi și femei în dificultate. Manual de intervenție”.

Marginalizare	„poziție socială periferică, de izolare, cu acces limitat la resursele economice, politice, educaționale și comunicaționale ale colectivității, manifestată prin absența unui minimum de condiții sociale de viață”	Legea nr. 116/2002 privind prevenirea și combaterea marginalizării sociale(art. 3)
Nevoia socială	„ansamblul de cerinte indispensabile fiecărei persoane pentru asigurarea condițiilor strict necesare de viață, în vederea asigurării participării sociale sau, după caz, a integrării sociale”	Legea asistentei sociale nr.292/2011, art 6, pc.w
Incluziune socială	„ansamblul de măsuri și acțiuni multidimensionale din domeniile protecției sociale, ocupării forței de muncă, locuirii, educației, sănătății, informării-comunicării, mobilității, securității, justiției și culturii, destinate combaterii excluziunii sociale și asigurării participării active a persoanelor la toate aspectele economice, sociale, culturale și politice ale societății”	Legea asistentei sociale nr.292/2011, art 6, pc.cc
Situația de dificultate	„situația în care se află o persoană care, la un moment dat, pe parcursul ciclului de viață, din cauze socioeconomice, de sănătate și/sau care rezultă din mediul social de viață dezavantajat, și-a pierdut sau limitat propriile capacități de integrare socială; în situația de dificultate se pot afla familii, grupuri de persoane și comunități, ca urmare a afectării majorității membrilor lor”	Legea asistentei sociale nr.292/2011, art 6, pc.jj

În cele mai multe cazuri însă, grupurile vulnerabile sunt prezentate ca și categorii, acestea diferind de la un document la altul, în funcție de aria de aplicabilitate și/sau domeniul de competență al instituțiilor emitente. Astfel, grupurile vulnerabile sunt prezentate și ca grupuri de risc, grupuri defavorizate. Grupuri vulnerabile pe piața muncii, grupuri excluse social etc.

În Programul Operational Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013, axa prioritar 6, Promovarea incluziunii Sociale (Documentul Cadru de Implementare a POSDRU 2007-2013, aprobat prin Ordinul comun al ministrului muncii, familiei și protecției sociale și ministrului finanțelor publice nr. 547/1984/ iulie 2010), grupurile vulnerabile sunt:

- Persoane de etnie roma;
- Persoane cu dizabilitati;
- Tineri peste 18 ani care parasesc sistemul institutionalizat de protectie a copilului;
- Familii cu mai mult de 2 copii, inclusiv familiile monoparentale;
- Femei;
- Elevi/studenti;
- Persoane aflate anterior în detentie, persoane aflate în detentie, delincventi juvenili, precum si familiile acestora;
- Persoanele dependente de droguri si de alcool si fostii dependenti de droguri, precum si familiile acestora;
- Persoanele fara adapost;
- Victime ale violentei în familie;
- Persoane afectate de boli care le influenteaza viata profesionala si sociala (ex. HIV/SIDA, cancer etc.), precum si familiile acestora;
- Persoanele afectate de boli ocupationale;
- Imigranti;
- Refugiati si persoane care solicita azil;
- Victime ale traficului de persoane;
- Alte grupuri vulnerabile: Copii în situatie de risc; Persoane care au parasit timpuriu scoala;) Persoane care traiesc din venitul minim garantat; Persoane care locuiesc în comunitati izolate etc.

De ce sunt considerate aceste grupuri vulnerabile? În acceptiunea cuvântului, „vulnerabil” înseamnă în general lipsit de apărare, care poate fi ranit/ vatamat cu ușurință, care are părți slabe, puncte sensibile. În consecință, aceste categorii de persoane sunt considerate vulnerabile deoarece se afla în situații care îi împiedică să se integreze socio-economic și depind de servicii de sprijin oferite de societate.

Se observă că vulnerabilitatea grupurilor la care se face referire este, de regulă, o consecință a unor „lipsuri” (lipsa veniturilor, lipsa locuinței, lipsa unor abilități), sau a unor situații de dificultate (privarea de libertate, traficul, migrația). Sunt și grupuri cum sunt persoanele de etnie roma, femeile,

tinerii care parasesc sistemul de protectie – care se gasesc in situatii de vulnerabilitate dintr-o complexitate de motive – atat ca urmare a lipsurilor (educationale, materiale, informationale), cat si deoarece sunt expusi unui risc mai mare de discriminare și acces limitat la resurse pe fondul unor prejudecati existente.

De cele mai multe ori, vulnerabilitățile sunt si cauza si efect si genereaza o perpetuare a unor situatii de dependenta – de exemplu, un nivel scazut de educatie, duce la acces limitat pe piata muncii, ceea ce duce la lipsa veniturilor, asa cum lipsa veniturilor poate genera un nivel scazut de educatie (prin parasire timpurie a scolii) si acces scazut pe piata muncii sau la alte servicii.

De aceea, prin prezentul manual, ne propunem să identificăm posibile solutii si modele de interventie care sa-i ajute pe profesionistii implicati in lucrul cu persoanele vulnerabile, in sensul reducerii dependentei acestor persoane fata de ajutorul statului si depasirii unor prejudecati legate de limitele de dezvoltare ale unor categorii de grupuri vulnerabile.

1.2 Caracteristici ale grupurilor vulnerabile

Caracteristici personale: Cea mai frecventă accepțiune a vulnerabilității este cea de “slăbiciune”, “lipsă de apărare”, “lipsă de mijloace”. Persoanele din grupurile vulnerabile sunt persoane lipsite de suport, care se află adesea în stare cronică de sărăcie, fiind în incapacitate de a profita de oportunități sau de a se apăra în fața problemelor care pot apărea. Acestia reprezinta o categorie care cumuleaza riscuri pe toate dimensiunile vietii, incapabile de a face față dificultatilor.

Persoanele din grupurile vulnerabile sunt delimitate prin comparație cu majoritatea populației ca având condiții de viață mai dificile: locuințe precare sau lipsa locuinței, șomaj, nivel de educație scăzut, lipsa veniturilor. Femeile sunt considerate a fi mai expuse riscurilor sărăciei și excluziunii sociale decât bărbații.

Caracteristici psihologice și motivaționale: stima de sine scăzută (datorită stigmatului și a percepției negative a populației față de persoanele din grupurile vulnerabile); nivelul de inteligență, atenția și memoria sunt slab dezvoltate, de multe ori motivul fiind lipsa de educație, neșcolarizarea.

Comoditatea și dezinteresul alte două caracteristici întâlnite la anumite persoane din grupurile vulnerabile determină o acomodare/adaptare deficitară solicitărilor angajatorilor

În ceea ce privește motivația, specific persoanelor din grupurile vulnerabile este motivația extrinsecă care vine din recompensele și darurile celorlalți. Factorii motivaționali sunt externi, sub forma unor recompense, bani sau produse, care oferă satisfacție, recunoaștere.

O altă caracteristică a persoanelor din grupurile vulnerabile este dependența (dependența de sistemul de protecție, de primărie, de ajutoare sociale etc.). Această dependență, la unele persoane, în timp, s-a conturat în trăsătură de personalitate, influențând în mod negativ dezvoltarea personală/ profesională și socială a acestora.

Dependența de instituțiile care oferă ajutoare sociale, a creat unele prejudecăți legate de lipsa dorinței de a muncii, a unor persoane din grupurile vulnerabile.

Fragilitatea emoțională și carențele în gestionarea raporturilor sociale reprezintă caracteristici psihologice des întâlnite în interacțiunea cu persoanele din grupurile vulnerabile.

În cadrul proiectului în care este realizat prezentul manual, au fost analizate cu precădere caracteristicile și nevoile persoanelor vulnerabile din grupul țintă al proiectului, respectiv:

- Tineri peste 18 ani care părăsesc sistemul de protecție
- Persoane cu dizabilități
- Persoane de etnie romă
- Persoane care beneficiază de ajutor social
- Persoane care au părăsit timpuriu școala

Caracteristicile și nevoile specifice ale acestor grupuri, precum și concluziile legate de integrarea acestor persoane în structuri de economie socială vor fi prezentate în manual în capitolele următoare.

1.3 Conceptul de economie socială

Ca și în cazul grupurilor vulnerabile, la nivel european nu există o definiție general acceptată a conceptului de economie socială. Deoarece particularitățile de înțelegere a domeniului sunt legate de experiențe specifice de dezvoltare a unor societăți, se vorbește uneori despre modelul

anglo-saxon și cel de filiație franceză al economiei sociale. În același timp, în ultimul deceniu se fac eforturi pentru măsurarea impactului economiei sociale în sistemul de indicatori macroeconomici al economiilor naționale cum ar fi Produsul Intern Brut, rata ocupării etc. Pentru a realiza aceasta, o clarificare a structurii sectorului este inevitabilă, iar Comisia Europeană a mandatat CIRIEC (Centrul Internațional de Cercetare și Informare privind Economia Publică, Socială și Cooperatistă) să emită în decembrie 2006 un manual ghid pentru clasificarea actorilor de economie socială cu scopul integrării contribuției lor în calculul indicatorilor macroeconomici naționali.

Din analiza diferitelor tipuri de abordare cu privire la definirea domeniului de economie sociale, se constată trei modalități principale de definire:

1. Prin intermediul organizațiilor specifice de economie socială (asociații, fundații, cooperative, mutuale)

Economia sociala este înțeleasă ca „însușind organizații non-profit, cooperative și alte forme private de întreprinderi asociate sau a fost folosită ca sinonim pentru întreprinderi sociale”.

Economia sociala prin „cooperative, societăți mutuale și asociații (din ce în ce mai mult și fundații) reliefează specificul misiunii acestor organizații în cadrul economiei sociale, în special acela de a fi în beneficiul membrilor săi sau a colectivităților largi, decât de a genera profit pentru investitori”.

2. Prin intermediul unor principii specifice de funcționare

Pentru exemplificarea acestei abordări, amintim definiția care este oferită prin Carta principiilor economiei sociale (2002), ce face referire la următoarele principii specifice economiei sociale, care trebuie respectate de către diferite tipuri de actori:

- prioritate acordată individului și obiectivelor sociale și nu capitalului: acumularea de capital economic nu reprezintă o țință de bază a actorilor implicați în economia socială, acesta este relevant doar prin rezultatele lui asupra schimbării vieții celor în dificultate sau prin dezvoltarea unui profit social, centrat pe bunăstarea individului și/sau a comunității;
- structuri private;
- asociere voluntară și deschisă;
- control democratic al membrilor: deciziile se iau în baza principiului 1 om = 1 vot, și nu în funcție de contribuția la capitalul social al structurii;

- imbinarea intereselor membrilor/utilizatorilor și/ sau a interesului general;
- gestiunea autonomă și independența față de autoritățile statului;
- majoritatea excedentelor (profitul) să fie folosită pentru atingerea obiectivelor de dezvoltare durabilă și prestarea unor servicii de interes pentru membri sau de interes general: profitul obținut nu este folosit pentru a se împărți între acționarii structurilor de economie socială, ci este reinvestit pentru dezvoltarea întreprinderii sau a comunității;
- apărarea și aplicarea principiului solidarității și responsabilității.

3. Abordare mixtă

Exemplificăm cu definiția propusă de Consiliul Valon din Belgia², țară care are o lege a economiei sociale: *„Economia sociala se compune din activitățile economice desfășurate de societăți, mai ales cooperative, asociații mutuale și alte asociații în care etica este în concordanță cu următoarele principii: scopul final este mai degrabă în serviciul membrilor sau al colectivității decât al profitului, autonomia gestiunii, procesul de decizie democratică, prioritatea acordată în procesul de distribuție a veniturilor, persoanelor și muncii, față de capital”*.

Astfel, termenul de economie socială se referă la acele organizații localizate între sectorul public și sectorul economic privat, iar organizațiile de economie socială sunt angajate prioritar față de revigorarea economică și socială a unei comunități, decât de succesul propriu al organizației³.

Economia socială reprezintă un al treilea sector economic aflat la granița între sectorul privat sau de afaceri și sectorul public sau guvernamental. Dezvoltarea economiei sociale generează soluții inovatoare pentru probleme sociale, economice și/sau de mediu și satisface acele nevoi ale membrilor comunității, care au fost ignorate sau îndeplinite inadecvat de către sectorul public și/sau privat.

---

² Consiliul Valon este o structură cu rol consultativ, care are ca rol principal acordarea Guvernului valon de avize în domeniul economiei sociale și a proiectelor specifice care se doresc a fi realizate/susținute

³ Extras din Suportul de curs Economia Socială, instrument de promovare a incluziunii sociale și a cetățeniei active, ed. Asociația CRIES, 2012

Prin îndeplinirea unor obiective non-profit din sfera bunăstării sociale și a dezvoltării durabile, economia socială joacă un rol important în crearea unei societăți puternice, durabile, prospere și incluzive.

La nivel european, economia sociala are un rol cheie în realizarea obiectivelor Strategiei de la Lisabona de creștere durabilă și ocupare a forței de muncă, deoarece:

- contracarează numeroasele dezechilibre de pe piața muncii, în special prin sprijinirea ocupării forței de muncă feminine
- creează și oferă servicii de asistență comunitară
- creează și menține configurația economică a societății, contribuind astfel la dezvoltarea locală și la coeziunea socială.

Economia socială în România

Conform Institutului de economie sociala (IES), in Romania, economia sociala s-a remarcat incepand cu 2011 ca un sector important al vietii economice si sociale. In anul 2009 economia sociala furniza in Romania 159,847 locuri de munca, adica 3,3% din totalul locurilor de munca.

Sectorul neguvernamental este principalul actor al economiei sociale. Asociatiile si fundatiile constituie cel mai reprezentativ segment al economiei sociale din Romania atat din punct de vedere numeric (93% dintre organizatiile inregistrate in perioada 1990 - 2010, 89,7% din organizatiile active in anul 2009), cat si din punct de vedere al veniturilor, activelor imobilizate sau al personalului salariat. In perioada 1990-2010, sectorul neguvernamental s-a dezvoltat accelerat, ajungand la peste 22.000 de organizatii active si aproximativ 109.882 de angajati⁴.

Cooperativele ocupa o pondere de numai 3% ca numar de organizatii, dar dau inca un numar important din locurile de munca din economia sociala din Romania ponderea acestor organizatii in totalul locurilor de munca din economia sociala fiind de 31%.

Economia socială in Romania este totusi putin dezvoltata, fapt confirmat si de un studiu publicat in 2013 de Comitetul Economic si Social European despre starea economiei sociale in cele 27 de state membre ale UE – de

---

⁴ Sursa www.ies.org.ro

unde rezulta ca *tarile cu nivel scazut de acceptare sau neacceptare a conceptului de economie sociala, unde conceptul de economie sociala este putin cunoscut, se afla intr-un stadiu incipient sau nu este cunoscut*, sunt urmatoarele: Austria, Republica Cehă, Estonia, Germania, Ungaria, Lituania, Slovacia, **Romania**, Croatia si Slovenia. Acelasi studiu mentioneaza ca in Tarile de Jos, Suedia, Finlanda si Polonia, conceptul de intreprinderi sociale este larg acceptat.

Cel mai notabil progres pe care il putem mentiona in acest context este insa adoptarea Legii economiei sociale (Legea 219/2015).

După ani si ani de propuneri, dezbateri si modificari, in vara acestui an, Parlamentul Romaniei a adoptat Legea economiei sociale⁵ – act normativ extrem de important, dar aplicabil partial, in asteptarea Normelor metodologice de aplicare.

Legea ofera pentru inceput delimitari conceptuale in domeniul economiei sociale, principii si reguli generale de infiintare si functionare a intreprinderilor sociale, in acord cu directiile existente la nivel european. Astfel, conform Legii 219/2015 privind economia socială:

„Economia sociala reprezinta ansamblul activitatilor organizate independent de sectorul public, al caror scop este sa serveasca interesul general, interesele unei colectivitati si/sau interesele personale nepatrimoniale, prin cresterea gradului de ocupare a persoanelor apartinand grupului vulnerabil si/sau producerea si furnizarea de bunuri, prestarea de servicii si/sau executia de lucrari. Economia sociala are la baza initiativa privata, voluntara si solidara, cu un grad ridicat de autonomie si responsabilitate, precum si distribuirea limitata a profitului catre asociati.”

Principiile pe care se bazeaza economia sociala sunt similare celor descrise in carta europeana, respectiv:

- a) prioritate acordata individului si obiectivelor sociale fata de cresterea profitului;
- b) solidaritate si responsabilitate colectiva;

---

⁵ Legea nr. 219/2015 privind economia sociala a fost publicata in Monitorul Oficial, Partea I, nr. 561 din 28 iulie 2015, iar prevederile acesteia au intrat in vigoare la data de 27 august 2015.

- c) convergența dintre interesele membrilor asociați și interesul general și/sau interesele unei colectivități;
- d) control democratic al membrilor, exercitat asupra activităților desfășurate;
- e) caracter voluntar și liber al asocierii în formele de organizare specifice domeniului economiei sociale;
- f) personalitate juridică distinctă, autonomie de gestiune și independență față de autoritățile publice;
- g) alocarea celei mai mari părți a profitului/excedentului financiar pentru atingerea obiectivelor de interes general, ale unei colectivități sau în interesul personal nepatrimonial al membrilor.

„Economia socială contribuie la dezvoltarea comunităților locale, crearea de locuri de muncă, implicarea persoanelor aparținând grupului vulnerabil, prevăzut de prezenta lege, în activități cu caracter social și/sau activități economice, facilitând accesul acestora la resursele și serviciile comunității.”
(art.5, alin.1)

Legea precizează și activitățile prin care se realizează obiectivele de economie socială. Acestea pot fi:

- producerea de bunuri, prestarea de servicii și/sau executia de lucrări care contribuie la bunăstarea comunității sau a membrilor acesteia;
- promovarea, cu prioritate, a unor activități care pot genera sau asigura locuri de muncă pentru încadrarea persoanelor aparținând grupului vulnerabil;
- dezvoltarea unor programe de formare profesională dedicate persoanelor din grupul vulnerabil;
- dezvoltarea serviciilor sociale pentru creșterea capacității de inserție pe piața muncii a persoanelor din grupul vulnerabil.

În concluzie, scopul principal al economiei sociale, în comparație cu scopul economiei de piață, nu este obținerea de profit, ci constă în îmbunătățirea condițiilor de viață și oferirea de noi oportunități pentru persoanele dezavantajate sau făcând parte din categorii vulnerabile.

1.4 Întreprinderile sociale – structuri de integrare pe piața muncii a grupurilor vulnerabile

Întreprinderile sociale au apărut în Europa în jurul celui de-al doilea război mondial, axându-se pe colectarea sistematică de haine și mobilă. În anii '70 și '80, organizațiile de mediu active au contribuit la eforturile IS, îndeosebi la scară mică, în comunitățile locale. Activitățile lor s-au axat pe sortarea deșeurilor, reparare/ revânzare și recuperarea materialelor. În anii '90, pe lângă activitățile de revânzare, au apărut și activități de reparație și reciclare. Ca urmare a intensificării problemelor cauzate de managementul deșeurilor la nivel local și regional, a crizei economice și a recunoașterii sectorului economiei sociale ca sector de sine stătător, unele întreprinderi sociale au început să se reorganizeze pentru a valorifica oportunitățile de pe piață.

„Organizațiile Economiei Sociale sunt actori economici și sociali activi în toate sectoarele care se caracterizează în principal prin scopurile și prin forma lor specifică de antreprenoriat. Economia socială include organizații cum sunt cooperativele, mutualele, asociațiile și fundațiile. Aceste întreprinderi sunt deosebit de active în anumite domenii cum ar fi protecția socială, serviciile sociale, sănătatea, bancile, asigurările, producția agricolă, serviciile de proximitate, educație și formare, cultura, sport și activități recreative.”⁶

Întreprinderile sociale sunt inițiative private, integrate pe piața, dar îndeplinesc obiective sociale suplimentare. Ele se subordonează principiilor și obiectivelor economiei sociale, diferentiindu-se astfel de sectorul public și de cel privat clasic.

EGALITATE = SECTOR PUBLIC	PROFIT ȘI EFICIENȚA = SECTOR PRIVAT
Detinut și/sau administrat de stat Autorități publice locale, județene Regionale, naționale, europene internaționale	societăți comerciale deținute de unul sau mai mulți acționari (multinaționale, corporații, IMM)

RECIPROCIȚATE ȘI SOLIDARITATE = ECONOMIA SOCIALĂ
Cooperative, Case de ajutor reciproc Asociații, Fundații, Întreprinderi sociale

⁶ Carta principiilor Economiei Sociale, CEP – CMAF Conferința Europeană Permanentă a Cooperativelor, Mutualităților, Asociațiilor și Fundațiilor, 2002

Întreprinderile sociale favorizează reintegrarea grupurilor de risc pe piața muncii prin instruirea și ocuparea forței de muncă și/sau facilitează accesul gospodăriilor cu venituri mici la bunuri sau servicii având o calitate garantată la costuri mai mici. Din punct de vedere economic, ele oferă locuri de muncă în zona de proximitate persoanelor pentru care deplasarea sau mutarea într-o altă localitate nu ar fi o soluție dezirabilă.

În România, în lipsa unei legi a economiei sociale, întreprinderile sociale s-au dezvoltat fără a avea un statut specific de structuri de economie socială, acest termen fiind folosit și operationalizat cu precădere în documentele programatice elaborate în cadrul procesului de integrare a țării noastre în Uniunea Europeană.

Până în prezent, înființarea și funcționarea întreprinderilor sociale a avut un cadru de reglementare și de politică publică definit de diverse acte normative, cum ar fi:

- Actele normative care reglementează înființarea și funcționarea cooperativelor, asociațiilor și fundațiilor, caselor de ajutor reciproc;
- Actele normative care reglementează activitatea întreprinderilor în general (de ex. codul Fiscal, legea achizițiilor publice, etc) sau anumite domenii de activitate ca serviciile sociale și de ocupare;
- Actele normative care reglementează anumite domenii de activitate ca serviciile sociale și de ocupare - inserția în muncă a persoanelor cu dizabilități sau, mai general a grupurilor defavorizate de exemplu cum ar fi sub-contractarea, procedurile de externalizare;

Unele dintre aceste acte reglementează și rolul acestor întreprinderi în domeniile de politică publică respectiv ca furnizori de servicii respectiv ca angajatori sau actori de reinserție pe piața muncii a unor categorii defavorizate.

Ca urmare a adoptării Legii privind economia socială (Legea 219/2015), legislația românească va permite posibilitatea înființării în țara noastră a două tipuri de entități juridice: **întreprinderile sociale** și **întreprinderile sociale de inserție**. Prin lege se reglementează și statutul de întreprindere socială, respectiv întreprindere socială de inserție.

Statutul de întreprindere sociala se recunoaste prin acordarea unui **atestat** de întreprindere sociala, care se elibereaza de agentile judetene pentru ocuparea fortei de munca si care certifica scopul social al întreprinderii sociale si conformarea acesteia la principiile economiei sociale enuntate de lege. Atestatul de întreprindere sociala se acorda acelor întreprinderi sociale care dispun prin actele de infiintare si functionare respectarea urmatoarelor criterii:

- a) actioneaza in scop social si/sau in interesul general al comunitatii;
- b) aloca minimum 90% din profitul realizat scopului social si rezervei statutare;
- c) se obliga sa transmita bunurile ramase in urma lichidarii catre una sau mai multe întreprinderi sociale;
- d) aplica principiul echitatii sociale fata de angajati, asigurand niveluri de salarizare echitabile, intre care nu pot exista diferente care sa depaseasca raportul de 1 la 8.

Întreprinderea sociala de insertie este întreprinderea sociala care:

- a) are permanent, cel putin 30% din personalul angajat apartinand grupului vulnerabil, astfel incat timpul de lucru cumulat al acestor angajati sa reprezinte cel putin 30% din totalul timpului de lucru al tuturor angajatilor;
- b) are ca scop lupta impotriva excluziunii, discriminarilor si somajului prin insertia socioprofesionala a persoanelor defavorizate.

Statutul de întreprindere sociala de insertie se certifica prin **acordarea marcii sociale**. Marca sociala cuprinde certificatul care atesta statutul de întreprindere sociala de insertie, cu o valabilitate de trei ani de la data emiterii, precum si un element specific de identitate vizuala care se aplica obligatoriu asupra produselor realizate sau a documentelor care demonstreaza prestarea unui serviciu.

Legea prevede un aspect deosebit de important din perspectiva integrarii grupurilor vulnerabile in întreprinderile sociale de insertie si anume faptul ca acestea au obligatia sa asigure *masuri de acompaniament pentru insertia profesionala a persoanelor vulnerabile*.

Masurile de acompaniament pot fi **informarea, consilierea, accesul la formele de pregatire profesionala, adaptarea locului de munca la capacitatea persoanei, accesibilizarea locului de munca in functie de nevoile persoanelor** si alte masuri care au ca scop sprijinirea insertiei sociale si profesionale a angajatilor.

De asemenea, in vederea asigurarii masurilor de acompaniament, intreprinderile trebuie sa colaboreze atat cu serviciile publice de asistenta sociala de la nivel judetean si local, cat si cu agentile judetene de ocupare a fortei de munca. Suplimentar, este necesara si colaborarea cu specialisti in domenii precum psihologie, asistenta sociala, pedagogie, formare profesionala, ocupare, precum si medicina, medicina muncii sau economie sociala.

Apreciem introducerea prevederilor privind acompaniamentul ca o idee laudabila, tinand cont de faptul ca exista probleme diverse de adaptare a persoanelor vulnerabile la conditiile unui loc de munca. Ramane insa de vazut care va fi impactul practic al acestor prevederi – pot fi considerate o „complicatie” de catre cei care doresc sa infiinteze intreprinderi sociale, sau pot fi implementate cu succes si atunci vor fi create toate premisele de crestere a gradului de ocupabilitate in randul grupurilor vulnerabile.

Capitolul 2

PROBLEME SI NEVOI IDENTIFICATE LA NIVELUL GRUPURILOR VULNERABILE

Identificarea problemelor cu care se confrunta grupurile vulnerabile este o activitate incipienta a proiectului, realizata prin cercetari la nivelul celor trei judete de implementare (Gorj, Olt si Constanta) in contextul socio-economic actual, cat si din perspectiva ocupabilitatii grupurilor vulnerabile.

Modalitatea prin care echipa proiectului si-a propus sa identifice particularitatile privind vulnerabilitatea, specifice fiecărei categorii in parte, este pe doua componente:

1. Prin prezentarea informatiilor obtinute din realizarea studiilor diagnostic a nevoilor persoanelor vulnerabile la nivelul regiunilor SV si SE;
2. Prin prezentarea rezultatelor obtinute ca urmare a aplicarii ghidurilor de interviu, atat lucratorilor si specialistilor in economia sociala, cat si persoanelor apartinand grupurilor vulnerabile.

2.1 Context socio-economic si piata muncii.

Rapoartele de analiza pornesc de la țintele stabilite de Planul Național pentru Reformă în cadrul strategiei Europa 2020, prin care România intenționează să reducă numărul de persoane aflate în situație de risc de sărăcie și excluziune socială cu 580.000 persoane până în 2020 si se concretizeaza prin informatii privind fiecare categorie de grup vulnerabil in parte.

Având în vedere că discriminarea este una principalele cauze care generează sau menține situațiile de marginalizare, vom incepe prin a defini conceptul de categorie defavorizata *„acea categorie de persoane care fie se află pe o poziție de inegalitate în raport cu majoritatea cetățenilor*

datorită diferențelor identitare față de majoritate, fie se confruntă cu un comportament de respingere și marginalizare.”⁷

Saracia, educatia si ocupabilitatea - cei trei factori ai excluziunii sociale, sau cele trei probleme sociale cu care se confrunta grupurile vulnerabile trebuie abordate impreuna deoarece intre ele, de cele mai multe ori, se instaleaza o relatie de *cauza-efect*.

În ceea ce privește saracia, trebuie să începem analiza fenomenului în contextul crizei economice globale, cât și din perspectiva regresului economic în ceea ce privește industria, caracteristica celor trei județe. Pentru județul Gorj, regresul industriei extractive a fost un factor determinant cu atât mai mult cu cât economia județului Gorj are ca promotor industria extractivă și cea producătoare de energie electrică prin arderea cărbunelui. Aceste două industrii ocupă cea mai mare parte a populației ocupate în industrie și contribuie în cea mai mare parte la realizarea PIB-ului județului.

Totodată, scăderea continuă a cantității de energie produsă prin arderea cărbunelui (prețul ridicat al acestui tip de energie) va crea importante probleme în structura economică și socială a județului.⁸

Alte industrii importante: exploatarea cărbunelui și a petrolului, fabricarea articolelor tehnice din cauciuc, fabricarea armamentului, fabricarea mobilei, industria textilă și industria alimentară.

Turismul se află în fază incipientă, dar prezintă un potențial apreciabil de dezvoltare, în timp ce agricultura este un sector neperformant, deși cea mai mare parte a populației ocupate este în mediul rural; se practică o agricultură de subsistență, cu tehnologii și utilaje învechite. Prin urmare, Specificul economiei județului Gorj este industrial agrar, contribuția industriei la realizarea cifrei de afaceri realizată în județ fiind majoră, iar populația ocupată în agricultură este majoritară față de totalul populației ocupate.

Județul Olt a fost alt județ unde procesul restructurării industriale a avut drept consecință pierderi de locuri de muncă. Dar, spre deosebire de alte

---

⁷ *Grupurile vulnerabile și economia socială. Romi și femei în dificultate. Manual de intervenție, Raluca Slapciu (INCCV), Smaranda Rotaru (Catalactica))*

⁸ Determinanți ai ocupării grupurilor vulnerabile din perspectiva furnizorilor de servicii sociale, Lect. Calina Butiu, Alba Iulia, 2011

judete, Oltul este un județ puternic agricol, o mare parte a angajaților din industrie reorientându-se către activități agricole.

Cel mai important potential de dezvoltare al județului Constanta îl reprezintă resursele turistice. Litoralul Marii Negre care cuprinde 13 stațiuni cu unități de cazare, tratament și agrement (hoteluri, moteluri, vile, campinguri) desfășurate de-a lungul a 70 km de coastă între Navodari și Mangalia.⁹

Regiunea mai beneficiază și de un important fond balnear cu o veche tradiție și anume Lacul Techirghiol Eforie Nord (namol curativ cu proprietăți asemănătoare celui de la Marea Moartă).

Platforma continentală a Marii Negre conține rezerve semnificative de minerale și hidrocarburi exploatate cu echipamente de foraj marin produse în România.

Observăm însă că în fiecare județ de implementare se conturează o particularitate caracteristică - dependentă de o singură activitate economică, ducând la declinul altor activități economice.

Sărăcia se evidențiază ca factor de excludere socială, în rândul beneficiarilor de venit minim garantat și cetățenilor de etnie romă, în contextul nivelului scăzut de educație și a gradului scăzut de ocupabilitate.

În ceea ce privește educația, sărăcia și excluderea socială, acestea sunt asociate cu un risc ridicat de neșcolarizare, abandon școlar și rezultate școlare nesatisfăcătoare. Existența unor costuri ale educației creează dezavantaje clare pentru copiii din familiile afectate de sărăcie, care nu-și permit astfel de contribuții suplimentare, ajungând până la neînscrisere școlară, absenteism sau chiar abandon școlar. Părinții sunt nevoiți să acopere costuri de manuale, rechizite, transport, pe care nu și le permit. Accesul la educația preșcolară este și mai dificil, în condițiile în care educația preșcolară nu reprezintă învățământ obligatoriu, iar resursele puse la dispoziție grădinițelor sunt minime.¹⁰

Prin urmare, am identificat următoarele probleme în rândul grupurilor vulnerabile, din punctul de vedere al sistemului educațional și de formare profesională, corelat cu piața muncii și incluziunea socială:¹¹

---

⁹ Anuarul Statistic al României – ediția 2008

¹⁰ www.anc.edu.ro, *Analiza socio-economică formare profesională și inovare socială*

¹¹ *Dezechilibre de pe Piața Muncii în Județul Gorj privind Ocuparea și Somajul*, Coordonator Gherghinescu Oana, Craiova, 2010

➤ **Lipsa de interes fata de munca**, Cu cât sunt mai dependenți de sistemul de protecție socială cu atât au mai puțin dezvoltate deprinderi sociale de bază, necesare încadrării în munca, am putea spune ca aceasta tendința o găsim la majoritatea categoriilor vulnerabile apte de munca.

Beneficiarii de venit minim garantat trebuie, conform *Legii 416/2001 privind venitul minim garantat*, să prezinte primăriilor de domiciliu, adeverința că sunt în evidența agențiilor teritoriale pentru ocuparea forței de muncă și că nu au refuzat un loc de muncă.

Persoanele de etnie romă sunt categoria vulnerabilă care se confruntă cu stereotipuri legate de etnie, ducând la marginalizare socială, la scăderea gradului de școlaritate și implicit la lipsa motivației de angajare.

Tinerii din sistemul de protecție socială, cu dizabilități sau nu, prezintă carente în ceea ce privește deprinderile de viață independentă, în rândul lor se observă cel mai pregnant dependența de sistemul de asistență socială și lipsa interesului pentru ocupabilitate.

➤ **Tendința de creștere a ratei de abandon școlar**, pusă pe seama lipsei de instituții sau centre de consiliere profesională, a săraciei, sau chiar a dezinteresului familiilor privind educația copiilor. Această tendință o regăsim cu precădere în rândul cetățenilor de etnie romă sau a beneficiarilor de venit minim garantat, pe fondul săraciei și a lipsei de informare.

➤ **Somajul și dezechilibrele de pe piața muncii**. Somajul este principală forma de dezechilibru pe piața muncii, cât și un factor promotor al excluziunii sociale ducând la pierderi de venit, erodarea legăturii și raporturilor sociale cu comunitatea. Ocuparea forței de muncă constituie în orice societate o problemă esențială a asigurării echilibrelor macroeconomice și stabilității social-politice. Ocupabilitatea este totodată un factor definitoriu, asemeni gradului de dezvoltare socio-economică, în analiza fenomenului de excluziune socială.

Pentru o analiză corectă a pieței muncii în regiunile vizate de proiect, plecam de la analiza ocupabilității din perspectiva factorilor: somaj, structura forței de muncă, cât și a măsurilor: oferta locuri de muncă, servicii de orientare și consiliere profesională, furnizori de formare profesională.

Principalele constatări din analiza pieței muncii la nivel național, indică o scădere a populației active și mai ales a populației ocupate (în mod deosebit în mediul rural și în cazul persoanelor aparținând grupurilor vulnerabile). Se constată o rată de ocupare mai mică decât la nivel național și un decalaj semnificativ față de ținta UE pentru 2020 (care prevede o rată de ocupare de 70% în 2020).

Șomajul este un fenomen contemporan, complex, cuprinzător, care include în sfera sa aspecte economice, sociale, politice, psihologice și morale. Șomajul a devenit principala formă de dezechilibru pe piața muncii, constând în nefolosirea unei părți din forța de muncă salariată.

Șomajul este caracterizat de pierderea de venit, pierderea încrederii de sine, erodarea raporturilor cu comunitatea și apariția sentimentelor de alienare și excludere din viața normală, ceea ce provoacă tensiuni și amenințarea stabilității sociale.

Ca fenomen macroeconomic, șomajul reprezintă persoanele active fără ocupație, care caută de lucru; sau el este format din excesul de resurse de muncă în raport cu cei ce pot fi ocupați, în condițiile de rentabilitate impuse de piață.

Sporirea sau diminuarea ocupării nu se identifică cu scăderea sau agravarea șomajului. Pentru a se realiza o imagine mai apropiată de adevăr, este necesar să se ia în considerație și variațiile nivelurilor activității populației. Deci, noțiunea de șomaj trebuie să fie corelată cu indicatorii privind stocul și fluxurile populației active, ca și cu repartiția și durata șomajului.

În județul Olt, conform Institutului Național de Statistică, la sfârșitul lunii iulie 2015 erau înregistrați un număr de 13776 someri (5282 femei), cu o rată a șomajului peste media pe țară (5,0%), de 7,7% (6,1% pentru femei).¹²

Pentru județul Gorj, la sfârșitul lunii iulie 2015 erau înregistrați un număr de 12292 someri (5248 femei), cu o rată a șomajului de 8,4% (7,9% pentru femei).¹³

În județul Constanța, la sfârșitul lunii iulie 2015 se înregistrau 8995 someri (din care 4491 femei), rata șomajului fiind de 2,9% (3,3% în rândul femeilor) - mai scăzută decât media pe țară.¹⁴

---

¹² Institutul Național de Statistică – Buletin statistic lunar al regiunii de dezvoltare Sud-Vest Oltenia.

¹³ Institutul Național de Statistică – Buletin statistic lunar al regiunii de dezvoltare Sud-Vest Oltenia

Reținem referirea pertinentă la criza economică care marginalizează „în masă”, ca factor al unei vulnerabilități generalizate și la dependența de stat și de serviciile de protecție socială oferite de acesta.

Analizand categoriile de persoane inregistrate in evidentele AJOFM-urilor la nivelul tarii, programele de consiliere/formare si proiectele derulate in acest sens, observam ca toate masurile de insertie profesionala se adreseaza grupurilor vulnerabile.

Cel mai frecvent apar menționate grupurile care sunt deja ținta politicilor de incluziune socială:

- *romii,*
- *persoanele cu handicap,*
- *tinerii postinstituționalizați,*
- *persoanele de peste 45 ani* (printre care, femeile sunt mai des menționate). *Locuirea în rural* apare des menționată ca factor suplimentar al neocupării.

Factori cauzali ai vulnerabilității pe piața muncii:

Nr. crt.	Factorul cauzal	Grup tipic
1.	Lipsa de interes pentru muncă	Romi
2.	Lipsa de experiență	Tineri absolvenți
3.	Limita de vârstă impusă de angajator	Persoane de 45+ ani
4.	Stereotipuri și prejudecăți	Romi Persoane cu dizabilități Foști deținuți Femei de 45+ ani
5.	Comportamente asociale și antisociale	Romi Tineri Foști deținuți
6.	Capacități funcționale limitate	Persoane cu dizabilități Persoane de 45+ ani
7.	Inflexibilitatea ocupațională	Persoane de 45+ ani
8.	„Nepotismul”	Persoane fără „relații”
9.	Lipsa calificării conform cerințelor pieței	Persoane de 45+ ani
10.	Dispariția ocupațiilor tradiționale	Romi Rezidenții din rural
11.	Oferta limitată a pieței muncii	Nespecificat

¹⁴ Institutul National de Statistica – Buletin statistic lunar al judetului Constanta

12.	Slaba informare privind locurile de muncă vacante	Nespecificat
13.	Distanța față de oraș	Rezidenții din ruralul marginal
14.	Legislația	Persoane cu dizabilități
15.	Obligațiile familiale	Mame tinere
16.	Sărăcia	Beneficiari de VMG Persoane fără adăpost

2.2 Probleme si nevoi – rezultatele cercetarii pe baza de interviu

Odata creionat contextul socio-economic si spatial pentru judetele de implementare, analiza s-a concentrat pe identificarea principalelor probleme sociale existente in randul grupurilor vulnerabile.

Toate categoriile de grupuri vulnerabile supuse analizei: *tineri peste 18 ani care părăsesc sistemul instituționalizat de protecție a copilului, persoane cu dizabilități, persoane de etnie roma, persoane care trăiesc din venitul minim garantat, persoane care au părăsit timpuriu școala*, sunt supuse riscului de excluziune sociala, dar la fiecare categorie in parte gasim particularitati in ceea ce priveste vulnerabilitatea.

Cercetarea cantitativa privind vulnerabilitatile s-a realizat prin schimbul de bune practici derulat in cadrul proiectului. Schimbul de bune practici a inclus:

- activități de colaborare cu actori care activează în sfera asistenței și incluziunii sociale, semnandu-se 15 parteneriate cu actori implicati in lucrul cu persoanele vulnerabile: Primăria Tismana, Primăria Rovinari, DGASPC Gorj, Asociația pentru Șanse Egale Tg.Jiu, AJOFM Gorj, Fundația Kids Alive România din Dobrun, Primăria Grojdibodu, Primăria Slatina, AJOFM Olt, Fundația William Tyrrell Slatina, Primăria Topraisar, Primăria Cumpăna, Primăria Techirghiol, AJOFM Constanța și Fundația Alături de Voi.
- aplicarea unor ghiduri de interviu angajaților care lucrează cu persoane vulnerabile si persoanelor din grupurile vulnerabile. Pe componenta de analiza nevoi, s-a optat pentru o abordare calitativă prin utilizarea ca instrument de cercetare a Ghidului de interviu urmarind:

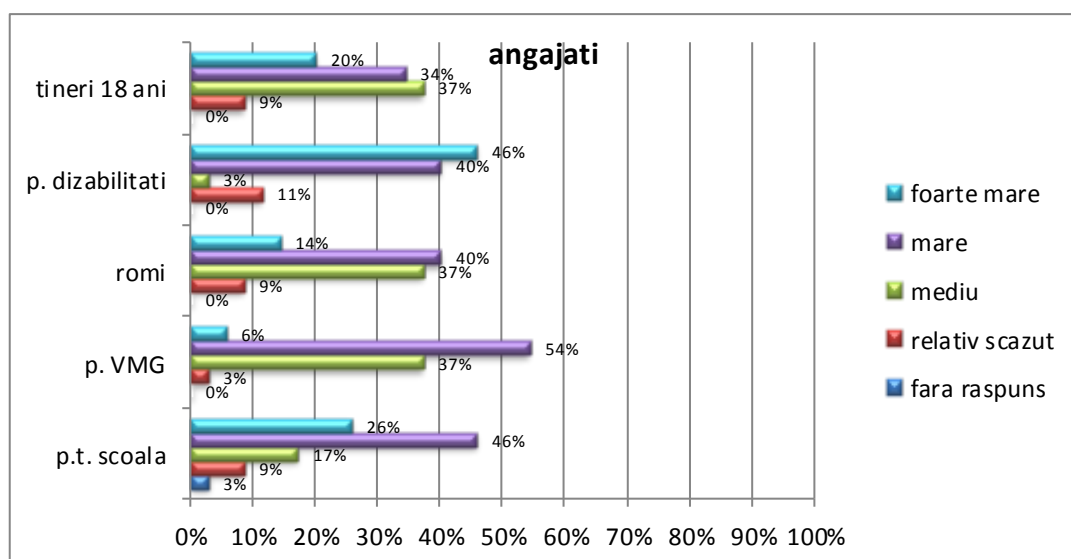
- identificarea factorilor sociali/personali/institutionali ai vulnerabilitatii pe piata muncii a persoanelor vulnerabile;
- gradul de adaptabilitate al persoanelor vulnerabile la specificul si conditiile de munca;
- impactul politicilor sociale asupra cresterii gradului de ocupare in randul persoanelor vulnerabile.

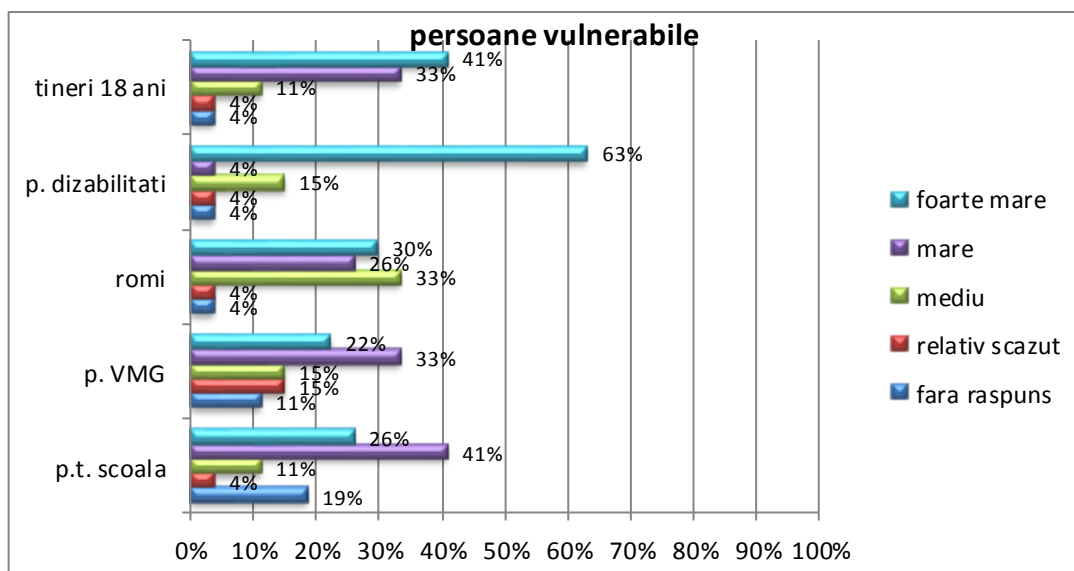
Au fost intervievate 35 de persoane apartinand categoriei de lucratori si specialisti in domeniul economiei sociale si 27 de persoane apartinand grupurilor vulnerabile.

În ceea ce privește eșantionarea, aceasta a fost una nestandardizată, aplicarea ghidurilor de interviu s-a făcut la persoanele identificate de către reprezentanții instituțiilor/ organizațiilor participante la schimbul de bune practici. Pentru realizarea unor eșantioane similare pe fiecare județ, s-au stabilit ca și categorii de entități participante la schimbul de bune practici: primării din fiecare județ, AJOFM-uri, ONG-uri și servicii din cadrul DGASPC-urilor.

Prezentare itemi cercetare cantitativa

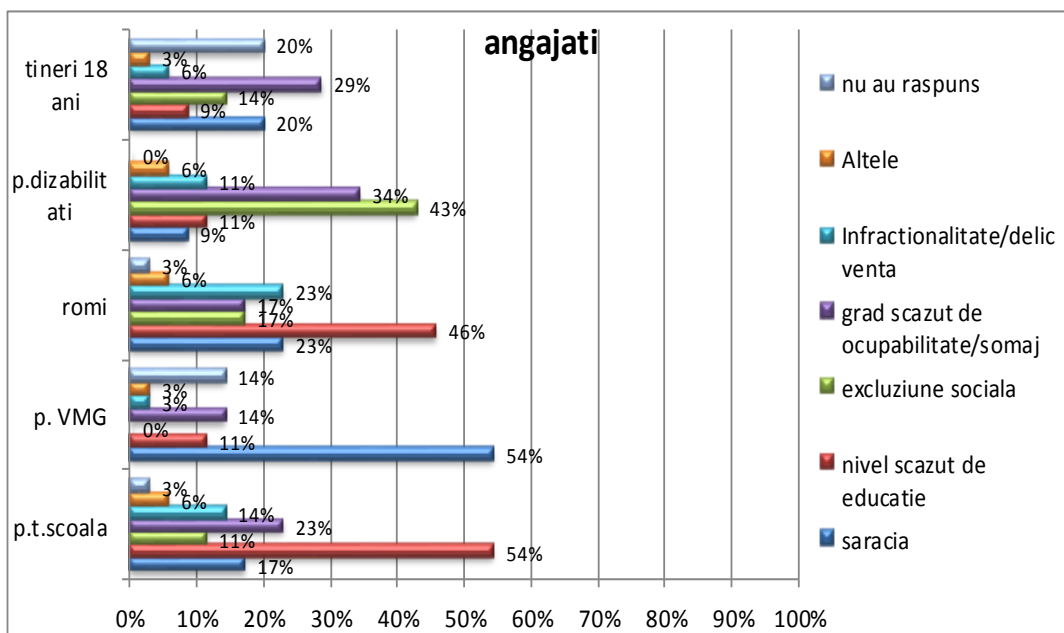
1. Cum apreciați gradul de vulnerabilitate a următoarelor categorii de persoane din grupul țintă al proiectului?

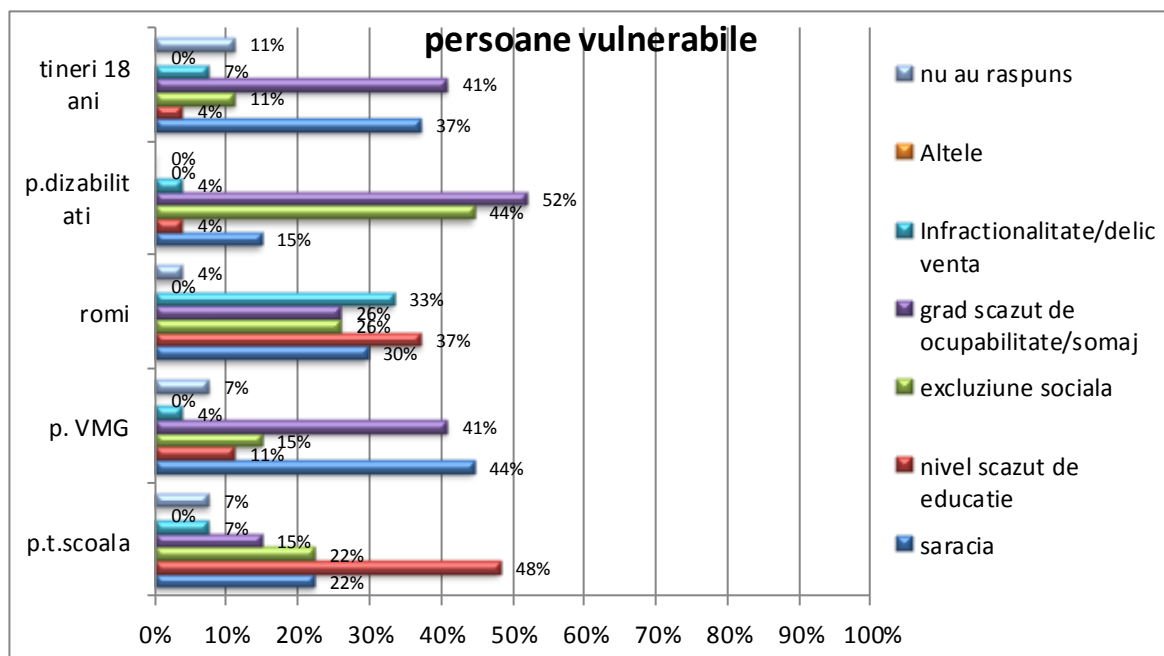

Majoritatea respondentilor (angajati si persoane vulnerabile) au mentionat categoria persoanelor cu dizabilitati cu grad foarte mare de vulnerabilitate, urmand persoanele care traiesc din VMG (angajati), tinerii care parasesc sistemul (persoane vulnerabile) cele care au parasit timpuriu scoala si persoanele de etnie roma cu grad mare de vulnerabilitate.

2. Care considerați că sunt principalele probleme cu care se confruntă aceste categorii sociale?

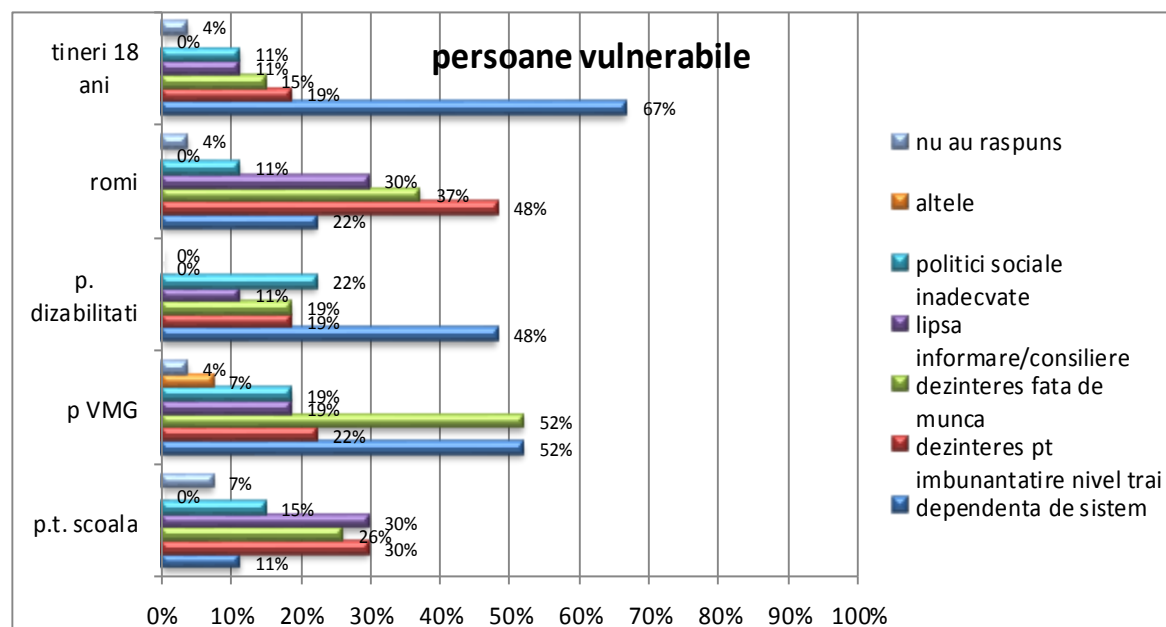
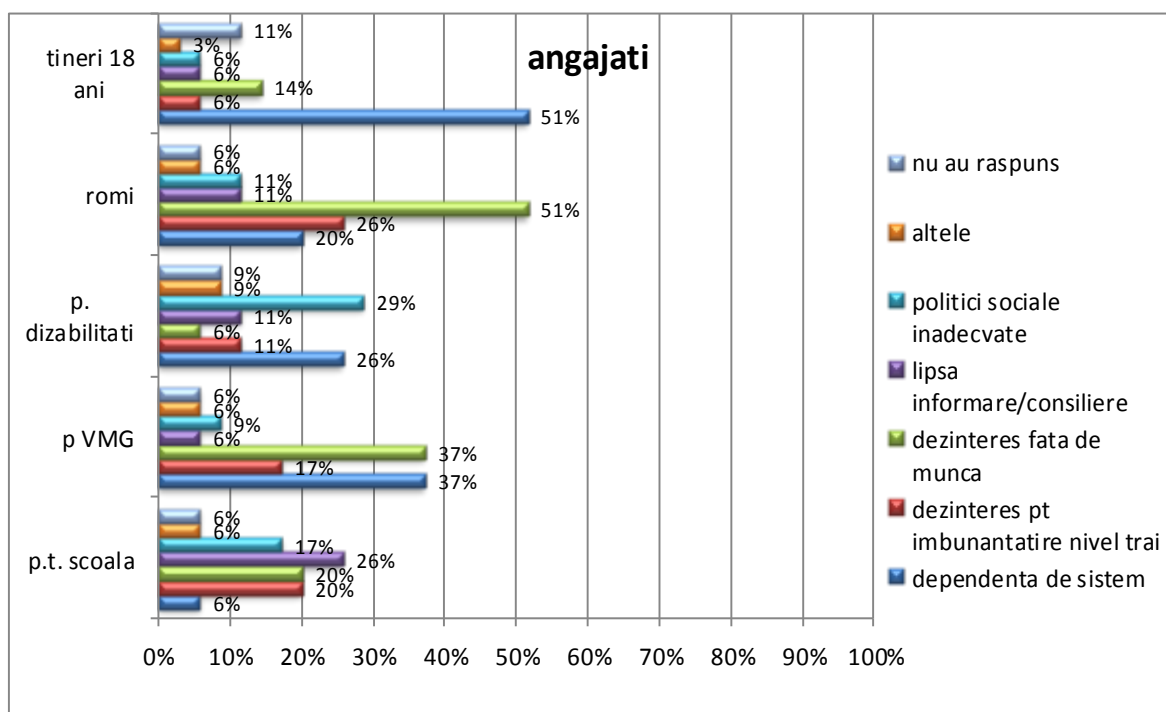

Problemele pregnante pentru fiecare categorie in parte sunt:

- Tinerii care parasesc sistemul: saracia si somajul;
- Persoanele cu dizabilitati: somaj, excluziune;
- Persoanele de etnie roma: nivel scazut de educatie, infractionalitate si saracie;
- Persoane care traiesc din VMG: saracie;
- Persoane care au parasit timpuriu scoala: nivel scazut de educatie, somaj.

3. Care considerați că sunt principalele obstacole care au determinat problemele sociale cu care se confruntă aceste categorii sociale?

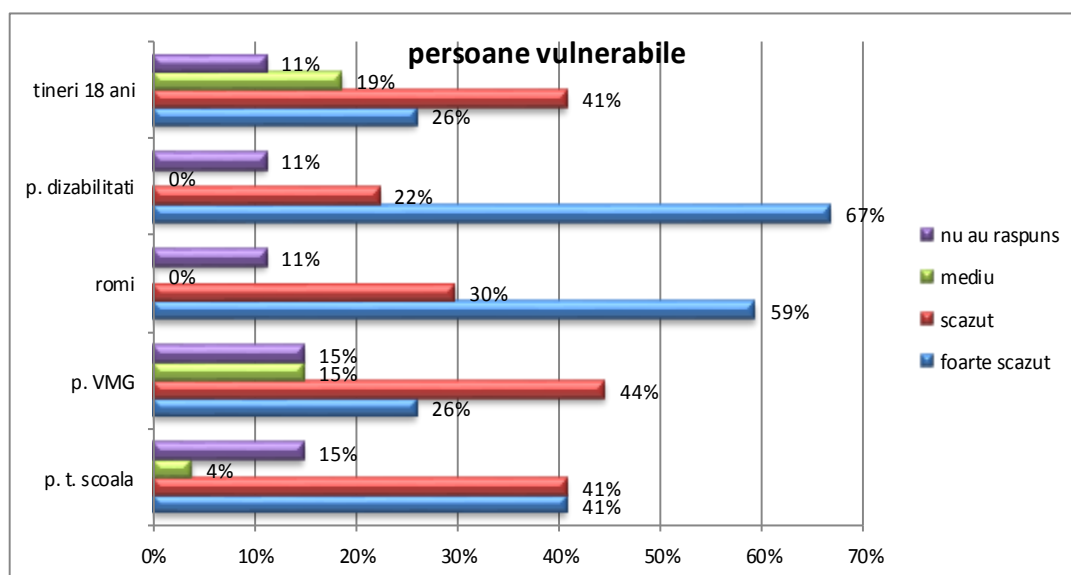
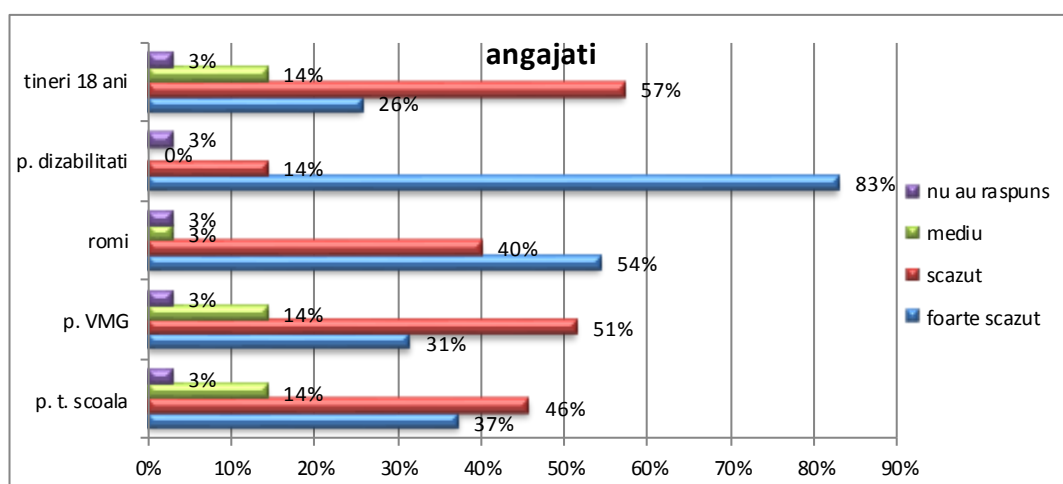

Observam ca raspunsurile furnizate de cele doua categorii de respondenti sunt asemanatoare, astfel ca:

- pentru tinerii care parasesc sistemul principalele obstacole sunt: dependenta fata se sistemul de protectie sociala si dezinteresul pentru imbunatatirea nivelului de trai;

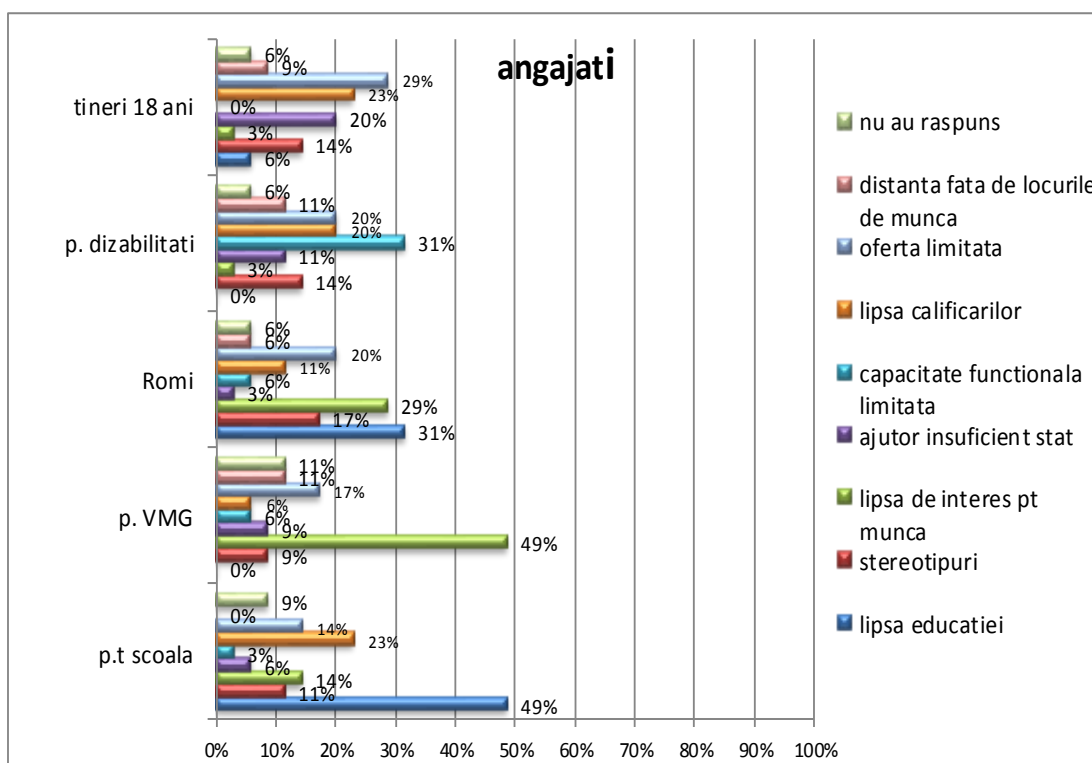
- pentru persoanele cu dizabilitati: dependenta de sistem si politicile sociale inadecvate;
- pentru persoanele de etnie roma: dezinteres fata de munca, dezinteres pentru imbunatatirea nivelului de trai si lipsa informarii si consilierii;
- pentru persoane care traiesc din VMG: dependenta de sistem, dezinteres fata de munca, dezinteres pentru imbunatatirea nivelului de trai, politici sociale inadecvate
- pentru persoane care au parasit timpuriu scoala: dezinteres pentru imbunatatirea nivelului de trai si lipsa informarii si consilierii.

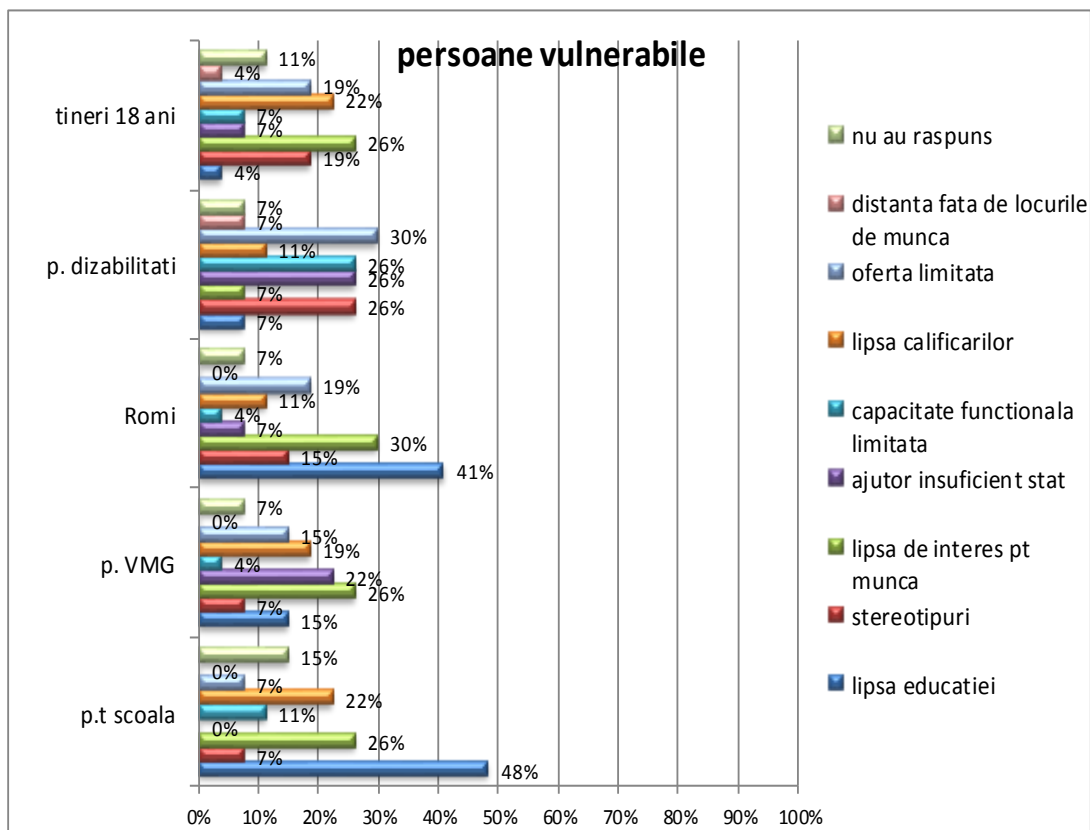
4. Cum apreciați gradul de ocupabilitate (integrare pe piața muncii) a următoarelor categorii de persoane din grupul țintă al proiectului?

Respondentii au apreciat un grad foarte scazut de ocupabilitate pentru persoanele cu dizabilitati (83% angajati, 67% persoane vulnerabile) si persoanele de etnie roma (54% angajati si 59% persoane vulnerabile), un grad scazut pentru celelalte categorii de grupuri vulnerabile.

5. Care considerați că sunt cauzele gradului scăzut de integrare pe piața muncii în rândul categoriilor sociale prezentate?

Principalele cauze identificate pentru fiecare categorie in parte sunt:

- Tinerii care parasesc sistemul: lipsa de interes si lipsa calificarilor conform cerintelor pietei muncii;
- Persoanele cu dizabilitati: oferta limitata a pietei muncii, capacitate functionala limitata, neimplicarea statului
- Romi : nivel scazut de educatie, lipsa de interes
- Persoane care traiesc din VMG: lipsa de interes
- Persoane care au parasit timpuriu scoala: nivel scazut de educatie, lipsa de interes.

Sintetizand raspunsurile furnizate de respondentii care activeaza in domeniul social, observam o relatie de dependentă între raspunsurile furnizate si interacțiunea acestora cu grupuri vulnerabile, conform specificului muncii sociale desfășurate. De exemplu, în cadrul direcțiilor de asistență socială este mai bine cunoscută problema tinerilor postinstituționalizați si a persoanelor cu dizabilitati, în AJOFM-uri este mai

cunoscută problema șomerilor de lungă durată, în primarii, problema beneficiarilor de diferite tipuri de beneficii sociale pentru persoanele din familiile sarace, iar ONG-urile cunosc și descriu mai în detaliu o varietate mai mare de grupuri, în funcție de proiectele și programele pe care le derulează.

Se conturează vulnerabilități specifice fiecărei categorii în parte, influențate de o serie de factori: personali, sociali, economici, instituționali, politici etc.

Factorii personali sunt cel mai amplu și mai detaliat descriși în răspunsuri, fiind mai bine cunoscuți de subiecți ca urmare a experienței directe.

Pentru *tinerii care parasesc sistemul de protecție socială*, identificăm următorii factori ai vulnerabilității și excluziunii sociale: lipsa abilităților de comunicare și handicapul social produs de instituționalizare, handicap ce le limitează posibilitatea de a duce o viață independentă postinstituționalizare.

Pentru *persoanele cu dizabilități*, pregnantă este capacitatea funcțională limitată, ce generează o serie de alți factori: politici – strategii/legislație privind stimularea includerii lor pe piața muncii; personali – excluderea socială, stima de sine scăzută...,etc.

Principalul obstacol privind integrarea *persoanelor de etnie romă* este lipsa școlarizării, care duce de cele mai multe ori la infraționalitate și implicit la discriminare din partea societății pe de o parte, și a reticentei angajatorilor pe de altă parte.

Pentru *persoanele care au parasit timpuriu școala*, factorii vulnerabilității sunt concentrați în jurul nivelului scăzut de educație ce generează un handicap în inserția pe piața muncii.

Vulnerabilitățile *persoanelor care trăiesc din VMG* vin atât din factori personali: refuzul de a se angaja, cât și din factori de sistem/politici: dependența de ajutoarele sociale acordate de stat, fără a limita perioada în care pot fi beneficiari.

Capitolul 3

BUNE PRACTICI SI ECONOMIE SOCIALA – DE LA CONCEPT LA IMPACT ACTUAL

Acest capitol cuprinde prezentarea percepției pe care o au grupurile vulnerabile și specialiștii care lucrează cu grupurile vulnerabile în ceea ce privește bunele practici și economia socială. Prezentarea este realizată pe baza itemilor ultimelor două componente din cercetarea realizată în cadrul proiectului, prin activitatea de schimb de bune practici. Aceste două componente au fost structurate după cum urmează:

- ca întrebări deschise, la care persoanele intervievate și-au putut exprima opiniile cu privire la măsurile care se pot lua pentru grupurile vulnerabile,
- întrebări grilă cu mai multe răspunsuri permise, pentru identificarea domeniilor de înființare a întreprinderilor sociale, propuse de persoanele intervievate
- întrebări grilă cu un singur răspuns permis, pentru a afla în ce măsură lucrătorii sociali/grupurile vulnerabile sunt familiari termenilor de *conomie socială* și *întreprindere socială*.

Totodată, din interpretarea calitativă a ghidurilor de interviu au fost sintetizate răspunsuri ce au dus la informații privind impactul politicilor sociale asupra creșterii gradului de ocupare în rândul persoanelor vulnerabile, au fost corelate experiențele persoanelor intervievate, experiențe ce pot fi concretizate prin elaborarea unor intervenții de suport ce pot fi oferite persoanelor supuse riscului de excluziune socială.

Scopul final este de a identifica oportunități și provocări ale acestor modele de incluziune și de parteneriat și de a cunoaște recomandările lucrătorilor sociali și specialiștilor în economie socială cu privire la sustenabilitatea modelelor de incluziune pe piața muncii a persoanelor defavorizate.

Prezentarea itemilor din ghidurile de interviu.

1. *(întrebare deschisă) Ce măsuri credeți că ar trebui luate pentru:*
  - 1.1. *Ameliorarea problemelor sociale cu care se confruntă grupurile vulnerabile menționate?*
  - 1.2. *Creșterea gradului de ocupabilitate pentru grupurile vulnerabile menționate?*

Din raspunsurile exprimate sunt propuse urmatoarele masuri pentru fiecare categorie de grup vulnerabil in parte:

- ✓ consilierea si informarea tinerilor care parasesc sistemul, stimularea angajatorilor pentru a angaja aceasta categorie vulnerabila; dezvoltarea serviciilor sociale pentru a informa tinerii cu privire la locurile de munca existente, pentru a-i sprijini, consilia si orienta socio-profesional.
- ✓ diversificarea ofertei locurilor de munca pentru persoanele cu dizabilitati, stimularea angajatorilor pentru a angaja aceasta categorie vulnerabila; specializarea in domenii specifice dizabilitatilor, dezvoltarea voluntariatului si cresterea numarului organizatiilor de sprijin.
- ✓ implicarea comunitatii pentru stimularea persoanelor de etnie roma in vederea angajarii, consiliere educationala prin sprijin din comunitate si evitarea discriminarii etniei, scolarizarea lor si motivarea parintilor pentru a-si trimite copiii la scoala, incheierea unor parteneriate cu asociatiile care desfasoara activitati legate de acest grup vulnerabil.
- ✓ limitarea dependentei fata de sistemul de stat (a venitului minim garantat) si consilierea lor pentru a-si cauta locuri de munca, crearea de locuri de munca la nivel local, programe specifice de reconversie profesionala.
- ✓ reluarea studiilor (inclusiv in programul seral) si obtinerea unor calificari, locuri de munca pentru persoanele care au parasit timpuriu scoala, unde sa fie calificati la locul de munca. Implicarea autoritatilor prin consiliere in vederea integrarii/reintegrarii socio-profesionale.

Pentru toate categoriile de grupuri vulnerabile a mai fost mentionata o mai mare implicare a clasei politice prin planuri de masuri concrete si adaptate nevoilor reale fiecărei categorii in parte.

2. Care considerați că sunt cele mai importante cerințe în lucrul cu persoanele vulnerabile? – întrebare deschisa

La aceasta intrebare raspunsurile celor doua categorii de respondenti (angajati/persoane vulnerabile) se diferentiaza.

Persoanele vulnerabile se raporteaza la propriile persoane si la modul cum percep sau cum isi doresc sa fie relatia cu angajatii, mentionand: rabdarea sporita, dedicarea asupra muncii, evitarea conflictelor, raportarea la grup si nu la individ.

Angajatii care lucreaza cu persoanele vulnerabile furnizeaza raspunsuri cu referire la dezvoltarea profesionala continua de care este nevoie. Acestei intrebari au raspuns cu predilectie angajatii din DGASPC-uri. Respondentii au mentionat: dezvoltarea abilitatilor si cunostintelor in diverse domenii, dezvoltarea serviciilor de consiliere sociala, indrumarea catre educatie, formarea profesionala, rabdarea si atitudinea pozitiva.

3. Care este cea mai frumoasa experienta a dumneavoastra in lucrul cu persoanele vulnerabile/in relatia cu angajatii care lucreaza cu persoanele vulnerabile? - intrebare deschisa

Persoanele vulnerabile intervievate au mentionat consilierea si sprijinul primite din partea angajatilor din sistemul de asistenta sociala, in timp ce angajatii care lucreaza cu persoanele vulnerabile au oferit raspunsuri mai detaliate: integrarea sociala a tinerilor, consilierea persoanelor vulnerabile in a continua studiile si in gasirea unor locuri de munca, sprijinul oferit si dupa ce parasesc sistemul de asistenta sociala, lucrul propriu-zis cu persoanele vulnerabile.

4. Care considerați că sunt principalele aspecte negative/ greșeli care se fac în relația cu persoanele din grupurile vulnerabile?- intrebare deschisa

Persoanele vulnerabile intervievate au mentionat judecarea grupului dupa un individ si influentarea unui grup in mod negativ, atitudini discriminatorii.

Angajatii care lucreaza cu persoanele vulnerabile au mentionat: discriminarea sociala, maniera in care trecerea la viata in afara sistemului de protectie este resimtita de persoanele vulnerabile ca pe o prapastie, lipsa empatiei cu persoana vulnerabila, refuzul angajatorilor de a incadra persoane cu dizabilitati, revenirea copiilor in sistem dupa integrarea in familii.

5. Care este cea mai negativă experiență a dumneavoastră în lucrul cu persoanele vulnerabile/angajatii care lucreaza cu grupurile vulnerabile?

Acestei intrebari au raspuns cu predilectie angajatii din DGASPC. Respondentii au mentionat: refuzul unui loc de munca in favoarea ajutorului social, lipsa sprijinului din partea familiei pentru o persoana cu dizabilitati (cu un sentiment de jena fata de dizabilitatea copilului), lipsa de reactie a unor reprezentanti ai autoritatilor locale.

Persoanele vulnerabile au oferit un numar foarte mic de raspunsuri: lipsa de interes, excluderea persoanelor vulnerabile, ignoranta angajatilor.

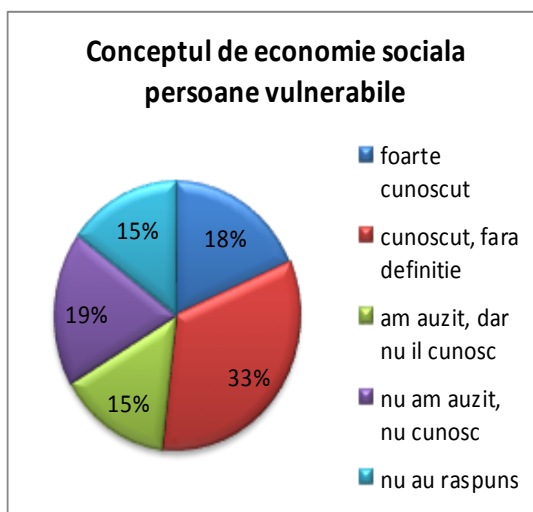
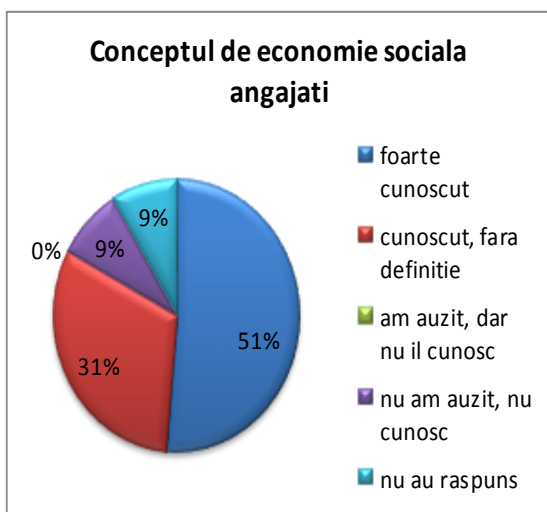
6. Ați fost vreodată implicat/implicată într-un proiect/program/activitate care să vizeze îmbunătățirea gradului de integrare pe piața muncii a persoanelor din grupuri vulnerabile? - intrebare inchisa cu 2 variante de raspuns

Foarte putini respondenti apartinand grupurilor vulnerabile au fost angrenati in proiecte, in timp ce aproximativ 50% din persoanele intervievate apartinand angajatilor au fost angrenate in diferite proiecte/activitati care sa vizeze cresterea gradului de ocupabilitate, fiecare respondent mentionand scopul si rezultatele obtinute.

Putem identifica diferente de perceptie intre angajatii din DGASPC sau asociatii/fundatii si cei din cadrul primariilor sau AJOFM, primii furnizand cele mai multe si mai detaliate raspunsuri.

Respondentii au mentionat: dezvoltarea abilitatilor si cunostintelor in diverse domenii, dezvoltarea serviciilor de consiliere sociala, indrumarea catre educatie, formarea profesionala ca cerinte esentiale in lucrul cu grupurile vulnerabile, au metionat implicari in diverse activitati sau proiecte.

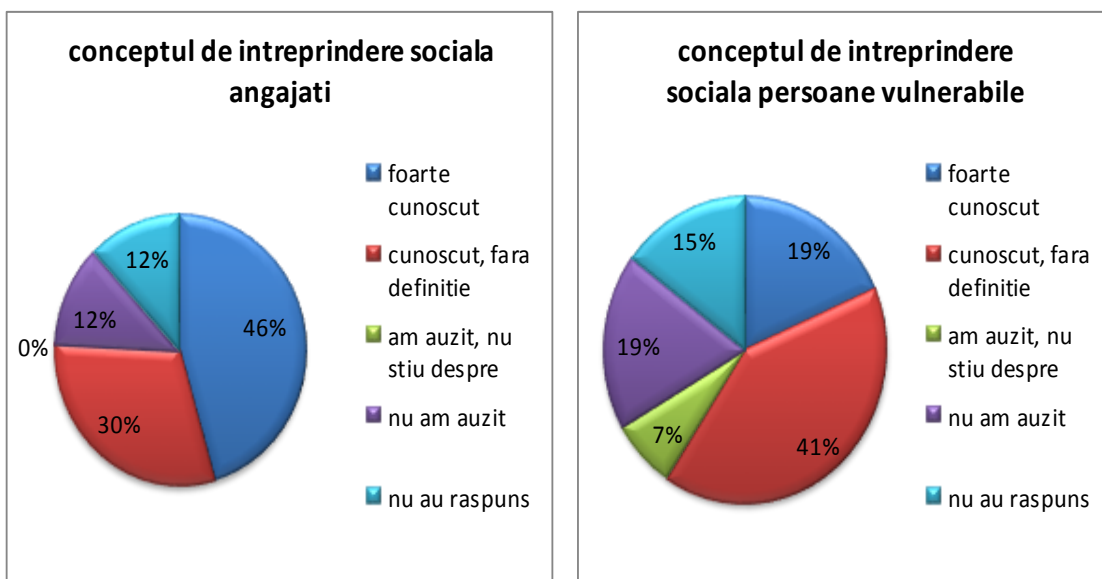
7. Cât de cunoscut vă este conceptul de economie socială?- intrebare tip grila cu un singur raspuns permis.

În procent de 51% respondenții aparținând angajaților, cunosc foarte bine termenul și o parte din respondenți cunosc termenul fără a-l putea defini (31%).

În procent mic respondenții persoane vulnerabile, cunosc termenul fără a-l putea defini (33%) și o parte din respondenți nu l-au auzit (19%).

8. Cât de cunoscut vă este conceptul de întreprindere socială? - întrebare tip grila cu un singur răspuns permis.

În procent de 43% respondenții angajați cunosc foarte bine termenul și o parte din respondenți (30%) cunosc foarte termenul, fără a-l putea defini.

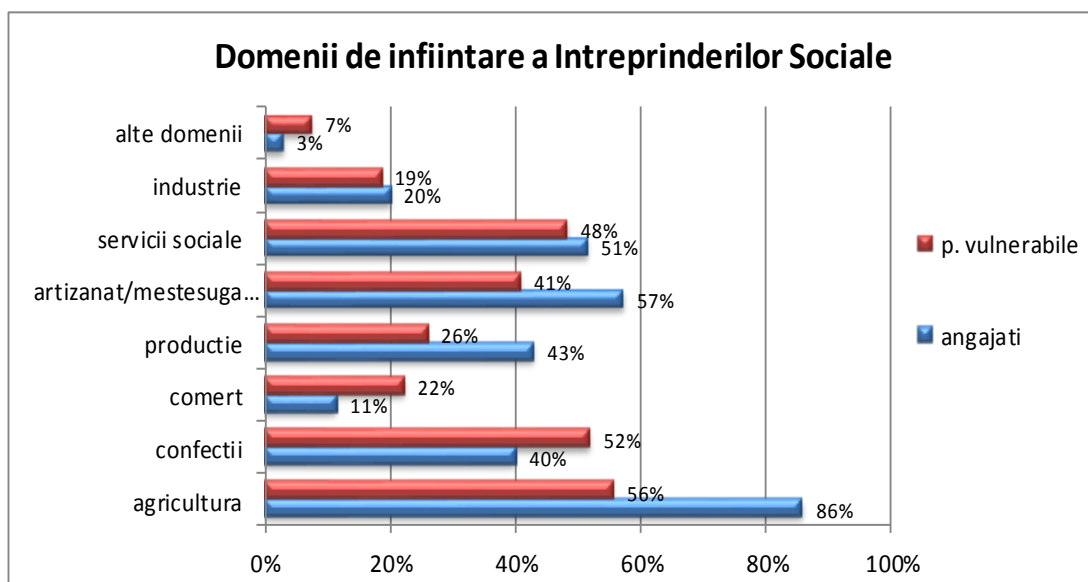
În procent de 41% respondenții persoane vulnerabile cunosc termenul fără definiție, o parte din respondenți nu l-au auzit (19%) și 19% îl cunosc. Asadar, putem constata o lipsă de informare în ceea ce privește domeniul Economiei Sociale: angajații nu sunt suficient de informați, iar persoanele vulnerabile, chiar dacă au primit într-o oarecare măsură aceste informații, nu au încredere în sistem.

9. Considerați că ideea de înființa întreprinderi sociale contribuie/ va contribui la o mai bună integrare pe piața muncii a persoanelor din grupuri vulnerabile?

10. *Dacă ați avea posibilitatea/ oportunitatea, ați înființa o întreprindere socială?*

Acești itemi vor fi interpretați cumulat întrucât respondenții care au răspuns afirmativ la primul item, au răspuns afirmativ și la cel de-al doilea. Astfel, 77% din respondenții angajați considera că o soluție înființarea de întreprinderi sociale, ca răspuns la problematica grupurilor vulnerabile în România, în timp ce doar 50% din persoanele vulnerabile au încredere că problemele pot fi soluționate sau diminuate în această manieră. Concluzia răspunsurilor acestor itemi este asadar similară precedentului item, lipsa de informare privind economia socială în general.

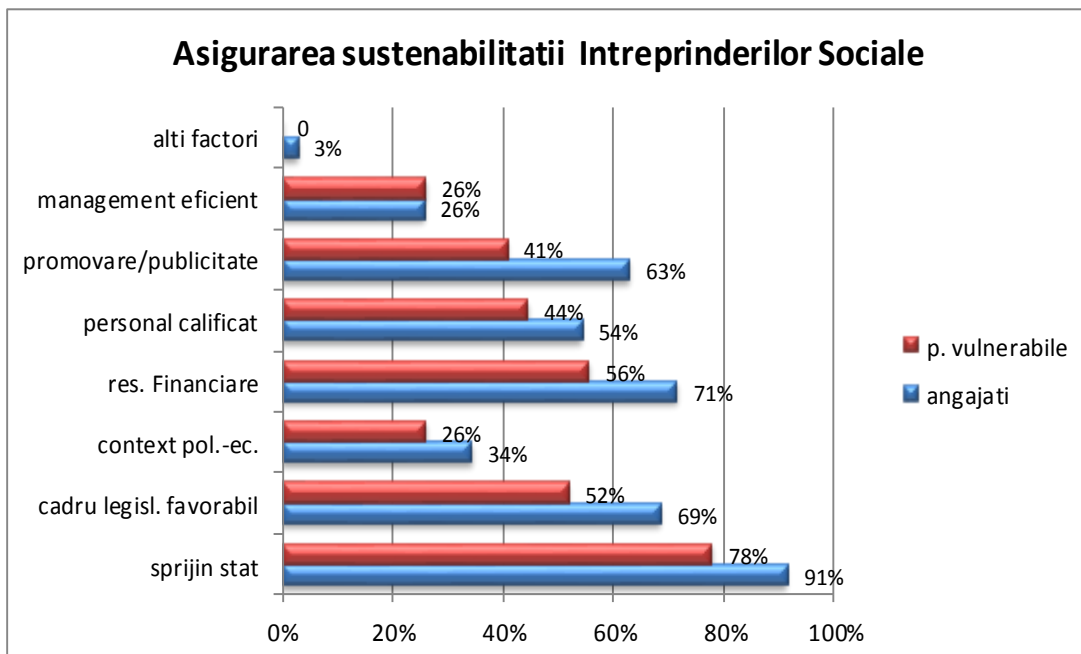
11. *În actualul context socio – economic din România, care credeți că sunt cele mai adecvate domenii în care s-ar putea înființa întreprinderi sociale?- întrebare grila cu mai multe răspunsuri permise.*

În identificarea domeniilor de performanță, adecvate în raport cu resursele și cu cerințele pieței, sunt menționate „*agricultura*”, „*serviciile sociale*” și „*confecțiile sau artizanatul*”. În general, sfera agriculturii este cea mai menționată pentru astfel de demersuri, indiferent de ponderea pe care o ocupă agricultura ca activitate economică în județ. Este evidentă astfel

asocierea pe care o fac respondentii între „rural” și „nevoia de locuri de muncă”.

12. *Ce credeți că ar trebui făcut pentru a asigura sustenabilitatea întreprinderilor sociale nou create?*

În percepția respondenților, dezvoltarea acestor întreprinderi se poate face prin implicarea instituțiilor statului prin alocarea de fonduri suplimentare și angrenarea a cât mai multor persoane. Răspunsuri complexe au furnizat din nou angajații din DGASPC, prin schimbarea legislației în domeniu, inițierea de programe și proiecte privind integrarea socio-profesională a persoanelor vulnerabile, administrarea eficientă a fondurilor alocate, dezvoltarea unor meserii cu specific local/zonal.

Prin urmare, simpla încadrare în muncă a persoanei vulnerabile nu mai reprezintă o soluție viabilă în reducerea excluziunii sociale, accentul trebuie pus pe crearea unor întreprinderi sociale sustenabile și de calitate. Înțelegem că nu mai este suficient să înființăm întreprinderi sociale, ele trebuie să fie:

- ușor adaptabile specificului zonal în ceea ce privește vulnerabilitatea;

- dezvoltate ca urmare a unor parteneriate locale, între actori pe de o parte care cunosc problemele specifice și de necesitate ale grupurilor vulnerabile și pe de altă parte actori-factori de decizie ai comunității sau centrali;
- adaptate pieței muncii, altfel aparând discrepante între oferta pieței muncii și domeniile de activitate ale întreprinderilor sociale și implicit cele de calificare ale persoanelor vulnerabile;
- să fie susținute prin schimbări legislative/politici sociale, în sensul că sistemul de protecție socială – fie că vorbim de cel instituțional sau de cel care susține persoanele vulnerabile prin plata unor beneficii sociale, trebuie să încurajeze inițiativele de incluziune socială și de inserție pe piața muncii.

DIN EXPERIENTA NOASTRA IN CADRUL PROIECTULUI (in loc de concluzii)

Pe parcursul implementarii proiectului, expertii nostri au interactionat cu persoane din toate cele sase categorii de grupuri vulnerabile.

Aceasta experienta a aratat, o data in plus, ca modalitatile de sprijin existente pentru persoanele expuse riscului de excluziune sociala nu sunt inca suficiente (sau suficient de bine aplicate) pentru a asigura o crestere a gradului de integrare pe piata muncii a grupurilor vulnerabile.

Cauzele sunt diverse si au fost deja prezentate in diverse studii si rapoarte realizate in acest domeniu – de la atitudini discriminatorii si reticenta din partea angajatorilor, pana la incurajarea unui sistem de dependenta fata de stat si la lipsa de pregatire/ de cunostinte a unora dintre angajatii implicati in lucrul cu categoriile defavorizate.

Chiar daca nu vom spune poate nimic nou, consideram ca este necesar sa prezentam cateva concluzii privind caracteristicile grupurilor vulnerabile si problemele cu care ne-am confruntat, astfel incat realitatea practica pe care o intalnesc profesionistii zi de zi sa fie cunoscuta de teoreticienii si de factorii de decizie care pot interveni la nivel legislativ si de politici publice. Iata care sunt principalele noastre constatari.

Autopercepția celor din grupurile vulnerabile și percepția acestora de către cei care lucrează cu grupurile vulnerabile

Enumerată anterior o caracteristică a persoanelor din grupurile vulnerabile este stima de sine scăzută care împreună cu lipsa de educație determină o autopercepție negativă despre sine și despre capacitățile de a depăși dificultățile cu care se confruntă.

În ceea ce privește percepția persoanelor care lucrează cu grupurile vulnerabile, încă mai întâlnim gândirea stereotipă. Cele mai frecvente stereotipii întâlnite la adresa persoanelor de etnie romă (leneși, hoți, „neam prost”). Romii sunt excluși din societate prin marginalizare deoarece se consideră că aceștia sunt hoți, mincinoși, fără caracter, fără studii, fără calificări. Cu cât sunt mai accentuate stereotipurile privitoare la etnia roma

cu atât sunt mai marginalizați social și invers, marginalizarea duce la accentuarea stereotipurilor și are impact negativ asupra nivelului de școlaritate. Pe baza stereotipurilor, angajatorii evită relații de muncă contractuale pur și simplu pe criteriul etnic. Nivele de școlaritate și de calificare ridicate le sporesc șansele de angajare. Însă acestea se realizează prin motivație suficient de puternică pentru educație și muncă.

Alte stereotipii întâlnite la persoanele care lucrează cu grupurile vulnerabile sunt în raport cu tinerii postinstituționalizați. Aceștia sunt un grup foarte vulnerabil datorită următoarelor aspecte: pe de o parte imaginea acestor tineri în societate creează reticente și pe de altă parte marea lor majoritate (cei care provin din foste centre de plasament, cele mari) nu dispun de deprinderi de viață independentă și de conduită civilizată (lipsa valorilor social dezirabile, se supun greu normelor și programelor instituite, sunt instabili comportamental), nu sunt maturizați emoțional.

Cu cât sunt mai dependenți de sistemul de protecție socială cu atât au mai puțin dezvoltate deprinderi sociale de bază (capacitatea de a identifica și rezolva probleme, capacitatea de a lucra în grup, capacitatea de a rezista la tensiuni, de a rezolva conflictele, de a lua decizii, de a administra bugete, de a comunica etc.).

Lipsa acestora stă la baza stereotipurilor și prejudecăților angajatorilor care preferă un candidat cu un comportament predictibil și cât mai avantajos firmei.

Aprecieri privind modul în care se raportează grupurile vulnerabile la angajații din sistem și viceversa

Raportul dintre beneficiarii grupurilor vulnerabile și angajații din sistem este un raport dinamic și flexibil depinzând în mare măsură de particularitățile personale și nivelul de pregătire al fiecăruia.

Persoanele din grupurile vulnerabile se consideră, cu mici excepții, neînțelese de angajați, iar angajații consideră în general că ei nu au multe șanse din cauză fie că nu au acces la informații, fie că nu se străduiesc suficient să facă eforturi pentru a depăși starea de dificultate, fără a conștientiza că ei pot să facă mai mult pentru aceste persoane.

Nivelul de educație și pregătire al persoanelor din grupurile vulnerabile este în general scăzut, aceștia înțelegând uneori cu dificultate, mesajul sau informațiile pe care persoanele din sistemele publice le pun la dispoziție.

Angajații din sistemele publice/sociale având un volum foarte mare de lucru se confruntă de multe ori cu suprasaturație și epuizare având din ce în ce mai puțină răbdare cu persoanele din grupurile vulnerabile. Astfel de multe ori apar tensiuni în raporturile beneficiar/ angajat sistem.

Este recomandat dezvoltarea și încurajarea unui dialog într-o atmosferă de încredere bazată pe cinste și egalitate.

Aprecieri privind gradul de informare a grupurilor vulnerabile și angajaților cu privire la economia socială

Angajații nu sunt suficient informați cu privire la economia socială, iar persoanele vulnerabile, chiar dacă au primit într-o oarecare măsură aceste informații nu au încredere în acest sistem; este necesar ca, în cadrul formării continue a personalului să existe sesiuni de informare cu privire la economia socială și rezultatele concrete care s-au obținut până în prezent, respectiv cum sprijină economia socială grupurile vulnerabile.

Aspecte problematice de care ne-am lovit:

- dependentă față de ajutorul de stat și neîncrederea în alte modalități de sprijin: am întâlnit oameni care au refuzat să participe la cursuri de calificare și oameni care au refuzat să se angajeze în structurile de economie create, pe motiv că ar pierde ajutorul social – văzut ca o sursă sigură de venit, în comparație cu un salariu pe care nu știu sigur cât timp o să-l ai pentru că nu există o garanție a locului de muncă;
- lipsa de motivație (motivație intrinsecă, în special): aceasta a fost foarte ușor de observat la participanții la formare profesională care au fost motivați, în marea majoritate a cazurilor, doar de primirea unei subvenții și nu de acumularea unor cunoștințe/ competente care ar fi de ajutor în găsirea unui loc de muncă. În foarte multe situații, absolvenții cursurilor de calificare au refuzat să se angajeze, recunoscând că au participat la cursuri doar pentru beneficiul financiar;
- neasumarea de responsabilități și neadaptarea la statutul de angajat: este o problemă identificată în special la nivelul tinerilor care părăsesc sistemul de protecție, categorie care se confruntă cel mai mult cu lipsa pregătirii pentru viața independentă, având dificultăți de a se adapta la regulile, normele și programul de lucru pe care îl presupune un loc de

munca; probleme similare am identificat insa si la nivelul beneficiarilor de ajutor social. Astfel, unele dintre persoanele din aceste categorii care au fost angajate in structurile de economie sociala infiintate au renuntat la locul de munca dupa aproximativ 1 – 2 luni;

- lipsa de cunostinte/ modalitati de interventie la nivelul angajatilor care lucreaza cu grupurile vulnerabile: exista inca „profesionisti” care confunda ajutoarele de stat cu surse permanente de venit, incurajand astfel prin atitudinea lor dependenta persoanelor vulnerabile de aceste ajutoare, exista inca angajati (in special la nivelul primariilor) care nu detin cunostinte si competente necesare pentru a lucra in mod eficient cu aceste persoane si exista angajati ancorati in prejudecati. Exista insa si angajati sufocati cu prea multe responsabilitati, care, chiar daca au competente pentru a lucra cu adevarat cu grupurile vulnerabile, nu au timpul necesar si prefera sa realizeze sarcini de rutina pentru care nu sunt necesare eforturi suplimentare (de exemplu, este evident faptul ca intocmirea unui dosar de ajutor social necesita mai putin timp decat consilierea beneficiarilor si incurajarea acestora in gasirea unor modalitati de a depasi situatia de dependenta, aceasta fiind o interventie pe termen lung, care presupune implicare si timp indelungat).

RECOMANDARI PENTRU BUNE PRACTICI

Recomandari privind modalitățile de abordare ale angajaților în lucrul cu persoanele vulnerabile

Consilierea și orientarea profesională are ca scop principal asistarea indivizilor în procesul de conturare și administrare a propriilor cariere și, nu în ultimul rând a propriei vieți. Consilierea este bazată pe nevoile, interesele și abilitățile fiecărei persoane în parte. Serviciile furnizate în contextul consilierii și orientării profesionale sunt parte integrantă a procesului de ”învățare de-a lungul vieții”.

Pentru a dezvolta un model de bună practică în lucrul cu persoanele vulnerabile este necesar prezența permanentă a unor specialiști în economie socială (asistenți sociali, psihologi specializați în consiliere și mentorat), la nivelul primăriilor și a consiliilor locale. Rolul acestora este de a modela și încuraja persoanele din grupurile vulnerabile să profite de oportunitățile actuale (programe europene, efectuare cursuri, obținere de

subvenție), de a îi susține în finalizarea cursurilor școlare, orienta în alegerea unei profesii adaptate nevoilor acestora, de a dezvolta deprinderi de viață independentă.

Exista de foarte mult ori tendința angajaților de „a da dreptate” persoanelor din grupele vulnerabile și de a pierde din intervenție scopul acesteia. De exemplu, dacă un tânăr nu dorește să meargă la bursa locurilor de muncă motivând că „are asigurat deocamdată un loc în sistemul de protecție, statul fiind obligat să îi ofere condiții de trai”, personalul renunță să îl mai trimită considerând că are dreptate.

Aceste abordări trebuie descurajate prin o mai bună pregătire profesională și prin însușirea principiilor intervenției personalizate, cu accent pe cunoașterea particularităților individuale și adaptarea intervenției la individ și evitarea generalizarilor care duc de cele mai multe ori la prejudecăți și stereotipuri.

Recomandări pentru politicile publice

Pornind de la caracteristicile identificate pentru grupurile vulnerabile, considerăm că trebuie identificate soluții adecvate problemelor specifice fiecărei categorii în parte.

De exemplu:

- Pentru tinerii care părăsesc sistemul de protecție, organizarea instituțională trebuie să permită realizarea unor activități prin care aceștia să fie mai mult implicați în viața socială, să cunoască realitatea, să ia contact cu angajatori și angajați, să participe la programul unor persoane angajate, să participe la activitățile care presupun gestionarea și administrarea veniturilor.
- Pentru persoanele de etnie romă, modalitățile de integrare trebuie să țină cont de particularitățile culturale ale acestora, înțelegerea tradițiilor și o comunicare reală cu liderii comunităților romă.
- Pentru beneficiarii de ajutor social este necesar ca politicile de acordare să descurajeze ajutorul pe termen lung, căutarea unui loc de muncă să se facă în mod real și nu doar pe hârtie (cum se face în marea majoritate a cazurilor acum), autoritățile locale să fie încurajate să faciliteze crearea de locuri de muncă la nivel local.

- Pentru persoanele cu dizabilitati sunt necesare eforturi suplimentare pentru combaterea prejudecatilor la nivelul angajatorilor, pe de o parte, si motivarea persoanelor de a se incadra pe piata muncii, pe de alta parte.

In ceea ce priveste programele de sprijin, inclusiv cele initiate prin programele operationale cofinantate din fonduri structurale, consideram ca la elaborarea acestora ar trebui sa aiba in vedere:

- Identificarea comunitatilor cu risc si infiintarea de structuri de economie sociala cu prioritate la nivelul acestora. Dupa cum am aratat in studiul realizat, majoritatea oamenilor considera viabile structurile create in domeniul agriculturii, fapt ce demonstreaza necesitatea proiectarii unor scheme de sprijin in acest sens.
- Acordarea subventiilor pentru participarea la diverse activitati si/sau a ajutoarelor sociale pe criterii mai stricte/ pe perioade determinate, care sa incurajeze/ sa motiveze integrarea beneficiarilor pe piata muncii.
- Asigurarea necesarului de resurse umane la nivelul autoritatilor publice locale – atat din punct de vedere cantitativ, cat si calitativ (fara oameni bine pregatiti profesional si motivati, nu exista premise pentru imbunatatirea modalitatilor de abordare/ de interventie).
- Asigurarea unei mai bune informari la nivel local (si in special a liderilor locali) in ceea ce priveste intreprinderile sociale si beneficiile/ oportunitatile de angajare pentru grupurile vulnerabile.

REFERINTE BIBLIOGRAFICE

- ✓ *Grupurile vulnerabile și economia socială. Romi și femei în dificultate. Manual de intervenție*, Asociația Catalactica, 2011
- ✓ *Economia Socială, instrument de promovare a incluziunii sociale și a cetățeniei active*, Suport de curs, ed. Asociația CRIES, 2012
- ✓ *Carta principiilor Economiei Sociale*, CEP – CMAF Conferința Europeană Permanentă a Cooperativelor, Mutualităților, Asociațiilor și Fundațiilor, 2002
- ✓ *Determinanți ai ocupării grupurilor vulnerabile din perspectiva furnizorilor de servicii sociale*, Lect. Calina Butiu, Alba Iulia, 2011
- ✓ *Dezechilibre de pe Piața Muncii în Județul Gorj privind Ocuparea și Somajul*, Coordonator Gherghinescu Oana, Craiova, 2010
- ✓ Institutul Național de Statistică – Buletin statistic lunar al regiunii de dezvoltare Sud-Vest Oltenia
- ✓ Institutul Național de Statistică – Buletin statistic lunar al județului Constanța
- ✓ Legea nr.116/2002 privind prevenirea și combaterea marginalizării sociale
- ✓ Legea asistentei sociale nr.292/2011
- ✓ Legea nr.219/2015 privind economia socială
- ✓ www.anc.edu.ro *Analiza socio-economică formare profesională și inovare socială*
- ✓ www.ies.org.ro

CUPRINS

Introducere	1
Capitolul 1: Grupurile vulnerabile si economia sociala – definitii, caracteristici generale, referinte legislative	5
1.1 Definitii ale grupurilor vulnerabile	5
1.2 Caracteristici ale grupurilor vulnerabile	8
1.3 Conceptul de economie sociala	10
1.4 Intreprinderile sociale – structuri de integrare pe piata muncii a grupurilor vulnerabile	15
Capitolul 2: Probleme si nevoi identificate la nivelul grupurilor vulnerabile	19
2.1 Context socio-economic si piata muncii	19
2.2 Probleme si nevoi – rezultatele cercetarii pe baza de interviu	25
Capitolul 3: Bune practici si economie sociala – de la concept la impact actual	34
Din experienta noastra in cadrul proiectului (in loc de concluzii).....	42
Referinte bibliografice	48

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
OIRPOSDRU SV OLTEA

CONSILIUL JUDEȚEAN OLT
DIRECȚIA GENERALĂ DE
ASISTENȚĂ SOCIALĂ ȘI
PROTECȚIA COPILULUI OLT

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial
Dezvoltarea Resurselor Umane 2007- 2013” „Investește în oameni!”

SOCIAL – Inițiativa Multiregională pentru Dezvoltarea Economiei Sociale și ocuparea persoanelor vulnerabile

*Proiect implementat de
Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Olt
în parteneriat cu
Asociația „Tineret pentru Dezvoltare Durabilă” Târgu Jiu,
Asociația „Centrul pentru Dezvoltarea Instrumentelor Structurale” Slatina
Asociația „Inițiative Sociale” Constanța*

www.stopexcluziunii.ro

Titlul programului: **Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013” „Investește în oameni!”**

Titlul proiectului: **SOCIAL – Inițiativa Multiregională pentru Dezvoltarea Economiei Sociale și ocuparea persoanelor vulnerabile**

Editorul materialului: **S.C. DECK COMPUTER S.R.L. SLATINA**

Data publicării: **noiembrie 2015**

**Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a
Uniunii Europene sau a Guvernului României**

Inițiative Sociale

GUVERNARE inclusivă

Proiect finanțat cu sprijinul financiar al Programului RO10 - CORAI, program finanțat de Granturile SEE 2009-2014 și administrat de Fondul Român de Dezvoltare Socială
Conținutul acestui material nu reprezintă în mod necesar poziția oficială a FRDS și a Granturilor SEE 2009 - 2014

Copii și tineri în situații de risc
Reducerea inegalităților
Antidiscriminare
Incluziune socială

www.eagrants.org
www.granturi-coral.ro

VICTOR BĂDOIU

**Studiul de identificare a nevoilor grupurilor
defavorizate, cu risc de marginalizare și excluziune
socială**

Ianuarie 2016

CUPRINS

	pag.
SCURTĂ INTRODUCERE	7
ANALIZA DE CONTEXT	8
METODOLOGIA CERCETĂRII	11
I. PERSPECTIVA GRUPURILOR VULNERABILE	16
II. PERSPECTIVA INSTITUȚIONALĂ	37
III. ANALIZĂ COMPARATIVĂ: GRUPURI VULNERABILE VS. INSTITUȚII	57
CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI	67
ANEXE	71
SURSE ȘI REFERINȚE BIBLOGRAFICE	116

Prezentul “Studiu de identificare a nevoilor grupurilor defavorizate cu risc de excluziune social” a fost elaborat în cadrul Proiectului Guvernare incluzivă, cod PEH010, finanțat cu sprijinul financiar al Programului RO10 - CORAI, program finanțat de Granturile SEE 2009-2014 și administrat de Fondul Român de Dezvoltare Socială

Prezentul studiu a fost editat de către autor.

*Valoarea totală a proiectului este de **720,180.02 RON**, din care co-finanțarea Granturilor SEE este în valoare de **550,937.70 RON**, iar co-finanțarea publică este de **97,224.30 RON**.*

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod necesar poziția oficială a FRDS și/sau a Granturilor SEE 2009 – 2014. Întreaga răspundere asupra corectitudinii și coerenței informațiilor prezentate revine inițiatorilor.

***Studiul de identificare a nevoilor grupurilor defavorizate, cu risc de marginalizare și
excluziune socială***
- RAPORT DE CERCETARE -

SCURTĂ INTRODUCERE

Una dintre activitățile proiectului “Guvernare incluzivă” constă în elaborarea și publicarea studiului de identificare a nevoilor specifice grupurilor vulnerabile. Cercetarea de teren s-a realizat cu sprijinul unei echipe de voluntari ai Asociației de “Asistență și Programe pentru Dezvoltare Durabilă - Agenda 21”, prin chestionarea a 1200 de persoane - 600 de respondenți instituționali și 600 de cetățeni (reprezentanți ai grupurilor vulnerabile) din județele Buzău, Călărași, Cluj, Dolj și Mureș.

Fără a intra în detalii de ordin metodologic (metodologia cercetării va fi prezentată într-o altă secțiune) precizăm faptul că procesul de colectare a datelor a fost implementat prin intermediul a două chestionare (unul adresat grupurilor vulnerabile, celălalt - respondenților din organizații publice și neguvernamentale), structurate pe seturi de întrebări specifice și, respectiv întrebări comune (aplicate “în oglindă” persoanelor ce compun cele 2 eșantioane). Această abordare a permis desfășurarea analizei pe 3 dimensiuni: perspectiva grupurilor vulnerabile, perspectiva instituțională și perspectiva comparativă (macroeșantion, N = 1200 de indivizi).

În ceea ce privește **modul de prezentare** a rezultatelor, am urmărit menținerea aceluiași model per dimensiune: analiză descriptivă (pe fiecare secțiune), analiză comparativă și relațională (în interiorul secțiunii, între secțiuni, respectiv în profil sociodemografic), concluzii parțiale și recomandări. Pe aceeași structură sunt construite și Anexele la care se fac trimiteri pe parcursul interpretării datelor. În unele situații, pentru o bună gestionare a spațiului alocat raportului, s-a renunțat la prezentarea unor valori statistice de importanță secundară (există însă o arhivă electronică a studiului, unde acestea pot fi consultate). În alte cazuri, reperele statistice de bază au fost inserate în corpul interpretării (renunțându-se la trimiterile spre Anexe).

Scopul cercetării constă în furnizarea unui fundament pentru elaborarea planurilor de acțiune menite să contribuie la reducerea riscului de excludere și de marginalizare socială a grupurilor vulnerabile. Subsecvent scopului enunțat, ne-am propus un set de **obiective** care să contribuie la promovarea unui model de guvernare incluzivă replicabil la nivelul colectivităților locale, respectiv: (1) identificarea unor elemente-cheie ale atașamentului comunitar și instituțional; (2) valorizarea importanței accesării mecanismelor de consultare și codecizionale, în relația administrație-cetățeni; (3) identificarea¹ resurselor și valorilor angrenate în susținerea grupurilor vulnerabile prin acțiuni și/ sau politici locale.

Pe lângă aceste obiective, studiul oferă răspunsuri la un set de problematizări de genul:

- ✓ apartenență și pondere (cu referire la grupurile vulnerabile): există diferențe de raportare în cazul celor 2 categorii de respondenți? Vom afla astfel căror categorii vulnerabile aparțin persoanele defavorizate chestionate, respectiv care este distribuția grupurilor vulnerabile în profil teritorial (în opinia reprezentanților instituționali).

---

¹ De exemplu, capacitatea de prioritarizare, încrederea în șansele de reușită, disponibilitatea de implicare etc.

- ✓ care este nivelul de încredere în posibilitățile instituționale de rezolvare a problemelor grupurilor vulnerabile?
- ✓ în ce măsură categoriile vulnerabile manifestă preocupare pentru rezolvarea problemelor locale?
- ✓ care este ponderea persoanelor care apelează la rețele de susținere interpersonală pentru a-și rezolva problemele (ce profil se poate schița în acest context)?
- ✓ care sunt mecanismele de consultare publică și cum sunt ele evaluate și utilizate?
- ✓ discriminare / excludere socială versus implicare: cum se raportează grupurile chestionate la această problematică?
- ✓ care este nivelul de satisfacție privind prestația instituțională?
- ✓ în ce măsură există corespondență între agenda instituțională și agenda cetățenilor (pe un set de măsuri predefinite)?

ANALIZA DE CONTEXT

În acest capitol nu vom elabora o analiză socio-economică în profil teritorial; de altfel, există numeroase documente de referință pe acest subiect (strategii de dezvoltare județene, documente ale Agențiilor de Dezvoltare Regională etc.). Nici măcar ideea schițării unei fișe a fiecărui județ cuprins în eșantion nu a fost considerată fezabilă. Rațiunile au fost multiple: eterogenitatea surselor (și de aici - riscul lansării unor comparații lipsite de fundament), absența surselor de validare sau a unor informații care să asigure o structură unitară și coerentă internă. Am preferat utilizarea unei singure surse (datele INS, baze de date TEMPO-Online), respectiv prezentarea comparativă a unor indicatori relevanți pentru cercetarea noastră, grupați în cadrul următoarelor secțiuni: repere sociodemografice, resurse existente și deficit, ocupare.

În fine, mai trebuie precizat faptul că datele² sunt prezentate în Anexa 5, iar detaliile privind metoda de calcul utilizată în determinarea indicatorului de referință pot fi obținute prin accesarea link-ului: <http://statistici.INSSE.ro/shop/?page=tempo1&lang=ro> (aici găsim inclusiv definiția dată indicatorilor utilizați, modalitățile de calcul al acestora, precum și alte informații ce permit comparații cu perioadele anterioare).

Repere sociodemografice³: sex, vârstă, mediu de rezidență, componență etnică

În cadrul acestei secțiuni nu vom încerca să detaliem toate datele sociodemografice ce descriu populația statistică din cele 5 județe cuprinse în eșantion, ci doar vom evidenția “conformitatea”/ diferențele față de normă (situația la nivel național/ disparități regionale/ interjudețene).

Pentru început, în ceea ce privește distribuția populației pe criteriul “**gen**” (**bărbați-femei**), am constatat că în toate cele 5 județe cuprinse în eșantion proporțiile corespund distribuției la nivel național (aceea de 48,8% bărbați, 51,2% femei – vezi datele din Tabelul 6).

Din punct de vedere al distribuției pe **categorii de vârstă**, în toate cele 5 județe cuprinse în eșantion distribuția este similară celei constatate la nivel național: 30,9% - tineri; 50,9% - adulți, 18,2% - vârstnici (Tabel 5).

² De fiecare dată vom menționa doar numărul tabelului în care se găsesc valorile statistice.

³ Această secțiune este utilă și din perspectiva analizei structurii eșantionului format din reprezentanții grupurilor vulnerabile.

Analiza populației pe **medii de rezidență** arată că locuitorii din județul Cluj sunt puternic urbanizați, dar în județul Călărași ponderea populației din mediul rural este peste media la nivel național (Tabel 7).

În fine, potrivit datelor din Tabelul 10, la nivel național, ponderea **populației de etnie romă** este de 3,09% (INS, RPL 2011). În toate cele 5 județe cuprinse în eșantion, valorile procentuale se situează peste media națională (în ordine crescătoare: Cluj – 3,26%, Buzău – 4,50%, Dolj – 4,52%, Călărași – 7,48%, Mureș – 8,52%). Mai trebuie adăugat faptul că etnicii maghiari sunt bine reprezentați în județele Mureș și Cluj.

Resurse

La nivelul celor 5 județe analizate, potrivit criteriului “gen” (bărbați - femei) nu se evidențiază diferențe majore între **resursele de muncă**, valorile procentuale fiind similare celei înregistrate la nivel național (vezi Tabel 12). Facem precizarea că *resursele de muncă reprezintă acea categorie de populație care dispune de ansamblul fizice și intelectuale care îi permit să desfășoare o muncă utilă în una din activitățile economie naționale. Resursele de muncă includ: populația în vârstă de muncă, aptă de a lucra, precum și persoanele sub și peste vârsta de muncă aflate în activitate.*

Pe de altă parte, pe același criteriu, **rata de activitate a resurselor de muncă** este mai ridicată în cazul populației de sex masculin (vezi Tabelul 13). Precizăm că *rata de activitate a resurselor de muncă reprezintă raportul, exprimat procentual, dintre populația activă civilă și resursele de muncă. Această constatare este valabilă în condițiile în care, în aceeași perioadă de referință (anul 2014) populația activă civilă este mai bine reprezentată de către bărbați.*

Practic, la nivel național, **populația activă civilă** este reprezentată de 53,4% bărbați și 46,6% - femei. Precizăm că *populația activă civilă caracterizează oferta potențială de forță de muncă și gradul de ocupare a populației cuprinzând: populația ocupată civilă și șomerii înregistrați. Formula de calcul este: $Pac = Poc + S$, unde: Poc = populația ocupată civilă; S = șomeri. Cu excepția județului Călărași (populația activă bărbați = 49,9%, populația activă femei = 50,1%), în celelalte 4 județe cuprinse în eșantion proporția pe criteriul gen urmează repartitia constatată la nivel național (vezi Tabelul 13).*

Potrivit datelor din tabelul 2, la nivel național, **rata de ocupare a resurselor de muncă** era de 66,9% (la nivelul anului 2014), diferențele după criteriul gen fiind mici (+/- 0,9%). Pe ambe sexe, respectiv în cazul bărbaților, rate inferioare celei naționale sunt înregistrate în județele Călărași, Dolj și Buzău (în ordine descrescătoare). În cazul femeilor, pe lângă Călărași și Dolj constatăm o rată de ocupare inferioară celei naționale în județul Mureș. *Prin rata de ocupare a resurselor de muncă se înțelege raportul, exprimat procentual, dintre populația ocupată civilă și resursele de muncă.*

Ocupare

În perioada de referință (Tabel 9), **rata șomajului** este mai ridicată în județele Buzău, Dolj și Călărași (prin raportare la media națională). În rândul bărbaților, îngrijorătoare este situația în Buzău (11,2%), iar în cazul femeilor – în Buzău și Dolj (8,1% respectiv 7,7%). *Rata șomajului înregistrat (la sfârșitul lunii) reprezintă raportul dintre numărul șomerilor (înregistrați la agențiile pentru ocuparea forței de muncă) și populația activă civilă (șomeri + populație ocupată civilă, definită conform metodologiei balanței forței de muncă).*

Pe de altă parte, așa cum arată datele din tabelul 3, **rata locurilor de muncă vacante** este inferioară celei înregistrate la nivel național (1,16) în 3 dintre regiunile de dezvoltare din care fac parte județe cuprinse în eșantion (Sud Vest Oltenia/ incluzând Dolj – 0,51, Sud Est, incluzând Buzău – 0,55, Centru, incluzând Mureș – 0,91), în celelalte 2 regiuni acest indicator fiind relativ apropiat nivelului de referință (național). *Rata locurilor de muncă vacante reprezintă raportul dintre numărul locurilor de muncă vacante și numărul total al locurilor de muncă (ocupate și vacante, exclusiv cele blocate sau destinate numai promovării în interiorul întreprinderii sau instituției), exprimat procentual.*

Probleme majore

Dacă județul Cluj are produsul intern brut peste media la nivel național, în cazul județelor Călărași și Buzău se constată o situație inversă (vezi Tabel 14). Precizăm că **Produsul intern brut (PIB)**, este egal cu suma utilizărilor finale de bunuri și servicii ale unităților instituționale rezidente (consum final efectiv, formare brută de capital fix) plus exporturile minus importurile de bunuri și servicii. Aceste date trebuie private în contextul existenței unor disparități interregionale, raportate mai fidel prin intermediul PIB pe cap de locuitor (vezi Tabel 15).

Potrivit datelor din Tabelul 8, la nivel național (2014) rata **riscului de sărăcie sau excluziune socială (AROE⁴)** era de 52,9%. Regiunea Sud Est (din care face parte și județul Buzău) avea o rată de 52,9%, iar regiunile Sud Vest Oltenia (Dolj) și Sud Muntenia (Călărași) aveau rate puțin peste media înregistrată la nivel național (42,8%, respectiv 40,8%). *Rata riscului de sărăcie sau excluziune socială reprezintă ponderea în totalul populației a persoanelor aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială. Persoanele care fac obiectul indicatorului AROPE sunt cele aflate în cel puțin una din următoarele situații: (a) au venituri disponibile inferioare pragului de sărăcie; (b) sunt în stare de deprivare materială severă; (c) trăiesc într-o gospodărie cu intensitate foarte redusă a muncii.*

După prelucrarea datelor (Tabel 1) s-a constatat că sunt **descurajate în a mai găsi un loc de muncă** mai ales femeile din mediul rural cu vârste între 35-64 ani. Chiar dacă eliminăm segmentul de vârstă 55-64 ani (ținând cont de vârsta de pensionare a femeilor), rămâne un procent semnificativ de femei (de la sate) care nu mai întreprind demersuri pentru obținerea unui loc de muncă. *Persoanele descurajate (în a mai găsi un loc de muncă) sunt persoane inactive disponibile să lucreze în următoarele două săptămâni (inclusiv săptămâna în care s-a desfășurat interviul), care au declarat că în ultimele 4 săptămâni (inclusiv săptămâna de referință) au căutat un loc de muncă folosind metode pasive sau că nu caută un loc de muncă din următoarele motive: (a) au crezut că nu există locuri libere sau nu au știut unde să caute; (b) nu se simt pregătite profesional; (c) cred că nu vor găsi de lucru din cauza vârstei; (d) au căutat altădată și nu au găsit.*

Cu excepția județului Cluj în celelalte 4 județe analizate se constată⁵, în general, **rate ale abandonului școlar** superioare ratei înregistrate la nivel național (Tabel 11). *Rata abandonului școlar reprezintă diferența între numărul elevilor înscriși la începutul anului școlar și cel aflat în evidență la sfârșitul aceluiași an școlar, exprimată ca raport procentual față de numărul elevilor înscriși la începutul anului școlar.*

Potrivit datelor din Tabelul 4, pentru perioada de referință (trim II, 2015), **pensionarii⁶** care beneficiau de pensii aflate în categoria asigurărilor sociale de stat reprezentau 90,9% ("agricultorii" reprezentând restul de 9,1%). Precizăm că *numărul mediu al pensionarilor se determină prin însumarea numărului de pensionari existenți în plată în fiecare lună, raportat la numărul de luni din perioada de referință.* Revenind, s-a constatat că cei mai mulți pensionari "agricultori" sunt în județele Dolj și Buzău (zone aflate pe harta sărăciei⁷, dar și în care agricultura de subzistență ocupă o pondere însemnată în cadrul activităților economice).

Concluzie: prin prisma indicatorilor analizați se constată că în populația județelor cuprinse în eșantion există o pondere semnificativă de categorii sociale vulnerabile (risc de excludere și marginalizare socială. Această diagnoză reclamă seturi de măsuri specifice și o abordare coparticipativă din partea tuturor factorilor interesați (instituții, organizații civice și profesionale, structuri comunitare informale, cetățeni).

⁴ Conform INS, AROPE este un indicator compozit adoptat la nivelul Uniunii Europene în cadrul Programului Europa 2020, de promovare a incluziunii sociale și reducere a sărăciei (www.insse.ro, TEMPO-Online).

⁵ În raportarea față de media națională trebuie ținut cont de faptul că rata abandonului școlar diferă totuși în funcție de nivelul de instruire (în sensul în care, pe un anumit nivel de instruire sunt și rate egale sau inferioare celei constatate la nivel național).

⁶ După criteriul "numărul mediu trimestrial / anual al pensionarilor - pe tipuri de asigurări sociale și județe".

⁷ Vezi grafic 1, Anexa 5.

METODOLOGIA CERCETĂRII

Așa cum precizăm în secțiunea introductivă, studiul s-a realizat prin aplicarea a două chestionare unui număr de 1200 de persoane (600 = reprezentanți grupuri vulnerabile; 600 = respondenți instituționali) din județele Buzău, Călărași, Cluj, Dolj și Mureș (repartizarea numărului de chestionare per județ este prezentată în Anexa 2.a).

Colectarea datelor s-a realizat cu sprijinul unei echipe de voluntari, care au fost instruiți atât în ceea ce privește completarea chestionarelor (vezi Anexele 1.a și 1.b), cât și în vederea introducerii datelor (cu 2 alternative: foaie de colectare Excel, sau bază de date online, prin accesarea unor link-uri – vezi Anexa 2.a). Evident, indiferent de procedura utilizată, s-a asigurat compatibilizarea datelor colectate, astfel încât, după validare (eliminarea suprapunerii, anulare chestionare cu rate foarte mari de nonrăspunsuri etc.) s-au obținut 2 baze de date corespunzătoare celor 2 eșantioane. Ulterior, a fost creată o a 3-a bază de date, macroeșantion de 1200 persoane – utilizată pentru interpretarea întrebărilor comune din cele 2 chestionare (analiza comparativă: grupuri vulnerabile vs. respondenți instituționali).

O primă provocare metodologică a constat în definirea grupurilor vulnerabile – ca bază de selectare a respondenților. Pentru a elimina orice eroare de interpretare, am optat pentru clasificarea realizată în cadrul Anexei 1 a Strategiei naționale privind incluziunea socială și reducerea sărăciei (2014-2010). Din punct de vedere metodologic, analiza documentară a continuat pe tot parcursul elaborării chestionarelor (de exemplu, măsurile ce ar putea face obiectul unor planuri de acțiune/ strategii/ politici publice locale sunt compatibile cu inițiative deja elaborate și/ sau implementate, cuprinse în documente de planificare strategică de referință).

Pe de altă parte, construirea unui eșantion reprezentativ pentru populația vulnerabilă este foarte dificil de realizat⁸ și pentru că mijloacele de validare sunt precare. În plus, sunt dificultăți de identificare a ponderii persoanelor singure sau dependente, a comunități marginalizate etc. - potrivit componenței categoriilor sociale definite în Anexa anterior menționată – iar sondajele reprezentative care să opereze cu aceeași tipologie încă lipsesc). De aceea am ales o metodă de selecție a respondenților similară metodei eșantionării pe cote: a rezultat un eșantion care, deși nu este reprezentativ, păstrează o parte dintre calitățile / caracteristicile intrinseci reprezentativității. Astfel, comparând valorile din eșantion cu datele factuale – medii naționale sau în profil teritorial (INS, TEMPO-Online sau RPL 2011, după caz), în ceea ce privește eșantionul “grupuri vulnerabile” se poate constata că⁹:

- Distribuția pe sexe este similară distribuției populației active civile înregistrate la nivel național (dar și la nivel județean, cu excepția județului Călărași);
- Populația de etnie romă – peste media națională (de 3,09%) în toate cele 5 județe cuprinse în eșantion;
- Distribuția pe medii de rezidență: în eșantion grupuri vulnerabile, comparativ cu media națională, distribuția este puțin suprareprezentată în mediul urban, respectiv subreprezentată în mediul rural (+/- 3,3%). Județul Cluj a contribuit la această diferență în mod semnificativ, ca pondere, populația de aici fiind puternic urbanizată;
- Dacă la nivel național distribuția tineri-adulți-vârstnici se exprimă în raportul 31:51:18 (%), în cadrul eșantionului avem o suprareprezentare a tinerilor (47,2%), și o subreprezentare a adulților (-10%) și a vârstnicilor (6%), exprimate în valori rotunjite.

---

⁸ Pentru argumentare, vezi și *Angajabilitatea percepută a grupurilor vulnerabile și factorii relaționați cu aceasta*: raport de cercetare cantitativă / coord.: Ștefania Isailă și Paul Teodor Hărăguș. - București: Eikon; Cluj-Napoca: Editura Școala Ardeleană, 2015.

⁹ Vezi Anexele 2b, și 5, respectiv “Repere sociodemografice: sex, vârstă, mediu de rezidență, componență etnică” din secțiunea anterioară.

În ceea ce privește eșantionul format din respondenții instituționali, nu dispunem de suficiente date pentru a valida deciziile de selecție instituțională. Cu toate acestea, putem afirma că profilul organizațional îndeplinește un criteriu de rezonabilitate, fundamentat pe faptul că (vezi Anexa 2.b, coloana din dreapta):

- Sunt reprezentate atât autorități și instituții publice, cât și servicii de interes public, inclusiv organizații ale societății civile;
- Selecția instituțională acoperă aria problematică specifică grupurilor vulnerabile: protecția copilului, ocupare și șomaj, prestații sociale, sănătate, educație etc.;
- Respondenții, ca profil sociodemografic și ocupațional, urmează modelul întâlnit în administrația publică locală (mai mulți bărbați decât femei, se menține raportul de 1 la 7 în ceea ce privește ponderea între palierul managerial și cel executiv etc.);
- În fine, întâlnim un echilibru și în privința experienței organizaționale (vârstă, vechime, implicare/nonimplicare directă în gestionarea problematicei sociale de referință).

Mai trebuie adăugat faptul că, în general, a fost asigurată o fidelitate bună/ foarte bună a itemilor (vezi Anexa 4, pct. a).

În continuare, vom testa 2 ipoteze foarte importante în clarificarea¹⁰:

1. rolului pe care îl are transparența decizională în construirea încrederii în instituții și autorități publice;
2. importanței capitalului social în dezvoltarea locală bazată pe un model de guvernare incluzivă.

Ipoteza nr. 1: încrederea în instituții depinde în primul rând de calitatea transparenței decizionale

Un model dezirabil de guvernare incluzivă ar trebui să aibă la baza încrederea și atașamentul cetățenilor (grupurilor vulnerabile) în instituții (generic, incluzând aici și serviciile publice/ de utilitate publică), în capacitatea acestora de a le rezolva problemele. Evident că această încredere acordată nu este precum “un cec în alb” – ea este rezultatul satisfacției față de prestația instituțională, operaționalizată în studiul nostru prin intermediul a 6 criterii evaluative: transparență (decizională), profesionalism, acces (egal) la servicii, implicare, consultare (publică), respectiv adresabilitatea (relevanța) serviciilor.

Într-o primă fază am făcut apel la analiza factorială pentru a descoperii acei factori care fundamentează o guvernare incluzivă (ca model de bună practică / de dezvoltare comunitară, inclusiv instituțională). Demersul menționat anterior nu a evidențiat însă existența a minim 2 factori / saturații factoriale semnificative.

Din acest motiv am testat modelul regresiei liniare pentru explicarea relației încredere – prestație instituțională. Așa cum arată datele din Anexa 4, pct. b, transparența reflectată în adoptarea deciziilor constituie elemnetul central în construirea încrederii instituționale.

O detaliere a interdependențelor¹¹ dintre încredere și calitatea prestației instituționale poate fi redată sintetic astfel:

¹⁰ Vezi și Anexa 4, Figura 1: Reprezentarea schematică a validării celor două ipoteze.

¹¹ În privința interpretării corelațiilor și a puterii legăturii între variabile, Cohen (1988) propune următoarele valori pentru r , respectiv r^2 , în interpretarea magnitudinii marimii efectului: (a) efect scăzut ($r = .10$, $r^2 = .01$); (b) efect mediu ($r = .30$, $r^2 = .09$); (c) efect puternic ($r = .50$, $r^2 = .25$). Pe de altă parte, dacă se vizează transformările din r în d și invers, ar putea fi stabilite chiar valori mai mici ale lui r (respectiv r^2) pentru cele trei nivele de intensitate ale mărimii efectului. Prin urmare, în acest ultim caz, avem: (a) efect scăzut ($r = .10$, $r^2 = .01$, corespunzătoare unui $d = .20$); (b) efect mediu ($r = .25$, $r^2 = .06$, corespunzătoare unui $d = .50$); efect puternic ($r = .37$, $r^2 = .14$, corespunzătoare unui $d = .80$). În fine, mai trebuie adăugat că ambele clasificări pot fi utilizate în interpretarea acestor indicatori de mărime a efectului.

Din perspectiva **comună** (macroeșantion, grupuri vulnerabile și respondenți instituționali) încrederea în capacitatea instituțională depinde de:

- Transparența deciziilor adoptate;
- Accesul egal la serviciile furnizate;
- Adresabilitate – măsura în care serviciile publice se adresează nevoilor reale

încredere ← transparență: $r = 0,492$, $r^2 = 0,242$, Cohen's $d = -0,850$, effect size $r = 0,391$;

încredere ← acces (egal): $r = 0,450$, $r^2 = 0,203$, Cohen's $d = -0,756$, effect size $r = 0,354$;

încredere ← adresabilitate (relevantă): $r = 0,445$, $r^2 = 0,198$, Cohen's $d = -0,760$, effect size $r = -0,355$;

Valorile indică faptul că toate cele 3 criterii au un efect semnificativ asupra variabilei încredere.

Potrivit reprezentanților **grupurilor vulnerabile**, încrederea în capacitatea instituțională depinde de:

- Transparența deciziilor adoptate;
- Accesul egal la serviciile furnizate;

încredere ← transparență: $r = 0,407$, $r^2 = 0,166$, Cohen's $d = -0,660$, effect size $r = -0,313$;

încredere ← acces (egal): $r = 0,352$, $r^2 = 0,124$, Cohen's $d = -0,595$, effect size $r = 0,285$;

Valorile indică faptul că, din perspectiva grupurilor vulnerabile, cele 2 criterii au un efect mediu asupra variabilei încredere.

Potrivit reprezentanților **mediului organizational** (public și sectorului neguvernamental), încrederea în capacitatea instituțională depinde de:

- Transparența deciziilor adoptate;
- Adresabilitate – măsura în care serviciile publice se adresează nevoilor reale

încredere ← transparență: $r = 0,422$, $r^2 = 0,178$, Cohen's $d = -0,818$, effect size $r = -0,379$;

încredere ← adresabilitate (relevantă): $r = 0,469$, $r^2 = 0,220$, Cohen's $d = -0,989$, effect size $r = -0,443$;

Valorile indică faptul că cele 2 criterii (transparența și adresabilitatea/ relevanța) au un efect puternic asupra variabilei încredere.

Revenind, așa cum menționam anterior, se constată că transparența decizională reprezintă un predictor comun, o constantă ce fundamentează încrederea în capacitatea instituțională a răspunde adecvat cerințelor beneficiarilor.

De aici multiple “aplicații” în implementarea calitativă a conceptului de guvernare incluzivă: încrederea (ca element central de capital social și/ sau instituțional) poate contribui la implementarea unor modele viabile de guvernare incluzivă în măsura în care:

- Transparența decizională este asigurată (inclusiv prin campanii de informare și conștientizare, îmbunătățirea paginii web instituționale și facilitarea accesării instrumentelor social media etc.);

- Relevanța și adresabilitatea serviciilor publice sunt asigurate prin îmbunătățirea mecanismelor de consultare publică (evident, pornind de la premise asigurării funcționalității acestor mecanisme);
- Accesul egal la serviciile furnizate nu trebuie numai asigurat (suportul legislativ și procedural prevede oricum acest lucru), ci și cunoscut (și aici intervin demersurile specifice privind transparența, informarea, conștientizarea etc.).

Altfel, o detaliere în profil sociodemografic și instituțional întrește legătura dintre aspectele cheie vizate de acest studiu: încredere, consultare, empatie instituțională, implicare, intenții și resurse vizând dezvoltarea comunitară în beneficiul grupurilor vulnerabile (priorități, șanse de implementare, disponibilitate de implicare).

Ipoteza nr. 2: Capitalul social reprezintă o premisă a dezvoltării locale

Pentru validarea acestei ipoteze am schițat un model în care intră următoarele componente:

- *Capital social.* Această vizează “caracteristici ale organizării sociale, cum ar fi rețelele sociale, normele și încrederea, care facilitează coordonarea și cooperarea pentru beneficiu mutual” (Putnam, 1993: 36). Capitalul social este un bun relational și, prin extensie, chiar dacă este creat de indivizi, trebuie privit ca fiind un bun public. Capitalul social poate contribui la îmbunătățirea stocului de capital instituțional, acesta din urmă (K_{inst}) fiind înțeles ca un agregat ce încorporează întreaga experiență anterioară și toate inovările aduse în domeniu, inclusiv ridicarea nivelului de formare a funcționarilor, contribuția acestuia la atingerea performanței instituționale (formalizate în implementarea proiectelor și strategiilor destinate dezvoltării socio-economice). Evident, stocul de capital instituțional sporește odată cu modernizarea instituțiilor/ serviciilor publice și se diminuează odată cu atrofierea/ învechirea unor elemente componente ale acestuia (apar bariere în dezvoltare). În validarea ipotezei noastre vom utiliza numai variabilele ce descriu capitalul social. Deși organizațiile cuprinse în eșantion sunt relevante în analiza problematicii grupurilor vulnerabile, distribuția instituțională în profil teritorial nu este reprezentativă. În plus, sunt insuficiente elementele necesare descrierii stocului de capital instituțional. De exemplu, chestionarul cuprinde doar întrebări despre funcția deținută, studii, vechime în organizație, atribuții exprese în gestionarea problemelor grupurilor vulnerabile și, mai mult, nu au fost colectate date factuale și indicatorii specifici (studiul nu a vizat expres o analiză instituțională). Reținem însă importanța relației între cele două tipuri de capital, respectiv rolul celui social pentru sănătatea instituțiilor (menținerea stocului de capital instituțional);
- *Suport social.* Acesta din urmă nu reprezintă în sine un concept, dar are relevanță practică: dacă cetățenii știu cum să își prioritizeze nevoile, au încredere în soluționarea acestora (conferă măsurilor propuse șanse rezonabile de implementare) și sunt disponibili în susținerea acestora, atunci instituțiile comunitare (formale și informale) se pot baza pe ei, pot contribui împreună (administrație-grupuri vulnerabile) la conceperea și exersarea unui model de guvernare incluzivă fezabil;

În cazul nostru, capitalul social este operaționalizat prin măsurarea aprecierii prestației instituționale, încrederii (în capacitatea administrativă), respectiv preocupării/ atitudinii proactive raportate la problemele locale. În plus, având în vedere importanța rețelelor de capital, am luat în considerare măsura în care respondenții pot miza pe susținerea / ajutorul semenilor (suport relațional, informal, bazat pe afectivitate, toleranță și încredere).

Pe lângă aceste 2 componente am încercat să vedem posibile relații între:

- Capital social și accesibilitatea la resurse și oportunități, accesibilitatea fiind măsurată prin 2 pârghii: stocul de educație și distanța față de centrele urbane dezvoltate;
- Suportul social și accesibilitatea la resurse și oportunități;

Cele 3 relații descrise mai jos se bazează mai degrabă pe un fundament teoretic-intuitiv decât pe unul statistic în condițiile în care:

- În literatura de specialitate (Dumitru Sandu, 2005) stocul de educație reprezintă un concept măsurat pe baza unui set de indicatori statistici (numărul de absolvenți, promovabilitate, distribuții pe grade de instruire etc.). În cazul nostru, datele culese din teren ne-au permis doar măsurarea nivelului de educație al respondenților din grupurile vulnerabile. Pe de altă parte, restricțiile impuse de specificul eșantionului nu limitează valoarea demersului teoretic, în condițiile în care studiile de referință au arătat că stocul de educație reprezintă o premisă a prosperității economice (deci și a dezvoltării locale, prin intermediul implementării unor strategii și politici locale);
- Similar, distanța față de cel mai apropiat municipiu reședință de județ poate fi un reper în ceea ce privește accesibilitatea la resurse și oportunități (fără a fi singurul). O distanță mare față de centrele urbane reprezintă cu certitudine un impediment. Dar o comunitate marginalizată (vezi Anexa 1.a – Categoriile de persoane vulnerabile) se definește și prin alte elemente - ce țin de infrastructură (inclusiv socială), mijloace de transport existente (calitatea transportului public) etc.

În implementarea măsurilor destinate grupurilor vulnerabile, baza de susținere a administrației este formată din persoane care manifestă atașament față de comunitate și instituțiile sale (Anexa 4, pct. c).

Astfel, se poate observa că: (1) susținătorii (generic notați susținător_{GV}) sunt optimiști în privința șanselor de realizare și dispuși să de implice în implementarea acțiunilor locale, articulate strategic; (2) susținător_{GV} cu grad de disponibilitate ridicat (dar nu neapărat optimiști în privința șanselor) sunt în general persoane cu un nivel mai ridicat de educație (în general mediu). În schimb întâlnim optimiști în rândul localnicilor din comunitățile distanțate față de centrele urbane;

Alarmant este că, indiferent de stocul de capital social (ridicat sau scăzut), respondenții nu știu să își prioritizeze nevoile¹² (absența diferențelor semnificative, valori medii foarte apropiate/ situate pe o plajă îngustă, valori mari ale abaterii standard – vezi și Anexa 3.1). Cu toate acestea, în aceeași zonă a capacității de prioritizare, s-a constatat că persoanele care se bucură de un suport relațional interpersonal solid (pe care îl accesează la nevoie) par în mai mare măsură preocupate de problematica grupurilor vulnerabile¹³, pledând totodată pentru urgența implementării unor măsuri destinate susținerii acestor grupuri.

Este însă clar faptul că **administrația trebuie să întreprindă mai mult în direcția conștientizării și analizei consultative a nevoilor comunitare.**

În legătură cu aprecierea prestației instituționale, sunt mai critici persoanele cu un nivel de educație mai scăzut și/ sau aflate în comunitățile relativ apropiate de marile orașe. Mesajele către această categorie trebuie canalizate într-o manieră specifică.

¹² Cu excepția a 2 măsuri referitoare la stimularea dialogului administrație-cetățeni prin participare la întrunirile decizionale cu caracter public, respectiv la implicarea persoanelor vulnerabile în activități civice (urgența implementării este asociată unui stoc de capital social ridicat).

¹³ M (+ preocupare localitate) = 3,31, M (- nonpreocupare localitate) = 3,07, t = -2,02, Sig. (2-tailed) = 0,043; M (+ preocupare GV) = 3,51, M (- nonpreocupare GV) = 3,29, t = -1,96, Sig. (2-tailed) = 0,050;

I. PERSPECTIVA GRUPURILOR VULNERABILE

I.1. APARTENENȚA LA GRUPURILE VULNERABILE

În legătură cu apartenența la unul sau mai multe grupuri vulnerabile s-a constatat că peste jumătate dintre mențiunile cumulate se referă la 2 grupuri principale: romi, respectiv persoane sărace (Tabel 1, Anexa 3.1). Deși această constatare are la bază percepții (pe baza unei întrebări cu răspuns multiplu) - ci nu date factuale/ empirice, analiza apartenenței la unul/ mai multe grupuri vulnerabile trebuie să țină cont de cel puțin 3 aspecte:

1. Distribuția eșantionului denumit generic grupuri vulnerabile (vezi Anexa 2.b);
2. Datele statistice din Analiza de context;
3. Criteriile de definire a grupurilor vulnerabile, conform Anexei 1 a Strategiei naționale privind incluziunea socială și reducerea sărăciei (2014-2020);

Pe de altă parte, după criteriul “*numărul de mențiuni privind apartenența la grupurile vulnerabile*” a fost construită o variabilă nominală cu 2 categorii: apartenența la un grup principal, respectiv apartenența la 2 sau mai multe grupuri principale vulnerabile. Din analiza tabelelor 1.b, respectiv 1.c (vezi Anexa 3.1. – Tabele și reprezentări grafice: Secțiunea 1 – Perspectiva grupurilor vulnerabile) s-a constatat că:

- ✓ **încrederea** în posibilitățile instituționale de a rezolva problemele cu care se confruntă oamenii defavorizați este **mai ridicată** în rândul respondenților care și-au asociat apartenența la 2 sau mai multe grupuri vulnerabile;
- ✓ categoria de respondenți anterior menționată este **în mai mare măsură preocupată** de problemele cu care se confruntă semenii lor, respectiv de modul cum se iau deciziile care îi privesc;
- ✓ persoanele chestionate care se autopercep ca fiind “mai vulnerabile” (și-au declarat apartenența la cel puțin 2 grupuri vulnerabile) au semnalat un **număr semnificativ mai mare de modalități de consultare publică** utilizate de administrația publică (pe baza răspunsurilor multiple la întrebarea “*Prin ce modalități se realizează consultarea administrației cu cetățenii*”?).

Mai mult decât atât, cei care se regăsesc în două sau mai multe grupuri vulnerabile **apreciază în mai mare măsură interesul manifestat de administrație** față de problemele cetățenilor defavorizați (comparativ cu evaluările furnizate de către persoanele ce se consideră că aparțin unui singur grup vulnerabil);

Pe de altă parte, cei care și-au declarat apartenența la un singur grup vulnerabil se simt **în mai mare măsură discriminați / supuși excluziunii sociale**, în legătură cu toate cele 8 aspecte care “operaționalizează” discriminarea/ excluziunea: egalitate de șanse și de tratament, educație, ocupare, venituri, sănătate, locuire, antreprenoriat, participare socială (vezi Anexa 3.1, respectiv tabelele 7 și 1.c.).

Cealaltă categorie de respondenți (grupați după apartenența la cel puțin 2 grupuri vulnerabile) au un grad de satisfacție mai ridicat în legătură cu prestația instituțională, respectiv în legătură cu:

- transparență decizională;
- profesionalismul personalului;
- asigurarea accesului egal la serviciile publice;
- implicarea cetățenilor la îmbunătățirea serviciilor;
- calitatea consultății administrație-cetățeni și, respectiv
- relevanța/ adresabilitatea serviciilor (nevoi).

Aceeași categorie menționată anterior consideră că sunt **în mai mare măsură susținuți** de cercul relațional (prieteni/ vecini/ cunoștințe), în rezolvarea unor probleme cu care se confruntă;

Pentru 6 din cele 10 măsuri strategice¹⁴ (care ar putea veni în sprijinul persoanelor defavorizate), cei care și-au declarat apartenența la cel puțin 2 grupuri vulnerabile le asociază o **prioritate mai ridicată**.

Concret, este vorba de următoarele măsuri:

- Constituirea unor grupuri de inițiativă locale (cu reprezentanți ai persoanelor defavorizate);
- Formarea unor grupe de susținere a persoanelor defavorizate (administrație, școală, poliție, biserică, mediul de afaceri local);
- Stimularea dialogului social prin participarea constantă a reprezentanților categoriilor defavorizate la ședințele Consiliului Local;
- Implicarea persoanelor vulnerabile în activități civice derulate în cadrul localității;
- Oferirea de informare și/ instruire în vederea creșterii gradului de ocupare (AJOFM/ AJPIS);
- Realizarea unor parteneriate între Consiliul Local și alte instituții/ servicii publice;

În fine, persoanele care și-au declarat apartenența la un singur grup vulnerabil sunt **în mai mare dispuse să se implice** în implementarea fiecăreia dintre cele 10 măsuri de politică publică predefinite și supuse evaluării (vezi Tabelul 1.c din Anexa 3.1, respectiv Anexa 1.a, întrebarea Q12).

Din perspectiva profilului sociodemografic, persoanele care și-au declarat apartenența la cel puțin 2 grupuri vulnerabile fac parte din **familii mai numeroase** și au, de regulă, un **nivel de educație mai scăzut**.

După frecvența apartenenței (numărul de grupuri vulnerabile de apartenență - menționate) observăm că un **număr mare de mențiuni** se asociază fie persoanelor ce locuiesc în mediul **urban** fie unei varietăți entice / **alta decât româna** (vezi Anexa 3.1, Tabel 1.d).

Interesant este și faptul că între nivelul de **încredere** în instituții (măsurat pe o scală de la 1 la 10, vezi Anexa 1.a, întrebarea Q2) și **vulnerabilitatea** percepută (măsurată prin numărul de “apartenențe” menționate) există o corelație bidirecțională pozitivă (legătură slabă între variabile, dar semnificativă statistic: $\rho = .165$, $p = 0,01$). Cu alte cuvinte, un nivel de încredere ridicat este însoțit, de regulă, de mai multe menționări ale grupărilor vulnerabile de apartenență și invers (corelația fiind bidirecțională).

În concluzie se poate afirma că persoanele care se consideră “mai vulnerabile” (ce consideră că aparțin mai multor categorii defavorizate);

- Au încredere mai mare în posibilitățile instituțiilor/ serviciilor publice locale de a rezolva problemele categoriilor defavorizate (valorizând inclusiv interesul manifestat de serviciile publice pentru soluționarea acestora);
- Sunt în mai mare măsură preocupați de problemele semenilor, de modul cum sunt consultați se iau deciziile;
- Se simt mai puțin discriminați/ supuși excluziunii sociale;
- Manifestă un grad mai mare de satisfacție în legătură cu prestația instituțională (transparență, profesionalism etc.);
- Se simt mai bine ancorați relational/ social (rețele de sprijin, elemente ale capitalului social);

În schimb, persoanele care consideră că aparțin unei singure categorii vulnerabile au o mai mare disponibilitate în a se implica pentru adoptarea unor măsuri de politici publice locale care să vină în sprijinul cetățenilor defavorizați;

¹⁴ Pe baza întrebării: *Într-o viitoare politică publică locală adresată grupurilor defavorizate, care ar fi primele măsuri care ar trebui adoptate pe termen mediu (2015 - 2020)?*

I.2. ÎNCREDEREA ÎN CAPACITATEA INSTITUȚIONALĂ

În opinia reprezentanților grupurilor vulnerabile, nivelul de încredere în capacitatea autorităților/ serviciilor publice de a rezolva problemele oamenilor defavorizați este unul mediu (media = 5,33, scală de la 1 la 10, 1 – încredere minimă; 10 – încredere maximă). Pe de altă parte indicatorii tendinței centrale nu descriu suficient nivelul de încredere; o reconversie a valorilor de pe scală indică faptul că circa o treime dintre respondenți au încredere mare, iar 38,7% - încredere mică în posibilitățile instituționale de rezolvare a problemelor categoriilor sociale defavorizate (a se vedea Anexa 3.1, Tabel 2.a).

Compararea diferențelor semnificative între medii (grup 1 – încredere scăzută; grup 2 – încredere ridicată) a arătat că:

(1) Respondenții care manifestă o încredere ridicată în capacitatea autorităților de a rezolva problemele categoriilor sociale vulnerabile au indicat mai multe modalități de consultare publică administrație – cetățeni.

(2) Spre deosebire de cei cu un nivel de încredere scăzut, respondenții încrezători în capacitățile instituționale cred în mai mare măsură că:

- părerile lor sunt ascultate;
- există transparență instituțională în adoptarea deciziilor care îi interesează;
- administrația manifestă interes față de problemele grupurilor vulnerabile;

Pe de altă parte, cei care manifestă încredere scăzută cred **într-o mai mare măsură că sunt discriminați/ supuși excluziunii sociale** (comparativ cu cei încrezători în autoritățile responsabile de soluționarea problemelor lor). Sentimentul de discriminare/ excluziune se manifestă în legătură cu: egalitatea de șanse și de tratament, educația, ocuparea, venituri, sănătatea, locuirea, antreprenoriatul și participarea socială (vezi Anexa 1.a, întrebarea Q7).

Pe cale de consecință, cei care au o mai mare încredere în capacitatea autorităților de a le rezolva problemele au și un nivel de satisfacție mai ridicat în legătură cu calitatea serviciilor oferite, profesionalismul personalului etc. Mai exact, satisfacție legată de prestația instituțională, se manifestă în legătură cu:

- transparență decizională;
- profesionalismul personalului;
- asigurarea accesului egal la serviciile publice;
- implicarea cetățenilor la îmbunătățirea serviciilor;
- calitatea consultării administrație-cetățeni și, respectiv
- relevanța/ adresabilitatea serviciilor (raportate la nevoile reale ale cetățenilor).

Comparativ cu scepticii, aceeași categorie a “încrezătorilor” consideră că, atunci când au de rezolvat probleme personale/ familiale, se simt **într-o mai mare măsură susținuți** de cercul relațional (prieteni/ vecini/ cunoștințe);

Stimularea dialogului social și implicarea grupurilor vulnerabile în dezvoltarea comunitară reprezintă două măsuri urgente în opinia persoanelor cu încredere ridicată în posibilitățile instituționale de rezolvare a problemelor sociale (măsurile respective fiind considerate mai puțin prioritare de către grupul respondenților cu capital de încredere scăzut).

Pentru 7 din cele 10 măsuri strategice¹⁵ (care ar putea veni în sprijinul persoanelor defavorizate), persoanele **încrezătoare** în instituții le asociază **șanse mai mari de realizare/ implementare** (comparativ cu respondenții neîncrezători în posibilitățile autorităților de gestionare a problemelor sociale).

Concret, este vorba de următoarele măsuri, creditate cu șanse de realizare pe termen mediu (vezi și Anexa 3.1, Tabel 2.c):

- a. Construirea unui Centru de Resurse;
- b. Formarea unor grupe de susținere a persoanelor defavorizate (administrație, școală, poliție, biserică, mediul de afaceri local);
- c. Elaborarea și implementarea unor microproiecte/ practici sociale vizând susținerea grupurilor defavorizate;
- d. Dezvoltarea unor serviciilor sociale integrate la nivel comunitar;
- e. Oferirea de informare și/ instruire în vederea creșterii gradului de ocupare pe piața muncii;
- f. Oferirea de informare și/ sau instruire – pentru accesare fonduri UE;
- g. Realizarea unor parteneriate interinstituționale;

În profil sociodemografic s-a mai constatat că persoanele care au un nivel de încredere mai scăzut provin mai ales din familii mai mari (ca număr de membrii), respectiv din comunități relativ marginalizate geografic (situate la distanțe mai mari față de centrele urbane importante).

În concluzie se poate afirma că persoanele care manifestă încredere în autoritățile/ serviciile publice:

- Valorizează comportamentul organizațional, capacitatea și capitalul instituțional;
- Sunt în mai mare măsură preocupați de problemele semenilor, de modul cum sunt consultați se iau deciziile;
- Se simt mai puțin discriminați/ supuși excluziunii sociale;
- Se simt mai bine ancorați relațional/ social (rețele de sprijin, elemente ale capitalului social);
- Sunt mai încrezători în șansele de realizare ale unor măsuri strategice destinate îmbunătățirii situației grupurilor vulnerabile;

I.3. PREOCUPAREA PENTRU PROBLEMATICA LOCALĂ

Persoanele chestionate sunt interesate în primul rând de modul cum se iau deciziile care îi privesc (62,1% - preocupați în mare / foarte mare măsură). Preocupările privind problemele oamenilor defavorizați, calitatea serviciilor publice și problemele localității se situează pe palierele inferioare (valori procentuale din intervalul [51,5%-55,4%] - vezi Anexa 3.1, Tabel 3.a).

Așa cum arată datele din tabelul 3.b. Anexa 3.1, manifestă o **disponibilitate mai ridicată** în a se implica în implementarea măsurilor destinate susținerii grupurilor vulnerabile cei care sunt **preocupați în mai mare măsură** de:

1. problemele localității în care trăiesc;

¹⁵ Pe baza întrebării: *Într-o viitoare politică publică locală adresată grupurilor defavorizate, care ar fi primele măsuri care ar trebui adoptate pe termen mediu (2015 - 2020)?*

2. problemele grupurilor vulnerabile din localitatea lor;
3. calitatea serviciilor publice;
4. modul cum se adoptă deciziile care îi privesc.

Persoanele preocupate de problemele localității, respectiv de problemele oamenilor defavorizați au indicat un număr semnificativ mai mare de modalități de consultare publică utilizate de administrația publică locală;

Pe de altă parte, cei care nu au indicat minim o modalitate de consultare publică sunt în mai mare măsură preocupați de problemele grupurilor vulnerabile și de modul de funcționare a mecanismelor decizionale din localitățile lor.

Această situație oarecum paradoxală poate fi explicată astfel:

(1) problemele semenilor sunt trecute, de regulă, într-un registru afectiv nefiind influențate semnificativ de modul cum se iau deciziile la nivelul administrației locale (problemele și greutățile vieții nu sunt în consonanță cu anumite decizii locale, mai mult sau mai puțin cunoscute de către grupurile vulnerabile).

(2) în plus, să nu uităm faptul că problematica consultării și adoptării deciziilor este o practică rar utilizată în general (în particular, puțin accesată și de către persoanele defavorizate – reamintim că aproape un sfert dintre respondenți nu au indicat vreo modalitate/ nu au răspuns). Mai mult, nu trebuie să uităm faptul că județile de valoare pe teme sensibile (cum este consultarea publică a persoanelor defavorizate) pot fi afectate uneori de clasificările “statistice” care nu au și un fundament calitativ. În fine, unele răspunsuri colectate pot fi pervertite și de erorile “de operator”, de conformismul social al respondenților etc. În concluzie, considerăm faptul că numai indicarea mai multor modalități de consultare publică poate fi semnul unei conștiințe civice măcar incipient formate (răspunsurile singular putând fi afectate de conformism).

Pe de altă parte, cei preocupați de problemele localității, respectiv de calitatea serviciilor publice au o satisfacție mai ridicată în legătură cu transparența decizională.

Relevant este și faptul că cei care se bucură de un suport relational relativ stabil (vecini, prieteni, cunoștințe) sunt în mai mare măsură preocupați de problemele localității lor (probabil că împreună cu aceștia dezbate unele probleme de interes pentru ei și pentru comunitatea lor).

În registrul sociodemografic s-a constatat că:

- preocupare pentru problemele localității și pentru serviciile publice furnizate în comunitate manifestă cu precădere respondenții de 40 ani și peste;
- Aceste două preocupări, alături de cea legată de situația grupurilor vulnerabile, sunt mai prezente (mai actuale) în conștiința respondenților ce trăiesc la oraș;
- preocupare mai ridicată în ceea ce privește calitatea serviciilor publice se manifestă în rândul persoanelor care au cel puțin studii medii;

În profil etnic (români – alte etnii) s-a constatat că grupurile minoritare sunt în mai mare măsură preocupate de fiecare din cele 4 problematice supuse analizei. Excluzând factorii aleatori, conformismul sau alte erori de sondaj, o analiză calitativă ar putea identifica anumiți factori explicativi (cu referire la aplicarea principiului minorităților active, la o posibilă vulnerabilitate, mai ridicată, a minorităților - ce influențează nivelul de preocupare etc.);

O preocupare mai ridicată (față de problemele semenilor, de calitatea serviciilor și de adoptarea deciziilor de interes - vezi Anexa 3.1, Tabelul 3.c) se constată în rândul respondenților din comunitățile aflate la distanțe semnificative mai mari față de centrele urbane importante. Este posibil ca apartenența la comunitățile marginalizate să genereze o mai mare intensitate a preocupărilor legate de viața și situația socioeconomică a categoriilor vulnerabile.

În altă ordine de idei, s-a constatat existența unor corelații bidirecționale pozitive între fiecare set de variabile perechi ce definesc, per ansamblu, preocuparea respondenților pentru modul cum merg lucrurile în comunitățile lor (problemele localității, ale oamenilor defavorizați, modul cum se iau deciziile și calitatea serviciilor publice oferite). Altfel spus, într-o exprimare generică, o preocupare ridicată pentru problema A este însoțită de un nivel de preocupare similar față de problema B și invers (corelația fiind bidirecțională). Așa cum arată matricea corelațiilor (Anexa 3.1, Tabelul 3.d), se evidențiază și existența unor legături puternice între unele variabilele perechi, respectiv:

- preocupările pentru problemele localității și cele legate de problemele grupurilor vulnerabile din aceste localități;
- preocupări legate de calitatea serviciilor publice și cele legate de modul cum se iau deciziile în comunitate;

Prin urmare, ca tipologie, se pare că cei preocupați de viața din comunitatea lor sunt: (caracteristicile de mai jos nu trebuie interpretate cumulativ sau într-un registru determinist):

- ✓ **Persoane care au o anumită conștiință civică (cunosc mai multe modalități de consultare publică) și/ sau cu un nivel de educație cel puțin mediu, respectiv persoanele mature (40 ani sau peste);**
- ✓ **Persoane care locuiesc în mediu urban (influența culturii urbane, acces la informație) sau în comunitățile marginalizate (distanțate față de orașele mari) și/ sau persoane aparținând unor grupuri minoritare (percepție – vulnerabilitate accentuată);**
- ✓ **Persoane care valorizează importanța transparenței decizionale și/ sau beneficiază de un suport relational secundar (altul decât familia – ex., prieteni, cunoștințe);**

I.4. CONSULTAREA GRUPURILOR VULNERABILE: MODALITĂȚI ȘI COMPORTAMENTE

Circa o treime dintre respondenți susțin că nu sunt **deloc** consultați în legătură cu deciziile care îi interesează în mod direct, iar o altă treime declară că nu sunt consultați **de cele mai multe ori**. Puțin peste un sfert dintre cei chestionați susțin că sunt consultați ocazional și numai 5,5% dintre intervievați au răspuns că sunt consultați frecvent/ de cele mai multe ori. Practic, potrivit răspunsurilor colectate, două treimi dintre respondenți nu sunt consultați de către autorități și numai o treime sunt consultați (Anexa 3.1, Tabel 4).

Ca modalități de consultare publică utilizate de instituții (Anexa 3.1, Tabel 5), cele mai frecvent menționate sunt întrunirile publice, urmate de discuții cu reprezentanții administrației locale. Surprinde ponderea foarte scăzută a consultărilor bazate pe participarea cetățenilor la ședințele Consiliului Local, dar mai ales ponderea mare a celor care nu au furnizat vreun răspuns (18,16%, valoare interpretată nu ca rată a nonrăspunsurilor, ci ca indicator al nonparticipării la consultare publică, ca lipsă de cunoaștere a existenței și mecanismelor consultative).

În secțiunea următoare vom analiza aspectele legate de consultarea publică utilizând 2 repere empirice: o variabilă scor pentru numărul modalităților de consultare menționate, respectiv o variabilă nominală (consultați: da sau nu). Ulterior vom utiliza teste statistice specifice pentru compararea valorilor medii (Anexa 3.1, Tabel 5.b – acesta reflectă numai diferențele semnificative statistice), interpretarea acestora din urmă fiind prezentată punctual în paragrafele de mai jos.

Categoria celor care au indicat minim o modalitate de consultare publică se remarcă printr-un nivel de încredere mai mare în posibilitățile instituțiilor publice de a le rezolva problemele și manifestă o mai mare preocupare față de problemele semenilor și de modul cum se iau deciziile în comunitățile lor;

Respondenții capabili să indice cel puțin o modalitate de consultare publică au un nivel de satisfacție mai ridicat în legătură cu: modul cum se fac ascultați, interesul autorităților față de problemele lor, respectiv cu aplicarea transparenței instituționale;

La rândul lor, cei care nu au indicat nicio modalitate de consultare publică utilizată în relația administrație-cetățeni, se simt în mai mare măsură discriminați/ supuși excluderii sociale (în toate cele 8 aspecte ce vizează problematica discriminării/ excluderii – egalitatea de șanse și de tratament, accesul la serviciile de educație și sănătate, obținerea unui loc de muncă etc. - vezi Anexa 1, întrebarea Q7);

Similar, în cazul categoriei anterior menționată s-a constatat un nivel de satisfacție semnificativ mai scăzut în legătură cu toate cele 6 aspecte ce descriu calitatea prestației instituționale – transparență decizională, consultarea publică, profesionalismul personalului, adresabilitatea/ relevanța serviciilor publice furnizate etc. - vezi Anexa 1, întrebarea Q8);

Așa cum s-a confirmat și în secțiunea anterioară, cei care au indicat un număr mai mare de modalități prin care administrația consultă cetățenii mizează în mai mare măsură pe suportul relational din partea prietenilor, vecinilor, cunoștințelor (atunci când au de rezolvat o problemă personală/ familială);

Pentru primele¹⁶ 8 din cele 10 priorități strategice supuse evaluării (vezi Anexa 1, întrebarea Q10), persoanele care au indicat cel puțin o modalitate de consultare publică au furnizat ranguri mai mici în ceea ce privește ordinea de rezolvare a unor probleme a căror soluționare ar putea veni în sprijinul grupurilor sociale defavorizate. Cum plaja distribuirii rangurilor este destul de redusă (valori de la 5,20 la 6,99, pe o scală predefinită cu 10 trepte, 1 - minim, 10 - maxim), putem spune că pentru persoanele care au indicat minim o modalitate de consultare publică s-a constatat un interes mai ridicat în implementarea **urgentă** a celor 8 măsuri care să le îmbunătățească situația lor și să contribuie la dezvoltarea comunitară;

Pe de altă parte, jumătate dintre măsurile predefinite în chestionar (construirea unui Centru de Resurse, elaborarea și implementarea unor proiecte/ practici sociale, dezvoltarea unor servicii sociale integrate, susținerea ocupării și realizarea unor parteneriate interinstituționale) sunt creditate cu șanse mai mari de realizare de către cei care au menționat minim o modalitate de consultare. Cu excepția realizării parteneriatelor instituționale, toate celelalte măsuri se regăsesc și în lista scurtă a prioritizărilor desemnate de către categoria de respondenți menționați anterior. În concluzie, 40% dintre măsurile predefinite sunt considerate de către această categorie nu numai urgente, ci și cu șanse de realizare/ implementare.

---

¹⁶ Excepție fac două măsuri (oferirea de informare și/ sau instruire în vederea accesării unor fonduri europene - agricultură/ PNDR, respectiv realizarea unor parteneriate între Consiliul Local și alte instituții/ servicii publice), pentru care nu s-au constatat diferențe semnificative date de evaluarea celor 2 grupe (cei care au indicat minim o modalitate de consultare și ceilalți). Termenul de “rang” este conventional (pentru a arăta ordinea, prioritatea, dar și pentru a indica tipul de teste utilizate), căci în elaborarea clasamentelor (prioritate, șanse de realizare, disponibilitate/ implicare), respectiv pentru facilitarea înțelegerii, s-au utilizat valorile medii (interpretate invers, pe aceeași scală cu 10 trepte).

În fine, respondenții menționați anterior au disponibilitate mai mare în a se implica în elaborarea și implementarea unor microproiecte/ practici sociale vizând susținerea grupurilor defavorizate (pentru celelalte 9 măsuri, în privința criteriului “disponibilitate” nu s-au constatat diferențe semnificative între valorile medii furnizate de cele două grupe de respondenți);

Pe de altă parte, analiza profilului sociodemografic al respondenților arată că:

- Cei care au indicat cel puțin o modalitate de consultare publică au un nivel de educație mai ridicat;
- Frecvența modalităților de consultare menționate este mai ridicată:
  - ✓ în rândul femeilor
  - ✓ în cazul persoanelor din mediul urban, respectiv al respondenților ce provin dintr-o familie mică/ medie (maxim 4 membrii),
  - ✓ în cazul respondenților aparținând populației majoritare;

În plus, cei aflați în comunitățile marginale/ aflate la mai mare distanță față de centrele urbane importante susțin că au fost mai des consultați în legătură cu problemele de interes local;

În concluzie se poate spune că nivelul și practicile de consultare publică a categoriilor vulnerabile se situează într-o zonă de precaritate.

Persoanele active din punct de vedere al participării la consultările publice sunt de regulă:

- ✓ **Mai preocupate de problematica locală (socială), respective de prestația și agenda instituțională;**
- ✓ **Mai bine ancorați social și relational;**
- ✓ **Mai puțin vulnerabile la posibilele practici discriminatorii/ de excluziune socială;**
- ✓ **Încrezătoare și dornice de implicare (încredere în instituții, în șansele de implementare a unor măsuri de politici locale);**

Principal recomandare: autorităților, dar și organizațiilor civice le revine rolul de a încuraja participarea categoriilor vulnerabile la consultări, aceasta însemnând atât declanșarea mecanismelor consultative, cât și demersuri vizând informare, conștientizare și atragere în zona dezbaterii și/ sau coparticipării la adoptarea deciziilor;

I.5. “EMPATIE” INSTITUȚIONALĂ: DESCHIDERE, TRANSPARENȚĂ, SOLICITUDINE, INTERES

În general, circa un sfert dintre respondenți consideră că (vezi Anexa 3.1, Tabel 6.a):

- Sunt ascultați atunci când se adoptă decizii/ măsuri care îi vizează/ interesează (mare/ foarte mare măsură – 23,8%);
- Există suficientă transparență a deciziilor adoptate/ care urmează să fie adoptate (mare/ foarte mare măsură – 26,8%);

- Autoritățile manifestă interes în legătură cu problemele grupurilor vulnerabile (mare/ foarte mare măsură – 28,0%);

Așa cum rezultă din Tabelul 6.b, Anexa 3.1, există o corelație bidirecțională pozitivă între fiecare dintre cele 3 variabile analizate (transparență, interes și sollicitudine instituțională – adică măsura în care doleanțele oamenilor sunt ascultate). Grupate pe variabile perechi (model matriceal), testele aplicate arată că o satisfacție ridicată în legătură cu variabila A este însoțită, de regulă, un nivel de satisfacție similar privind variabila pereche B și invers (fiind corelație bidirecțională, și reciproca este valabilă). Mai trebuie spus aici că aceste corelații sunt semnificative statistic ($p < 0,05$) și că legătura dintre variabilele-pereche este una puternică.

Datele din tabelul mai sus menționat mai arată că:

- Cei care au o satisfacție ridicată în legătură cu modul în care părerile lor sunt ascultate de autorități/ servicii publice manifestă un **grad de încredere** mai ridicat în legătură cu posibilitățile instituționale de a le rezolva problemele;
- Persoanele care manifestă o satisfacție scăzută în privința modului cum sunt ascultați de către autorități se simt în mai mare măsură **discriminați/ expuși excluziuni sociale** în legătură cu toate cele 8 aspecte ale discriminării/ excluziunii (vezi Anexa 1.a, întrebarea Q7);
- Satisfacție ridicată privind măsura în care părerile oamenilor sunt luate în seamă de către actorii publici se manifestă cu precădere în rândul persoanelor care evaluează mai bine **prestația instituțională** (transparența, profesionalismul, accesul egal la serviciile oferite și relevanța acestora, modul cum oamenii sunt implicați și consultați - vezi cele 6 caracteristici din Anexa 1.a, întrebarea Q8);
- Pentru 9 din cele 10 măsuri strategice pentru care respondenții și-au manifestat disponibilitatea/ implicarea în implementarea lor se constată că **nivelul de disponibilitate este mai ridicat** în cazul respondenților care consideră că problemele lor sunt ascultate de către autorități;
- Persoanele care provin din **familii mai puțin numeroase/** cu un nivel de **educație mai ridicat/** din **comunități aflate în apropierea centrelor urbane** importante manifestă o satisfacție mai mare în legătură cu modul în care problemele lor sunt luate în seamă de către instituțiile/ serviciile publice locale (semnul “/” indică faptul că diferențele nu trebuie interpretate cumulativ, ci individual);
- Similar, cei care au o satisfacție ridicată în legătură cu transparența instituțională manifestă un **grad de încredere mai ridicat** în legătură cu posibilitățile autorităților de a le rezolva problemele;
- Cei care sunt în mai mare măsură **preocupați de calitatea serviciilor publice** manifestă o satisfacție mai ridicată în legătură cu transparența deciziilor de interes pentru grupurile vulnerabile;
- Persoanele care manifestă o satisfacție scăzută în privința transparenței deciziilor adoptate se simt în mai mare măsură **discriminați/ expuși excluziuni sociale** în legătură cu toate cele 8 aspecte ale discriminării/ excluziunii (vezi Anexa 1.a, întrebarea Q7);
- Satisfacție ridicată privind transparența decizională se manifestă cu precădere în rândul persoanelor care **evaluează mai bine prestația instituțională** (cezi cele 6 caracteristici din Anexa 1.a, întrebarea Q8);
- Pentru cele 10 măsuri strategice pentru care respondenții și-au manifestat disponibilitatea/ implicarea în implementarea lor se constată că nivelul de disponibilitate este mai ridicat în cazul respondenților care consideră că există **transparență** în adoptarea deciziilor care îi privesc;

- Persoanele care provin din **comunități aflate în proximitatea marilor orașe** manifestă o satisfacție mai mare în legătură cu transparența decizională a instituțiilor/ serviciilor publice locale;
- Cei care au o satisfacție ridicată în legătură cu interesul manifestat de autoritățile/ serviciile publice (pentru problemele oamenilor defavorizați) manifestă un **grad de încredere mai ridicat** în legătură cu posibilitățile instituționale de a le rezolva problemele;
- Persoanele care manifestă o satisfacție scăzută în privința interesului autorităților față de problemele sociale se simt în mai mare măsură **discriminați/ expuși excluziuni sociale** în legătură cu toate cele 8 aspecte ale discriminării/ excluziunii (vezi Anexa 1.a, întrebarea Q7);
- Satisfacție ridicată privind "empatia" instituțională (interes față de problemele oamenilor) se manifestă cu precădere în rândul persoanelor care evaluează mai bine **prestația autorităților** (vezi cele 6 caracteristici din Anexa 1.a, întrebarea Q8);
- Pentru 8 din cele 10 măsuri strategice se constată că **nivelul de disponibilitate este mai ridicat** în cazul respondenților care consideră că instituțiile locale sunt interesate de problemele oamenilor defavorizați;
- Persoanele care provin din **comunități aflate în apropierea centrelor urbane** importante manifestă o satisfacție mai mare în legătură cu interesul instituțional față de problemele grupurilor vulnerabile;
- În fine, o bună cunoaștere a modalităților de **consultare publică** (măsurată prin numărul de desemnări) se manifestă cu precădere la persoanele care au o satisfacție ridicată în legătură cu interesul manifestat de autorități față de problemele lor.

În concluzie se poate spune că:

- ✓ **Apropierea și deschiderea față de oameni (să fie ascultați, deciziile să fie transparente, instituțiile să fie interesate de problemele lor) reprezintă unul dintre pilonii pe care se poate construi încrederea în instituții;**
- ✓ **Imaginea publică a instituțiilor (calitatea serviciilor publice, profesionalismul angajaților etc.) este în mai mare măsură valorizată de către indivizii care simt că autoritățile sunt mai aproape de ei;**
- ✓ **Oamenii se simt mai puțin discriminați/ supuși excluziunii sociale dacă au convingerea că părerile lor sunt auzite, dacă există interes și transparență în legătură cu rezolvarea unor probleme care îi vizează direct;**
- ✓ **Disponibilitatea de a se implica în implementarea unor măsuri este mai mare în rândul persoanelor care cred că există apropiere și deschidere din partea autorităților/ serviciilor publice locale;**
- ✓ **În profil sociodemografic, simt că vocea lor nu este auzită mai ales de indivizii: (1) ce provin din comunitățile marginale; (2) cu un nivel de educație precar.**

I.6. VULNERABILITĂȚI RESIMȚITE PRIVIND DISCRIMINAREA/ EXCLUZIUNEA SOCIALĂ

Respondenții se simt în mare măsură discriminați în legătură cu (Anexa 3.1, Tabel 7.b):

1. Ocupare (obținerea unui loc de muncă) – 43,3%;
2. Egalitate de șanse și de tratament (în relație cu administrația/ serviciile publice) – 37,3%;
3. Obținerea unor venituri (drepturi bănești cuvenite legal) – 33,8%;
4. Participare socială (informare, consultare, participare la adoptarea deciziilor) – 33,2%;
5. Locuire (obținerea unei locuințe/ teren pentru construcția unei case) – 32,2%;
6. Antreprenoriat/ inițierea/ dezvoltarea de activități generatoare de venituri – 29,4%;
7. Sănătate (accesibilitatea serviciilor de sănătate) – 27,2%;
8. Educație (accesul la educație) – 24,0%;

În plus, analiza datelor din Tabelul 7.a (Anexa 3.1), arată că:

- Persoanele care și-au declarat apartenența la un singur grup vulnerabil se simt în mai mare măsură discriminați/ supuși excluziunii sociale în legătură cu toate cele 8 criterii supuse analizei (Anexa 3.1, întrebarea Q7);
- Respondenții cu un nivel de încredere instituțională scăzut se simt în mai mare măsură expuși discriminării/ excluziunii sociale (similar, în cazul tuturor celor 8 criterii ce descriu situații de discriminare/ excluziune);
- Cei care nu se simt “auziți” de către administrație se simt mai vulnerabili (discriminați/ excluși social – conform celor 8 criterii din Anexa 1.a, Q7);
- Persoanele care nu mizează pe sprijinul semenilor se simt în mai mare măsură discriminați/ excluși (idem, conform celor 8 criterii din Anexa 1.a, Q7);
- Bărbații cred că sunt mai expuși discriminării/ excluziunii decât femeile (diferențe valabile pentru fiecare din cele 8 criterii). Pe de altă parte este relevant că femeile par să beneficieze de o rețea mai largă de capital relational - comparativ cu bărbații – sau cel puțin mizează în mai mare măsură pe sprijinul vecinilor, cunoștințelor, prietenilor, pentru a rezolva problem persoanele/ familiale: M (CS femei) = 2,73, M (CS bărbați) = 2,51, $t = -2,36$, $p = 0.019$ (bidirecțional);
- Discriminările legate de accesul la educație, respectiv de fructificarea oportunităților antreprenoriale sunt în mai mare măsură resimțite de către persoanele mai tinere, iar discriminarea privind accesul la serviciile de sănătate – de către persoanele mai în vârstă;
- Percepția unor discriminări privind locuirea, accesul la educație sau la sănătate sunt mai intens percepute de către respondenții din mediul urban (comparativ cu cei din rural);
- Cei care locuiesc în comunitățile mai îndepărtate față de marile orașe (potențial comunități marginale) se simt în mai mare măsură discriminați/ expuși excluziunii sociale în privința dreptului la locuire (posibilitatea de a obține/ construi/ deține o locuință);

- Discriminările legate de locuire sau de posibilitatea obținerii unui loc de muncă sunt resimțite acut de către respondenții ce provin din familii numeroase, iar discriminarea privind serviciile de sănătate este percepută ca fiind mai gravă de către persoanele din familii de maxim 4 persoane (inclusiv respondentul);
- Discriminarea legată de accesul la educație este mai puternic resimțită de către persoanele cu un nivel de educație cel puțin mediu (prin comparație cu opiniile respondenților care au o educație precară);
- Dealtfel, barierele educaționale, cele legate de obținerea unor venituri/ drepturi bănești, precum și obstacolele vizând accesarea serviciilor de sănătate sunt mai intens resimțite (ca dificultăți) de către respondenții români - decât de către cei care provind din grupurile minoritare. În schimb, persoanele din grupurile etnice se simt mai vulnerabili (discriminați/ excluși) în ceea ce privește posibilitățile reale de a-și găsi un loc de muncă;
- Previzibil, accesul la educație este mai dificil în cazul persoanelor care locuiesc în comunitățile marginale (aflate la distanță mare față de municipiile reședință de județ). La fel stau lucrurile și în ceea ce privește posibilitățile de obținere a unor venituri/ drepturi bănești, respectiv în cazul valorificării oportunităților antreprenoriale (mai restrânse în cazul “marginalilor”/ comunităților relativ distanțate de centrele urbane importante);
- În fine, discriminarea/ exclusiunea privind participarea socială (implicare civică, voluntariat etc.) este mai puternic resimțită de către persoanele ce trăiesc în comunități aflate la mare distanță de municipiile - reședințe de județ;

În concluzie se poate spune că se simt discriminați/ expuși exclusiunii sociale mai ales:

- **persoanele care aparțin grupurilor etnice;**
- **respondenții cu un nivel scăzut de încredere în instituții (în capacitatea acestora de a le rezolva problemele);**
- **cei care au o rețea precară de capital relational;**
- **persoanele care locuiesc în comunitățile marginale/ distanțate față de marile orașe.**

I.7. PRESTAȚIA INSTITUȚIONALĂ

Potrivit datelor din Tabelul 8.a (Anexa 3.1), persoanele chestionate au un sentiment de insatisfacție în legătură cu următoarele aspecte supuse evaluării:

1. Calitatea consultării administrație – cetățeni: 47,7%;
2. Implicarea cetățenilor în îmbunătățirea serviciilor: 46,8;
3. Adresabilitate / în ce măsură serviciile publice se adresează nevoilor reale: 46,2%;
4. Transparența decizională: 46,0;
5. Accesul egal la serviciile furnizate: 37,0%;
6. Profesionalismul personalului: 26,7;

Pe de altă parte, potrivit datelor din Tabelul 8.b (Anexa 3.1), s-a constatat că:

- Prestația instituțională (transparența decizională, profesionalismul angajaților, accesibilitatea cetățenilor și implicarea civică în îmbunătățirea acestora, relevanța serviciilor și calitatea consultării) este mai apreciată de către persoanele care au o **mai mare încredere** în posibilitățile autorităților de a rezolva problemele grupurilor vulnerabile;
- Comparativ cu bărbații, **femeile apreciază mai mult** profesionalismul personalului, respectiv accesul egal la serviciile furnizate;
- Transparența decizională, profesionalismul angajaților, implicarea cetățenilor și calitatea consultării administrație-cetățeni sunt în mai mare măsură apreciate de **persoanele cu un nivel educațional relativ scăzut** (cel mult gimnaziu), comparativ cu evaluările furnizate de către respondenții cu un nivel de educație mai ridicat (cel puțin studii medii);
- Surprinzător, toate cele 6 caracteristici ale prestației instituționale (menționate la începutul acestei secțiuni) sunt în mai mare măsură valorizate de către persoanele care susțin că **nu au fost consultați** de administrație/ că mecanismele de consultare au fost foarte puțin accesate;
- Transparența decizională și accesul egal la serviciile furnizate sunt în mai mare măsură apreciate de către respondenții ce **locuiesc în comunități relativ apropiate** de centre urbane importante (comparativ cu cei ce trăiesc în comunitățile aflate la distanță de zonele urbane menționate);
- Cu excepția implicării cetățenilor în îmbunătățirea calității serviciilor furnizate (pentru care nu s-au constatat diferențe semnificative statistic), toate celelalte aspecte ce descriu calitatea prestației instituționale sunt mai bine apreciate de către respondenții care **aparțin grupurilor etnice** cuprinse în eșantion.

În fine, datele din Tabelul 8.c (Anexa 3.1) arată că există o corelație bidirecțională pozitivă între fiecare dintre cele 6 criterii ce descriu prestația instituțională (transparență, profesionalism, acces egal la servicii, respectiv implicarea cetățenilor în îmbunătățirea acestora și relevanța acestora, precum și calitatea consultării cu cetățenii). Grupate pe variabile perechi (model matriceal), testele aplicate arată că o satisfacție ridicată în legătură cu variabila A este însoțită, de regulă, cu o satisfacție similară privind variabila pereche B - și invers (fiind corelație bidirecțională, și reciproca este valabilă). Mai trebuie spus aici că aceste corelații sunt semnificative statistic ($p < 0,05$) și că legătura dintre variabilele-pereche este, în general, una puternică.

În concluzie se poate spune că prestația autorităților/ serviciilor publice aduce mai multă satisfacție persoanelor care:

- **au o mai mare încredere în posibilitățile actorilor publici de a le rezolva problemele;**
- **locuiesc în comunități relativ apropiate de centre urbane importante sau aparțin unor grupuri etnice minoritare;**

Pe de altă parte este alarmant faptul că aproape jumătate dintre respondenți au indicat un nivel de insatisfacție în legătură cu 4 din cele 6 criterii supuse evaluării (vezi Tabelul 8.a, Anexa 3.1)! Deși nu este surprinzător (există și alte studii, barometre de opinie ce indică o încredere scăzută în instituții), acest aspect trebuie să-i preocupe pe factorii responsabili, știut fiind cât este de important capitalul de încredere în angrenarea resurselor destinate dezvoltării locale prin acțiuni, proiecte și politici publice.

I.8. ACȚIUNI ȘI MĂSURI: PRIORITATE, CREDITAREA ȘANSELOR DE IMPLEMENTARE, DISPONIBILITATE DE IMPLICARE CIVICĂ

În continuare vom analiza modul cum a fost evaluat un set de 10 măsuri predefinite (vezi Anexa 1.a, întrebările Q10-Q12 inclusiv tabelul cu itemii de răspuns) sub aspect multicriterial: prioritate (urgență), șanse de realizare, respectiv disponibilitatea respondenților de a se implica/ susține implementarea acțiunilor strategice.

Precizări:

(1) Așa cum menționam în secțiunea dedicată metodologiei cercetării, cele 10 măsuri au fost elaborate în acord cu obiectivele și acțiunile asumate în documente publice de referință - în primul rând, Strategia națională privind incluziunea socială și reducerea sărăciei (2014-2020) -, respectiv în urma unei analize documentare referitoare la diverse inițiative vizate/ adoptate pentru susținerea și incluziunea grupurilor vulnerabile (transpuse în proiecte, programe, strategii de dezvoltare locală/ instituțională etc.).

(2) Prezentarea măsurilor se va face în ordinea priorității desemnate de către respondenți (vezi Anexa 3.1, tabelele 10-12 inclusiv, în care se prezintă clasamente distincte pe fiecare dintre cele 3 criterii cu care s-a operat: prioritate, șanse și disponibilitate);

(3) În interpretările de mai jos s-a utilizat 2 categorii de teste: de corelație între două variabile, respectiv de comparare a mediilor (în cazul criteriului “prioritate” semnificația valorilor medii este inversată – față de semnificația valorilor medii prin care s-au evaluat celelalte 2 criterii). Pentru fundamentarea interpretărilor (însemnând de fapt testarea și validarea unor ipoteze) s-au aplicat teste pentru toate asocierile posibile (3×10), respectiv pentru toate diferențele (30 de variabile comparate în profil sociodemografic). În final au fost evidențiate numai legăturile, respectiv diferențele semnificative statistic ($p < 0,05$). O corelație pozitivă va fi interpretată/ înțeleasă astfel: pentru cei care au indicat o apreciere ridicată pentru variabilei A_1 constatăm o apreciere similară a variabilei pereche A_2 (fiind corelație bidirecțională, reciproca este valabilă). În cazul corelației negative, interpretarea va fi alta: pentru cei care au indicat o apreciere ridicată pentru variabilei A_1 se observă o apreciere scăzută față de variabila pereche A_2 (fiind corelație bidirecțională, și în acest caz reciproca este valabilă).

I. Construirea unui Centru de Resurse destinat grupurilor vulnerabile

Construirea unui Centru de Resurse destinat grupurilor vulnerabile este considerată o urgență „de gradul 0” (locul 1 în topul priorităților), dar inițiativa este creditată cu șanse modeste de reușită (locul 8 din 10), disponibilitatea de susținere a acestei măsuri fiind - de asemenea - redusă (locul 7 din 10).

Pe cale de consecință, măsura prioritară I. NU corelează cu șansa de realizare ($p = 0,122$), dar corelează negativ cu disponibilitatea respondenților de a se implica în implementarea respectivei măsuri ($\rho = -0,184$, $p = 0,01$ bidirecțional). În plus, între șansă și disponibilitate există o corelație bidirecțională pozitivă ($\rho = 0,404$, $p = 0,01$ bidirecțional);

Prioritatea măsurii analizate este reclamată mai ales de către persoanele din mediul rural: $M(r) = 4,78$, $M(u) = 5,51$, $t = 2,79$, $p = 0,005$;

Măsura vizând construirea unui Centru de Resurse este creditată cu șanse mai mari de reușită de către: (1) respondenții din mediul urban: $M(u) = 6,06$, $M(r) = 5,31$, $t = 3,44$, $p = 0,001$; (2) persoanele aparținând grupurilor minoritare (șansele mai mici fiind acordate de către respondenții din rândul populației române majoritare): $M(m) = 6,20$, $M(r) = 5,22$, $t = -4,52$, $p = 0,001$;

În vederea implementării măsurii analizate mai sus, manifestă o mai mare disponibilitate/ dorință de implicare persoanele:

- mai tinere – comparativ cu cei de 40 ani și peste: $M(t) = 6,06$, $M(v) = 4,52$, $t = 5,63$, $p = 0,001$;
- cu un nivel de educație mai ridicat (minim studi medii): $M(r) = 6,16$, $M(s) = 5,05$, $t = -3,05$, $p = 0,001$;
- care aparținând minorităților etnice: $M(m) = 5,85$, $M(r) = 4,98$, $t = -3,21$, $p = 0,001$;

II. Formarea unor grupe de susținere a persoanelor defavorizate (administrație, școală, poliție, biserică, mediul de afaceri local)

Formarea unor grupe de susținere a persoanelor defavorizate este pe locul 2 în clasamentul priorităților. O acțiune de acest gen este creditată cu șanse mari de reușită (locul 2) și întrunește cele mai multe adeziuni de susținere (locul 1 la criteriul disponibilității). *Prin urmare, această măsură poate fi înscrisă într-un plan de acțiune/ politică publică locală, având șanse rezonabile de susținere și implementare.*

Interesant este însă că măsura prioritară II. NU corelează cu șansa de realizare ($p = 0,239$), dar nici cu disponibilitatea respondenților de a se implica în implementarea respectivei măsuri ($p = 0,53$). În schimb, între șansă și disponibilitate există o corelație bidirecțională pozitivă ($\rho = 0,361$, $p = 0,01$ bidirecțional);

Persoanele care provin din familii mai numeroase (5 membrii sau mai mulți) plasează măsura pe un nivel de prioritate superior (comparativ cu nivelul inferior de prioritate indicat de persoanele ce provin din familii de mărime mică/ medie): $M(M) = 5,06$, $M(m) = 5,95$, $t = 3,53$, $p = 0,001$;

Măsura vizând formarea unor grupe de susținere a persoanelor defavorizate este creditată cu șanse mai mari de reușită de către: (1) respondenții care locuiesc în mediul urban: $M(u) = 6,39$, $M(r) = 5,75$, $t = 3,10$, $p = 0,002$; (2) persoanele din rândul populației minoritare: $M(m) = 6,40$, $M(r) = 5,80$, $t = -2,92$, $p = 0,004$; (3) locuitorii comunităților relativ distanțate de municipiile - reședință de județ: $M(d) = 6,47$, $M(a) = 5,28$, $t = -5,25$, $p = 0,001$;

Analiza în profil sociodemografic arată că manifestă o mai mare disponibilitate/ dorință de implicare persoanele: (1) mai tinere – comparativ cu cei de 40 ani și peste: $M(t) = 6,58$, $M(v) = 5,22$, $t = 5,37$, $p = 0,001$; (2) cu un nivel de educație mai ridicat (minim studi medii): $M(r) = 6,63$, $M(s) = 5,68$, $t = -3,53$, $p = 0,001$; (3) care provin din rândul populației minoritare: $M(m) = 6,36$, $M(r) = 5,65$, $t = -2,81$, $p = 0,005$; (4) care locuiesc în comunități relativ depărtate față de marile orașe: $M(d) = 6,79$, $M(a) = 5,81$, $t = -2,97$, $p = 0,003$;

III. Stimularea dialogului social prin participarea constantă a reprezentanților categoriilor defavorizate la ședințele Consiliului Local

Stimularea dialogului social prin participarea constantă a reprezentanților categoriilor defavorizate la ședințele Consiliului Local ocupă locul 3 ca prioritate, dar ultimul loc - ca șansă de implementare. Pentru susținerea acestei măsuri disponibilitatea declarată este una de nivel mediu (locul 5 din 10 în clasamentul disponibilității).

Măsura prioritară III. corelează negativ atât cu șansa de realizare ($\rho = -0,158$, $p = 0,01$ bidirecțional), cât și cu disponibilitatea respondenților de a se implica în implementarea respectivei măsuri ($\rho = -0,153$, $p = 0,01$ bidirecțional). În plus, între șansă și disponibilitate există o corelație bidirecțională pozitivă ($\rho = 0,360$, $p = 0,01$ bidirecțional);

Comparativ cu persoanele mai tinere, respondenții de 40 ani și peste plasează această măsură pe un nivel superior de prioritate: $M(v) = 5,41$, $M(t) = 5,89$, $t = 2,08$, $p = 0,038$. Pe de altă parte, prioritatea măsurii analizate este reclamată mai ales de către persoanele din mediul rural: $M(r) = 5,32$, $M(u) = 5,95$, $t = 2,74$, $p = 0,006$.

Măsura vizând stimularea dialogului social este creditată cu șanse mai mari de reușită de către:

- persoanele din rândul populației minoritare: $M(m) = 5,99$, $M(r) = 5,38$, $t = -2,95$, $p = 0,003$;
- respondenții care locuiesc în comunități relativ depărtate față de marile orașe: $M(d) = 6,58$, $M(a) = 5,09$, $t = -5,85$, $p = 0,001$;

În fine, analiza în profil sociodemografic arată că manifestă o mai mare disponibilitate/ implicare în stimularea dialogului social preponderent persoanele:

- de sex masculin: $M(b) = 5,78$, $M(f) = 5,25$, $t = 2,02$, $p = 0,044$;
- mai tinere, de până în 39 ani inclusiv: $M(t) = 6,03$, $M(v) = 4,87$, $t = 4,49$, $p = 0,001$;
- din mediul rural: $M(r) = 5,93$, $M(u) = 5,17$, $t = -3,02$, $p = 0,003$;
- cu un nivel de educație mai ridicat (minim studii medii): $M(r) = 6,20$, $M(s) = 5,21$, $t = -3,65$, $p = 0,001$;
- din rândul populației minoritare: $M(m) = 5,80$, $M(r) = 5,27$, $t = -2,08$, $p = 0,038$.

IV. Constituirea unor grupuri de inițiativă locale (cu reprezentanți ai persoanelor defavorizate)

Constituirea unor grupuri de inițiativă locale – ocupă locul 4 ca prioritate și este creditată cu șanse mici de reușită (locul 9 din 10). Pentru implementarea acestei măsuri există o disponibilitate de nivel mediu (locul 6 – criteriul disponibilității).

Măsura prioritară IV. corelează negativ atât cu șansa de realizare ($\rho = -0,218$, $p = 0,01$ bidirecțional), cât și cu disponibilitatea respondenților de a se implica în implementarea ei ($\rho = -0,180$, $p = 0,01$ bidirecțional). În plus, între șansă și disponibilitate există o corelație bidirecțională pozitivă ($\rho = 0,442$, $p = 0,01$ bidirecțional);

Față de persoanele mai tinere, respondenții de 40 ani și peste consideră că este în mai mare măsură prioritară măsura analizată în cadrul acestei secțiuni: $M(v) = 5,26$, $M(t) = 6,21$, $t = 3,53$, $p = 0,01$;

O acțiune comunitară ce ar viza constituirea unor grupuri de inițiativă locale ar fi creditată cu mai mari șanse de reușită de către: (1) bărbați: $M(b) = 5,97$, $M(f) = 5,45$, $t = 2,40$, $p = 0,017$; (2) persoane aparținând grupurilor etnice minoritare: $M(m) = 6,21$, $M(r) = 5,18$, $t = -4,85$, $p = 0,001$; (3) respondenți din comunitățile relativ distanțate de marile centre urbane: $M(d) = 6,65$, $M(a) = 4,92$, $t = -6,27$, $p = 0,001$;

În fine, în vederea implementării măsurii de referință manifestă o mai mare disponibilitate/ dorință de implicare persoanele: (1) mai tinere – comparativ cu cei de 40 ani și peste: $M(t) = 6,17$, $M(v) = 4,50$, $t = 6,22$, $p = 0,001$; (2) ce provin din familii mici/ medii: $M(m) = 5,71$, $M(M) = 5,15$, $t = 2,05$, $p = 0,041$; (3) cu un nivel de educație mai ridicat (minim studii medii): $M(r) = 6,63$, $M(s) = 4,88$, $t = 2,05$, $p = 0,001$; (4) care aparțin minorităților etnice: $M(m) = 5,76$, $M(r) = 5,14$, $t = -2,27$, $p = 0,024$; (5) care locuiesc în comunități marginale (aflate la distanțe relativ mari față de centrele urbane importante): $M(d) = 6,05$, $M(a) = 5,31$, $t = -2,08$, $p = 0,039$.

V. Implicarea persoanelor vulnerabile în activități civice derulate în cadrul localității

Implicarea persoanelor vulnerabile în activități civice derulate în cadrul localității se situează la mijlocul listei de priorități (locul 5) și este creditată cu șanse relativ modeste de implementare (locul 7). Cu toate acestea, nivelul de disponibilitate (în privința susținerii măsurii analizate) este unul ridicat (locul 2 în clasamentul disponibilității);

Măsura prioritară V. NU corelează cu șansa de realizare ($p = 0,383$), dar corelează negativ cu disponibilitatea respondenților de a se implica în implementarea ei ($\rho = -0,182$, $p = 0,01$ bidirecțional). În plus, între șansă și disponibilitate există o corelație bidirecțională pozitivă ($\rho = 0,393$, $p = 0,01$ bidirecțional);

Măsura analizată este considerată în mai mare măsură prioritară de către persoanele cu un nivel de educație relativ scăzut (comparativ cu persoanele care au cel puțin studii medii): $M(s) = 5,71$, $M(r) = 6,27$, $t = -2,11$, $p = 0,035$;

O inițiativă menită să contribuie la implicarea persoanelor vulnerabile în activități civice este creditată cu șanse mai mari de reușită de către: (1) bărbați: $M(b) = 5,99$, $M(f) = 5,50$, $t = 2,26$, $p = 0,024$; (2) persoane aparținând minorităților etnice: $M(m) = 6,22$, $M(r) = 5,23$, $t = -4,70$, $p = 0,001$; (3) persoane care locuiesc în comunități aflate la peste 30 km față de municipiul-reședință de județ: $M(d) = 6,53$, $M(a) = 5,26$, $t = -4,45$, $p = 0,001$;

S-a constatat că au o disponibilitate mai mare de a se implica în susținerea unor activități civice respondenții care: (1) sunt mai tineri (comparativ cu cei mai în vârstă, de 40 ani și peste): $M(t) = 6,49$, $M(v) = 5,13$, $t = 5,14$, $p = 0,001$; (2) locuiesc în mediul rural: $M(r) = 6,22$, $M(u) = 5,61$, $t = -2,23$, $p = 0,020$; (3) au o înstuire cel puțin de nivel mediu: $M(r) = 6,84$, $M(u) = 5,44$, $t = -5,06$, $p = 0,001$; (4) aparțin unor grupuri etnice minoritare: $M(m) = 6,32$, $M(r) = 5,49$, $t = -3,16$, $p = 0,002$;

VI. Elaborarea și implementarea unor microproiecte/ practici sociale vizând susținerea grupurilor defavorizate

Elaborarea și implementarea unor microproiecte/ practici sociale este pe poziția 6 în ordinea priorităților. Nivelul șanselor de implementare este unul mediu (locul 5 din 10), iar gradul de disponibilitate se situează la un nivel similar (locul 4, conform criteriului disponibilitate). *Specificul acestei măsuri constă într-o estimare de nivel mediu pentru toate cele 3 criterii prin prisma cărora a fost analizat potențialul demers strategic.*

Cu toate acestea, măsura prioritară VI. corelează negativ cu șansa de realizare ($\rho = -0,090$, $p = 0,05$ bidirecțional), dar corelează pozitiv cu disponibilitatea respondenților de a se implica în implementarea ei ($\rho = 0,127$, $p = 0,01$ bidirecțional). În plus, între șansă și disponibilitate există o corelație bidirecțională pozitivă ($\rho = 0,321$, $p = 0,01$ bidirecțional);

Persoanele din mediul rural indică un mai mare nivel de prioritate măsurii analizate (comparativ cu respondenții din mediul urban, ce indică un nivel de prioritate ceva mai scăzut): $M(r) = 5,51$, $M(u) = 6,39$, $t = 3,58$, $p = 0,01$;

Măsura referitoare la elaborarea și implementarea unor microproiecte/ practici sociale vizând susținerea grupurilor defavorizate este considerată ca având mai mari șanse de reușită de către: (1) persoanele aparținând grupurilor minoritare: $M(m) = 6,16$, $M(r) = 5,56$, $t = -2,90$, $p = 0,004$; (2) respondenții care locuiesc în comunități aflate la peste 30 km față de cel mai apropiat municipiu-reședință de județ: $M(d) = 6,35$, $M(a) = 5,77$, $t = -1,98$, $p = 0,049$;

Au o mai mare disponibilitate de a se implica în implementarea măsurii analizate respondenții chestionați care: (1) sunt de gen masculin: $M(b) = 5,83$, $M(f) = 5,23$, $t = 2,14$, $p = 0,033$; (2) sunt mai tineri (comparativ cu cei mai în vârstă, de 40 ani și peste): $M(t) = 6,13$, $M(v) = 4,79$, $t = 4,73$, $p = 0,001$; (3) locuiesc în mediul rural: $M(r) = 6,29$, $M(u) = 4,89$, $t = -5,11$, $p = 0,001$; (4) au o educație ceva mai ridicată, minim liceu: $M(r) = 6,12$, $M(s) = 5,28$, $t = -2,80$, $p = 0,005$; (5) aparțin unor grupuri etnice minoritare: $M(m) = 6,17$, $M(r) = 4,96$, $t = -4,37$, $p = 0,001$;

VII. Dezvoltarea unor serviciilor sociale integrate la nivel comunitar

Dezvoltarea unor serviciilor sociale integrate la nivel comunitar ocupă locul 7 în ordinea priorităților, locul 4 după șansele de reușită (a implementării măsurii) și locul 3 din punct de vedere al disponibilității/ implicării declarate de către respondenți.

Prin urmare, măsura prioritară VII. NU corelează nici cu șansa de realizare ($p = 0,974$), nici cu disponibilitatea respondenților de a se implica în implementarea ei ($\rho = -0,484$, $p = 0,01$ bidirecțional). În schimb, între șansă și disponibilitate există o corelație bidirecțională pozitivă ($\rho = 0,305$, $p = 0,01$ bidirecțional);

Femeile indică în mai mare măsură ca fiind prioritară măsura analizată în cadrul acestei secțiuni (prin comparație cu nivelul de prioritate, ceva mai scăzut, indicat de către bărbații respondenți): $M(f) = 5,89$, $M(b) = 6,40$, $t = 2,09$, $p = 0,037$;

Pe de altă parte, măsura analizată este considerată în mai mare măsură prioritară de către persoanele cu un nivel de educație relativ scăzut (comparativ cu evaluările furnizate de către cei care au cel puțin studii medii): $M(s) = 5,95$, $M(r) = 6,63$, $t = -2,65$, $p = 0,009$;

Măsura referitoare la dezvoltarea unor serviciilor sociale integrate la nivel comunitar este considerată ca având mai mari șanse de reușită de către: (1) persoanele aparținând grupurilor minoritare: $M(m) = 6,28$, $M(r) = 5,80$, $t = -2,44$, $p = 0,015$; (2) respondenții care locuiesc în comunități aflate la peste 30 km față de cel mai apropiat municipiu-reședință de județ: $M(d) = 6,63$, $M(a) = 6,03$, $t = -2,10$, $p = 0,037$;

Sunt în mai mare măsură disponibili de a se implica în susținerea dezvoltării unor servicii sociale integrate la nivel comunitar respondenții care: (1) sunt mai tineri (comparativ cu cei mai în vârstă, de 40 ani și peste): $M(t) = 6,50$, $M(v) = 4,93$, $t = 5,57$, $p = 0,001$; (2) locuiesc în mediul rural: $M(r) = 6,38$, $M(u) = 5,31$, $t = -3,88$, $p = 0,001$; (3) au o educație ceva mai ridicată (minim liceu): $M(r) = 6,41$, $M(s) = 5,54$, $t = -2,86$, $p = 0,004$; (4) aparțin unor grupuri etnice minoritare: $M(m) = 6,41$, $M(r) = 5,23$, $t = -4,20$, $p = 0,001$;

VIII. Oferirea de informare și/ instruire în vederea creșterii gradului de ocupare (AJOFM/ AJPIS)

Oferirea de informare și/ instruire în vederea creșterii gradului de ocupare ocupă un loc modest în ierarhia urgențelor (locul 8), dar loc 1 din perspectiva șanselor de realizare. Deși există optimism în ceea ce privește șansele de implementare, se constată o disponibilitate scăzută în susținerea acestei măsuri (prin accesare, participare etc.).

Pe cale de consecință, măsura prioritară VIII. NU corelează nici cu șansa de realizare ($p = 0,060$), nici cu disponibilitatea respondenților de a se implica în implementarea ei ($p = 0,816$). În schimb, între șansă și disponibilitate există o corelație bidirecțională pozitivă ($\rho = 0,288$, $p = 0,01$ bidirecțional);

Persoanele din mediul rural indică un mai mare nivel de prioritate pentru măsura analizată (comparativ cu respondenții din mediul urban, ce indică un nivel de prioritate ceva mai scăzut): $M(r) = 5,84$, $M(u) = 6,66$, $t = 3,35$, $p = 0,001$;

Disponibili în a se implica în programe de informare și/ instruire (în vederea creșterii gradului de ocupare) sunt mai ales respondenții care: (1) sunt mai tineri (comparativ cu cei mai în vârstă, de 40 ani și peste): $M(t) = 5,99$, $M(v) = 4,62$, $t = 4,47$, $p = 0,001$; (2) locuiesc în mediul rural: $M(r) = 6,01$, $M(u) = 4,85$, $t = -3,84$, $p = 0,001$; (3) au un nivel de instruire cel puțin mediu: $M(r) = 6,10$, $M(s) = 5,06$, $t = -3,28$, $p = 0,001$; (4) aparțin unor grupuri minoritare (din punct de vedere etnic): $M(m) = 5,99$, $M(r) = 4,81$, $t = -3,90$, $p = 0,001$;

IX. Oferirea de informare și/ sau instruire în vederea accesării unor fonduri europene (agricultură/ PNDR)

Oferirea de informare și/ sau instruire în vederea accesării unor fonduri europene ocupă penultimul loc în clasamentul priorităților și ultimul loc în topul disponibilității de susținere. Pe lista celor 10 priorități, șansele de implementare a unei asemenea măsuri sunt considerate de nivel mediu (locul 6 din 10).

Măsura prioritară IX. corelează negativ atât cu șansa de realizare ($\rho = -0,118$, $p = 0,01$ bidirecțional), cât și cu disponibilitatea respondenților de a se implica în implementarea ei ($\rho = -0,098$, $p = 0,05$ bidirecțional). În plus, între șansă și disponibilitate există o corelație bidirecțională pozitivă ($\rho = 0,369$, $p = 0,01$ bidirecțional);

Cum este și firesc (măsura se referă implicit la dezvoltarea rurală), prioritatea măsurii analizate este reclamată mai ales de către persoanele din mediul rural: $M(r) = 6,56$, $M(u) = 7,15$, $t = 2,39$, $p = 0,017$. Pe de altă parte, persoanele cu un nivel de educație relativ ridicat (minim liceu) au indicat un nivel de prioritate mai mare pentru măsura analizată (comparativ cu gradul de prioritate indicat de către respondenții cu un nivel de educație precar): $M(r) = 6,56$, $M(s) = 7,05$, $t = 1,88$, $p = 0,060$;

Măsura referitoare la oferirea de informare și/ sau instruire în vederea accesării unor fonduri europene (agricultură/ PNDR) este considerată ca având mai mari șanse de reușită de către persoanele ce provin din familii de mărime mică/ medie: $M(m) = 6,11$, $M(M) = 5,62$, $t = 2,38$, $p = 0,018$;

Disponibile în a se implica în programe de informare și/ sau instruire (în vederea accesării unor fonduri europene) sunt mai ales persoanele: (1) de sex masculin: $M(m) = 5,54$, $M(f) = 4,87$, $t = 2,31$, $p = 0,021$; (2) cu vârsta de maxim 39 ani: $M(t) = 5,78$, $M(v) = 4,48$, $t = 4,43$, $p = 0,001$; (3) care își au domiciliul în mediul rural: $M(r) = 5,86$, $M(u) = 4,67$, $t = -4,17$, $p = 0,001$; (4) care au un nivel de instruire relativ ridicat, minim liceu: $M(r) = 6,09$, $M(s) = 4,82$, $t = -4,15$, $p = 0,001$; (5) care aparțin unor grupuri minoritare (din punct de vedere etnic): $M(m) = 5,76$, $M(r) = 4,70$, $t = -3,71$, $p = 0,001$;

X. Realizarea unor parteneriate între Consiliul Local și alte instituții/ servicii publice

Realizarea unor parteneriate între Consiliul Local și alte instituții/ servicii publice ocupă ultimul loc în topul priorităților și penultimul loc în cel al susținerii (disponibilitate, implicare în implementare). Cu toate acestea, nivelul șanselor de reușită este unul relativ ridicat (locul 3 din 10 după criterial “șanse”). Observăm că ultimele 2 măsuri analizate sunt evaluate similar; practic “în oglindă” în cazul a 2 criterii - prioritizare și disponibilitate.

Revenind, s-a constatat că măsura prioritară X. corelează negativ atât cu șansa de realizare ($\rho = -0,106$, $p = 0,05$ bidirecțional), cât și cu disponibilitatea respondenților de a se implica în implementarea ei ($\rho = -0,131$, $p = 0,01$ bidirecțional). În plus, între șansă și disponibilitate există o corelație bidirecțională pozitivă ($\rho = 0,379$, $p = 0,01$ bidirecțional);

Respondenții de 40 ani și peste plasează această măsură pe un nivel superior de prioritate (o prioritate mai scăzută indicând persoanele mai tinere, de maxim 39 de ani inclusiv): $M(v) = 6,70$, $M(t) = 7,20$, $t = 2,04$, $p = 0,042$. Un nivel mai mare de prioritate s-a constatat și în cazul evaluărilor furnizate de către persoanele care provin din familii de mărime mică/ medie (comparativ cu nivelul inferior de prioritate indicat de persoanele ce provin din familii mai numeroase, de minim 5 membrii): $M(m) = 6,71$, $M(M) = 7,26$, $t = -2,31$, $p = 0,021$;

Măsura referitoare la realizarea unor parteneriate interinstituționale este considerată ca având mai mari șanse de reușită de către persoanele aparținând minorităților etnice: $M(m) = 6,49$, $M(r) = 5,64$, $t = -3,84$, $p = 0,001$;

Disponibile în a se implica sau susține dezvoltarea unor parteneriate interinstituționale sunt mai ales persoanele: (1) de sex masculin: $M(m) = 5,56$, $M(f) = 5,00$, $t = 1,99$, $p = 0,047$; (2) cu vârsta de maxim 39 ani (inclusiv): $M(t) = 5,74$, $M(v) = 4,72$, $t = 3,53$, $p = 0,001$; (3) care își au domiciliul în mediul rural: $M(r) = 5,79$, $M(u) = 4,87$, $t = -3,28$, $p = 0,001$; (4) care au un nivel de instruire relativ ridicat, minim studii medii: $M(r) = 6,10$, $M(s) = 4,92$, $t = -3,93$, $p = 0,001$; (5) care aparțin unor grupuri minoritare (din punct de vedere etnic): $M(m) = 5,77$, $M(r) = 4,84$, $t = -3,31$, $p = 0,001$;

În concluzie se constată că:

Stabilirea ordinii în care s-ar dori implementate măsurile/ acțiunile analizate diferă în mica măsură de profilul respondenților (vârsta, sex, nivel de instruire, mărimea familiei și mediul din care provin), fiind identificate (per totalul celor 10 măsuri) doar 10 diferențe semnificative statistic. Practic, o prioritate mai ridicată depinde de conținutul măsurii vizate, respectiv de percepția modului în care aceasta ar corespunde nevoilor – sub imperativul urgenței. Urgența este funcție de un cumul de vulnerabilități; astfel, ca exemplificare, s-a constatat că unele măsuri au prioritate mai mare pentru persoanele mai în vârstă/ din mediul rural/ din familii mai numeroase etc.;

Dacă prioritățile ridicate corespund în general unui nivel acut de vulnerabilitate, alocarea unor șanse mai mari de implementare corespunde unui nivel rezonabil de vulnerabilitate (percepută): persoane din mediul urban/ din familii mici/ medii/ cu precădere bărbați. S-ar putea ca aceste trăsături să descrie, în linii mari, un profil al “optimiștilor”. Pe de altă parte, evaluarea șanselor de realizare aduce în prim plan un alt aspect obiectivat în dorința oamenilor de a se schimba lucrurile (în bine) în comunitățile lor. Nu este întâmplător că unele măsuri sunt creditate (cu mai mari șanse de reușită) de către persoanele din comunitățile relativ izolate (de marile orașe)/ de către respondenții ce fac parte din diverse grupuri etnice (în special romă și maghiară);

Nivelul de disponibilitate (în ce măsură indivizii sunt dispuși să susțină acțiunile propuse) este în cea mai mare măsură influențat de profilul sociodemografic al respondenților. Se constată un nivel mai mare de disponibilitate în rândul persoanelor: din grupurile minoritare/ din familii mici sau medii/ cu un nivel mai ridicat de instruire/ din mediul rural. Aici asistăm la un mixaj între optimism și nivel de vulnerabilitate perceput. Pe de altă parte, nu ar trebui să surprindă faptul că, în cazul multor măsuri, există o corelație pozitivă între șanse de realizare și disponibilitate de susținere (fără a generaliza, se pare că cei optimiști sunt în general și dispuși să se implice în punerea în practică a măsurilor supuse evaluării).

Recomandare: în contextul elaborării unor documente de planificare strategică (planuri de acțiune, strategii de dezvoltare comunitară/ instituțională, politici publice locale etc.), atunci când se vizează măsuri identice/ similare cu cele analizate în cadrul acestei secțiuni, este bine să se țină seama de profilul grupurilor vulnerabile, luând în considerare inclusiv cele 3 criterii/ jaloane evaluative: prioritate, șansă și disponibilitate (gradul de implicare la nivel intențional).

II. PERSPECTIVA INSTITUȚIONALĂ

II.1. PONDEREA GRUPURILOR VULNERABILE – PERSPECTIVA REPREZENTANȚILOR INSTITUȚIONALI

Potrivit respondenților instituționali, cele mai reprezentative categorii vulnerabile din localitățile lor sunt constituite¹⁷ din romi (30,08% dintre menționi) și, respectiv, din persoane sărace (28,27% dintre menționi). Urmează, la mare distanță, persoanele vârstnice, singure sau dependente, copii și tinerii lipsiți de îngrijire și sprijin parental, persoanele care trăiesc în comunități marginalizate, persoane cu dizabilități, precum și alte grupuri vulnerabile (valorile procentuale se regăsesc în Anexa 3.2, Tabel 6).

Mai trebuie menționat faptul că respondenții care, conform atribuțiilor, sunt implicați direct în rezolvarea problemelor grupurilor vulnerabile, au indicat un număr semnificativ mai mare de grupuri vulnerabile existente în localitatea lor (comparativ cu cei neimplicați): $M(da) = 7,25$, $M(nu) = 3,87$, $t = 2,24$, $p = 0,026$.

În concluzie, se poate spune că, dincolo de profilul sociodemografic și ocupational al respondenților, indicarea unuia sau mai multor grupuri vulnerabile, reprezentative în localitatea lor, depinde de un cumul de factori (perceptivi/ contextuali (organizaționali), respectiv de competență), adică de:

- **Valorile, percepțiile și acumulările individuale – fiecare respondent este nu numai un reprezentant instituțional, ci și un individ conectat într-o colectivitate (de care este legat organic). Experiențele rezultate din interacțiunea cu persoanele vulnerabile din localitatea lui îi influențează opinia legată de ponderea grupurilor vulnerabile cu care conviețuiește. Corelativ, cultura organizațională este un element important care intervine/ influențează acest mix perceptiv;**
- **Profilul instituțional (autorități/ servicii publice/ organizații civice) - experiențele profesionale sunt alte elemente ce trebuie luate în considerare. De exemplu, nu este întâmplător faptul că respondenții care, conform atribuțiilor, sunt implicați direct în rezolvarea problemelor grupurilor vulnerabile au indicat un număr semnificativ mai mare de grupuri vulnerabile existente în localitatea lor. Ca factor explicativ competența trebuie văzută dintr-o dublă perspectivă, interconectată: (1) cunoașterea categoriilor vulnerabile – ca rezultat al îndeplinirii unor atribuții specifice; (2) capital de abilități și competențe “statistice” (cunoașterea unor date factuale);**
- **Reamintim faptul că studiul nostru a fost realizat în 5 județe (Buzău, Călărași, Cluj, Dolj și Mureș) din 5 regiuni de dezvoltare (Sud-Est, Sud Muntenia, Nord Vest, Sud Vest Oltenia și Centru). De aceea, convingerile legate de existența anumitor categorii vulnerabile (respectiv de ponderea lor), trebuie validate de date „oficiale”, disponibile inclusiv în profil teritorial (a se consulta în acest sens tabelele din Anexa 5). Pentru exemplificare, este relevant faptul că populația de etnie romă are o reprezentare peste media națională în toate cele 5 județe cuprinse în eșantion (vezi Tabelul 10 din Anexa anterior menționată). Situația constatată presupune existența unei corespondențe între opinie și cunoaștere (percepții ↔ datele factuale (statistice).**

¹⁷ Valorile procentuale cumulează răspunsurile multiple la întrebarea Q20: *În localitatea dvs., cele mai reprezentative categorii vulnerabile sunt (...):*

II.2. ÎNCREDERE INSTITUȚIONALĂ

Nivelul de încredere în capacitatea instituțională (de rezolvare a problemelor grupurilor vulnerabile) este unul ridicat (medie = 7,03 pe o scala de la 1 la 10). Practic peste 68 % dintre respondenți au o încredere instituțională mare și foarte mare (vezi Anexa 3.2, tabel 1.1).

Au o mai mare încredere respondenții care:

- lucrează în comunitățile rurale: $M(r) = 7,41$, $M(u) = 6,89$, $t = -2,98$, $p = 0,003$;
- au studii medii sau superioare (cei cu master/ studii postuniversitare/ doctorat având un nivel de încredere mai scăzut): $M(ms) = 7,27$, $M(mspd) = 6,58$, $t = 3,64$, $p = 0,001$;
- conform atribuțiilor, sunt implicați direct în rezolvarea problemelor grupurilor vulnerabile: $M(da) = 7,33$, $M(nu) = 6,58$, $t = 4,12$, $p = 0,001$;
- sunt angajați din cadrul din cadrul autorităților locale/ județene (comparativ cu nivelul de încredere, mai scăzut, acordat de cei care activează în servicii publice/ comunitare): $M(al) = 7,30$, $M(spc) = 6,85$, $t = 2,52$, $p = 0,021$;

În concluzie, se constată că nivelul de încredere în capacitatea instituțională de rezolvare a problemelor grupurilor vulnerabile este unul ridicat (în valori procentuale - dublu față de cel furnizat de reprezentanții grupurilor vulnerabile – vezi și Anexa 3.3, Tabel 1).

Profilul “optimistului” (persoană care are încredere în potențialul instituțional) ar arăta astfel (caracteristicile nu trebuie interpretate cumulativ):

(1) angajat al unei instituții/ autorități/ organizații din mediul rural;

(2) personal cu studii medii sau superioare;

(3) angajat din cadrul din cadrul autorităților locale/ județene respectiv

(4) personal care, conform atribuțiilor de serviciu; este implicat direct în rezolvarea problemelor grupurilor vulnerabile;

II.3. MODALITĂȚI DE CONSULTARE PUBLICĂ

Discuțiile cu reprezentanții administrației locale (25,8%) și întrunirile publice (23,5%) reprezintă cele mai **desemnate** modalități de consultare publică utilizate în comunitățile pe care persoanele chestionate le reprezintă. Urmează participarea la ședințele Consiliului Local, sondajele de opinie și accesarea instrumentelor/ aplicațiilor specifice mediului electronic/ virtual (vezi Anexa 3.2, Tabel 2.a).

Într-o ordine puțin schimbată regăsim clasamentul acelorași modalități de consultare publică, elaborat după criteriul **eficienței** lor (întrunirile publice reprezintă cea mai eficientă modalitate – vezi Anexa 3.2, Tabel 2.b).

Au indicat un număr semnificativ mai mare de modalități de consultare publică respondenții care: (1) sunt angajați din cadrul autorităților locale/ județene (comparativ cu numărul de modalități indicate de cei care activează în servicii publice/ comunitare): $M(al) = 2,48$, $M(spc) = 2,10$, $t = 4,07$, $p = 0,001$; (2) au un nivel de instruire mai ridicat - master/ studii postuniversitare/ doctorat (cei cu studii medii sau superioare indicând mai puține modalități de consultare): $M(mspd) = 2,44$, $M(ms) = 2,16$, $t = -2,92$, $p = 0,004$.

a. Persoanele care au desemnat întreunirile publice drept modalitate de consultare administrație-cetățeni:

- Au o mai mare încredere în posibilitățile instituțiilor/ serviciilor publice locale de a rezolva problemele categoriilor defavorizate;
- Au menționat un număr semnificativ mai mare de modalități de consultare publică utilizate în localitatea lor;
- Sunt în mai mare măsură mulțumiți de prestația instituțională (descrișă prin intermediul celor 6 criterii – vezi Anexa 1.b, întrebarea Q5);
- Au acordat o prioritate mai ridicată veniturilor și ocupării – ca domenii de intervenție strategică destinată susținerii grupurilor vulnerabile din localitatea lor, dar o prioritate mai scăzută domeniului “Participare socială” (vezi Anexa 1.b, întrebarea Q6);
- Au acordat o prioritate mai scăzută măsurilor strategice 1 și 8 (vezi Anexa 1.b, întrebarea Q8) – respectiv constituirii unor grupuri de inițiativă locale și oferirii de informare și/ instruire în vederea creșterii gradului de ocupare;
- Cu excepția a 2 măsuri (oferirea de informare și/ sau instruire în vederea accesării unor fonduri europene și realizarea unor parteneriate între Consiliul Local și alte instituții/ servicii publice - vezi Anexa 1.b, întrebarea Q10), pentru celelalte s-a constatat o mai mare disponibilitate de susținerea din partea celor care au menționat întrunirile publice ca fiind o modalitate de consultare administrație-cetățeni;
- În fine, cei care au menționat întrunirile publice ca modalitate de consultare provin cu precădere din rândul respondenților mai tineri;

b. Persoanele care au desemnat sondajul de opinie/ completarea unor formulare ca fiind (o) modalitate de consultare administrație-cetățeni:

- Au o mai mare încredere în posibilitățile instituțiilor/ serviciilor publice locale de a rezolva problemele categoriilor defavorizate;
- Au menționat un număr semnificativ mai mare de modalități de consultare publică utilizate în localitatea lor;
- Au un nivel mai scăzut de satisfacție în legătură cu profesionalismul personalului din instituțiile/ serviciile publice în care lucrează/ cu care relaționează cel mai des (în vederea gestionării problemelor grupurilor vulnerabile);
- Acordă un mai mare grad de prioritate educației și sănătății, dar o prioritate mai scăzută ocupării (considerate domenii de intervenție strategică dedicate îmbunătățirii situației grupurilor vulnerabile din localitatea lor);
- Acordă o prioritate mai scăzută măsurii vizând elaborarea și implementarea unor microproiecte/ practici sociale care să vină în sprijinul grupurilor defavorizate;

- Cu excepția oferirii de de informare și/ instruire în vederea creșterii gradului de ocupare, toate celelalte 9 măsuri (vezi Anexa 1.b, întrebarea Q9) sunt creditate cu șanse mai mari de reușită de către respondenții care au desemnat modalitatea de consultare publică analizată în cadrul acestei secțiuni;
- Similar, cu excepția a 4 măsuri (construirea unui Centru de Resurse, oferirea de informare și instruire în vederea susținerii ocupării, respectiv accesării de fonduri nerambursabile, realizarea de parteneriate interinstituționale), pentru fiecare din celelalte 8 (vezi Anexa 1.b, întrebarea Q10) s-a constatat un mai mare nivel de disponibilitate din partea celor care au desemnat modalitatea de consultare publică menționată la începutul acestei secțiuni;

c. Persoanele care au desemnat utilizarea mediului online (pagina web, facebook, forum de discutii etc.) ca instrument de consultare administrație-cetățeni:

- Au menționat un număr semnificativ mai mare de modalități de consultare publică utilizate în localitatea lor;
- Se consideră în mai mică măsură implicați în gestionarea problemelor privind locuirea (obținerea unei locuințe/ teren pentru construcția unei case);
- Alocă o prioritate mai scăzută măsurilor vizând formării unor grupe de susținere a persoanelor defavorizate, respectiv stimulării dialogului social prin participarea constantă a reprezentanților categoriilor defavorizate la ședințele Consiliului Local;
- Au un nivel mai mare de instruire (comparativ cu cel al respondenților care nu au desemnat modalitatea de consultare publică menționată în cadrul acestei secțiuni);

d. Persoanele care au desemnat participarea la ședințele Consiliului Local ca modalitate de consultare administrație-cetățeni:

- Au indicat un număr semnificativ mai mic de grupuri vulnerabile existente la nivelul localității lor;
- Au o mai mare încredere în posibilitățile instituțiilor/ serviciilor publice locale de a rezolva problemele categoriilor defavorizate;
- Au menționat un număr semnificativ mai mare de modalități de consultare publică utilizate în localitatea lor;

Cu excepția profesionalismului personalului, toate celelalte atribute ale prestației instituționale (vezi Anexa 1.b., întrebarea Q5), sunt în mai mică măsură apreciate de către de către respondenții care au indicat participarea la ședințele consiliului local ca modalitate de consultare publică utilizată în comunitatea lor;

Participarea socială, ca domeniu de intervenție strategică, are o prioritate mai scăzută în opinia celor care au desemnat modalitatea de consultare publică mai sus menționată;

Pe cale de consecință, implicarea persoanelor vulnerabile în activități civice derulate în cadrul localității, ca posibilă măsură a unei viitoare politici publice locale, are un grad de prioritate mai scăzut în opinia celor ce au desemnat modalitatea de consultare analizată;

Pe de altă parte, implicarea persoanelor vulnerabile în activități civice derulate în cadrul localității, oferirea de informare și/ instruire în vederea creșterii ocupării, respectiv atragerii de fonduri europene sunt măsuri pentru care grupul de respondenți analizați în această secțiune au indicat o prioritate mai scăzută (prin comparație cu grupul care nu a indicat participarea la ședințele Consiliului Local drept modalitate de consultare);

Pentru construirea unui Centru de Resurse destinat grupurilor vulnerabile, respondenții care au indicat participarea la ședințele Consiliului local au manifestat o disponibilitate mai redusă (de a se implica în implementarea acestei măsuri);

În fine, categoria de respondenți anterior menționată este formată, cu precădere, din persoane cu un nivel de educație mai ridicat (prin comparație cu nivelul constatat în cazul celor care nu au indicat modalitatea de consultare publică analizată în această secțiune);

e. Persoanele care au desemnat discuțiile cu reprezentanții administrației locale ca modalitate de consultare administrație-cetățeni:

- Au o mai mare încredere în posibilitățile instituțiilor/ serviciilor publice locale de a rezolva problemele categoriilor defavorizate;
- Au menționat un număr semnificativ mai mare de modalități de consultare publică utilizate în localitatea lor;
- Sunt în mai mare măsură implicați în gestionarea unor aspecte ce vizează: (1) egalitatea de șanse și de tratament (în relație cu administrația/ serviciile publice); (2) sănătatea (inclusiv din perspectiva accesării serviciilor de sănătate);

Cu excepția calității consultării administrație - cetățeni, toate celelalte atribute ale prestației instituționale (vezi Anexa 1.b., întrebarea Q5), sunt în mai mare măsură apreciate de către de către respondenții care au indicat discuțiile cu reprezentanții administrației locale drept modalitate de consultare publică, utilizată în comunitatea lor;

Locuirea, ca domeniu de intervenție strategică, are o prioritate mai scăzută în opinia celor care au desemnat modalitatea de consultare publică mai sus menționată;

Măsura vizând elaborarea și implementarea unor microproiecte/ practici sociale (destinate susținerii grupurilor defavorizate) are un nivel de prioritate mai ridicat în opinia categoriei de respondenți care au indicat discuțiile directe administrație-cetățeni ca fiind o modalitate de consultare publică;

Pe de altă parte, cu excepția inițiativei mai sus menționate și a celei constând în dezvoltarea unor serviciilor sociale integrate la nivel comunitar, pentru celelalte 8 analizate (vezi Anexa 1.b., întrebarea Q12) s-a constatat un nivel de optimism mai ridicat (măsurat prin estimarea șanselor de implementare a fiecărei măsuri) din partea celor ce au indicat modalitatea de consultare publică analizată în această secțiune;

În fine, disponibilitatea de a se implica în realizarea unor parteneriate interinstituționale (în beneficiul grupurilor defavorizate) este mai ridicată în rândul respondenților ca au indicat discuțiile directe administrație-cetățeni (ca modalitate de consultare).

Concluzii:

(1) Discuții cu reprezentanții administrației locale și întrunirile publice sunt cele mai desemnate modalități de consultare publică utilizate în comunitățile pe care le reprezintă;

(2) Au indicat un număr semnificativ mai mare de modalități de consultare publică respondenții care:

- **sunt angajați din cadrul din cadrul autorităților locale/ județene (comparativ cu numărul de modalități indicate de cei care activează în servicii publice/ comunitare);**
- **au un nivel de instruire mai ridicat - master/ studii postuniversitare/ doctorat (cei cu studii medii sau superioare indicând mai puține modalități de consultare);**
- **cu excepția calității consultării administrație - cetățeni, toate celelalte atribute ale prestației instituționale (vezi Anexa 1.b., întrebarea Q5), sunt în mai mare măsură apreciate de către respondenții care au indicat discuțiile cu reprezentanții administrației locale drept modalitate de consultare publică utilizată în comunitatea lor;**

Recomandări:

(1) Pe baza unor planificări strategice asumate, autoritățile și instituțiile publice locale ar trebui să depună eforturi reale pentru facilitarea și stimularea participării grupurilor vulnerabile la adoptarea deciziilor de interes comun (în condițiile în care, de exemplu, participarea la ședințele Consiliului Local este una destul de scăzută);

(2) Pornind de la constatarea potrivit căreia sondajele de opinie și accesarea instrumentelor/ aplicațiilor specifice mediului electronic/ virtual reprezintă modalități de consultare mai puțin accesate de către mediul instituțional, se recomandă revalorizarea acestor instrumente în contextul în care:

- **cetățenii în general, respectiv categoriile defavorizate - în particular - nu au o cultură a consultării pe baza sondajelor (și a altor metode de investigare a opiniilor). Aceste instrumente și-ar găsi aplicabilitatea în măsurarea satisfacției (de exemplu, pentru evaluarea calității unor servicii oferite beneficiarilor), în consolidarea imaginii și îmbunătățirea performanțelor instituționale (feedback, propuneri din partea persoanelor interesate etc.);**
- **utilizarea și facilitarea accesării instrumentelor social media (considerate modele de bună practică într-o administrație modernă) ar putea reprezenta instrumente prin care grupurile vulnerabile ar putea contribui la consolidarea relației cu autoritățile/ serviciile publice locale - dar și cu alți factori de sprijin (organizații profesionale/ sindicale, asociații, fundații etc.).**

III.4. MĂSURA IMPLICĂRII ÎN GESTIONAREA UNOR PROBLEME DE INTERES PENTRU GRUPURILE VULNERABILE

Potrivit datelor de Tabelul 3 (vezi Anexa 3.2), respondenții au o implicare **scăzută** în privința problemelor referitoare la:

- Locuire (obținerea unei locuințe/ teren pentru construcția unei case) – 68,0%;
- Antreprenariat/ inițierea/ dezvoltarea de activități generatoare de venituri (64,6%);
- Ocupare/ obținerea unui loc de muncă (54,1%);
- Obținerea unor venituri (drepturi bănești cuvenite legal) – 49,9%;
- Sănătate (accesibilitatea serviciilor de sănătate) – 49,2%;
- Participare socială (informare, consultare, participare la adoptarea deciziilor) – 41,6%;
- Educație (accesul la educație) – 39,3%;
- Egalitate de șanse și de tratament (în relație cu administrația/ serviciile publice) – 27,2%.

În contextul asigurării **egalității de șanse și de tratament**, sunt în mai mare măsură implicate persoanele care:

- au peste 40 de ani: $M(+40 \text{ ani}) = 3,47$, $M(\leq 40 \text{ ani}) = 3,09$, $t = -2,79$, $p = 0,005$;
- locuiesc în mediul rural: $M(r) = 3,66$, $M(u) = 3,15$, $t = -3,55$, $p = 0,001$;
- au studii medii sau superioare (cei cu master/ studii postuniversitare/ doctorat susțin că sunt în mai mică măsură implicați în gestionarea problematicei de referință): $M(ms) = 3,43$, $M(mspd) = 3,02$, $t = 2,74$, $p = 0,006$;
- ocupă funcții de conducere: $M(c) = 3,61$, $M(ex) = 3,22$, $t = -2,09$, $p = 0,037$;
- au o vechime relativ mare în instituție/ organizație: $M(VM) = 3,52$, $M(vm) = 3,03$, $t = -3,58$, $p = 0,001$;
- conform atribuțiilor, sunt implicate direct în rezolvarea problemelor grupurilor vulnerabile: $M(da) = 3,84$, $M(nu) = 2,47$, $t = 10,22$, $p = 0,001$;

În contextul asigurării **educației (accesului la educație)**, sunt în mai mare măsură implicați respondenții care:

- au peste 40 de ani: $M(+40 \text{ ani}) = 3,06$, $M(\leq 40 \text{ ani}) = 2,69$, $t = -2,54$, $p = 0,011$;
- locuiesc în mediul rural: $M(r) = 3,15$, $M(u) = 2,79$, $t = -2,26$, $p = 0,024$;
- au studii medii sau superioare: $M(ms) = 3,05$, $M(mspd) = 2,58$, $t = 3,04$, $p = 0,003$;
- au o vechime relativ mare în instituție/ organizație: $M(VM) = 3,08$, $M(vm) = 2,67$, $t = -2,89$, $p = 0,004$;
- conform atribuțiilor, sunt implicate direct în rezolvarea problemelor grupurilor vulnerabile: $M(da) = 3,31$, $M(nu) = 2,25$, $t = 7,27$, $p = 0,001$;
- lucrează în autorități publice locale/ județene (comparativ gradul de implicare al celor care activează în servicii publice/ comunitare): $M(al) = 3,05$, $M(spc) = 2,61$, $t = -3,07$, $p = 0,002$;

În vederea facilitării obținerii unor **venituri (drepturi bănești cuvenite legal)**, sunt în mai mare măsură implicate persoanele care:

- au studii medii sau superioare: $M(ms) = 2,48$, $M(mspd) = 2,16$, $t = 2,02$, $p = 0,043$;
- au o vechime relativ mare în instituție/ organizație: $M(VM) = 2,57$, $M(vm) = 2,16$, $t = -2,72$, $p = 0,007$;
- conform atribuțiilor, sunt implicate direct în rezolvarea problemelor grupurilor vulnerabile: $M(da) = 2,63$, $M(nu) = 1,99$, $t = 4,21$, $p = 0,001$;

Sunt în mai mare măsură implicați în **susținerea ocupării (facilitarea obținerii unui loc de muncă)** respondenții care:

- sunt de gen masculin: $M(m) = 2,54$, $M(f) = 2,06$, $t = 3,16$, $p = 0,002$;
- au peste 40 de ani: $M(+40 \text{ ani}) = 2,41$, $M(\leq 40 \text{ ani}) = 2,05$, $t = -2,44$, $p = 0,015$;
- au o vechime relativ mare în instituție/ organizație: $M(VM) = 2,49$, $M(vm) = 1,98$, $t = -3,48$, $p = 0,001$;
- conform atribuțiilor, sunt implicați direct în rezolvarea problemelor grupurilor vulnerabile: $M(da) = 2,53$, $M(nu) = 1,81$, $t = 4,82$, $p = 0,001$;

Sunt în mai mare măsură implicați în **susținerea antreprenoriatului (inițierea/ dezvoltarea unei afaceri/ activități generatoare de venituri)** persoanele care:

- sunt de gen masculin: $M(m) = 2,21$, $M(f) = 1,60$, $t = 4,09$, $p = 0,001$;
- au peste 40 de ani: $M(+40 \text{ ani}) = 1,97$, $M(\leq 40 \text{ ani}) = 1,67$, $t = -2,05$, $p = 0,041$;
- au o vechime relativ mare în instituție/ organizație: $M(VM) = 2,01$, $M(vm) = 1,64$, $t = -2,55$, $p = 0,011$;
- conform atribuțiilor, sunt implicați direct în rezolvarea problemelor grupurilor vulnerabile: $M(da) = 2,09$, $M(nu) = 1,43$, $t = 4,52$, $p = 0,001$;

Sunt în mai mare măsură implicați în susținerea **participării sociale** persoanele care:

- sunt de gen masculin: $M(m) = 3,05$, $M(f) = 2,63$, $t = 2,90$, $p = 0,004$;
- au studii medii sau superioare (față de persoanele care au studii postuniversitare/ doctorat și care sunt mai puțin implicate în gestionarea participării sociale): $M(ms) = 2,98$, $M(mspd) = 2,44$, $t = 3,55$, $p = 0,001$;
- conform atribuțiilor, sunt implicați direct în rezolvarea problemelor grupurilor vulnerabile: $M(da) = 3,32$, $M(nu) = 2,00$, $t = 9,41$, $p = 0,001$;

Sunt în mai mare măsură implicați în **gestionarea problemei locuirii** (obținerea unei locuințe/ teren pentru construcția unei case) participanții la studiu care:

- sunt de gen masculin: $M(m) = 2,04$, $M(f) = 1,42$, $t = 4,23$, $p = 0,001$;
- au peste 40 de ani: $M(+40 \text{ ani}) = 1,82$, $M(\leq 40 \text{ ani}) = 1,46$, $t = -2,54$, $p = 0,011$;
- au studii medii sau superioare: $M(ms) = 1,83$, $M(mspd) = 1,33$, $t = 3,35$, $p = 0,001$;
- au o vechime relativ mare în instituție/ organizație: $M(VM) = 1,82$, $M(vm) = 1,47$, $t = -2,42$, $p = 0,016$;

- conform atribuțiilor, sunt implicați direct în rezolvarea problemelor grupurilor vulnerabile: $M(da) = 1,94$, $M(nu) = 1,23$, $t = 5,04$, $p = 0,001$;

Sunt în mai mare măsură implicați în **gestionarea problemei sănătății** (acces la serviciile de sănătate) participanții la studiu care:

- au peste 40 de ani: $M(+40 \text{ ani}) = 2,68$, $M(\leq 40 \text{ ani}) = 2,26$, $t = -2,75$, $p = 0,006$;
- au studii medii sau superioare: $M(ms) = 2,63$, $M(mspd) = 2,20$, $t = 2,65$, $p = 0,008$;
- ocupă funcții de conducere: $M(c) = 3,07$, $M(ex) = 2,37$, $t = -3,63$, $p = 0,001$;
- au o vechime relativ mare în instituție/ organizație: $M(VM) = 2,66$, $M(vm) = 2,28$, $t = -2,47$, $p = 0,014$;
- conform atribuțiilor, sunt implicați direct în rezolvarea problemelor grupurilor vulnerabile: $M(da) = 2,85$, $M(nu) = 1,93$, $t = 5,98$, $p = 0,001$;
- activează în servicii publice/ comunitare (comparativ cu cel acordat de personalul din cadrul autorităților locale): $M(spc) = 2,62$, $M(al) = 2,26$, $t = -2,37$, $p = 0,018$;

Profilul respondenților instituționali implicați în gestionarea problemelor grupurilor vulnerabile este reprezentat de persoane care:

- au peste 40 de ani;
- locuiesc în mediul rural;
- au studii medii sau superioare (față de persoanele cu studii postuniversitare/ doctorat, care sunt în mai mică măsură implicate în gestionarea celor 8 arii problematice);
- au o vechime relativ mare în instituție/ organizație;
- conform atribuțiilor, sunt implicate direct în rezolvarea problemelor grupurilor vulnerabile;
- lucrează în autorități publice locale/ județene (comparativ gradul de implicare al celor care activează în servicii publice/ comunitare);

Recomandare:

Dincolo de restricțiile de ordin bugetar sau legislativ (în domenii precum LOCUIRE sau VENITURI multe dintre solicitări nu pot fi satisfăcute), considerăm că există resurse instituționale care să permită soluționarea altor probleme precum cele ce vizează:

- (1) egalitatea de șanse și de tratament;**
- (2) implicarea civică și consultarea cetățenilor (stimularea participării sociale);**
- (3) conștientizarea rolului educației;**
- (4) îmbunătățirea calității anumitor servicii publice (proces care nu este total dependent de alocările bugetare și/ sau de constrângerile legislative).**

II.5. AUTOEVALUAREA PRESTAȚIEI INSTITUȚIONALE

În general, respondenții evaluează pozitiv calitatea resurselor umane, accesibilitatea, transparența și relevanța/adresabilitatea serviciilor acordate cetățenilor (valori medii de la 3,1 la 4 - pe o scală de la 1 la 5). Insatisfacția este asociată mai degrabă (pentru mai multe detalii, a se consulta Tabelul 4, Anexa 3.2):

- a) Implicării cetățenilor în îmbunătățirea serviciilor (insatisfacție – 31,5%);
- b) Calității consultării administrație – cetățeni (insatisfacție – 21,2%);

Profilul respondenților mulțumiți de prestația instituțională

1. Satisfacția vizând **transparența deciziilor adoptate** este mai ridicată în rândul persoanelor care:
  - locuiesc în mediul urban: $M(r) = 3,98$, $M(u) = 3,70$, $t = -2,89$, $p = 0,002$;
  - au studii medii sau superioare: $M(ms) = 3,91$, $M(mspd) = 3,53$, $t = 3,92$, $p = 0,001$;
  - conform atribuțiilor, sunt implicați direct în rezolvarea problemelor grupurilor vulnerabile: $M(da) = 3,93$, $M(nu) = 3,53$, $t = 4,57$, $p = 0,001$;
2. Satisfacția față de **profesionalismul personalului** este mai ridicată în rândul persoanelor care:
  - locuiesc în mediul urban: $M(r) = 4,23$, $M(u) = 3,90$, $t = -4,41$, $p = 0,001$;
  - au studii medii sau superioare: $M(ms) = 4,07$, $M(mspd) = 3,83$, $t = 3,04$, $p = 0,003$;
  - conform atribuțiilor, sunt implicați direct în rezolvarea problemelor grupurilor vulnerabile: $M(da) = 4,10$, $M(nu) = 3,80$, $t = 3,80$, $p = 0,001$;
3. Satisfacția privind **accesul egal la serviciile furnizate** este mai ridicată în rândul persoanelor care:
  - locuiesc în mediul rural: $M(r) = 4,06$, $M(u) = 3,84$, $t = -2,83$, $p = 0,005$;
  - ocupă o funcție de conducere: $M(cd) = 4,09$, $M(ex) = 3,86$, $t = -2,44$, $p = 0,016$;
  - conform atribuțiilor, sunt implicați direct în rezolvarea problemelor grupurilor vulnerabile: $M(da) = 4,03$, $M(nu) = 3,70$, $t = 4,12$, $p = 0,001$;
4. Satisfacția față de **implicarea cetățenilor** în îmbunătățirea serviciilor publice este mai ridicată în rândul persoanelor care:
  - sunt de gen masculin: $M(m) = 3,25$, $M(f) = 2,99$, $t = 2,74$, $p = 0,006$;
  - au studii medii sau superioare: $M(ms) = 3,20$, $M(mspd) = 2,88$, $t = 3,43$, $p = 0,001$;

5. Satisfacția dată de **calitatea consultării administrație – cetățeni** este mai ridicată în rândul respondenților care:

- sunt de gen masculin: $M(m) = 3,55$, $M(f) = 3,32$, $t = 2,48$, $p = 0,013$;
- locuiesc în mediul rural: $M(r) = 3,62$, $M(u) = 3,33$, $t = -2,84$, $p = 0,005$;
- conform atribuțiilor, sunt implicați direct în rezolvarea problemelor grupurilor vulnerabile: $M(da) = 3,48$, $M(nu) = 3,29$, $t = 2,05$, $p = 0,041$;

6. Satisfacția vizând **relevanța/ adresabilitatea serviciilor publice** este mai ridicată în rândul respondenților care:

- sunt de gen masculin: $M(m) = 3,79$, $M(f) = 3,59$, $t = 2,32$, $p = 0,021$;
- locuiesc în mediul rural: $M(r) = 3,99$, $M(u) = 3,55$, $t = -5,19$, $p = 0,001$;
- au studii medii sau superioare: $M(ms) = 3,74$, $M(mspd) = 3,54$, $t = 2,27$, $p = 0,024$;
- conform atribuțiilor, sunt implicați direct în rezolvarea problemelor grupurilor vulnerabile: $M(da) = 3,87$, $M(nu) = 3,36$, $t = 5,94$, $p = 0,001$;

Profilul respondenților mulțumiți de prestația instituțională:

- ✓ În general, un grad mai ridicat de satisfacție este asociat persoanelor care (precizăm că asocierile nu sunt cumulative):
- ✓ Sunt de gen **masculin** (se pare că femeile sunt mai critice vizavi de prestația instituțiilor/ serviciilor publice);
- ✓ Locuiesc în mediul **rural** (similar, persoanele de la oraș manifestă o mai mare exigență față de calitatea prestației instituționale);
- ✓ conform atribuțiilor, sunt implicați **direct** în rezolvarea problemelor grupurilor vulnerabile;
- ✓ au studii medii sau superioare (se pare că persoanele care au studii postuniversitare/ doctorat sunt mai exigente/ critice în evaluarea activității actorilor organizaționali).

Recomandare: ținând cont de faptul că insatisfacția este asociată (de multe ori):

(1) cu o implicare scăzută a cetățenilor;

(2) cu un proces consultativ nefuncțional;

este nevoie de identificarea soluțiilor vizând îmbunătățirea relației administrație – comunitate (instituțiile/ serviciile publice fiind cele care ar trebui să facă un prim pas).

În acest context, percepțiile, imaginea și comunicarea publică sunt factori ce ar putea contribui implicit la calitatea acestui demers.

II.6. PRIORITIZAREA DOMENIILOR DE INTERVENȚIE ÎN VEDEREA SUSTINERII GRUPURILOR VULNERABILE

Potrivit Tabelului 5 (vezi Anexa 3.2), prioritizarea domeniilor de intervenție strategică arată următoarea situație (listare în ordinea nivelului de prioritate, de la ridicată, la scăzută):

- I. Educație
- II. Sănătate
- III. Venituri
- IV. Locuire
- V. Ocupare
- VI. Participare socială

În cazul domeniului **VENITURI**, **prioritatea este mai ridicată** în rândul respondenților care: (1) au până în 40 ani inclusiv: $M (\leq 40 \text{ ani}) = 3,38$, $M (+40 \text{ ani}) = 3,64$, $t = 2,16$, $p = 0,031$; (2) lucrează în cadrul autorităților locale (comparativ, o prioritate mai scăzută este acordată de cei care activează în servicii publice/ comunitare): $M(\text{al}) = 3,30$, $M(\text{spc}) = 3,64$, $t = -2,73$, $p = 0,008$;

În cazul domeniului **OCUPARE**, **prioritatea este mai ridicată** în rândul persoanelor care au master/ studii postuniversitare/ doctorat (cei cu studii medii sau superioare consideră că domeniul OCUPARE are un nivel de prioritate mai scăzut): $M(\text{mspd}) = 3,63$, $M(\text{ms}) = 4,04$, $t = 3,23$, $p = 0,001$;

În cazul domeniului **SĂNĂTATE**, **prioritatea este mai ridicată** în rândul respondenților care activează în servicii publice/ comunitare (comparativ cu nivelul de prioritate, mai scăzut, identificat de personalul din cadrul autorităților locale): $M(\text{spc}) = 2,57$, $M(\text{al}) = 2,82$, $t = -2,21$, $p = 0,028$;

Pentru celelalte 3 domenii de intervenție strategică (educație, locuire și participare socială) nu au fost constatate diferențe semnificative statistic în funcție de profilul sociodemografic (sex, vârstă, educație), respectiv de cel instituțional (mediu, vechime, implicare/nonimplicare în problematica grupurilor vulnerabile – prin prisma atribuțiilor, categoria de instituție/ organizație) - în ceea ce privește nivelul de prioritate alocat.

În concluzie, se constată că ierarhia domeniilor prioritare, prezentată în această secțiune, reflectă practic realitatea organizațională: există relativ puține servicii publice/ organizații implicate în gestionarea problemelor de locuire (lunând în considerare inclusiv restricțiile de ordin bugetar și legislativ) și de ocupare (exceptând serviciile publice de ocupare, respondenții instituționali din cadrul acestora având însă o pondere redusă în eșantion – aproximativ 6%). Relevant este și că ultima poziție, dintre cele 6 domenii, este ocupată de participarea socială (informare, consultare, participare la adoptarea deciziilor). Acest ultim aspect generează:

(1) o constatare, potrivit căreia intervenția instituțională este limitată. Concret, participarea socială presupune implicarea concomitentă a 2 actori (administrație și cetățeni). Probabil că acesta este unul din motivele pentru care reprezentanții autorităților/ serviciilor publice nu și-au asumat alocarea unui nivel de prioritate ridicat în cazul unui domeniu ce nu îi vizează exclusiv;

(2) o recomandare, aceea de includere a participării sociale ca domeniu strategic de dezvoltare locală/ instituțională (pornind de la conștientizarea necesității derulării unor acțiuni care să conducă la activarea și facilitarea mecanismelor de informare și consultare publică, respectiv la crearea unui cadru propice implicării civice și decizionale (structuri și initiative). Astfel, pentru asigurarea funcționalității mecanismului de guvernare incluzivă, ar putea fi realizate centre de informare, grupuri de acțiune, ar putea fi inițiate campanii de conștientizare privind voluntariatul și participarea la actul decizional etc.

I.8. ACȚIUNI ȘI MĂSURI: PRIORITATE, CREDITAREA ȘANSELOR DE IMPLEMENTARE, DISPONIBILITATE DE IMPLICARE ORGANIZAȚIONALĂ

În continuare vom analiza modul cum a fost evaluat un set de 10 măsuri predefinite (vezi Anexa 1.b, întrebările Q8-Q10 inclusiv tabelul cu itemii de răspuns) sub aspect multicriterial: prioritate (urgență), șanse de realizare, respectiv disponibilitatea respondenților de a se implica/ susține implementarea lor.

Precizări:

(1) Ca și în cazul elaborării chestionarului adresat grupurilor vulnerabile, cele 10 măsuri au fost elaborate în acord cu obiectivele și acțiunile asumate în documente publice de referință, în urma unei analize documentare referitoare la diverse inițiative vizate/ adoptate pentru susținerea și incluziunea grupurilor vulnerabile (transpuse în proiecte, programe, strategii de dezvoltare locală/ instituțională etc.).

(2) Prezentarea măsurilor se va face ordinea priorității desemnate de către respondenți (în Anexa 3.2, tabelele 7-9 inclusiv prezintă clasamente distincte pe fircare dintre cele 3 criterii cu care s-a operat: prioritate, șanse și disponibilitate);

(3) În interpretările de mai jos s-a utilizat 2 categorii de teste: de corelație între două variabile, respectiv de comparare a mediilor (în cazul criteriului “prioritate” semnificația valorilor medii este inversată – față de semnificația valorilor medii prin care s-au evaluat celelalte 2 criterii). Pentru fundamentarea interpretărilor (însemnând de fapt testarea și validarea unor ipoteze) s-au aplicat teste pentru toate asocierile posibile (3×10), respectiv pentru toate diferențele (30 de variabile comparate în profil sociodemografic). În final au fost evidențiate numai legăturile, respectiv diferențele semnificative statistic ($p < 0,05$). O corelație pozitivă va fi interpretată/ înțeleasă astfel: pentru cei care au indicat o apreciere ridicată pentru variabilei A_1 constatăm o apreciere similară a variabilei pereche A_2 (fiind corelație bidirecțională, reciproca este valabilă). În cazul corelației negative, interpretarea va fi alta: pentru cei care au indicat o apreciere ridicată pentru variabilei A_1 se observă o apreciere scăzută față de variabila pereche A_2 (fiind corelație bidirecțională, și în acest caz reciproca este valabilă).

I. Constituirea unor grupuri de inițiativă locale (cu reprezentanți ai persoanelor defavorizate)

Constituirea unor grupuri de inițiativă locale ocupă locul 1 în clasamentul priorităților, o poziție medie din perspectiva șanselor de reușită (locul 6) și, respectiv locul 7 după criteriul „disponibilitate de implicare” în susținerea măsurii de referință. Pe de altă parte, măsura prioritară I. corelează pozitiv atât cu șansa de realizare ($\rho = 0,115$, 0,01 bidirecțional), cât și cu disponibilitatea de a se implica în implementarea ei ($\rho = 0,187$, $p = 0,01$ bidirecțional). În plus, între șansă și disponibilitate există o corelație bidirecțională pozitivă ($\rho = 0,434$, $p = 0,01$ bidirecțional);

Alocă un **nivel de prioritate mai ridicat** persoanele care:

- locuiesc în mediul urban: $M(u) = 4,66$, $M(r) = 5,63$, $t = -3,35$, $p = 0,001$;
- ocupă o funcție de execuție: $M(ex) = 4,80$, $M(cd) = 5,60$, $t = -2,39$, $p = 0,017$;
- conform atribuțiilor, nu sunt implicate direct în rezolvarea problemelor grupurilor vulnerabile: $M(nu) = 4,58$, $M(da) = 5,16$, $t = 2,32$, $p = 0,021$;

Măsura are **mai mari șanse de realizare** în opinia respondenților care:

- sunt de gen masculin: $M(b) = 7,00$, $M(f) = 6,36$, $t = 2,85$, $p = 0,004$;
- conform atribuțiilor, sunt implicate direct în rezolvarea problemelor grupurilor vulnerabile: $M(da) = 6,89$, $M(nu) = 6,19$, $t = 2,95$, $p = 0,003$;

În susținerea măsurii analizate, **au o disponibilitate de implicare mai mare** persoanele care:

- locuiesc în mediul rural: $M(r) = 7,02$, $M(u) = 6,12$, $t = -2,72$, $p = 0,004$;
- au studii medii sau superioare (cei cu master/ studii postuniversitare/ doctorat acordând șanse mai mici de realizare măsurii analizate): $M(ms) = 6,75$, $M(mspd) = 5,62$, $t = 3,81$, $p = 0,001$;
- conform atribuțiilor, sunt implicate direct în rezolvarea problemelor grupurilor vulnerabile: $M(da) = 6,72$, $M(nu) = 5,83$, $t = 3,17$, $p = 0,002$;
- activează în servicii publice/ comunitare (comparativ cu cel acordat de personalul din cadrul autorităților locale): $M(spc) = 6,61$, $M(al) = 5,84$, $t = -2,62$, $p = 0,009$;

II. Construirea unui Centru de Resurse destinat grupurilor vulnerabile

Construirea unui Centru de Resurse destinat grupurilor vulnerabile ocupă locul 2 în topul priorităților, este creditată cu șanse minime de realizare (ultimul loc alocat după criteriul *șanse*) și o poziție medie din perspectiva disponibilității de implicare în vederea materializării măsurii analizate aici (locul 5 din 10 poziții).

De aceea nu este întâmplător faptul că măsura prioritară II. NU corelează nici cu șansa de realizare, nici cu disponibilitatea (în ambele cazuri, $p > 0,05$). În schimb, între șansă și disponibilitate există o corelație bidirecțională pozitivă ($\rho = 0,394$, $p = 0,01$ bidirecțional);

Măsura are **mai mari șanse de realizare** în opinia respondenților care:

- conform atribuțiilor, sunt implicate direct în rezolvarea problemelor grupurilor vulnerabile: $M(da) = 6,54$, $M(nu) = 5,90$, $t = 2,71$, $p = 0,007$;
- activează în servicii publice/ comunitare (comparativ cu cel acordat de personalul din cadrul autorităților locale): $M(spc) = 6,50$, $M(al) = 5,95$, $t = -2,35$, $p = 0,019$;

În susținerea măsurii analizate, **au o disponibilitate de implicare mai mare** persoanele care:

- locuiesc în mediul rural: $M(r) = 6,97$, $M(u) = 6,28$, $t = -2,12$, $p = 0,035$;
- au studii medii sau superioare: $M(ms) = 6,79$, $M(mspd) = 5,83$, $t = 3,05$, $p = 0,002$;
- conform atribuțiilor, sunt implicate direct în rezolvarea problemelor grupurilor vulnerabile: $M(da) = 7,01$, $M(nu) = 5,67$, $t = 4,61$, $p = 0,001$;
- activează în servicii publice/ comunitare (comparativ cu cel acordat de personalul din cadrul autorităților locale): $M(spc) = 6,90$, $M(al) = 5,76$, $t = -3,76$, $p = 0,001$;

III. Formarea unor grupe de susținere a persoanelor defavorizate (administrație, școală, poliție, biserică, mediul de afaceri local)

Formarea unor grupe de susținere a persoanelor defavorizate ocupă locul 3 în ordinea priorităților, același loc în ierarhia șanselor de realizare și primul loc în clasamentul disponibilității de implicare.

Pe de altă parte se constată că măsura prioritară III. NU corelează cu șansa de realizare, existând însă o corelație pozitivă între prioritate și disponibilitate ($\rho = 0,118$, $p = 0,01$ bidirecțional). În plus, între șansă și disponibilitate există o corelație bidirecțională pozitivă ($\rho = 0,478$, $p = 0,01$ bidirecțional).

Această măsură poate fi o opțiune strategică demnă de a fi pusă în practică pentru că este considerată prioritară, cu șanse de realizare și, mai ales, pentru că există disponibilitate de implicare din partea actorilor locali.

Alocă un **nivel de prioritate mai ridicat** persoanele care activează în servicii publice/ comunitare (comparativ cu cel acordat de personalul din cadrul autorităților locale): $M(\text{spc}) = 4,90$, $M(\text{al}) = 5,63$, $t = 3,06$, $p = 0,002$;

Măsura are **mai mari șanse de realizare** în opinia respondenților care:

- conform atribuțiilor, sunt implicate direct în rezolvarea problemelor grupurilor vulnerabile: $M(\text{da}) = 7,02$, $M(\text{nu}) = 6,40$, $t = 2,66$, $p = 0,008$;
- au studii medii sau superioare: $M(\text{ms}) = 6,97$, $M(\text{mspd}) = 6,40$, $t = 2,32$, $p = 0,021$;

În susținerea măsurii analizate, au o **disponibilitate de implicare mai mare** persoanele care:

- locuiesc în mediul rural: $M(\text{r}) = 7,52$, $M(\text{u}) = 6,78$, $t = -2,56$, $p = 0,011$;
- au studii medii sau superioare: $M(\text{ms}) = 7,32$, $M(\text{mspd}) = 6,31$, $t = 3,52$, $p = 0,001$;
- conform atribuțiilor, sunt implicate direct în rezolvarea problemelor grupurilor vulnerabile: $M(\text{da}) = 7,47$, $M(\text{nu}) = 6,62$, $t = 4,48$, $p = 0,001$;

IV. Elaborarea și implementarea unor microproiecte/ practici sociale vizând susținerea grupurilor defavorizate

Elaborarea și implementarea unor microproiecte comunitare/ practice sociale ocupă locul 4 în ordinea priorităților, același loc în ierarhia șanselor de realizare și poziția secundă în clasamentul disponibilității de implicare. Ca și măsura anterior analizată, această măsură este recomandabil de a fi preluată și implementată în colectivitățile locale pentru că este considerată prioritară, cu șanse de realizare și, mai ales, pentru că există disponibilitate de implicare din partea reprezentanților instituționali.

Măsura prioritară IV. NU corelează nici cu șansa de realizare, nici cu disponibilitatea (în ambele cazuri, $p > 0,05$). În schimb, între șansă și disponibilitate există o corelație bidirecțională pozitivă ($\rho = 0,438$, $p = 0,01$ bidirecțional);

Alocă un **nivel de prioritate mai ridicat** persoanele care ocupă o funcție de conducere: $M(\text{ex}) = 5,67$, $M(\text{cd}) = 4,39$, $t = 3,86$, $p = 0,001$;

Măsura are **mai mari șanse de realizare** în opinia respondenților care:

- locuiesc în mediul rural: $M(\text{r}) = 7,11$, $M(\text{u}) = 6,62$, $t = -2,13$, $p = 0,034$;
- conform atribuțiilor, sunt implicate direct în rezolvarea problemelor grupurilor vulnerabile: $M(\text{da}) = 6,97$, $M(\text{nu}) = 6,43$, $t = 2,48$, $p = 0,014$;
- activează în servicii publice/ comunitare (comparativ cu cel acordat de personalul din cadrul autorităților locale): $M(\text{spc}) = 7,06$, $M(\text{al}) = 6,26$, $t = -3,68$, $p = 0,001$;

În susținerea măsurii analizate, au o **disponibilitate de implicare mai mare** persoanele care:

- sunt de gen masculin: $M(b) = 6,99$, $M(f) = 6,38$, $t = 2,09$, $p = 0,037$;
- locuiesc în mediul rural: $M(r) = 7,40$, $M(u) = 6,36$, $t = -3,39$, $p = 0,001$;
- au studii medii sau superioare: $M(ms) = 7,01$, $M(mspd) = 5,88$, $t = 3,74$, $p = 0,001$;
- conform atribuțiilor, sunt implicate direct în rezolvarea problemelor grupurilor vulnerabile: $M(da) = 7,13$, $M(nu) = 5,92$, $t = 4,30$, $p = 0,001$;
- activează în servicii publice/ comunitare: $M(spc) = 6,88$, $M(al) = 6,15$, $t = -2,53$, $p = 0,012$;

V. Stimularea dialogului social prin participarea constantă a reprezentanților categoriilor defavorizate la ședințele Consiliului Local

Stimularea dialogului social ocupă poziția de mijloc în lista priorităților (locul 5), este creditată cu șanse modeste de reușită (locul 8), existând o disponibilitate relativă în susținerea acestei măsuri (locul 6 în clasamentul disponibilității de implicare). Este posibil ca acest clasament, cel puțin conform criteriului *șanse de realizare*, să fie influențat semnificativ de faptul că măsura este evaluată de către reprezentanții instituționali, dar reclamă participarea constantă a reprezentanților categoriilor defavorizate la ședințele organizate de către autoritățile publice locale.

Altfel, este relevant faptul că măsura prioritară V. corelează pozitiv atât cu șansa de realizare ($\rho = 0,101$, 0,05 bidirecțional), cât și cu disponibilitatea de a se implica în implementarea respectivei măsuri ($\rho = 0,151$, $p = 0,01$ bidirecțional). În plus, între șansă și disponibilitate există o corelație bidirecțională pozitivă ($\rho = 0,491$, $p = 0,01$ bidirecțional);

Măsura are **mai mari șanse de realizare** în opinia respondenților care:

- au studii medii sau superioare: $M(ms) = 6,73$, $M(mspd) = 5,93$, $t = 3,21$, $p = 0,001$;
- conform atribuțiilor, sunt implicate direct în rezolvarea problemelor grupurilor vulnerabile: $M(da) = 6,64$, $M(nu) = 6,17$, $t = 2,01$, $p = 0,044$;

În susținerea măsurii analizate, au o **disponibilitate de implicare mai mare** persoanele care:

- locuiesc în mediul rural: $M(r) = 7,03$, $M(u) = 6,23$, $t = -2,59$, $p = 0,010$;
- au studii medii sau superioare: $M(ms) = 6,83$, $M(mspd) = 5,71$, $t = 3,70$, $p = 0,001$;
- conform atribuțiilor, sunt implicate direct în rezolvarea problemelor grupurilor vulnerabile: $M(da) = 6,95$, $M(nu) = 5,70$, $t = 4,34$, $p = 0,001$;

VI. Implicarea persoanelor vulnerabile în activități civice derulate în cadrul localității

Implicarea persoanelor vulnerabile în activități civice comunitare are o prioritate relativă (nici mare, nici mică), este creditată cu șanse modeste de reușită (locul 9 din 10 - în clasamentul șanselor), existând o doză semnificativă de disponibilitate/ de susținere din partea actorilor locali (locul 4 după criteriul „disponibilitate”).

Măsura prioritară VI. corelează pozitiv cu șansa de realizare ($\rho = 0,120$, $p = 0,01$ bidirecțional), neexistând însă o corelație între prioritate și disponibilitate ($p > 0,05$). În plus, între șansă și disponibilitate există o corelație bidirecțională pozitivă ($\rho = 0,343$, $p = 0,01$ bidirecțional);

Măsura are **mai mari șanse de realizare** în opinia respondenților care au studii medii sau superioare (cei cu studii postuniversitare/ doctorat acordând șanse mai mici de realizare măsurii analizate): $M(ms) = 6,54$, $M(mspd) = 5,93$, $t = 2,49$, $p = 0,013$;

În susținerea măsurii analizate, au o **disponibilitate de implicare mai mare** persoanele care:

- au până în 40 ani inclusiv: $M(\leq 40 \text{ ani}) = 6,77$, $M(+40 \text{ ani}) = 6,20$, $t = 2,22$, $p = 0,027$;
- locuiesc în mediul rural: $M(r) = 7,10$, $M(u) = 6,29$, $t = -3,01$, $p = 0,003$;
- au studii medii sau superioare: $M(ms) = 6,93$, $M(mspd) = 5,70$, $t = 4,40$, $p = 0,001$;
- conform atribuțiilor, sunt implicate direct în rezolvarea problemelor grupurilor vulnerabile: $M(da) = 6,90$, $M(nu) = 5,92$, $t = 3,71$, $p = 0,001$;

VII. Oferirea de informare și/ instruire în vederea creșterii gradului de ocupare (AJOFM/ AJPIS)

Adoptarea acestei măsuri vizând creșterea gradului de ocupare are un grad de prioritate relativ modest (locul 7 în ierarhia priorităților), însă este creditată cu șanse mari de reușită. Pe de altă parte disponibilitatea de susținere a acestei măsuri este una destul de scăzută (locul 9 din 10, conform criteriului „disponibilitate”).

Este posibil ca ocuparea penultimei poziții să fie explicată de profilul instituțional. Reamintim că în eșantion sunt cuprinse multe alte instituții/ autorități/ servicii publice care nu au competențe și/sau atribuții în domeniul ocupării. Pe de altă parte, susținerea acestei măsuri nu vizează exclusiv intervenția serviciilor publice de ocupare, ci și activități în parteneriat ce pot fi susținute și de alți actori organizaționali: dezvoltarea unor colaborări cu AJOFM/ AJPIS, asigurarea logisticii și a condițiilor de derulare a sesiunilor de informare și/ sau instruire, acordarea de sprijin pentru recrutarea grupului țintă (șomeri, persoane neocupate/ ocupate în agricultura de subzistență), promovarea ocupării active și a incluziunii sociale etc.).

Pe de altă parte, măsura prioritară VII. corelează pozitiv cu disponibilitatea ($\rho = 0,159$, $p = 0,01$ bidirecțional), neexistând însă o corelație între prioritate și șansa de realizare ($p > 0,05$). În plus, între șansă și disponibilitate există o corelație bidirecțională pozitivă ($\rho = 0,411$, $p = 0,01$ bidirecțional);

Măsura are **mai mari șanse de realizare** în opinia respondenților care, conform atribuțiilor, sunt implicate direct în rezolvarea problemelor grupurilor vulnerabile: $M(da) = 7,19$, $M(nu) = 6,63$, $t = 4,41$, $p = 0,017$;

O **disponibilitate mai ridicată** de a se implica în susținerea măsurii respondenții care:

- au studii medii sau superioare: $M(ms) = 6,67$, $M(mspd) = 5,59$, $t = 3,64$, $p = 0,001$;

- conform atribuțiilor, sunt implicate direct în rezolvarea problemelor grupurilor vulnerabile: $M(da) = 6,91$, $M(nu) = 5,42$, $t = 5,31$, $p = 0,001$;

VIII. Dezvoltarea unor servicii sociale integrate la nivel comunitar

Măsura vizând *dezvoltarea unor servicii sociale integrate la nivel comunitar* ocupă poziții similare, toate modeste, în clasamentul pe cele 3 criterii: nivel de prioritate, șanse de realizare, grad de disponibilitate/implicare (în ordinea menționării - locul 8, locul 7, respectiv locul 8). Ocuparea acestor poziții poate fi explicată prin existența unor constrângeri sistemice (bugetare și legislative), dar faptul că există similarități în poziționare indică realismul actorilor instituționali locali (respectiv o anumită prudență în a lansa predicții privind dezvoltarea sistemului de servicii sociale).

Măsura prioritară VIII. corelează pozitiv cu șansa de realizare ($\rho = 0,169$, $p = 0,01$ bidirecțional), neexistând însă o corelație între prioritate și disponibilitate ($p > 0,05$). În plus, între șansă și disponibilitate există o corelație bidirecțională pozitivă ($\rho = 0,418$, $p = 0,01$ bidirecțional);

Alocă un **nivel de prioritate mai ridicat** persoanele care:

- sunt de gen feminin: $M(f) = 5,90$, $M(b) = 6,39$, $t = 1,99$, $p = 0,047$;
- ocupă o funcție de conducere: $M(ex) = 6,20$, $M(cd) = 5,51$, $t = 2,11$, $p = 0,036$;

Măsura are **mai mari șanse de realizare** în opinia respondenților care:

- locuiesc în mediul rural: $M(r) = 7,07$, $M(u) = 6,08$, $t = -3,10$, $p = 0,002$;
- au studii medii sau superioare: $M(ms) = 6,83$, $M(mspd) = 5,39$, $t = 4,66$, $p = 0,001$;
- conform atribuțiilor, sunt implicate direct în rezolvarea problemelor grupurilor vulnerabile: $M(da) = 6,97$, $M(nu) = 5,45$, $t = 5,32$, $p = 0,001$;
- activează în servicii publice/ comunitare (comparativ cu cel acordat de personalul din cadrul autorităților locale): $M(spc) = 6,55$, $M(al) = 5,94$, $t = -2,08$, $p = 0,038$;

În susținerea măsurii analizate, au **o disponibilitate de implicare mai mare** persoanele care:

- locuiesc în mediul rural: $M(r) = 7,07$, $M(u) = 6,08$, $t = -3,10$, $p = 0,002$;
- au studii medii sau superioare: $M(ms) = 6,83$, $M(mspd) = 5,39$, $t = 4,66$, $p = 0,001$;
- conform atribuțiilor, sunt implicate direct în rezolvarea problemelor grupurilor vulnerabile: $M(da) = 6,97$, $M(nu) = 5,45$, $t = 5,32$, $p = 0,001$;
- activează în servicii publice/ comunitare: $M(spc) = 6,55$, $M(al) = 5,94$, $t = -2,08$, $p = 0,038$;

IX. Realizarea unor parteneriate între Consiliul Local și alte instituții/ servicii publice

Realizarea parteneriatelor interinstituționale nu este considerată o prioritate (locul 9 din 10), este însă evaluată ca fiind o măsură: (a) cu mari șanse de reușită (locul 2, conform criteriului *șanse de realizare*); (b) pentru care există disponibilitate de susținere/ implicare (locul 3, conform criteriului *disponibilității*).

Este posibil ca parteneriatele să nu fie considerate o prioritate/ urgență tocmai pentru faptul că ele s-au transformat deja într-o practică instituțională: estimarea șanselor și a disponibilităților ar veni în sprijinul acestei ipoteze.

Pe de altă parte, măsura prioritară IX. corelează pozitiv cu șansa de realizare ($\rho = 0,155$, $p = 0,01$ bidirecțional), neexistând însă o corelație între prioritate și disponibilitate ($p > 0,05$). În plus, între șansă și disponibilitate există o corelație bidirecțională pozitivă ($\rho = 0,492$, $p = 0,01$ bidirecțional).

Măsura are **mai mari șanse de realizare** în opinia respondenților care, conform atribuțiilor, sunt implicate direct în rezolvarea problemelor grupurilor vulnerabile: $M(da) = 7,37$, $M(nu) = 6,31$, $t = 4,41$, $p = 0,001$;

O disponibilitate **mai ridicată de a se implica** în susținerea măsurii respondenții care:

- locuiesc în mediul rural: $M(r) = 7,07$, $M(u) = 6,37$, $t = -2,31$, $p = 0,022$;
- au studii medii sau superioare: $M(ms) = 7,04$, $M(mspd) = 5,68$, $t = 4,50$, $p = 0,001$;
- conform atribuțiilor, sunt implicate direct în rezolvarea problemelor grupurilor vulnerabile: $M(da) = 7,36$, $M(nu) = 5,49$, $t = 6,69$, $p = 0,001$;

X. Oferirea de informare și/ sau instruire în vederea accesării unor fonduri europene (agricultură/ PNDR)

Oferirea de informare și/ sau instruire în vederea accesării unor fonduri destinate dezvoltării rurale ocupă un nivel redus de prioritate, ea reprezentând totodată o măsură pentru care există un nivel scăzut de susținere (locul 10 pentru fiecare dintre cele 2 criterii: prioritate și disponibilitate). Din perspectiva șanselor de realizare, acestea sunt estimate la un nivel intermediar (locul 5 – nici mari, nici mici).

Măsura prioritară X. corelează pozitiv cu disponibilitatea ($\rho = 0,121$, $p = 0,01$ bidirecțional), neexistând însă o corelație între prioritate și șansa de realizare ($p > 0,05$). În plus, între șansă și disponibilitate există o corelație bidirecțională pozitivă ($\rho = 0,440$, $p = 0,01$ bidirecțional).

Măsura are **mai mari șanse de realizare** în opinia respondenților care:

- conform atribuțiilor, sunt implicate direct în rezolvarea problemelor grupurilor vulnerabile: $M(da) = 6,92$, $M(nu) = 6,28$, $t = 2,73$, $p = 0,007$;
- activează în servicii publice/ comunitare: $M(spc) = 6,87$, $M(al) = 6,34$, $t = -2,31$, $p = 0,021$;
- sunt de gen masculin: $M(b) = 7,11$, $M(f) = 6,40$, $t = 3,05$, $p = 0,002$;
- au până în 40 ani inclusiv: $M(\leq 40 \text{ ani}) = 6,94$, $M(+40 \text{ ani}) = 6,37$, $t = 2,54$, $p = 0,011$;

O disponibilitate **mai ridicată de a se implica** în susținerea măsurii respondenții care:

- sunt de gen masculin: $M(b) = 6,45$, $M(f) = 5,76$, $t = 2,40$, $p = 0,017$;
- au până în 40 ani inclusiv: $M(\leq 40 \text{ ani}) = 6,30$, $M(+40 \text{ ani}) = 5,72$, $t = 2,02$, $p = 0,044$;
- locuiesc în mediul rural: $M(r) = 6,56$, $M(u) = 5,84$, $t = -2,38$, $p = 0,018$;
- au studii medii sau superioare: $M(ms) = 6,56$, $M(mspd) = 5,05$, $t = 4,88$, $p = 0,001$;

- conform atribuțiilor, sunt implicate direct în rezolvarea problemelor grupurilor vulnerabile: $M(da) = 6,46$, $M(nu) = 5,39$, $t = 3,65$, $p = 0,001$;

În concluzie se constată că:

(1) Stabilirea ordinii în care s-ar dori implementate măsurile/ acțiunile analizate diferă în mică măsură de profilul respondenților (vârsta, sex, nivel de instruire), fiind identificate puține diferențe semnificative statistic. Practic, o prioritate mai ridicată depinde de conținutul măsurii vizate, respectiv de percepția modului în care aceasta ar corespunde posibilităților organizaționale – sub imperativul urgenței. Oricum, în sensul planificării strategice, stabilirea priorităților nu este rezultatul direct al colectării și cuantificării unui set de opinii. Nu este mai puțin adevărat faptul că, într-un ipotetic Plan de acțiune, o parte dintre măsurile analizate (sau altele similare) s-ar putea regăsi în poziții similare celor constatate în acest studiu;

(2) Șansele de realizare - ca și disponibilitatea de implicare - sunt mai ridicate în rândul respondenților instituționali implicați direct în soluționarea problemelor grupurilor vulnerabile și/ sau care fac parte din servicii publice (precizăm că profilul organizațional a fost delimitat astfel: autoritățile și instituții – Primărie, Consiliul Județean, Instituția Prefectului, respectiv servicii publice și comunitare – inclusiv ONG-uri implicate în problematica grupurilor defavorizate);

(3) Ca specificitate, semnalăm disponibilitatea celor care au studii medii sau superioare (și care, probabil, se situează pe palierul executiv în ierarhia organizațională);

Recomandare: în contextul elaborării unor documente de planificare strategică (planuri de acțiune, strategii de dezvoltare comunitară/ instituțională, politici publice locale etc.), atunci când se vizează măsuri similare cu cele analizate în cadrul acestei secțiuni, este bine să se țină seama de profilul actorilor organizaționali, luând în considerare inclusiv cele 3 criterii/ jaloane evaluative: prioritate, șansă și disponibilitate de implicare. Semnalăm însă că disponibilitatea vizează elementul intențional al respondenților, considerați ca indivizi (în sens statistic). Prin urmare nu este vorba de o asumare la nivel instituțional, deci ar fi riscant să extrapolăm semnificația acestui criteriu).

III. ANALIZĂ COMPARATIVĂ: GRUPURI VULNERABILE VS. INSTITUȚII

III.1. GRUPURI VULNERABILE: EXISTENȚĂ ȘI APARTENENȚĂ¹⁸

Cea mai importantă constatare din cadrul acestei secțiuni este aceea că, din perspectiva ponderii grupurilor defavorizate, respectiv a apartenenței la acestea, există o similaritate între valorile procentuale furnizate de către respondenții din cele 2 eșantioane (cetățeni, respectiv instituții).

Astfel, în ambele situații, potrivit frecvenței menționării, primul loc este ocupat de populația de etnie romă (28,7% respectiv 30,1%), urmat de categoria persoanelor sărace (27,8% respectiv 28,3%).

O ponderare semnificativă ocupă și mențiunile referitoare la existența persoanelor care trăiesc în comunități marginalizate (în acest ultim caz desemnările venite din partea persoanelor vulnerabile fiind mai numeroase – vezi Anexa 3.3, Tabel 1). Dealtfel, o analiză comparativă a valorilor procentuale indică o diferență notabilă numai în cazul categoriei “persoane care trăiesc în comunitățile marginalizate” (este posibil ca unii dintre respondenții autorităților publice locale să considere că instituția pe care o reprezintă nu “guvernează” o comunitate marginală).

Relevant este însă și faptul că numărul de grupuri vulnerabile menționat (existente / de apartenență) este diferit de la un eșantion la altul, respectiv că această diferență este semnificativă statistic: $M_{GV} = 1,26$, $M_{I\_APL} = 1,83$, $t = -9,12$, $p = 0,001$. Cu alte cuvinte, reprezentanții instituționali au indicat mai multe grupuri vulnerabile (comparativ cu persoanele defavorizate cuprinse în eșantion).

III.2. ÎNCREDERE ÎN INSTITUȚII

Cum era de așteptat, respondenții din cadrul autorităților/ serviciilor publice au o mai mare încredere în capacitățile instituționale de a rezolva problemele categoriilor defavorizate (prin comparație cu nivelul de încredere exprimat de către reprezentanții grupurilor vulnerabile): M (public) = 7,03, M (GV) = 5,33, $t = 13,70$, $p = 0,001$. O comparație mai clară poate fi obținută prin intermediul unor valori procentuale: (încredere mare: 33,2% – eșantion grupuri defavorizate; 68,8% – eșantion instituții).

Cu toate acestea, valorile relativ mari ale abaterilor standard (Anexa 3.3, Tabel 2) indică o distribuție relativ eterogenă a evaluărilor – respectiv o polarizare a acestora. Relevantă este însă nu numai diferența constatată, ci și profilul celor încrezători în posibilitățile instituționale (detaliat în secțiunile corespunzătoare pentru fiecare eșantion în parte).

III.3. MODALITĂȚI DE CONSULTARE PUBLICĂ ADMINISTRAȚIE-CETĂȚENI

Cele mai frecvent desemnate modalități de consultare publică sunt (Anexa 3.3, Tabel 3):

- Discuțiile cu reprezentanții administrației locale (25,8% - instituții; 20,4% - cetățeni);
- Întrunile publice (23,5% - instituții; 22,6% - cetățeni);

---

¹⁸ Existența și apartenența sunt cele 2 valențe ale variabilei „număr de grupuri vulnerabile desemnate”. În chestionarul adresat cetățenilor a fost utilizată întrebarea *Apartenența la grupul vulnerabil:* (posibilitate de răspuns multiplu), iar în chestionarul adresat instituțiilor s-a apelat la întrebarea *În localitatea dvs., cele mai reprezentative categorii vulnerabile sunt:*. idem, posibilitate de răspuns multiplu).

Diferențe notabile în ceea ce privește numărul de desemnări s-a constatat în cazul modalității de consultare reprezentată de participarea la ședințele Consiliului Local (decalaj de 8,4%, adică mai puține mențiuni furnizate de reprezentanții grupurilor defavorizate).

Se confirmă astfel: (1) slaba accesare a acestei facilități de către categoria socială anterior menționată; (2) existența unei diferențe de percepție (funcționarii cred că există mai mulți cetățeni ce participă la întrunirile de informare/ decizionale); (3) manifestarea efectelor de conformitate socială/ dezirabilitate instituțională din partea actorilor publici¹⁹.

Relevantă este și rata mare a nonrăspunsurilor (asociată grupurilor vulnerabile) – 18,2% - ceea ce reclamă slaba cunoaștere și/ sau accesare a instrumentelor de consultare publică predefinite în chestionare.

În fine, s-a constatat că numărul modalităților menționate (modalități cunoscute / accesate) este diferit de la un eșantion la altul, respectiv că această diferență este semnificativă statistic: $M_{GV} = 1,48$, $M_{I\_APL} = 2,25$, $t = 13,46$, $p = 0,001$. Cu alte cuvinte, reprezentanții instituționali au indicat mai multe modalități de consultare publică decât persoanele defavorizate cuprinse în eșantion.

III.4. DISCRIMINARE CETĂȚENI VERSUS IMPLICARE ADMINISTRAȚIE²⁰

În cadrul acestei secțiuni, pe același set de probleme vizând grupurile vulnerabile, se va analiza măsura în care reprezentanții acestora se simt discriminați/ supuși excluziunii sociale, respectiv gradul în care respondenții instituționali sunt implicați în gestionarea următoarelor 8 arii problematice evaluate.

1. Egalitate de șanse și de tratament (în relație cu administrația/ serviciile publice)

Între gradul de discriminare/ excluziune social (cetățeni) și măsura implicării în gestionarea acestei probleme (instituții) există diferențe semnificative statistic: $M(c) = 2,64$, $M(i) = 3,29$, $M(i) > M(c)$, $p = 0,001$.

2. Educație (accesul la educație)

Între gradul de discriminare/ excluziune social (cetățeni) și măsura implicării în gestionarea acestei probleme (instituții) există diferențe semnificative statistic: $M(c) = 2,13$, $M(i) = 2,88$, $M(i) > M(c)$, $p = 0,001$.

3. Obținerea unor venituri (drepturi bănești cuvenite legal)

Între gradul de discriminare/ excluziune social (cetățeni) și măsura implicării în gestionarea acestei probleme (instituții) NU există diferențe semnificative statistic: $M(c) = 2,48$, $M(i) = 2,37$, $M(i) < M(c)$, $p = 0,294$.

4. Ocupare (obținerea unui loc de muncă)

Între gradul de discriminare/ excluziune social (cetățeni) și măsura implicării în gestionarea acestei probleme (instituții) există diferențe semnificative statistic: $M(c) = 2,80$, $M(i) = 2,24$, $M(i) < M(c)$, $p = 0,001$.

5. Antreprenoriat/ inițierea/ dezvoltarea de activități generatoare de venituri

Între gradul de discriminare/ excluziune social (cetățeni) și măsura implicării în gestionarea acestei probleme (instituții) există diferențe semnificative statistic: $M(c) = 2,40$, $M(i) = 1,83$, $M(i) < M(c)$, $p = 0,001$.

¹⁹ O situație relativ similară se constată și în cazul discuțiilor cu reprezentanții administrației locale, numai că aici decalajul este mai mic (5,4%).

²⁰ Pe baza întrebărilor: (Q7) *În legătură cu fiecare dintre aspectele de mai jos, evaluați în ce măsură v-ați simțit discriminat / supus excluziunii sociale?* (chestionar adresat grupurilor vulnerabile), respectiv (Q4) *În legătură cu fiecare dintre aspectele de mai jos, evaluați în ce măsură sunteți implicat(ă) în gestionarea următoarelor aspecte ce vizează problemele grupurilor vulnerabile* (chestionar adresat respondenților instituționali). Pentru ambele întrebări s-a utilizat o scală de la 0 la 5 (0 – deloc; 5 - maxim). Pentru conformitate, a se consulta și datele din Tabelul 4, Anexa 3.3.

6. Participare socială (informare, consultare, participare la adoptarea deciziilor)

Între gradul de discriminare/ excluziune social (cetățeni) și măsura implicării în gestionarea acestei probleme (instituții) există diferențe semnificative statistic: $M(c) = 2,48$, $M(i) = 2,79$, $M(i) > M(c)$, $p = 0,001$.

7. Locuire (obținerea unei locuințe/ teren pentru construcția unei case)

Între gradul de discriminare/ excluziune social (cetățeni) și măsura implicării în gestionarea acestei probleme (instituții) există diferențe semnificative statistic: $M(c) = 2,44$, $M(i) = 1,65$, $M(i) < M(c)$, $p = 0,001$.

8. Sănătate (accesibilitatea serviciilor de sănătate)

Între gradul de discriminare/ excluziune social (cetățeni) și măsura implicării în gestionarea acestei probleme (instituții) NU există diferențe semnificative statistic: $M(c) = 2,35$, $M(i) = 2,48$, $M(i) > M(c)$, $p = 0,209$.

Diferențele semnalate mai sus conduc la ideea potrivit căreia, în domeniile în care grupurile vulnerabile se simt în mai mare măsură discriminate/ expuse exluziunii sociale (ocupare, antreprenoriat), gradul de implicare al respondenților instituționali (conform atribuțiilor) este mai scăzut.

Formula ideală, într-un cadrul logic de intervenție, este aceea în care, pe măsură ce autoritățile se implică în gestionarea unor probleme – gradul de discriminare perceput să urmeze un trend descendent (să scadă). Aceasta înseamnă, potrivit modelului lui Johari, ca problemele cetățenilor să se suprapună (într-o măsură adecvată) agendei instituționale.

III.5. EVALUAREA PRESTAȚIEI INSTITUȚIONALĂ: GRUPURI VULNERABILE VS. ACTORI PUBLICI²¹

În această secțiune se va analiza comparativ evaluările furnizate de respondenții celor 2 eșantioane, în legătură cu următoarele 6 criterii:

1. Transparența decizională – în mai mare măsură apreciată de către respondenții instituționali (comparativ cu gradul de satisfacție exprimat de reprezentanții grupurilor vulnerabile): $M_{GV} = 2,75$, $M_{I\_APL} = 3,77$, $M_{I\_APL} > M_{GV}$, $p = 0,001$;

2. Profesionalismul personalului – în mai mare măsură apreciată de către respondenții instituționali (comparativ cu gradul de satisfacție exprimat de reprezentanții grupurilor vulnerabile): $M_{GV} = 3,11$, $M_{I\_APL} = 3,98$, $M_{I\_APL} > M_{GV}$, $p = 0,001$;

3. Accesul egal la serviciile furnizate - în mai mare măsură apreciată de către respondenții instituționali (comparativ cu gradul de satisfacție exprimat de reprezentanții grupurilor vulnerabile): $M_{GV} = 2,91$, $M_{I\_APL} = 3,90$, $M_{I\_APL} > M_{GV}$, $p = 0,001$;

4. Implicarea cetățenilor în îmbunătățirea serviciilor - în mai mare măsură apreciată de către respondenții instituționali (comparativ cu gradul de satisfacție exprimat de reprezentanții grupurilor vulnerabile): $M_{GV} = 2,65$, $M_{I\_APL} = 3,09$, $M_{I\_APL} > M_{GV}$, $p = 0,001$;

²¹ Pe baza întrebărilor: (Q8) *Cât de mulțumiți sunteți de nivelul de [...] din instituția/ serviciul public la care apelați cel mai des pentru rezolvarea problemelor?* (chestionar adresat grupurilor vulnerabile), respectiv (Q5) *Cât de mulțumiți sunteți de nivelul de [...] din instituția/ serviciul public în care lucrați/ cu care relaționați cel mai des pentru rezolvarea problemelor grupurilor vulnerabile?* (chestionar adresat respondenților instituționali). Pentru ambele întrebări s-a utilizat o scală de la 1 la 5 (1 = foarte nemulțumit; 2 = nemulțumit; 3 = nici mulțumit, nici nemulțumit; 4 = mulțumit; 5 = foarte mulțumit). Pentru conformitate, a se consulta și datele din Tabelul 5, Anexa 3.3.

5. Calitatea consultării administrație - cetățeni - în mai mare măsură apreciată de către respondenții instituționali (comparativ cu gradul de satisfacție exprimat de reprezentanții grupurilor vulnerabile): $M_{GV} = 2,63$, $M_{I\_APL} = 3,41$, $M_{I\_APL} > M_{GV}$, $p = 0,001$;

6. Adresabilitate / în ce măsură serviciile publice se adresează nevoilor reale - în mai mare măsură apreciată de către respondenții instituționali (comparativ cu gradul de satisfacție exprimat de reprezentanții grupurilor vulnerabile): $M_{GV} = 2,76$, $M_{I\_APL} = 3,67$, $M_{I\_APL} > M_{GV}$, $p = 0,001$;

Este evident că prestația instituțională este mai bine valorizată de către reprezentanții mediului organizațional decât de către persoanele din grupurile vulnerabile chestionate. Dincolo de influența/ intervenția unui anumit conformism social/ instituțional (regula tacită = a nu „vorbi de rău” instituția din care provii) este relevant faptul că:

- Dintre cele 8 caracteristici evaluate, reprezentanții instituțiilor/ organizațiilor apreciază cel mai mult profesionalismul angajaților și modul în care este asigurată accesul egal la serviciile furnizate (în schimb, cel mai puțin apreciată este implicarea cetățenilor în îmbunătățirea serviciilor);
- persoanele ce aparțin grupurilor vulnerabile apreciază cel mai mult profesionalismul angajaților și modul cum este asigurată accesul egal la serviciile furnizate (și cel mai puțin - **calitatea consultării** administrație - cetățeni);

Se pare că:

- autoritățile așteaptă din partea grupurilor vulnerabile o mai mare implicare în îmbunătățirea serviciilor publice;
- grupurile vulnerabile doresc ca mediul instituțional să-și îmbunătățească mecanismele de consultare administrație – cetățeni;

Ca rezultat logic, actorii publici (dar și sectorul neguvernamental) trebuie să indentifice acele soluții prin care, printr-o mai bună consultare publică și dialog social, să obțină o mai mare implicare a grupurilor vulnerabile în îmbunătățirea serviciilor de care acestea din urmă beneficiază.

III.5. PRIORITIZAREA MĂSURILOR DE INTERVENȚIE: GRUPURI VULNERABILE VS. RESPONDENȚI INSTITUȚIONALI²²

În această secțiune sunt prezentate, comparativ, pentru fiecare dintre cele 10 măsuri de intervenție, nivelurile de prioritate (alocate), respectiv diferențele statistice semnificative dintre aceste niveluri.

Așa cum arată datele din Anexa 3.3 (Tabel 6, respectiv 9) au fost utilizate 2 teste specifice (unul pentru compararea rangurilor, în condițiile existenței unor date neparametrice, iar altul pentru analiza distribuțiilor valorilor), respectiv s-a operat compararea unor poziții în clasamentul priorităților (fiind evidențiate eventualele decalaje semnificative).

²² Pe baza întrebării comune: (Q10-Q8) *Într-o viitoare politică publică locală adresată grupurilor defavorizate, care ar fi primele măsuri care ar trebui adoptate pe termen mediu (2015 - 2020)?*

1. Constituirea unor grupuri de inițiativă locale (cu reprezentanți ai persoanelor defavorizate)

În opinia respondenților instituționali, această măsură ocupă locul I în topul priorităților, reprezentanții grupurilor vulnerabile alocând un nivel de prioritate mai scăzut (locul IV). În condițiile în care există un decalaj de 3 trepte între cele 2 poziții, s-a constatat că între rangurile asociate celor 2 nivele de prioritate există o diferență semnificativă statistic: Asymp. Sig. (2-tailed) = 0,001. Măsura are un grad mai mare de urgență în opinia reprezentanților autorităților/ serviciilor publice/ mediului organizational civic;

2. Construirea unui Centru de Resurse destinat grupurilor vulnerabile

În opinia respondenților instituționali, această măsură ocupă locul II în topul priorităților, reprezentanții grupurilor vulnerabile alocând un nivel de prioritate foarte apropiat (de fapt, locul I). În condițiile similarității între cele 2 poziții, s-a constatat că între rangurile asociate celor 2 nivele de prioritate nu există o diferență semnificativă statistic: după aplicarea testului Mann-Whitney U (date necorelate), avem Asymp. Sig. (2-tailed) = 0,294;

3. Formarea unor grupe de susținere a persoanelor defavorizate (administrație, școală, poliție, biserică, mediul de afaceri local)

În opinia respondenților instituționali, această măsură ocupă locul III în topul priorităților, reprezentanții grupurilor vulnerabile alocând un nivel de prioritate foarte apropiat (locul II). În condițiile similarității între cele 2 poziții, s-a constatat că între rangurile asociate celor 2 nivele de prioritate nu există o diferență semnificativă statistic. Astfel, după aplicarea testului Mann-Whitney U (date necorelate), avem Asymp. Sig. (2-tailed) = 0,079, dar și o normalitate a distribuției valorilor – constatată după aplicarea testului Kolmogorov-Smirnov Z, Asymp. Sig. (2-tailed) = 0,025;

4. Stimularea dialogului social prin participarea constantă a reprezentanților categoriilor defavorizate la ședințele Consiliului Local

În opinia respondenților instituționali, această măsură ocupă locul V în topul priorităților, reprezentanții grupurilor vulnerabile alocând un nivel de prioritate relativ similar (locul III). În condițiile similarității între cele 2 poziții, s-a constatat că între rangurile asociate celor 2 nivele de prioritate nu există o diferență semnificativă statistic: după aplicarea testului Mann-Whitney U (date necorelate), avem Asymp. Sig. (2-tailed) = 0,271;

5. Implicarea persoanelor vulnerabile în activități civice derulate în cadrul localității

În opinia respondenților instituționali, această măsură ocupă locul VI în topul priorităților, reprezentanții grupurilor vulnerabile alocând un nivel de prioritate foarte apropiat (locul V). În condițiile proximității celor 2 poziții, s-a constatat că între rangurile asociate celor 2 nivele de prioritate nu există o diferență semnificativă statistic: după aplicarea testului Mann-Whitney U (date necorelate), avem Asymp. Sig. (2-tailed) = 0,621;

6. Elaborarea și implementarea unor microproiecte/ practici sociale vizând susținerea grupurilor defavorizate

În opinia respondenților instituționali, această măsură ocupă locul IV în topul priorităților, reprezentanții grupurilor vulnerabile alocând un nivel de prioritate relativ similar (locul VI). În ciuda relativei apropieri între cele 2 poziții, s-a constatat că între rangurile asociate celor 2 nivele de prioritate există o diferență semnificativă statistic: după aplicarea testului Mann-Whitney U (date necorelate), avem Asymp. Sig. (2-tailed) = 0,001, dar și o normalitate a distribuției valorilor - după aplicarea testului Kolmogorov-Smirnov Z, Asymp. Sig. (2-tailed) = 0,003. Măsura are un grad mai mare de urgență în opinia actorilor publici;

7. Dezvoltarea unor serviciilor sociale integrate la nivel comunitar

În opinia respondenților instituționali, această măsură ocupă locul VIII în topul priorităților, reprezentanții grupurilor vulnerabile alocând un nivel de prioritate foarte apropiat (locul VII). În condițiile proximității celor 2 poziții, s-a constatat că între rangurile asociate celor 2 nivele de prioritate nu există o diferență semnificativă statistic: după aplicarea testului Mann-Whitney U (date necorelate), avem Asymp. Sig. (2-tailed) = 0,716;

8. Oferirea de informare și/ instruire în vederea creșterii gradului de ocupare (AJOFM/ AJPIS)

În opinia respondenților instituționali, această măsură ocupă locul VII în topul priorităților, reprezentanții grupurilor vulnerabile alocând un nivel de prioritate foarte apropiat (locul VIII). În ciuda vecinătății celor 2 poziții, s-a constatat că între rangurile asociate celor 2 nivele de prioritate există o diferență semnificativă statistic: după aplicarea testului Mann-Whitney U (date necorelate), avem Asymp. Sig. (2-tailed) = 0,045, dar și o normalitate a distribuției valorilor (după aplicarea testului Kolmogorov-Smirnov Z, s-a constatat că Asymp. Sig. (2-tailed) = 0,016). *Măsura are un grad mai mare de urgență în opinia actorilor publici;*

9. Oferirea de informare și/ sau instruire în vederea accesării unor fonduri europene (agricultură/ PNDR)

În opinia respondenților instituționali, această măsură ocupă locul X în topul priorităților (practic ultimul loc, X), reprezentanții grupurilor vulnerabile alocând un nivel de prioritate foarte apropiat (penultimul loc, IX). În condițiile proximității celor 2 poziții, s-a constatat că între rangurile asociate celor 2 nivele de prioritate nu există o diferență semnificativă statistic: după aplicarea testului Mann-Whitney U (date necorelate), avem Asymp. Sig. (2-tailed) = 0,728;

10. Realizarea unor parteneriate între Consiliul Local și alte instituții/ servicii publice

În opinia respondenților instituționali, această măsură ocupă locul IX în topul priorităților (penultimul loc, IX), reprezentanții grupurilor vulnerabile alocând un nivel de prioritate foarte apropiat (practic ultimul loc, X). În pofida proximității celor 2 poziții, s-a constatat că între rangurile asociate celor 2 nivele de prioritate există o diferență semnificativă statistic: după aplicarea testului Mann-Whitney U (date necorelate), avem Asymp. Sig. (2-tailed) = 0,005, dar și o normalitate a distribuției valorilor (după aplicarea testului Kolmogorov-Smirnov Z, avem Asymp. Sig. (2-tailed) = 0,007). Măsura are totuși un nivel de prioritate mai ridicat în opinia respondenților instituțional – comparativ cu nivelul acordat de reprezentanții grupurilor vulnerabile;

În concluzie, după criteriul nivel de prioritate acordat:

- s-a constatat un decalaj notabil în cazul măsurii vizând constituirea unor grupuri de inițiativă locale (cu reprezentanți ai persoanelor defavorizate) – fiind posibil ca grupul social menționat anterior să considere că nu ar fi imperativ/ urgent acest demers;
- în cazul ultimei măsuri menționate și a altor 3 (elaborarea și implementarea unor microproiecte/ practici sociale vizând susținerea grupurilor defavorizate, oferirea de informare și/ instruire în vederea creșterii gradului de ocupare respectiv realizarea parteneriatelor instituționale) s-a constatat grade de prioritate mai ridicate furnizate de reprezentanții instituțiilor și organizațiilor chestionați.

III.6. ȘANSELE DE REUȘITĂ ALE MĂSURILOR EVALUATE: GRUPURI VULNERABILE VS. RESPONDENȚI INSTITUȚIONALI²³

În cadrul acestei secțiuni vom prezenta comparativ, pentru fiecare dintre cele 10 măsuri de intervenție, estimarea șanselor de reușită (alocate de către respondenților celor 2 eșantioane), respectiv diferențele statistice semnificative asociate criteriului șansă de reușită (per măsură).

Așa cum arată datele din Anexa 3.3 (Tabel 7, respectiv 9) au fost comparate scorurile medii, respectiv s-a analizat pozițiile în clasamentul șanselor de reușită (fiind evidențiate eventualele decalaje semnificative).

1. Constituirea unor grupuri de inițiativă locale (cu reprezentanți ai persoanelor defavorizate)

În opinia reprezentanților grupurilor defavorizate, șansele de reușită sunt mici (locul 9 în clasament), respondenții instituționali creditând această măsură cu șanse mai mari de reușită (locul 6). Practic între cele 2 perspective se constată un decalaj de 3 locuri, în condițiile în care: $M_{GV} = 5,73$, $M_{I\_APL} = 6,30$, $p = 0,001$;

2. Construirea unui Centru de Resurse destinat grupurilor vulnerabile

În opinia reprezentanților grupurilor defavorizate, șansele de reușită sunt relativ mici (locul 8 în clasament), respondenții instituționali creditând această măsură cu șanse foarte mici (locul 10, ultima poziție). Practic între cele 2 perspective se constată un decalaj de 2 locuri, în condițiile în care: $M_{GV} = 5,74$, $M_{I\_APL} = 6,28$, $p = 0,001$;

3. Formarea unor grupe de susținere a persoanelor defavorizate (administrație, școală, poliție, biserică, mediul de afaceri local)

În opinia reprezentanților grupurilor defavorizate, șansele de reușită sunt mari (locul 2 în clasament), respondenții instituționali creditând această măsură cu șanse similare (locul 3). Practic între cele 2 perspective se constată un decalaj de 1 loc, în condițiile în care: $M_{GV} = 5,12$, $M_{I\_APL} = 6,77$, $p = 0,001$;

4. Stimularea dialogului social prin participarea constantă a reprezentanților categoriilor defavorizate la ședințele Consiliului Local

În opinia reprezentanților grupurilor defavorizate, șansele de reușită sunt foarte mici (ultimul loc, 10), respondenții instituționali creditând această măsură cu șanse relative mici (locul 8). Practic între cele 2 perspective se constată un decalaj de 2 locuri, în condițiile în care: $M_{GV} = 5,71$, $M_{I\_APL} = 6,45$, $p = 0,001$;

5. Implicarea persoanelor vulnerabile în activități civice derulate în cadrul localității

În opinia reprezentanților grupurilor defavorizate, șansele de reușită sunt relative mici (locul 7 în clasament), respondenții instituționali creditând această măsură cu foarte mici (penultima poziție, locul 9). Practic între cele 2 perspective se constată un decalaj de 2 locuri, în condițiile în care: $M_{GV} = 5,76$, $M_{I\_APL} = 6,32$, $p = 0,001$;

6. Elaborarea și implementarea unor microproiecte/ practici sociale vizând susținerea grupurilor defavorizate

În opinia respondenților din ambele eșantioane (grupuri vulnerabile și reprezentanți instituții) șansele de reușită sunt medii (locul 5 – grupuri vulnerabile; locul 4 – respondenți instituționali). Practic între cele 2 perspective se constată un decalaj de 1 loc, în condițiile în care: $M_{GV} = 5,88$, $M_{I\_APL} = 6,74$, $p = 0,001$;

²³ Pe baza întrebării comune: (Q11-Q9) *Care ar fi șansele de reușită ale fiecărei măsuri?* Pentru “șanse”: (0 – niciodată nu se vor realiza; 1 – șanse foarte mici; 10 /- șanse foarte mari). Valorile intermediare [2;9] reprezintă poziționări față de valorile extreme.

7. Dezvoltarea unor serviciilor sociale integrate la nivel comunitar

În opinia reprezentanților grupurilor defavorizate, șansele de reușită sunt medii (locul 4 în clasament), respondenții instituționali creditând această măsură cu șanse relativ mici (locul 7). Practic între cele 2 perspective se constată un decalaj de 3 locuri, în condițiile în care: $M_{GV} = 6,05$, $M_{I\_APL} = 6,47$, $p = 0,006$;

8. Oferirea de informare și/ instruire în vederea creșterii gradului de ocupare (AJOFM/ AJPIS)

În opinia respondenților din ambele eșantioane (grupuri vulnerabile și reprezentanți instituții) șansele de reușită sunt foarte mari (locul 1 în ambele clasamente). Chiar dacă între cele 2 perspective nu există decalaj între pozițiile ocupate, există diferențe semnificative între scorurile medii acordate: $M_{GV} = 6,20$, $M_{I\_APL} = 6,95$, $p = 0,001$;

9. Oferirea de informare și/ sau instruire în vederea accesării unor fonduri europene (agricultură/ PNDR)

În opinia respondenților din ambele eșantioane (grupuri vulnerabile și reprezentanți instituții) șansele de reușită sunt medii (locul 6 – grupuri vulnerabile; locul 5 – respondenți instituționali). Practic între cele 2 perspective se constată un decalaj de 1 loc, în condițiile în care: $M_{GV} = 5,87$, $M_{I\_APL} = 6,66$, $p = 0,001$;

10. Realizarea unor parteneriate între Consiliul Local și alte instituții/ servicii publice

În opinia respondenților din ambele eșantioane (grupuri vulnerabile și reprezentanți instituții) șansele de reușită sunt mari (locul 3 – grupuri vulnerabile; locul 2 – respondenți instituționali). Practic între cele 2 perspective se constată un decalaj de 1 loc, în condițiile în care: $M_{GV} = 6,10$, $M_{I\_APL} = 6,92$, $p = 0,001$;

În concluzie:

(1) Analiza datelor de tabelul 9 (Anexa 3.3) arată că pentru fiecare din cele 10 măsuri există diferențe semnificative statistic între evaluările acordate de respondenții aparținând celor 2 eșantioane;

(2) Mai exact, fiecare măsură este creditată cu șanse mai mari de reușită de către respondenții instituționali (prin comparație cu evaluările inferioare ale șanselor, furnizate de către reprezentanții grupurilor vulnerabile).

III.7. DISPONIBILITATE DE IMPLICARE ÎN SUSȚINEREA MĂSURILOR PROPUSE EVALUĂRII: GRUPURI VULNERABILE VS. RESPONDENȚI INSTITUȚIONALI²⁴

În cadrul acestei secțiuni vom prezenta comparativ, pentru cele 10 măsuri de intervenție, estimarea gradului de disponibilitate/ implicare în susținerea acestora (alocate de către respondenților celor 2 eșantioane), respectiv diferențele statistice semnificative asociate criteriului disponibilitate de implicare (per măsură).

Așa cum arată datele din Anexa 3.3 (Tabel 8, respectiv 9) au fost comparate scorurile medii, respectiv s-a analizat pozițiile în clasamentul “disponibilității” (fiind evidențiate eventualele decalaje semnificative).

1. Constituirea unor grupuri de inițiativă locale (cu reprezentanți ai persoanelor defavorizate)

În opinia reprezentanților grupurilor defavorizate, gradul de disponibilitate este mediu (locul 6 în clasament), respondenții instituționali manifestând o disponibilitate relativ mai scăzută (locul 7). Practic între cele 2 perspective se constată un decalaj de 1 loc, în condițiile în care: $M_{GV} = 5,44$, $M_{I\_APL} = 6,32$, $p = 0,001$;

2. Construirea unui Centru de Resurse destinat grupurilor vulnerabile

În opinia reprezentanților grupurilor defavorizate, gradul de disponibilitate este unul relativ scăzut (locul 7 în clasament), respondenții instituționali manifestând o disponibilitate de nivel mediu (locul 5). Practic între cele 2 perspective se constată un decalaj de 2 locuri, în condițiile în care: $M_{GV} = 5,40$, $M_{I\_APL} = 6,44$, $p = 0,001$;

3. Formarea unor grupe de susținere a persoanelor defavorizate (administrație, școală, poliție, biserică, mediul de afaceri local)

În opinia respondenților din ambele eșantioane (grupuri vulnerabile și reprezentanți instituții) nivelurile de disponibilitate/ implicare sunt foarte mari (locul 1 în ambele clasamente). Chiar dacă între cele 2 perspective nu există decalaj între pozițiile ocupate, există diferențe semnificative între scorurile medii acordate: $M_{GV} = 5,99$, $M_{I\_APL} = 6,95$, $p = 0,001$;

4. Stimularea dialogului social prin participarea constantă a reprezentanților categoriilor defavorizate la ședințele Consiliului Local

În opinia respondenților din ambele eșantioane (grupuri vulnerabile și reprezentanți instituții) disponibilitatea este una medie – nici mica, nici mare (locul 5 – grupuri vulnerabile; locul 6 – respondenți instituționali). Practic între cele 2 perspective se constată un decalaj de 1 loc, în condițiile în care: $M_{GV} = 5,53$, $M_{I\_APL} = 6,42$, $p = 0,001$;

5. Implicarea persoanelor vulnerabile în activități civice derulate în cadrul localității

În opinia respondenților din ambele eșantioane (grupuri vulnerabile și reprezentanți instituții) nivelul de disponibilitate este unul ridicat/ relativ ridicat (locul 2 – grupuri vulnerabile; locul 4 – respondenți instituționali). Practic între cele 2 perspective se constată un decalaj de 2 locuri, în condițiile în care: $M_{GV} = 5,89$, $M_{I\_APL} = 6,49$, $p = 0,001$;

6. Elaborarea și implementarea unor microproiecte/ practici sociale vizând susținerea grupurilor defavorizate

În opinia respondenților din ambele eșantioane (grupuri vulnerabile și reprezentanți instituții) nivelul de disponibilitate este unul ridicat/ relativ ridicat (locul 4 – grupuri vulnerabile; locul 2 – respondenți

---

²⁴ Pe baza întrebării comune: (Q12-Q10) *În ce măsură sunteți dispuși să vă implicați în susținerea fiecăreia dintre măsurile listate?* Pentru “disponibilitate”: (0 – deloc; 1 – disponibilitate foarte mică; 10 /- disponibilitate foarte mare). Valorile intermediare [2;9] reprezintă poziționări față de valorile extreme.

instituționali). Practic între cele 2 perspective se constată un decalaj de 2 locuri, în condițiile în care: $M_{GV} = 5,55$, $M_{I\_APL} = 6,59$, $p = 0,001$;

7. Dezvoltarea unor serviciilor sociale integrate la nivel comunitar

În opinia reprezentanților grupurilor defavorizate, gradul de disponibilitate este unul ridicat (locul 3 în clasament), respondenții instituționali manifestând o disponibilitate mult mai scăzută (locul 8). Practic între cele 2 perspective se constată un decalaj mare, de 5 locuri, în condițiile în care: $M_{GV} = 5,81$, $M_{I\_APL} = 6,31$, $p = 0,015$;

8. Oferirea de informare și/ instruire în vederea creșterii gradului de ocupare (AJOEM/ AJPIS)

În opinia respondenților din ambele eșantioane (grupuri vulnerabile și reprezentanți instituții) nivelul de disponibilitate este unul scăzut (locul 8 – grupuri vulnerabile; locul 9 – respondenți instituționali). Practic între cele 2 perspective se constată un decalaj de 1 loc, în condițiile în care: $M_{GV} = 5,38$, $M_{I\_APL} = 6,28$, $p = 0,001$;

9. Oferirea de informare și/ sau instruire în vederea accesării unor fonduri europene (agricultură/ PNDR)

În opinia respondenților din ambele eșantioane (grupuri vulnerabile și reprezentanți instituții) nivelurile de disponibilitate/ implicare sunt foarte mici (locul 10 în ambele clasamente). Chiar dacă între cele 2 perspective nu există decalaj între pozițiile ocupate, există diferențe semnificative între scorurile medii acordate: $M_{GV} = 5,22$, $M_{I\_APL} = 6,02$, $p = 0,001$;

10. Realizarea unor parteneriate între Consiliul Local și alte instituții/ servicii publice

În opinia reprezentanților grupurilor defavorizate, gradul de disponibilitate este unul foarte scăzut (locul 9 în clasament), respondenții instituționali manifestând o disponibilitate ridicată (locul 3). Practic între cele 2 perspective se constată un decalaj foarte mare, de 6 locuri, în condițiile în care: $M_{GV} = 5,30$, $M_{I\_APL} = 6,53$, $p = 0,001$;

În concluzie:

(1) Analiza datelor de tabelul 9 (Anexa 3.3) arată că pentru fiecare din cele 10 măsuri există diferențe semnificative statistic între evaluările acordate de respondenții aparținând celor 2 eșantioane, conform criteriului disponibilitate de implicare (în implementarea măsurii);

(2) Mai exact, pentru fiecare măsură disponibilitatea este mai mare în cazul respondenților instituționali (prin comparație cu estimările inferioare, acordate criteriului de referință și furnizate de către reprezentanții grupurilor vulnerabile);

(3) Relevantă este și constatarea a 2 decalaje semnificative (vezi măsurile de la pct. 7, respectiv pct. 10), ce pot fi interpretate astfel:

- Dezvoltarea unor serviciilor sociale integrate la nivel comunitar – reprezintă o expectanță majoră a grupurilor vulnerabile, care sunt dispuse să se implice în materializarea ei. Probabil că existența unor constrângeri sistemice (bugetare, legislative) determină o reținere din partea mediului organizational, respectiv o disponibilitate scăzută din partea actorilor publici;
- Realizarea parteneriatelor interinstituționale – reprezintă, în opinia grupurilor vulnerabile, sarcina (exclusivă) a autorităților/ serviciilor publice. Probabil că acesta este motivul pentru care disponibilitatea categoriei sociale menționate este una foarte scăzută. Pe de altă parte, era de așteptat ca disponibilitatea instituțională să se plaseze la un nivel ridicat, având în vedere că realizarea parteneriatelor constituie, de regulă, unul dintre domeniile strategice ale dezvoltării organizațiilor publice (și ale celor neguvernamentale, de asemenea).

CONCLUZII ȘI **RECOMANDĂRI**

Persoanele care se consideră “mai vulnerabile” (ce consideră că aparțin mai multor categorii defavorizate): (1) au încredere mai mare în posibilitățile instituțiilor/ serviciilor publice locale de a rezolva problemele categoriilor defavorizate (valorizând inclusiv interesul manifestat de serviciile publice pentru soluționarea acestora); (2) sunt în mai mare măsură preocupate de problemele semenilor, de modul cum sunt consultate când se iau decizii; (3) manifestă un grad mai mare de satisfacție în legătură cu prestația instituțională (transparență, profesionalism etc.);

Prin urmare, declararea apartenenței la mai multe grupuri vulnerabile nu trebuie neapărat privită ca o autovictimizare de către autoritățile și serviciile publice (implicate în soluționarea problemelor categoriei sociale de referință);

Testarea celor două ipoteze a evidențiat: (1) rolul transparenței decizionale în consolidarea încrederii în instituții (în capacitatea acestora de a rezolva probleme sociale); (2) profilul susținătorilor – caracteristicile celor care ar putea fi cooptați în adoptarea și implementarea unor planuri de acțiune destinate îmbunătățirii situației grupurilor defavorizate. Deși măsurile predefinite au caracter general, prezumăm faptul că **susținerea din partea cetățenilor poate fi extrapolată la acțiuni și măsuri similare (acestea fiind particularizate în funcție de specificitatea nevoilor de dezvoltare locală).**

Pe de altă parte, analiza datelor fundamentează recomandarea ca administrația să întreprindă mai mult în direcția conștientizării și analizei consultative a nevoilor comunitare;

În legătură cu aprecierea prestației instituționale s-a constatat faptul că sunt mai critici respondenții cu un nivel de educație mai scăzut și/ sau aflate în comunitățile relativ apropiate de marile orașe. **Mesajele către această categorie trebuie canalizate într-o manieră specifică, ținând cont de exigențele acestora, de gradul de cultură civică (implicând și educația, formală și nonformală), de contextul geografic și mai ales cultural în care se poziționează această categorie de indivizi;**

Studiul a mai constatat faptul că nivelul de cunoaștere și gradul de accesare a instrumentelor de consultare publică se situează într-o zonă de precaritate. **De aceea, autorităților, dar și organizațiilor civice le revine rolul de a încuraja participarea categoriilor vulnerabile la dialog, aceasta însemnând atât declanșarea mecanismelor consultative, cât și demersuri vizând informare, conștientizare și atragere în zona dezbaterii și/ sau coparticipării la adoptarea deciziilor;**

Beneficiile acestui demers are influență pozitivă asupra stocului de capital social al comunităților, fiind demonstrat faptul că persoanele active din punct de vedere al participării la consultările publice sunt de regulă: (1) mai preocupate de problematica locală (socială), respectiv de prestația și agenda instituțională; (2) mai bine ancorați social și relațional; (3) mai puțin vulnerabile la posibilele practici discriminatorii/ de excludere socială; (4) încrezătoare și dornice de implicare (încredere în instituții, în șansele de implementare a unor măsuri de politici locale);

Mai mult decât atât, s-a constatat că oamenii se simt mai puțin discriminați/ supuși excluderii sociale dacă simt că părerea lor este auzită, dacă există interes și transparență în rezolvarea unor probleme care îi vizează direct. Pe cale de consecință, disponibilitatea de a se implica în implementarea unor măsuri este mai mare în rândul persoanelor care cred că există apropiere și deschidere din partea autorităților/ serviciilor publice locale;

Altfel, domeniile în care grupurile vulnerabile se simt în mai mare măsură discriminate/ expuse excluderii sociale (ocupare, antreprenoriat) reflectă (în oglindă) un grad de implicare mai scăzut al respondenților instituționali (ca gestionare a problematicei ocupării și antreprenoriatului).

Dezirabil este ca, pe măsură ce autoritățile se implică în gestionarea unor probleme, gradul de discriminare perceput să urmeze un trend descendent (să scadă). Aceasta înseamnă, potrivit modelului lui Johari, ca problemele cetățenilor să se suprapună (într-o măsură adecvată) agendei instituționale.

Pe de altă parte este alarmant faptul că aproape jumătate dintre respondenți au indicat un nivel de insatisfacție în legătură cu 4 din cele 6 criterii ce descriu prestația instituțională (vezi Tabelul 8.a, Anexa 3.1). Deși încrederea scăzută în instituții a devenit o constantă ce caracterizează perioada postdecembristă, **acest aspect trebuie să-i preocupe pe factorii responsabili, știut fiind cât de important este capitalul de încredere în dezvoltarea locală prin acțiuni, proiecte și politici publice. Includerea domeniului *Participare Socială* în viitoarele strategii de dezvoltare locală ar putea crește nivelul de satisfacție și încrederea în instituții.**

În ceea ce privește adoptarea unor măsuri destinate reducerii sărăciei și excluziunii sociale, s-a constatat că alocarea unei priorități ridicate corespunde, în general, unui nivel acut al vulnerabilității. Pe de altă parte, creditarea cu șanse mai mari de implementare este specifică persoanelor care se simt mai puțin vulnerabile: (persoane din mediul urban/ din familii mici/ medii/ cu precădere bărbați). Totuși șansele de realizare aduc în prim plan un alt aspect obiectivat în dorința de a se schimba lucrurile în bine în comunitățile lor. Nu este întâmplător că unele măsuri sunt evaluate (cu mai mari șanse de reușită) de către persoanele din comunitățile relativ izolate (de marile orașe)/ de către respondenții ce fac parte din diverse grupuri etnice (în special romă și maghiară);

În fine, s-a demonstrat faptul că nivelul de disponibilitate (în ce măsură sunt dispuși să susțină acțiunile propuse) este în cea mai mare măsură influențat de profilul sociodemografic al respondenților. Se constată un nivel mai mare de disponibilitate în rândul respondenților: din grupurile minoritare/ din familii mici/ medii/ cu un nivel mai ridicat de instruire/ din mediul rural. Aici asistăm la un mixaj între optimism și nivel de vulnerabilitate perceput. Pe de altă parte nu ar trebui să surprindă faptul că, în cazul multor măsuri, există o corelație pozitivă între șansele de realizare și disponibilitatea de susținere (fără a generaliza, se pare că cei optimiști sunt în general și dispuși să se implice în punerea în practică a măsurilor supuse evaluării);

Relavanța acestei analize constă în faptul că, în contextul elaborării unor documente de planificare strategică (planuri de acțiune, strategii de dezvoltare comunitară/ instituțională, politici publice locale etc.), atunci când se vizează măsuri similare cu cele analizate în cadrul acestei secțiuni, **este bine să se țină seama de profilul grupurilor vulnerabile, luând în considerare inclusiv cele 3 criterii/ jaloane evaluative: prioritate, șansă și disponibilitate;**

Aici avem însă și 2 recomandări pentru actorii publici/ organizaționali:

(1) necesitatea derulării unor campanii de informare și conștientizare privind nevoile grupurilor vulnerabile (conexate nevoilor și resurselor existente la nivel local). Faptul că oamenii nu știu să își prioritizeze acțiunile (fapt demonstrate în acest raport) reprezintă un argument suficient de solid;

(2) identificarea / revitalizarea și implementarea unor mecanisme de consultare și dialog care să asigure nivelul rezonabil al stocului de capital social (așa cum am arătat în secțiunea dedicată ipotezei nr. 2, ca și capitalul instituțional, acesta nu este o constantă, se poate pierde/ diminua);

Pe baza unor planificări strategice asumate, autoritățile și instituțiile publice locale ar trebui să depună eforturi reale pentru **facilitarea și stimularea participării grupurilor vulnerabile la adoptarea deciziilor de interes comun** (în condițiile în care, potrivit opiniilor reprezentanții grupurilor menționate, participarea la ședințele Consiliului Local, de exemplu, este una destul de scăzută).

Mai mult, pornind de la constatarea potrivit căreia **sondajele de opinie și accesarea instrumentelor/aplicațiilor specifice mediului electronic/ virtual reprezintă modalități de consultare mai puțin accesate de către mediul instituțional, se recomandă revalorizarea acestor instrumente;**

Dincolo de restricțiile de ordin bugetar sau legislativ, **considerăm că există resurse instituționale pentru o implicare adecvată în soluționarea altor probleme precum cele ce vizează: (1) egalitatea de șanse și de tratament; (2) implicarea civică și consultarea cetățenilor (stimularea participării sociale); (3) conștientizarea rolului educației; (4) îmbunătățirea calității unor servicii publice;**

O altă recomandare vizează includerea participării sociale ca domeniu strategic de dezvoltare locală, în condițiile în care stimularea participării sociale este esențială pentru asigurarea funcționalității mecanismului de guvernare incluzivă. Ca exemplificare, ar putea fi realizate centre de informare și/ sau documentare, cluburi destinate seniorilor, ar putea fi formate grupuri mixte de acțiune civică sau ar putea fi inițiate campanii de conștientizare privind beneficiile voluntariatului și participării la actul decizional (lista exemplurilor rămânând deschisă...).

ANEXE

Anexa 1.a

CHESTIONAR ADRESAT GRUPURILOR VULNERABILE

Introducere: Bună ziua, numele meu este ....., și sunt voluntar în cadrul proiectului "GUVERNARE INCLUZIVĂ", implementat de Asistență și Programe pentru Dezvoltare Durabilă - Agenda 21, în parteneriat cu Agenția Națională a Funcționarilor Publici. Una dintre activitățile proiectului constă în derularea unui studiu privind identificarea nevoilor specifice grupurilor vulnerabile. În vederea realizării acestuia, vă rugăm să ne răspundeți la un scurt chestionar (timp estimat pentru completare – 15 minute). Vă asigurăm că datele furnizate de dvs. sunt confidențiale și vor fi utilizate numai pentru realizarea unor prelucrări statistice specifice. Vă mulțumim!

1. Apartenența la grupul vulnerabil: (posibilitate de răspuns multiplu). *Completare voluntar, cnf. listei / Anexa 1:*

1. Cod 1	2. Cod 2	3. Cod 3	4. Cod 4	5. Cod 5	6. cod 6	7. cod 7

2. Câtă încredere aveți în posibilitățile instituțiilor/ serviciilor publice locale de a rezolva problemele categoriilor defavorizate (1 – minim; 10 – maxim, note de la 1 la 10). *Nota se trece în spațiul punctat: .....*

3. În ce măsură sunteți preocupați de de rezolvarea următoarelor probleme locale? (0 = deloc; 1 = foarte mică măsură; 2 = mică măsură; 3 = neutru/într-o oarecare măsură; 4 = mare măsură; 5 = foarte mare măsură).

3.1. Problemele localității în care trăiți (în general)	0	1	2	3	4	5
3.2. Problemele oamenilor defavorizați din comunitate	0	1	2	3	4	5
3.3. Calitatea serviciilor publice	0	1	2	3	4	5
3.4. Modul cum se iau deciziile care vă privesc	0	1	2	3	4	5

4. De regulă, sunteți consultat în legătură cu deciziile care vă interesează în mod direct? (adoptate la nivel local)

a. Nu	b. De cele mai multe ori nu	c. Da, ocazional	d. Da, de cele mai multe ori

5. Indiferent dacă ați fost consultat sau nu, prin ce modalități se realizează consultarea administrației cu cetățenii? (posibilitate de răspuns multiplu, se încercuiește litera/ literele [a-f]).

Întruniri publice [a]	Participarea la ședințele Consiliului Local [d]
Sondaj de opinie/ completarea unor formulare [b]	Discuții cu reprezentanții administrației locale [e]
Prin intermediul Internetului (facebook, forum de discutii) [c]	NS/ NR [f]

6. Acordați o notă de la 1 la 10 ("ca la școală") următoarelor aspecte legate de:

6.1. Măsura în care sunteți ascultat(ă) atunci când se adoptă decizii/ măsuri care vă vizează/ interesează/ nota.....

6.2. Gradul de transparență a deciziilor adoptate/ care urmează să fie adoptate/ nota.....

6.3. Interesul manifestat de administrație în legătură cu problemele grupurilor vulnerabile / nota.....

7. În legatură cu fiecare dintre aspectele de mai jos, evaluați în ce măsură v-ați simțit discriminat / supus excluziunii sociale (0 = deloc; 1 = foarte mică măsură; 2 = mică măsură; 3 = neutru/ într-o oarecare măsură; 4 = mare măsură; 5 = foarte mare măsură).

7.1. Egalitate de șanse și de tratament (în relație cu administrația/ serviciile publice)	0	1	2	3	4	5
7.2. Educație (accesul la educație)	0	1	2	3	4	5
7.3. Obținerea unor venituri (drepturi bănești cuvenite legal)	0	1	2	3	4	5
7.4. Ocupare (obținerea unui loc de muncă)	0	1	2	3	4	5
7.5. Antreprenoriat/ inițierea/ dezvoltarea de activități generatoare de venituri	0	1	2	3	4	5
7.6. Participare socială (informare, consultare, participare la adoptarea deciziilor)	0	1	2	3	4	5
7.7. Locuire (obținerea unei locuințe/ teren pentru construcția unei case)	0	1	2	3	4	5
7.8. Sănătate (accesibilitatea serviciilor de sănătate)	0	1	2	3	4	5

8. Cât de mulțumiți sunteți de nivelul de [...] din instituția/ serviciul public la care apelați cel mai des pentru rezolvarea problemelor? (1 = foarte nemulțumit; 2 = nemulțumit; 3 = nici mulțumit, nici nemulțumit; 4 = mulțumit; 5 = foarte mulțumit).

8.1. Transparența deciziilor care vă privesc	1	2	3	4	5
8.2. Profesionalismul personalului	1	2	3	4	5
8.3. Accesul egal la serviciile furnizate	1	2	3	4	5
8.4. Implicarea cetățenilor în îmbunătățirea serviciilor	1	2	3	4	5
8.5. Calitatea consultării administrație - cetățeni	1	2	3	4	5
8.6. Adresabilitate / în ce măsură serviciile publice se adresează nevoilor reale	1	2	3	4	5

9. În rezolvarea unor probleme personale/familiale, în ce măsură sunteți sprijiniți de prieteni/vecini/ cunoștințe?

0. deloc	1. foarte mică măsură	2. mică măsură	3. mare măsură	4. foarte mare măsură	99. NS/NR

10. Într-o viitoare politică publică locală adresată grupurilor defavorizate*, care ar fi primele măsuri care ar trebui adoptate pe termen mediu (2015 - 2020)? Pentru "prioritate": se trec cifre între I și X.

11. Care ar fi șansele de reușită ale fiecărei măsuri? Pentru "șanse": (0 – niciodată nu se vor realiza; 1 – șanse foarte mici; 10 /- șanse foarte mari). Valorile intermediare [2;9] reprezintă poziționări față de valorile extreme.

12. În ce măsură sunteți dispuși să vă implicați în susținerea fiecăreia dintre măsurile listate? (idem Q11).

Măsura	prioritate	șansă	disponibilitate
1. Constituirea unor grupuri de inițiativă locale (cu reprezentanți ai persoanelor defavorizate)	.....	.....	.....
2. Construirea unui Centru de Resurse destinat grupurilor vulnerabile	.....	.....	.....
3. Formarea unor grupe de susținere a persoanelor defavorizate (administrație, școală, poliție, biserică, mediul de afaceri local)	.....	.....	.....
4. Stimularea dialogului social prin participarea constantă a reprezentanților categoriilor defavorizate la ședințele Consiliului Local	.....	.....	.....
5. Implicarea persoanelor vulnerabile în activități civice derulate în cadrul localității	.....	.....	.....
6. Elaborarea și implementarea unor microproiecte/ practici sociale vizând susținerea grupurilor defavorizate	.....	.....	.....
7. Dezvoltarea unor serviciilor sociale integrate la nivel comunitar	.....	.....	.....
8. Oferirea de informare și/ instruire în vederea creșterii gradului de ocupare (AJOFM/ AJPIS)	.....	.....	.....
9. Oferirea de informare și/ sau instruire în vederea accesării unor fonduri europene (agricultură/ PNDR)	.....	.....	.....
10. Realizarea unor parteneriate între Consiliul Local și alte instituții/ servicii publice	.....	.....	.....

*- PALIS (Planuri de Acțiune Locală pentru Incluziune Socială).

Date sociodemografice:

13. Sex: a. masculin; b. feminin;	14. Vârsta (în ani împliniți) ..... (ani)	15. Mediul (unde locuiți): a. urban b. rural	16. Număr de membrii în gospodărie (inclusiv dvs.): .....

17. Studii (finalizate): 1. fără școală 2. elementare 3. gimnaziu 4. liceale 5. postliceale 6. superioare

18. Apartenența etnică: a. Română b. Maghiară c. Germană d. Romă e. Alta

19. Distanța față de cel mai apropiat municipiu reședință de județ (nr. km) se trece în spațiul punctat ....., de către operatorul de interviu.

20. Proveniența / Județ: a. Buzău; b. Călărași; c. Cluj; d. Dolj; e. Mureș

Lista codurilor – Q1, Apartenența la grupul vulnerabil - Anexa 1: Principalele grupuri vulnerabile din România²⁵

Nr.	Grup principal	(Sub)grupuri
1.	Persoane sărace	Copii săraci, mai ales aceia care trăiesc în familii cu mulți copii sau în familii cu un singur părinte Persoane sărace angajate, mai ales muncitori subcalificați (în principal din mediul rural); lucrători pe cont propriu atât în agricultură, cât și în alte domenii Tineri șomeri și NEET²⁶ (persoane care nu sunt angajate și nu sunt înscrise în sistemul de învățământ sau de formare profesională)b/ Persoane cu vârste între 50 și 64 de ani care nu sunt încadrate profesional și care sunt excluse din programele de asistență Persoane vârstnice sărace, mai ales cele care locuiesc cu membri ai familiei aflați în întreținere și persoane vârstnice singure
2.	Copii și tineri lipsiți de îngrijire și sprijin parental	Copii abandonați în unități medicale Copii care trăiesc în centre de plasament mari sau de calitate slabă Tineri care părăsesc îngrijirea rezidențială Copii și tineri care trăiesc pe stradă Copii cu părinți care lucrează în străinătate, mai ales aceia cu amândoi părinții în străinătate și cei care se confruntă cu separarea pe termen lung de părinții lor Copii lipsiți de libertate Mame adolescente
3.	Persoane vârstnice singure sau dependente	Persoane vârstnice care locuiesc singure și/sau cu nevoi complexe de dependență
4.	Romi	Copii și adulți de etnie romă cu risc de a fi excluși din familii fără un venit sustenabil
5.	Persoane cu dizabilități	Copii și adulți cu dizabilități, inclusiv persoane invalide și cu o concentrare pe aceia cu nevoi complexe de dependență
6.	Alte grupuri vulnerabile	Persoane care suferă de dependență de substanțe Persoane lipsite de libertate sau aflate sub control judiciar Persoane fără domiciliu Victime ale violenței domestice Victime ale traficului de ființe umane Refugiați și imigranți
7.	Persoane care trăiesc în comunități marginalizate	Comunitățile rurale sărace Comunitățile urbane marginalizate Comunități rome sărace și marginalizate

²⁵ Unele dintre grupuri s-ar putea suprapune. De exemplu, un copil care locuiește într-o familie cu un singur părinte poate să fie afectat și de sărăcie și/sau de lipsuri multiple.

²⁶ NEET înseamnă persoane care „nu sunt angajate și nu sunt înscrise în sistemul de învățământ sau de formare profesională”.

Instrucțiuni de completare a chestionarului adresat grupurilor vulnerabile

Recomandări generale:

În general, după fiecare întrebare există câte o precizare legată de modul cum va fi marcat răspunsul corespunzător furnizat de către persoana chestionată.

De regulă, formularea întrebărilor nu încurajează oferirea de nonrăspunsuri (codificat uneori 99. NS/ NR). Totuși, dacă nu puteți obține un răspuns, veți evidenția acest lucru în baza de introducere a datelor.

Instrucțiunile de mai jos detaliază aceste precizări și uneori oferă “trucuri” care pot fi folosite pentru a asigura o completare nu numai corectă, ci și de calitate.

Q1 – se arată/ citește lista din Anexă. Pot fi bifate mai multe din codurile 1-7 (vezi și nota 1, subsol Listă).

Q2 - Se va trece o cifră, de la 1 la 10, conform instrucțiunii (în spațiul punctat ... din chestionar). Recomandare: evaluarea se face precum notarea „de la școală”

Q3 – instrucțiunile sunt detaliate suficient în chestionar, după fiecare întrebare. Chestionarea se face “pe orizontală” (rand cu rând), având grijă să nu omiteți niciunul dintre cele 4 aspecte supuse evaluării.

Q4 – se alege o singură opțiune, conform instrucțiunilor din chestionar.

Q5 – (posibilitate de răspuns multiplu) - se încercuiește una/ mai multe din literele a-f. dacă s-a încercuit [f] -NS/ NR, acesta este răspunsul unic. Se citește lista cu primele 5 opțiuni, fără [f] – nu știu/ nu răspund.

Q6 – idem Q2. completați rand cu rand, fiecare dintre cele 3 aspecte supuse evaluării.

Q7 și Q8 – idem Q3, pentru fiecare dintre cele 8, respectiv 6 aspecte supuse evaluării.

Q9 – trebuie să obțineți un răspuns unic, privit cerinței: desemnarea măsurii în care sunteți sprijiniți de prieteni/vecini/ cunoștințe. Recomandare: deși avem și opțiunea “nu știu/ nu răspund” (99. NS/NR) este bine ca această opțiune să nu fie frecvent accesată (ajutați respondenții să se decidă pentru una din celelalte 5 variante).

Q10 – cerința este de a ierarhiza cele 10 măsuri (clasament ce: are locul 1,2,3,4,5,6,7,8,9 și 10), conform unui criteriu unic (după prioritate/ urgență). Cu cât prioritatea / urgența este mai mare, cu atât locul ocupat va fi mai bun (cel mai bun – locul I). Recomandare – fiecare măsură va ocupa o poziție unică în clasament. Dacă veți identifica primele 2-3 locuri, celelalte poziții vor fi indicate ceva mai ușor, fără a fi nevoie să repetați de prea multe ori întrebarea și variantele de răspuns. În baza de date vor fi folosite cifre arabe, nu romane. Încercați să respectați această regulă sau, în cel mai bun caz, să nu amestecați sistemele de notare în cadrul aceluiași calup de întrebări. Fiind relativ multe priorități (10), puteți identifica, pas cu pas, seturi de 2-3 locuri, în ordinea importanței, până la finalizarea identificării tuturor celor 10 poziții (completare pe verticală).

Q11 – cerința reclamă un răspuns unic! Șansele de implementare pot fi explicate în cuvinte mai simple: să se aplice măsuri, să se pună în practică, să se facă/ relizeze ceva semnificativ în domeniul respectiv (la nivel local).

Q11 și Q12 – note de la 1 la 10, notații ca în catalogul școlar (aici numai cifre arabe). Dacă șansele sau disonibilitatea sunt nule, se trece codul 0. Pentru completarea calupului de întrebări **Q11 și Q12** se recomandă completarea pe linie, nu pe coloană. Exemplu: *Ați spus că șansele sunt .... Dar pentru a se realiza, în ce măsură sunteți dispus să vă implicați (corespunzător statutului/ poziției dvs.)?*

Completarea secțiunii “**Date sociodemografice**” NU AR TREBUI să ridice probleme. Asigurați-vă că nu omiteți niciuna dintre întrebări (sunt cazuri în care nu s-a declarat vârsta – **în ani împliniți**, educația, sau situații în care operatorul a omis să bifeze opțiunile corespunzătoare variabilei “Sex” – masculin sau feminin).

Întrebarea **Q15** (Mediul) se referă la spațiul în care **locuiește** respondentul, nu la locul unde se află organizația în care activează! De exemplu, dacă locuiește la țară și are locul de muncă la oraș, se trece cod b – rural.

Q16 – numărul de membrii (**inclusiv respondentul**);

Q17 - Nivelul de educație presupune răspuns unic pentru că vizează ultima școală absolvită, nu secvențe din parcursul educațional.

Q18 – apartenența etnică este cea declarată (nu dedusă),

Q19 - Distanța față de cel mai apropiat municipiu reședință de județ (nr. km) – se trece de către operatorul de interviu! (ex., www.distanterutiere.ro). Sunt situații în care mai mulți respondenți din aceeași localitate indică distanțe diferite).

Anexa 1.b

CHESTIONAR ADRESAT ADMINISTRAȚIEI/ SERVICIILOR PUBLICE LOCALE

Introducere: Bună ziua, numele meu este ....., și sunt voluntar în cadrul proiectului "GUVERNARE INCLUZIVĂ", implementat de Asistență și Programe pentru Dezvoltare Durabilă - Agenda 21, în parteneriat cu Agenția Națională a Funcționarilor Publici. Una dintre activitățile proiectului constă în derularea unui studiu privind identificarea nevoilor specifice grupurilor vulnerabile. În vederea realizării acestuia, vă rugăm să ne răspundeți la un scurt chestionar (timp estimat pentru completare – 15 minute). Vă asigurăm că datele furnizate de dvs. sunt confidențiale și vor fi utilizate numai pentru realizarea unor prelucrări statistice specifice. Vă mulțumim!

1. Câtă încredere aveți în posibilitățile instituțiilor/ serviciilor publice locale de a rezolva problemele categoriilor defavorizate (1 – minim; 10 – maxim, note de la 1 la 10). Nota se trece în spațiul punctat: .....

2. Prin ce modalități se realizează consultarea administrației publice locale cu cetățenii din localitatea dvs.? (posibilitate de răspuns multiplu, se încercuiește litera/ literele [a-f]).

Întruniri publice [a]	Participarea la ședințele Consiliului Local [d]
Sondaj de opinie/ completarea unor formulare [b]	Discuții cu reprezentanții administrației locale [e]
Prin intermediul Internetului (facebook, forum de discutii) [c]	NS/ NR [f]

3. În spațiul alăturat, ..., bifați litera corespunzătoare celei mai eficiente modalități de consultare publică.

4. În legătură cu fiecare dintre aspectele de mai jos, **evaluați în ce măsură sunteți implicat(ă) în gestionarea unor aspecte legate de***: (0 = deloc; 1 = foarte mică măsură; 2 = mică măsură; 3 = neutru/ într-o oarecare măsură; 4 = mare măsură; 5 = foarte mare măsură). ***Aspectele 4.1 – 4.8 vizează problemele grupurilor vulnerabile.**

4.1. Egalitate de șanse și de tratament (în relație cu administrația/ serviciile publice)	0	1	2	3	4	5
4.2. Educație (accesul la educație)	0	1	2	3	4	5
4.3. Obținerea unor venituri (drepturi bănești cuvenite legal)	0	1	2	3	4	5
4.4. Ocupare (obținerea unui loc de muncă)	0	1	2	3	4	5
4.5. Antreprenoriat/ inițierea/ dezvoltarea de activități generatoare de venituri	0	1	2	3	4	5
4.6. Participare socială (informare, consultare, participare la adoptarea deciziilor)	0	1	2	3	4	5
4.7. Locuire (obținerea unei locuințe/ teren pentru construcția unei case)	0	1	2	3	4	5
4.8. Sănătate (accesibilitatea serviciilor de sănătate)	0	1	2	3	4	5

5. Cât de mulțumiți sunteți de nivelul de [...] din instituția/ serviciul public în care lucrați/ *cu care relaționați cel mai des pentru rezolvarea problemelor grupurilor vulnerabile? ((1 = foarte nemulțumit; 2 = nemulțumit; 3 = nici mulțumit, nici nemulțumit; 4 = mulțumit; 5 = foarte mulțumit). (* - pentru respondenții din sectorul ONG)

5.1. Transparența deciziilor adoptate	1	2	3	4	5
5.2. Profesionalismul personalului	1	2	3	4	5
5.3. Accesul egal la serviciile furnizate	1	2	3	4	5
5.4. Implicarea cetățenilor în îmbunătățirea serviciilor	1	2	3	4	5
5.5. Calitatea consultării administrație - cetățeni	1	2	3	4	5
5.6. Adresabilitate / în ce măsură serviciile publice se adresează nevoilor reale	1	2	3	4	5

6. Prioritizați următoarele domenii de intervenție strategică destinată grupurilor vulnerabile din localitatea dvs: (Recomandare – fiecare domeniu va ocupa o poziție unică în clasament).

6.1. Venituri – locul	6.3. Educație – locul	6.5. Locuire – locul ....
6.2. Ocupare – locul	6.4. Sănătate – locul	6.6. Participare socială – locul ....

7. Din perspectiva șanselor de implementare, alegeți un singur domeniu din cele listate mai sus (încercuiți):

6.1.	6.2.	6.3.	6.4.	6.5.	6.6.

- 8. Într-o viitoare politică publică locală adresată grupurilor defavorizate*, care ar fi primele măsuri care ar trebui adoptate pe termen mediu (2015 - 2020)? Pentru "prioritate": se trec cifre între I și X.**
- 9. Care ar fi șansele de reușită ale fiecărei măsuri? Pentru "șanse": (0 – niciodată nu se vor realiza; 1 – șanse foarte mici; 10 /- șanse foarte mari). Valorile intermediare [2;9] reprezintă poziționări față de valorile extreme.**
- 10. În ce măsură sunteți dispuși să vă implicați în susținerea fiecăreia dintre măsurile listate? (idem Q9).**

Măsura	prioritate	șansă	disponibilitate
11. Constituirea unor grupuri de inițiativă locale (cu reprezentanți ai persoanelor defavorizate)	.....	.....	.....
12. Construirea unui Centru de Resurse destinat grupurilor vulnerabile	.....	.....	.....
13. Formarea unor grupe de susținere a persoanelor defavorizate (administrație, școală, poliție, biserică, mediul de afaceri local)	.....	.....	.....
14. Stimularea dialogului social prin participarea constantă a reprezentanților categoriilor defavorizate la ședințele Consiliului Local	.....	.....	.....
15. Implicarea persoanelor vulnerabile în activități civice derulate în cadrul localității	.....	.....	.....
16. Elaborarea și implementarea unor microproiecte/ practici sociale vizând susținerea grupurilor defavorizate	.....	.....	.....
17. Dezvoltarea unor serviciilor sociale integrate la nivel comunitar	.....	.....	.....
18. Oferirea de informare și/ instruire în vederea creșterii gradului de ocupare (AJOFM/ AJPIS)	.....	.....	.....
19. Oferirea de informare și/ sau instruire în vederea accesării unor fonduri europene (agricultură/ PNDR)	.....	.....	.....
20. Realizarea unor parteneriate între Consiliul Local și alte instituții/ servicii publice	.....	.....	.....

PALIS (Planuri de Acțiune Locală pentru Incluziune Socială);

Date sociodemografice/ profil instituțional:

21. Sex: a. masculin; b. feminin;	22. Vârsta (în ani împliniți)	23. Mediul a. urban; b. rural

24. Nivel de educație/ ultima școală absolvită

a. Liceu	c. Facultate (învățământ de scurtă durată - 3 ani)	e. Studii postuniversitare (ex., master)
b. Școala posticeală	d. Facultate (învățământ de lungă durată, peste 3 ani)	f. Doctorat/ studii postdoctorale;

25. Funcția ocupată:

a. execuție;

b. conducere

26. Vechimea în instituție/ serviciul public/ organizație:

1. mai puțin de 1 an;

2. nr. ani.....

27. Conform atribuțiilor, sunteți implicat(ă) direct în rezolvarea problemelor grupurilor vulnerabile: 1. Da; 2. Nu

28. Tip instituție/ organizație:

a. Primărie	d. Unitate de învățământ (școală, liceu)	g. AJOFM
b. Consiliul Județean;	e. Serviciu de sănătate publică	h. Alt serviciu public deconcentrat;
c. Instituția Prefectului;	f. DGASPC	i. ONG (asociație, fundație etc.).

29. Proveniență / Județ:

a. Buzău;

b. Călărași;

c. Cluj;

d. Dolj;

e. Mureș

30. În localitatea dvs., cele mai reprezentative categorii vulnerabile sunt: Completare voluntar, cnf. listei / Anexa 1:

8. Cod 1	9. Cod 2	10. Cod 3	11. Cod 4	12. Cod 5	13. cod 6	14. cod 7

Lista codurilor – Q1, Apartenența la grupul vulnerabil - Anexa 1: Principalele grupuri vulnerabile din România²⁷

Nr.	Grup principal	(Sub)grupuri
1.	Persoane sărace	Copii săraci, mai ales aceia care trăiesc în familii cu mulți copii sau în familii cu un singur părinte Persoane sărace angajate, mai ales muncitori subcalificați (în principal din mediul rural); lucrători pe cont propriu atât în agricultură, cât și în alte domenii Tineri șomeri și NEET²⁸ (persoane care nu sunt angajate și nu sunt înscrise în sistemul de învățământ sau de formare profesională)b/ Persoane cu vârste între 50 și 64 de ani care nu sunt încadrate profesional și care sunt excluse din programele de asistență Persoane vârstnice sărace, mai ales cele care locuiesc cu membri ai familiei aflați în întreținere și persoane vârstnice singure
2.	Copii și tineri lipsiți de îngrijire și sprijin parental	Copii abandonați în unități medicale Copii care trăiesc în centre de plasament mari sau de calitate slabă Tineri care părăsesc îngrijirea rezidențială Copii și tineri care trăiesc pe stradă Copii cu părinți care lucrează în străinătate, mai ales aceia cu amândoi părinții în străinătate și cei care se confruntă cu separarea pe termen lung de părinții lor Copii lipsiți de libertate Mame adolescente
3.	Persoane vârstnice singure sau dependente	Persoane vârstnice care locuiesc singure și/sau cu nevoi complexe de dependență
4.	Romi	Copii și adulți de etnie romă cu risc de a fi excluși din familii fără un venit sustenabil
5.	Persoane cu dizabilități	Copii și adulți cu dizabilități, inclusiv persoane invalide și cu o concentrare pe aceia cu nevoi complexe de dependență
6.	Alte grupuri vulnerabile	Persoane care suferă de dependență de substanțe Persoane lipsite de libertate sau aflate sub control judiciar Persoane fără domiciliu Victime ale violenței domestice Victime ale traficului de ființe umane Refugiați și imigranți
7.	Persoane care trăiesc în comunități marginalizate	Comunitățile rurale sărace Comunitățile urbane marginalizate Comunități rome sărace și marginalizate

²⁷ Unele dintre grupuri s-ar putea suprapune. De exemplu, un copil care locuiește într-o familie cu un singur părinte poate să fie afectat și de sărăcie și/sau de lipsuri multiple.

²⁸ NEET înseamnă persoane care „nu sunt angajate și nu sunt înscrise în sistemul de învățământ sau de formare profesională”.

Instrucțiuni de completare a chestionarului adresat Instituțiilor/ serviciilor publice/ ONG

Recomandări generale:

În general, după fiecare întrebare există câte o precizare legată de modul cum va fi marcat răspunsul corespunzător furnizat de către persoana chestionată.

De regulă, formularea întrebărilor nu încurajează oferirea de nonrăspunsuri (codificat uneori 99. NS/ NR). Totuși, dacă nu puteți obține un răspuns, veți evidenția acest lucru în baza de introducere a datelor.

Instrucțiunile de mai jos detaliază aceste precizări și uneori oferă “trucuri” care pot fi folosite pentru a asigura o completare nu numai corectă, ci și de calitate.

Q1 - Se va trece o cifră, de la 1 la 10, conform instrucțiunii din chestionar. Recomandare: evaluarea se face precum notarea „de la școală”.

Q2 – (posibilitate de răspuns multiplu) - se încercuiește una/ mai multe din literele a-f. dacă s-a încercuit [f] -NS/ NR, acesta este răspunsul unic. Se citește lista cu primele 5 opțiuni, fără [f] – nu știu/ nu răspund.

Q3 – trebuie să obțineți un răspuns unic, propriu cerinței: desemnarea *cele mai eficiente modalități de consultare publică*.

Q4 și Q5 – instrucțiunile sunt detaliate suficient în chestionar, după fiecare întrebare. Chestionarea se face “pe orizontală” (rand cu rând), având grijă să nu omiteți niciunul dintre cele, respectiv 8 aspecte supuse evaluării.

Q6 – cerința este de a ierarhiza cele 6 domenii (clasament ce are locul 1,2,3,4,5 și 6), conform unui criteriu unic (după prioritate/ urgență). Cu cât prioritatea / urgența este mai mare, cu atât locul ocupat va fi mai bun (cel mai bun – locul I). Recomandare – fiecare domeniu va ocupa o poziție unică în clasament. Dacă veți identifica primele 2-3 locuri, celelalte poziții vor fi indicate ceva mai ușor, fără a fi nevoie să repetați de prea multe ori întrebarea și variantele de răspuns.

Q7 – cerința reclamă un răspuns unic! Șansele de implementare pot fi explicate în cuvinte mai simple: să se aplice măsuri, să se pună în practică, să se facă/ relizeze ceva semnificativ în domeniul respectiv (la nivel local).

Q8 – similar cu Q6 (clasament cu locuri de la I la X). În baza de date vor fi folosite cifre arabe, nu romane. Încercați să respectați această regulă sau, în cel mai bun caz, să nu amestecați sistemele de notare în cadrul aceluiași calup de întrebări. Fiind relativ multe priorități (10), puteți identifica, pas cu pas, seturi de 2-3 locuri, în ordinea importanței, până la finalizarea identificării tuturor celor 10 poziții (completare pe verticală).

Q9 și Q10 – note de la 1 la 10, notații ca în catalogul școlar (aici numai cifre arabe). Dacă șansele sau disonibilitatea sunt nule, se trece codul 0. Pentru completarea calupului de întrebări **Q9 și Q10** se recomandă completarea pe linie, nu pe coloană. Exemplu: *Ați spus că șansele sunt .... Dar pentru a se realiza, în ce măsură sunteți dispus să vă implicați (corespunzător statutului/ poziției dvs.)?*

Completarea secțiunii “**Date sociodemografice/ profil instituțional**” NU AR TREBUI să ridice probleme. Asigurați-vă că nu omiteți niciuna dintre întrebări (sunt cazuri în care nu s-a declarat vârsta – în ani împliniți, educația, sau situații în care operatorul a omis să bifeze opțiunile corespunzătoare variabilei “Sex” – masculine sau feminine).

Întrebarea **Q13** (Mediul) se referă la spațiul în care **locuiește** respondentul, nu la locul unde se află organizația în care activează! De exemplu, dacă locuiește la țară și are locul de muncă la oraș, se trece cod b – rural.

Q14 - Nivelul de educație presupune răspuns unic pentru că vizează ultima școală absolvită, nu secvențe din parcursul educațional.

Q15 și Q16 – nu necesită instrucțiuni suplimentare, ci doar grijă de a obține informații. Unele persoane evită să spună ce funcție ocupă și/ sau ce vechime are (vechimea, în număr de ani, se trece în spațiul punctat – este vorba de vecime în ani împliniți). Pentru a evita nonrăspunsurile, asigurați persoanele respective de confidențialitatea sondajului și de importanța acestor întrebări (datele vor fi utilizate strict pentru prelucrări statistice specifice)!

Q17 – Implicarea directă în rezolvarea problemelor grupurilor vulnerabile nu presupune exclusiv activități civice sau sociale în folosul acestei categorii; deci pot fi activități auxiliare - dar care contribuie la rezolvarea unor probleme ce vizează această categorie.

Q18 – răspuns unic, locul unde respondentul își desfășoară activitatea principală (de bază).

Q20 – se arată/ citește lista din Anexă. Pot fi bifate mai multe din codurile 1-7 (vezi și nota 1, subsol Listă).

Anexa 2.a – Organizarea colectării datelor

Criterii utilizate:

- pe operatori
- pe județe
- pe eşantioane – grupuri vulnerabile versus instituții
- alocare cod voluntar și numerotare chestionar per voluntar

Județul Buzău

Buzau	total chestionare	din care cetateni	din care Institutii APL	cod voluntar	cod chestionar cetateni (incepand cu)	pana la:	control 1	cod chestionar APL (incepand cu:)	pana la:	control 2
voluntar_1	40	20	20	1	1	20	20	1	20	20
voluntar_2	40	20	20	2	21	40	20	21	40	20
voluntar_3	40	20	20	3	41	60	20	41	60	20
voluntar_4	40	20	20	4	61	80	20	61	80	20
voluntar_5	40	20	20	5	81	100	20	81	100	20
Total Buzău	200	100	100	5	NC	NC	100	NC	NC	100

Județul Călărași

Călărași	total chestionare	din care cetateni	din care Institutii APL	cod voluntar	cod chestionar cetateni (incepand cu)	pana la:	control 1	cod chestionar APL (incepand cu:)	pana la:	control 2
voluntar_6	40	20	20	7	1	20	20	1	20	20
voluntar_7	40	20	20	8	21	40	20	21	40	20
voluntar_8	40	20	20	9	41	60	20	41	60	20
voluntar_9	40	20	20	10	61	80	20	61	80	20
voluntar_10	40	20	20	11	81	100	20	81	100	20
Total Călărași	200	100	100	5	NC	NC	100	NC	NC	100

Județul Dolj

Dolj	total chestionare	din care cetateni	din care Institutii APL	cod voluntar	cod chestionar cetateni (incepand cu)	pana la:	control 1	cod chestionar APL (incepand cu:)	pana la:	control 2
voluntar_11	50	25	25	13	1	25	25	1	25	25
voluntar_12	50	25	25	14	26	50	25	26	50	25
voluntar_13	50	25	25	15	51	75	25	51	75	25
voluntar_14	50	25	25	16	76	100	25	76	100	25
voluntar_15	50	25	25	17	101	125	25	101	125	25
Total Dolj	250	125	125	5	NC	NC	125	NC	NC	125

Județul Mureș

Mureș	total chestionare	din care cetateni	din care Institutii APL	cod voluntar	cod chestionar cetateni (incepand cu)	pana la:	control 1	cod chestionar APL (incepand cu:)	pana la:	control 2
voluntar_16	50	25	25	19	1	25	25	1	25	25
voluntar_17	50	25	25	20	26	50	25	26	50	25
voluntar_18	50	25	25	21	51	75	25	51	75	25
voluntar_19	50	25	25	22	76	100	25	76	100	25
voluntar_20	50	25	25	23	101	125	25	101	125	25
Total Mureș	250	125	125	5	NC	NC	125	NC	NC	125

Județul Cluj

Cluj	total chestionare	din care cetateni	din care institutii APL	cod voluntar	cod chestionar cetateni (incepand cu)	pana la:	control 1	cod chestionar APL (incepand cu:)	pana la:	control 2
voluntar_21	60	30	30	25	1	30	30	1	30	30
voluntar_22	60	30	30	26	31	60	30	31	60	30
voluntar_23	60	30	30	27	61	90	30	61	90	30
voluntar_24	60	30	30	28	91	120	30	91	120	30
voluntar_25	60	30	30	29	121	150	30	121	150	30
Total Cluj	300	150	150	5	NC	NC	150	NC	NC	150

Sinteză	total chestionare	din care cetateni	din care institutii APL	nr. voluntari	cod chestionar cetateni (incepand cu)	pana la:	control 1	cod chestionar APL (incepand cu:)	pana la:	control 2
Total general	1200	600	600	25			600			600

Tabel link-uri online si hyperlink-uri fisiere Excel

Nr.	Categ. vulnerabile	Județ	link
1.	cetățeni	Buzău	http://kwiksurveys.com/s/uVSpW4KO
2.	cetățeni	Călărași	http://kwiksurveys.com/s/EarSpu8S
3.	cetățeni	Cluj	http://kwiksurveys.com/s/gtAO0pPx
4.	cetățeni	Dolj	http://kwiksurveys.com/s/fwXzBYWE
5.	cetățeni	Mureș	http://kwiksurveys.com/s/77CfRMiM
Nr.	Instituții/ ONG	Județ	link
6.	instituții	Buzău	http://kwiksurveys.com/s/n9CQh9d1
7.	instituții	Călărași	http://kwiksurveys.com/s/ckVqY9mJ
8.	instituții	Cluj	http://kwiksurveys.com/s/7BGe5ACZ
9.	instituții	Dolj	http://kwiksurveys.com/s/mMD5j7OD
10.	instituții	Mureș	http://kwiksurveys.com/s/tW7ik0V3

Pentru introducerea în baza de date puteți accesa 2 din cele 10 linkuri din tabel (unul pentru categorii vulnerabile, unul pentru institutii), sau puteți utiliza fiecare dintre cele 2 fișe de colectare a datelor (Excel).

[Export Chestionar-categ vulnerabile model](#) – click dreapta, open hyperlink.

[Export Chestionar-institutii model](#) - click dreapta, open hyperlink.

Notă: Vă rugăm să nu suprapuneți introducerea datelor (utilizați fie link-urile din tabel, fie fișierele Excel)! Vă mulțumim!

Anexa 2.b. – Tabele și reprezentări grafice: Distribuția eșantioanelor (grup vulnerabil, reprezentanți instituționali)

Eșantion grupuri vulnerabile

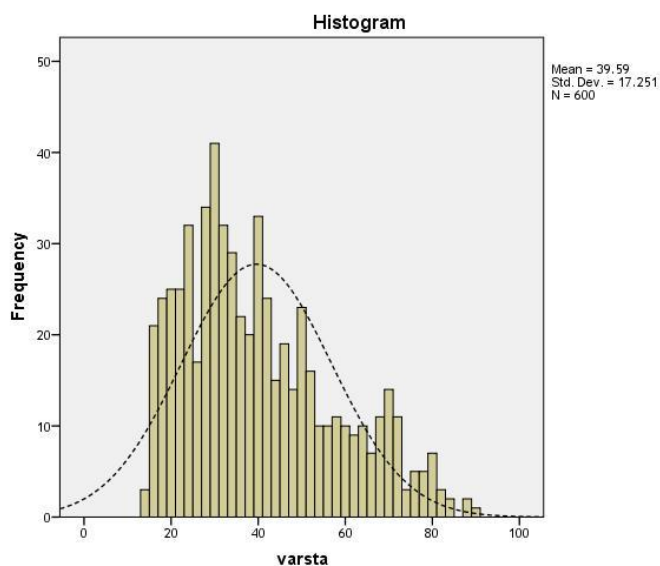
Distribuția pe sexe:

SEX	N	%
masculin	328	54.7
feminin	272	45.3

Distribuția pe categorii de vârstă

Vârsta:		
N	Valid	600
	Missing	0
Mean		39.59
Std. Deviation		17.251
Skewness		.683
Std. Error of Skewness		.100
Kurtosis		-.360
Std. Error of Kurtosis		.199

Categorii de vârstă	%
până în 34 ani inclusiv	47,2
35-64 ani inclusiv	41,0
65 ani și peste	11,8

Eșantion respondenți instituționali

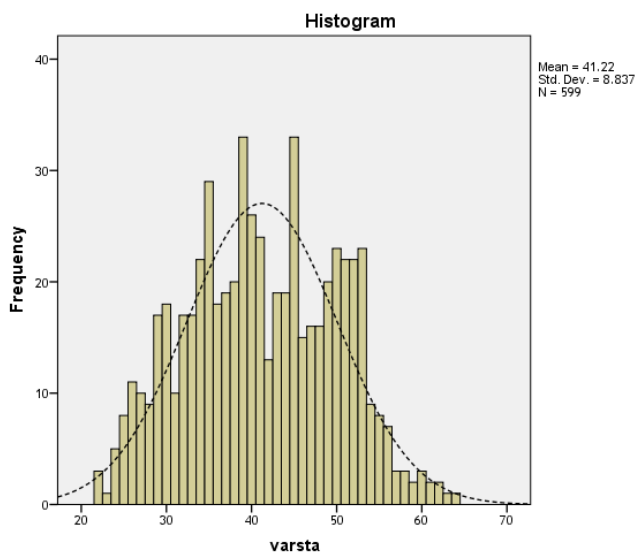
Distribuția pe sexe:

SEX	N	%
masculin	227	37.8
feminin	373	62.2

Distribuția pe categorii de vârstă

Vârsta:		
N	Valid	599
	Missing	1
Mean		41.22
Std. Deviation		8.837
Skewness		.028
Std. Error of Skewness		.100
Kurtosis		-.761
Std. Error of Kurtosis		.199

Categorii de vârstă	%
până în 34 ani inclusiv	24,7
36-64 ani inclusiv	75,3
65 ani și peste	0,0

Eșantion grupuri vulnerabile

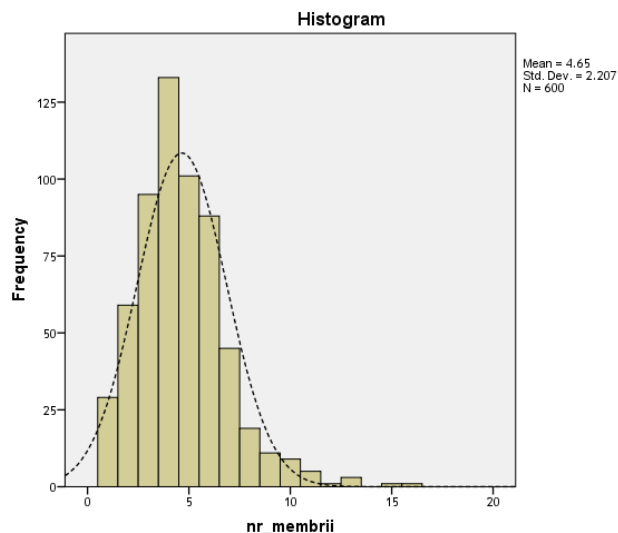
Mediu de rezidență

Mediul de rezidență	N	%
urban	358	59.7
rural	242	40.3

Mărimea familiei de proveniență

N	Valid	600
	Missing	0
Mean		4.65
Std. Deviation		2.207
Skewness		1.064
Std. Error of Skewness		.100
Kurtosis		2.523
Std. Error of Kurtosis		.199

Tip familie	%	N [intervale]
mică	30.5	1-3 membrii
medie	39.0	4-5 membrii
mare	30.5	6 membrii +

Eșantion respondenți instituționali

Mediul organizațional (locație):

Mediul organizațional	N	%
urban	445	74.2
rural	155	25.8

Conform atributiilor, sunteți implicat(a) direct în rezolvarea problemelor grupurilor vulnerabile?

Implicare directă	N	%
da	357	59.5
nu	243	40.5

Profil organizațional:

Tip (instituție, serv., ONG)	N	%
a. Primarie;	151	25.2
b. Consiliul Județean;	54	9.0
c. Instituția Prefectului;	30	5.0
d. Unitate de învățământ (școală, liceu);	59	9.8
e. Serviciu de sănătate publică;	48	8.0
f. DGASPC;	114	19.0
g. AJOFM;	38	6.3
h. Alt serviciu public deconcentrat;	74	12.3
i. ONG (asociație, fundație etc.);	32	5.3

CATEGORII	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
autorități publice	235	39.2	39.2	39.2
servicii publice/comunitare	365	60.8	60.8	100.0
Total	600	100.0	100.0	

Nivel de instruire/ educație

nivel_educatie	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
fără studii	64	10.7	10.7	10.7
elementare	124	20.7	20.7	31.3
gimnaziu	220	36.7	36.7	68.0
liceale	132	22.0	22.0	90.0
postliceale	20	3.3	3.3	93.3
superioare	40	6.7	6.7	100.0
Total	600	100.0	100.0	

Nivel de instruire/ educație

nivel_educatie	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
a. Liceu	50	8.3	8.3	8.3
b. Școala postliceală	27	4.5	4.5	12.8
c. Facultate (învățământ de scurtă durată - 3 ani)	82	13.7	13.7	26.5
d. Facultate (învățământ de lungă durată, peste 3 ani)	227	37.8	37.8	64.3
e. Studii postuniversitare	198	33.0	33.0	97.3
f. Doctorat/ studii postdoctorale;	16	2.7	2.7	100.0

Eșantion grupuri vulnerabile

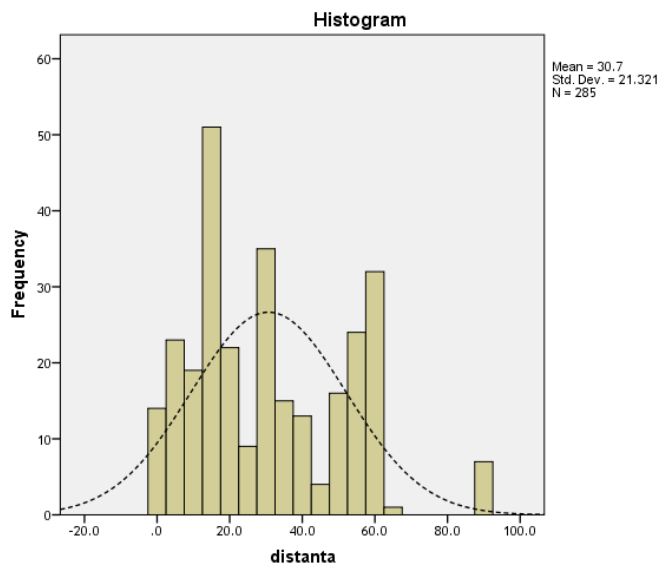
Apartenența etnică	N	%
români	295	49.2
romi	263	43.8
maghiari	40	6.7
germani	2	0.3

Distanța față de cel mai apropiat municipiul reședință de județ (nr. km).

N	Valid	285
	Missing	315
Mean		30.7
Std. Deviation		21.3213
Skewness		.599
Std. Error of Skewness		.144
Kurtosis		-.365
Std. Error of Kurtosis		.288
Percentiles	25	14.038^a
	50	29.242
	75	49.545

a. Percentiles are calculated from grouped data.

Distanța	km	%
distanță mică	0.1-15 km	33.7
distanță medie	16-37 km	32.3
distanță mare	38 km +	34.0

*Au fost excluse din analiză valorile corespunzătoare distanței 0 (mediu de proveniență – centru urban)

Eșantion respondenți instituționali

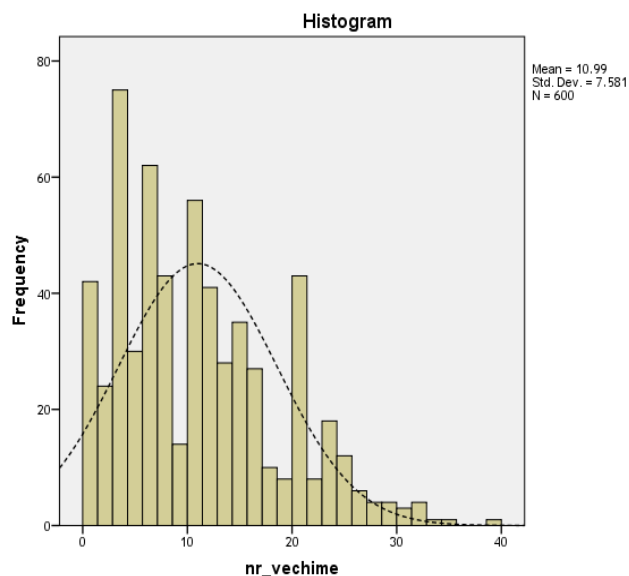
Poziția ierarhică	N	%
execuție	503	83.8
conducere*	97	16.2

*~ expected 14.3% - conform regulii 1 la 7 (FP)

Vechimea în instituție/ serviciul public/ organizație:

N	Valid	600
	Missing	0
Mean		10.99
Std. Deviation		7.581
Skewness		.729
Std. Error of Skewness		.100
Kurtosis		-.039
Std. Error of Kurtosis		.199

Vechime	%	N [intervale]
mică	32.2	0,1-6 ani
medie	34.8	7-13 ani
mare	33.0	14 ani +

Anexa 3.1. – Tabele și reprezentări grafice: Secțiunea I – Perspectiva grupurilor vulnerabile

Tabel 1a:

Q1: Apartenența la grupurile vulnerabile (%)	%
Romi	28.7
Persoane sărace	27.8
Persoane care trăiesc în comunități marginalizate	11.2
Persoane vârstnice singure sau dependente	10.2
Copii și tineri lipsiți de îngrijire și sprijin parental	8.5
Persoane cu dizabilități	8.2
Alte grupuri vulnerabile	5.4

* Valorile procentuale cumulează răspunsurile multiple la întrebarea Q1: Apartenența la grupul vulnerabil:

Tabel 1b:

grp_apartenenta (la 1 grup/ la 2+ grupuri)		N	Mean	t	Sig. (2-tailed)
încrederea în posibilitățile instituționale	1 grup principal	485	5,14	-4,44	,000
	2 sau mai multe grupuri principale	111	6,14	-4,09	,000
preocuparea față de problemele oamenilor defavorizați	1 grup principal	487	3,34	-2,86	,004
	2 sau mai multe grupuri principale	111	3,75	-2,93	,004
preocuparea față de modul cum se iau deciziile	1 grup principal	485	3,53	-2,33	,020
	2 sau mai multe grupuri principale	111	3,86	-2,49	,014
frecvența modalităților de consultare publică menționate	1 grup principal	345	1,43	-2,32	,021
	2 sau mai multe grupuri principale	107	1,63	-2,29	,023
interes manifestat de administrație față de GV	1 grup principal	489	4,93	-3,29	,001
	2 sau mai multe grupuri principale	111	5,70	-3,32	,001
discriminarea în legătură cu respectarea egalității de șanse	1 grup principal	489	2,79	4,97	,000
	2 sau mai multe grupuri principale	111	1,98	4,91	,000
discriminarea în legătură cu educația	1 grup principal	488	2,26	4,47	,000
	2 sau mai multe grupuri principale	111	1,54	4,42	,000
discriminarea față de obținerea unor venituri (drepturi bănești cuvenite legal)	1 grup principal	488	2,63	4,81	,000
	2 sau mai multe grupuri principale	110	1,79	4,45	,000
discriminarea în legătură cu ocuparea/ găsirea unui loc de muncă	1 grup principal	487	2,96	4,96	,000
	2 sau mai multe grupuri principale	111	2,06	5,31	,000
discriminarea în legătură cu susținerea inițiativelor antreprenoriale	1 grup principal	488	2,65	8,01	,000
	2 sau mai multe grupuri principale	111	1,29	8,56	,000
discriminarea în legătură cu favorizarea participării sociale	1 grup principal	486	2,70	6,77	,000
	2 sau mai multe grupuri principale	111	1,54	6,92	,000
discriminarea în legătură cu obținerea unei locuințe/ teren pentru construcția unei case	1 grup principal	486	2,56	3,55	,000
	2 sau mai multe grupuri principale	111	1,91	3,83	,000
discriminarea în legătură cu accesibilitatea serviciilor de sănătate	1 grup principal	486	2,44	2,81	,005
	2 sau mai multe grupuri principale	110	1,95	2,41	,017
satisfacție - transparență decizională	1 grup principal	489	2,68	-3,52	,000
	2 sau mai multe grupuri principale	111	3,06	-3,66	,000
satisfacție - profesionalismul personalului	1 grup principal	488	3,05	-2,99	,003
	2 sau mai multe grupuri principale	111	3,38	-3,28	,001
satisfacție - acces egal la servicii publice	1 grup principal	489	2,85	-2,75	,006
	2 sau mai multe grupuri principale	111	3,16	-2,79	,006
satisfacție - implicarea cetățenilor la îmbunătățirea serviciilor	1 grup principal	489	2,55	-4,43	,000
	2 sau mai multe grupuri principale	111	3,05	-4,49	,000
satisfacție - calitatea consultății administrație-cetățeni	1 grup principal	489	2,55	-3,80	,000
	2 sau mai multe grupuri principale	111	2,96	-3,77	,000
satisfacție - relevanța/ adresabilitatea serviciilor (nevoi)	1 grup principal	488	2,70	-2,69	,007
	2 sau mai multe grupuri principale	111	3,02	-2,76	,006

Tabel 1c:

grp_apartenenta (la 1 grup/ la 2+ grupuri)		N	Mean	t	Sig. (2-tailed)
capital social - măsura susținerii relaționale	1 grup principal	485	2,51	-4,48	,000
	2 sau mai multe grupuri principale	111	3,05	-5,09	,000
prioritate - grupuri de inițiativă locale	1 grup principal	455	6,06	3,84	,000
	2 sau mai multe grupuri principale	108	4,77	4,02	,000
prioritate - grupuri de susținere a GV	1 grup principal	455	5,68	2,82	,005
	2 sau mai multe grupuri principale	108	4,78	2,98	,003
prioritate - dialog social	1 grup principal	455	5,81	2,23	,026
	2 sau mai multe grupuri principale	108	5,16	2,26	,025
prioritate - implicare GV în dezvoltarea locală	1 grup principal	454	6,18	5,08	,000
	2 sau mai multe grupuri principale	108	4,64	5,04	,000
prioritate - susținerea ocupării (AJOFM/ AJPIS)	1 grup principal	454	6,43	2,02	,044
	2 sau mai multe grupuri principale	108	5,81	2,07	,040
prioritate - parteneriate între Consiliul Local și alte instituții/ servicii publice	1 grup principal	447	7,11	2,17	,031
	2 sau mai multe grupuri principale	108	6,46	2,03	,045
disponibilitate_1	1 grup principal	414	5,65	3,90	,000
	2 sau mai multe grupuri principale	67	4,13	3,62	,001
disponibilitate_2	1 grup principal	417	5,57	3,02	,003
	2 sau mai multe grupuri principale	69	4,39	2,66	,009
disponibilitate_3	1 grup principal	418	6,21	4,20	,000
	2 sau mai multe grupuri principale	67	4,67	3,61	,001
disponibilitate_4	1 grup principal	424	5,70	3,42	,001
	2 sau mai multe grupuri principale	67	4,43	3,06	,003
disponibilitate_5	1 grup principal	417	6,07	3,33	,001
	2 sau mai multe grupuri principale	68	4,81	2,93	,004
disponibilitate_6	1 grup principal	426	5,70	2,77	,006
	2 sau mai multe grupuri principale	68	4,57	2,50	,014
disponibilitate_7	1 grup principal	421	5,99	3,13	,002
	2 sau mai multe grupuri principale	67	4,70	2,77	,007
disponibilitate_8	1 grup principal	411	5,53	2,36	,019
	2 sau mai multe grupuri principale	66	4,48	2,16	,034
disponibilitate_9	1 grup principal	422	5,37	2,63	,009
	2 sau mai multe grupuri principale	67	4,27	2,53	,013
disponibilitate_10	1 grup principal	421	5,45	2,73	,007
	2 sau mai multe grupuri principale	67	4,33	2,60	,011

Tabel 1d:

grp_apartenenta (la 1 grup/ la 2+ grupuri)		N	Mean	t	Sig. (2-tailed)
nr. membrii familie	1 grup principal	489	4.56	-2,05	,041
	2 sau mai multe grupuri principale	111	5.04	-2,09	,038
nivel de educație	1 grup principal	489	3.16	4,01	,000
	2 sau mai multe grupuri principale	111	2.64	4,93	,000
frecvență apartenență	urban	358	1.30	2.24	.026
	rural	242	1.19	2.38	.018
frecvență apartenență	română (etnie)	295	1.16	-4.12	.000
	alta (etnie)	305	1.35	-4.16	.000

Tabel 2.a:

Q2: Încrederea în capacitatea instituțională de rezolvare a problemelor grupurilor vulnerabile	cetățeni
mean	5.33
stdev	2.18

încredere mică	38.7
încredere mare	33.2

Categorii încredere:	frq	%
foarte mică	56	9.3
mică	176	29.3
relativă	165	27.5
mare	157	26.2
foarte mare	42	7.0
NS/ NR	4	0.7

Tabel 2.b:

Variabila: încredere în posibilitățile instituționale		N	Mean	t	Sig. (2-tailed)
frecvență modalități de consultare	încredere scazută	189	1.33	-3.36	.001
	încredere ridicată	259	1.58	-3.50	.001
evaluarea măsurii în care GV sunt ascultate	încredere scazută	313	3.55	-13.10	.000
	încredere ridicată	283	5.69	-12.99	.000
evaluarea transparenței decizionale	încredere scazută	313	3.92	-13.14	.000
	încredere ridicată	283	6.02	-13.13	.000
interes manifestat de administrație față de GV	încredere scazută	313	4.00	-14.17	.000
	încredere ridicată	283	6.26	-14.17	.000
discriminarea în legătură cu respectarea egalității de șanse	încredere scazută	313	3.11	8.05	.000
	încredere ridicată	283	2.12	8.06	.000
discriminarea în legătură cu educația	încredere scazută	312	2.57	7.51	.000
	încredere ridicată	283	1.64	7.51	.000
discriminarea față de obținerea unor venituri (drepturi bănești cuvenite legal)	încredere scazută	312	2.99	8.10	.000
	încredere ridicată	282	1.92	8.09	.000
discriminarea în legătură cu ocuparea/ găsirea unui loc de muncă	încredere scazută	311	3.32	7.89	.000
	încredere ridicată	283	2.23	7.90	.000
discriminarea în legătură cu susținerea inițiativelor antreprenoriale	încredere scazută	312	2.95	8.67	.000
	încredere ridicată	283	1.80	8.68	.000
discriminarea în legătură cu favorizarea participării sociale	încredere scazută	310	2.97	7.55	.000
	încredere ridicată	283	1.96	7.52	.000
discriminarea în legătură cu obținerea unei locuințe/ teren pentru construcția unei case	încredere scazută	311	2.99	8.54	.000
	încredere ridicată	282	1.83	8.56	.000
discriminarea în legătură cu accesibilitatea serviciilor de sănătate	încredere scazută	310	2.74	6.09	.000
	încredere ridicată	282	1.93	6.07	.000
satisfacție - transparență decizională	încredere scazută	313	2.44	-8.02	.000
	încredere ridicată	283	3.10	-8.01	.000
satisfacție - profesionalismul personalului	încredere scazută	313	2.88	-6.02	.000
	încredere ridicată	282	3.38	-6.02	.000
satisfacție - acces egal la servicii publice	încredere scazută	313	2.62	-7.27	.000
	încredere ridicată	283	3.24	-7.24	.000
satisfacție - implicarea cetățenilor la îmbunătățirea serviciilor	încredere scazută	313	2.47	-4.44	.000
	încredere ridicată	283	2.86	-4.43	.000
satisfacție - calitatea consultății administrație-cetățeni	încredere scazută	313	2.41	-5.59	.000
	încredere ridicată	283	2.88	-5.56	.000
satisfacție - relevanța/ adresabilitatea serviciilor (nevoi)	încredere scazută	312	2.56	-4.96	.000
	încredere ridicată	283	3.00	-4.95	.000
capital social - măsura susținerii relaționale	încredere scazută	310	2.47	-3.16	.002
	încredere ridicată	282	2.77	-3.17	.002

Tabel 2.c:

Variabila: încredere în posibilitățile instituționale		N	Mean	t	Sig. (2-tailed)
prioritate - stimularea dialogului social	încredere scăzută	309	5.89	2.05	.041
	încredere ridicată	252	5.42	2.04	.041
prioritate - implicarea GV în dezvoltarea comunitară	încredere scăzută	309	6.31	3.95	.000
	încredere ridicată	251	5.35	3.95	.000
Șansa 2 - Construirea unui Centru de Resurse	încredere scăzută	302	5.31	-4.33	.000
	încredere ridicată	245	6.26	-4.37	.000
Șansa 3- Formarea unor grupe de susținere a persoanelor defavorizate	încredere scăzută	299	5.94	-1.99	.047
	încredere ridicată	244	6.35	-1.97	.050
Șansa 6- Elaborarea și implementarea unor microproiecte/ practici sociale vizând susținerea grupurilor defavorizate	încredere scăzută	301	5.63	-2.60	.010
	încredere ridicată	245	6.18	-2.61	.009
Șansa 7- Dezvoltarea unor serviciilor sociale integrate	încredere scăzută	298	5.81	-2.83	.005
	încredere ridicată	246	6.37	-2.86	.004
Șansa 8- Oferirea de informare și/ instruire în vederea creșterii gradului de ocupare	încredere scăzută	304	5.95	-2.69	.007
	încredere ridicată	243	6.51	-2.67	.008
Șansa 9- Oferirea de informare și/ sau instruire – pentru accesare fonduri UE	încredere scăzută	306	5.48	-4.18	.000
	încredere ridicată	248	6.34	-4.19	.000
Șansa 10- Realizarea unor interinstituționale	încredere scăzută	303	5.59	-5.13	.000
	încredere ridicată	248	6.73	-5.16	.000
Disponibilitate - informare și instruire fonduri UE	încredere scăzută	282	4.96	-2.01	.045
	încredere ridicată	205	5.56	-2.01	.046
Disponibilitate - parteneriate interinstituționale	încredere scăzută	282	4.95	-2.78	.006
	încredere ridicată	204	5.75	-2.79	.005

Tabel 2.d:

Variabile: categorii sau nivel de încredere		N	Mean	t	Sig. (2-tailed)
Nr. membrii	încredere scăzută	313	4.88	2.58	.010
	încredere ridicată	283	4.41	2.59	.010
Distanța (acces la resurse)	încredere scăzută	143	35.23	3.55	.000
	încredere ridicată	140	26.44	3.56	.000

Tabel 3.a:

Q3: În ce măsură sunteți preocupat de rezolvarea următoarelor probleme locale? (%)	deloc	foarte mică	mică	neutru	mare	foarte mare	nepreoccupați	preoccupați	mean	stdev
Modul cum se iau deciziile care vă privesc	1.3	9.1	12.6	14.9	30.7	31.4	23.0	62.1	3.59	1.35
Problemele oamenilor defavorizați din comunitate	3.2	7.5	14.5	19.4	30.1	25.3	25.3	55.4	3.41	1.37
Calitatea serviciilor publice	2.5	7.4	14.7	23.1	32.8	19.4	24.6	52.3	3.35	1.29
Problemele localității în care trăiți (în general)	3.8	10.9	16.7	17.1	32.6	18.9	31.4	51.5	3.20	1.41

Tabel 3.b:

Nivel preocupare legată de (1-4)		1 – problemele localității			2 – problemele GV			3 – calitatea serviciilor			4. Adoptarea deciziilor		
Disponibilitate Q12 Chestionar	Grup var. preocupare	Mean	t	Sig. (2-tailed)	Mean	t	Sig. (2-tailed)	Mean	t	Sig. (2-tailed)	Mean	t	Sig. (2-tailed)
disponibilitate_1	in mica masura	5.02	-3.25	.001	4.83	-4.57	.000	4.96	-3.55	.000	4.66	-4.73	.000
	in mare masura	5.91	-3.26	.001	6.06	-4.57	.000	5.92	-3.54	.000	5.95	-4.78	.000
disponibilitate_2	in mica masura	4.95	-3.54	.000	4.82	-4.33	.000	5.11	-2.12	.035	4.72	-4.03	.000
	in mare masura	5.92	-3.54	.000	5.99	-4.33	.000	5.69	-2.11	.036	5.84	-4.10	.000
disponibilitate_3	in mica masura	5.64	-2.91	.004	5.44	-4.32	.000	5.62	-2.84	.005	5.33	-4.17	.000
	in mare masura	6.38	-2.90	.004	6.53	-4.32	.000	6.34	-2.84	.005	6.40	-4.26	.000
disponibilitate_4	in mica masura	5.27	-2.14	.033	5.15	-2.91	.004	5.15	-2.93	.004	5.09	-2.72	.007
	in mare masura	5.82	-2.14	.033	5.90	-2.91	.004	5.90	-2.93	.004	5.80	-2.78	.006
disponibilitate_5	in mica masura	5.51	-3.11	.002	5.43	-3.54	.000	5.52	-2.88	.004	5.38	-3.15	.002
	in mare masura	6.33	-3.12	.002	6.36	-3.54	.000	6.28	-2.88	.004	6.24	-3.17	.002
disponibilitate_6	in mica masura	5.24	-2.33	.020	5.04	-3.59	.000	5.39	-1.12	.262	5.07	-2.72	.007
	in mare masura	5.90	-2.33	.020	6.05	-3.59	.000	5.71	-1.12	.264	5.85	-2.76	.006
disponibilitate_7	in mica masura	5.59	-1.58	.115	5.52	-1.98	.048	5.62	-1.23	.195	5.38	-2.35	.019
	in mare masura	6.04	-1.58	.115	6.09	-1.98	.048	5.99	-1.23	.196	6.07	-2.35	.019
disponibilitate_8	in mica masura	5.07	-2.12	.034	5.02	-2.38	.018	5.12	-1.72	.087	5.07	-1.61	.109
	in mare masura	5.73	-2.12	.034	5.74	-2.38	.018	5.65	-1.71	.087	5.58	-1.61	.109
disponibilitate_9	in mica masura	4.81	-3.02	.003	4.90	-2.21	.027	4.81	-2.93	.004	4.64	-3.30	.001
	in mare masura	5.69	-3.01	.003	5.54	-2.21	.027	5.66	-2.92	.004	5.61	-3.34	.001
disponibilitate_10	in mica masura	4.99	-2.28	.023	4.95	-2.40	.017	4.97	-2.32	.020	4.71	-3.38	.001
	in mare masura	5.64	-2.28	.023	5.63	-2.40	.017	5.63	-2.32	.021	5.68	-3.37	.001

Tabel 3.c:

grp. Modalități de consultare		N	Mean	t	Sig. (2-tailed)
preocupare_1	1 modalitate	292	3.12	-2.03	.043
problemele localității	2 modalități sau mai multe	158	3.41	-1.98	.048
preocupare_2	1 modalitate	292	3.22	-2.50	.013
problemele GV	2 modalități sau mai multe	158	3.57	-2.49	.013
grp. CONSULTAȚI DA/ NU		N	Mean	t	Sig. (2-tailed)
preocupare_2	da, cel puțin o modalitate	450	3.34	-2.20	.029
problemele GV	nu/ nu știu	148	3.63	-2.37	.018
preocupare_4	da, cel puțin o modalitate	448	3.52	-2.26	.024
modul cum se iau decizii	nu/ nu știu	148	3.80	-2.27	.024
Grad de satisfacție: Transparența deciziilor care vă privesc					
preocupare_1	satisfacție scăzută	343	3.10	-2.05	.040
problemele localității	satisfacție ridicată	255	3.34	-2.05	.041
preocupare_3	satisfacție scăzută	343	3.24	-2.32	.021
calitatea serviciilor publice	satisfacție ridicată	254	3.49	-2.34	.020
Măsura în care sunt sprijiniți de prieteni/vecini/ cunoștințe					
preocupare_1	sustinere scăzută	248	3.07	-2.02	.043
problemele localității	sustinere ridicată	346	3.31	-2.00	.046
Categorii de vârstă		N	Mean	t	Sig. (2-tailed)
preocupare_1	persoane până în 39 ani inclusiv	342	3.10	-2.16	.031
problemele localității	persoane de 40 și peste	256	3.35	-2.19	.029
preocupare_3	persoane până în 39 ani inclusiv	342	3.22	-2.75	.006
calitatea serviciilor publice	persoane de 40 și peste	255	3.51	-2.75	.006
Mediul de rezidență		N	Mean	t	Sig. (2-tailed)
preocupare_1	urban	356	3.33	2.57	.010
problemele localității	rural	242	3.02	2.65	.008
preocupare_2	urban	356	3.55	2.90	.004
problemele GV	rural	242	3.22	2.98	.003
preocupare_3	urban	355	3.49	3.33	.001
calitatea serviciilor publice	rural	242	3.14	3.40	.001
Nivel de educație		N	Mean	t	Sig. (2-tailed)
preocupare_3	relativ scăzut, maxim gimnaziu	406	3.26	-2.38	.018
calitatea serviciilor publice	relativ ridicat, cel puțin liceu	191	3.53	-2.39	.017
Apartenența etnică		N	Mean	t	Sig. (2-tailed)
preocupare_1	română	295	3.00	-3.46	.001
problemele localității	altă	303	3.40	-3.46	.001
preocupare_2	română	295	3.27	-2.48	.013
problemele GV	altă	303	3.55	-2.48	.013
preocupare_3	română	295	3.23	-2.19	.029
calitatea serviciilor publice	altă	302	3.46	-2.18	.029
preocupare_4	română	295	3.39	-3.56	.000
modul cum se iau decizii	altă	301	3.78	-3.56	.000
Distanța (municipiu reședință)		N	Mean	t	Sig. (2-tailed)
preocupare_2	în mică măsură	136	27.26	-2.63	.009
problemele GV	în mare măsură	148	33.86	-2.65	.008
preocupare_3	în mică măsură	160	26.06	-4.29	.000
calitatea serviciilor publice	în mare măsură	123	36.74	-4.19	.000
preocupare_4	în mică măsură	127	26.93	-2.65	.009
modul cum se iau decizii	în mare măsură	155	33.63	-2.71	.007

Tabel 3.d: Inter-Item Correlation Matrix

Testarea corelațiilor Q4	preocupare_1 problemele localității	preocupare_2 problemele GV	preocupare_3 calitatea serviciilor publice	preocupare_4 modul cum se iau decizii
preocupare_1 problemele localității		.712	.639	.521
preocupare_2 problemele GV	.712		.618	.557
preocupare_3 calitatea serviciilor publice	.639	.618		.666
preocupare_4 modul cum se iau decizii	.521	.557	.666	

Tabel 4:

Q4: De regulă, sunteți consultat în legătură cu deciziile care vă interesează în mod direct?	%
a. Nu	34
b. De cele mai multe ori nu	33.5
c. Da, ocazional	27
d. Da, de cele mai multe ori	5.5

nonconsultare (%)	67.5
consultare (%)	32.5

Tabel 5.a:

Q5: Modalități de consultare publică administrație - cetățeni	frq	% total	% fără NS/ NR
Întruniri publice	184	22.58	27.6
Discuții cu reprezentanții administrației locale	166	20.37	24.9
Sondaj de opinie/ completarea unor formulare	129	15.83	19.3
Prin intermediul Internetului (facebook, forum de discutii)	110	13.50	16.5
Participarea la ședințele Consiliului Local	78	9.57	11.7
NS/ NR	148	18.16	

Tabel 5.b:

frq consultare / consultare da - nu	N	Mean	frq consultare / consultare da - nu	N	Mean	frq consultare / consultare da - nu	N	Mean
apartenență FRQ	452	1.33	q7_1 - q7_8	m2 > m1		nivel_educatie	452	3.13
da, cel puțin o modalitate			da, cel puțin o modalitate (1)			da, cel puțin o modalitate		
nu/ nu știu	148	1.03	nu/ nu știu (2)			nu/ nu știu	148	2.89
încredere	448	5.77	q8_1 - q8_6	m1 > m2		sex/ frq modalități consultare	233	1.40
da, cel puțin o modalitate			da, cel puțin o modalitate (1)			masculin		
nu/ nu știu	148	4.00	nu/ nu știu (2)			feminin	219	1.55
Preocupare 2	450	3.34	sprijin_RS	450	2.71	mediu/ frq modalități consultare	261	1.57
da, cel puțin o modalitate			da, cel puțin o modalitate	146	2.29	urban		
nu/ nu știu	148	3.63	nu/ nu știu			rural	191	1.35
Preocupare 4	448	3.52	prioritate_1 - prioritate_8	m1 > m2		nr. membrii/ frq modalități consultare	230	1.60
da, cel puțin o modalitate			da, cel puțin o modalitate (1)			familie mica/ medie (max 4 membrii)		
nu/ nu știu	148	3.80	nu/ nu știu (2)			familie mare/ foarte mare (5 membrii+)	222	1.35
ascultat_a	452	4.89	sansa_2,6,7,8,10	m1 > m2		etnie/ frq modalități consultare	230	1.57
da, cel puțin o modalitate			da, cel puțin o modalitate (1)			romana		
nu/ nu știu	148	3.60	nu/ nu știu (2)			alta	222	1.38
transparență	452	5.33	disponibilitate 6	357	5.73	consultare da/ nu vs. distanța municipiu	192	32.99
da, cel puțin o modalitate			da, cel puțin o modalitate	137	5.07	da		
nu/ nu știu	148	3.68	nu/ nu știu			nu	93	25.96
interes	452	5.51	Pentru fiecare dintre perechile de variabile testate, Sig. (2-tailed) < 0.001.					
da, cel puțin o modalitate								
nu/ nu știu	148	3.76						

Tabel 6.a:

Q6: Acordați o notă [1;10] următoarelor aspecte legate de:	mean	stdev
Măsura în care sunteți ascultat(ă) atunci când se adoptă decizii/ măsuri care vă vizează/ interesează	4.57	2.26
Gradul de transparență a deciziilor adoptate/ care urmează să fie adoptate	4.93	2.21
Interesul manifestat de administrație în legătură cu problemele grupurilor vulnerabile	5.08	2.24

mențiuni pozitive	frq	%
ascultați în mare măsură	143	23.8
grad de transparență ridicat	161	26.8
interes ridicat al administrației	168	28.0

Tabel 6.b:

grp_ascultat_a		N	Mean	t	Sig. (2-tailed)
incredere	satisfactie scazuta	374	4.53	-13.28	.000
	satisfactie ridicata	222	6.68	-13.73	.000
q7_1 - q7_8 (vezi Anexa 1, întrebarea Q7)	satisfactie scazuta	$M_{\text{satisfactie scazuta}} > M_{\text{satisfactie ridicata}}, p < 0,05$			
	satisfactie ridicata				
q8_1 - q8_6 (vezi Anexa 1, întrebarea Q8)	satisfactie scazuta	$M_{\text{satisfactie ridicata}} > M_{\text{satisfactie scazuta}}, p < 0,05$			
	satisfactie ridicata				
disponibilitate_1 - disponibilitate_10 (vezi Anexa 1, întrebarea Q12)	satisfactie scazuta	$M_{\text{satisfactie ridicata}} > M_{\text{satisfactie scazuta}}, p < 0,05$, exceptie item "disponibilitate_3" (Formarea unor grupe de sustinere a persoanelor defavorizate)			
	satisfactie ridicata				
nr_membrii	satisfactie scazuta	376	4.87	3.18	.002
	satisfactie ridicata	224	4.28	3.27	.001
nivel_educatie	satisfactie scazuta	376	2.99	-2.02	.044
	satisfactie ridicata	224	3.20	-2.07	.039
distanta	satisfactie scazuta	165	33.65	2.78	.006
	satisfactie ridicata	120	26.63	2.83	.005

grp_transparenta		N	Mean	t	Sig. (2-tailed)
incredere	satisfactie scazuta	342	4.46	-12.76	.000
	satisfactie ridicata	254	6.50	-13.05	.000
preocupare_3, calitatea serv. publice	satisfactie scazuta	343	3.24	-2.32	.021
	satisfactie ridicata	254	3.49	-2.34	.020
q7_1 - q7_8 (vezi Anexa 1, întrebarea Q7)	satisfactie scazuta	$M_{\text{satisfactie scazuta}} > M_{\text{satisfactie ridicata}}, p < 0,05$			
	satisfactie ridicata				
q8_1 - q8_6 (vezi Anexa 1, întrebarea Q8)	satisfactie scazuta	$M_{\text{satisfactie ridicata}} > M_{\text{satisfactie scazuta}}, p < 0,05$			
	satisfactie ridicata				
disponibilitate_1 - disponibilitate_10 (vezi Anexa 1, întrebarea Q12)	satisfactie scazuta	$M_{\text{satisfactie ridicata}} > M_{\text{satisfactie scazuta}}, p < 0,05$			
	satisfactie ridicata				
distanta	satisfactie scazuta	149	33.85	2.64	.009
	satisfactie ridicata	136	27.24	2.66	.008

grp_interes		N	Mean	t	Std. Error Mean
incredere	satisfactie scazuta	340	4.33	-15.27	.000
	satisfactie ridicata	256	6.66	-15.53	.000
q7_1 - q7_8 (vezi Anexa 1, întrebarea Q7)	satisfactie scazuta	$M_{\text{satisfactie scazuta}} > M_{\text{satisfactie ridicata}}, p < 0,05$			
	satisfactie ridicata				
q8_1 - q8_6 (vezi Anexa 1, întrebarea Q8)	satisfactie scazuta	$M_{\text{satisfactie ridicata}} > M_{\text{satisfactie scazuta}}, p < 0,05$			
	satisfactie ridicata				
disponibilitate_1 - disponibilitate_10 (vezi Anexa 1, întrebarea Q12)	satisfactie scazuta	$M_{\text{satisfactie ridicata}} > M_{\text{satisfactie scazuta}}, p < 0,05$, exceptie item "disponibilitate_3" (Formarea unor grupe de sustinere a persoanelor defavorizate) si item "disponibilitate_5" (Implicarea persoanelor vulnerabile in activitati civice)			
	satisfactie ridicata				
distanta	satisfactie scazuta	161	34.00	3.02	.003
	satisfactie ridicata	124	26.41	3.09	.002
frq	satisfactie scazuta	216	1.38	-2.42	.016
	satisfactie ridicata	236	1.56	-2.45	.015

Inter-Item Correlation Matrix			
	ascultat_a	transparenta	interes
ascultat_a		.729	.657
transparenta	.729		
interes	.657	.78	

Tabel 7.a:

Q7: În ce măsură v-ați simțit discriminat / supus excluziunii sociale? (%)	deloc	foarte mică	mică	neutru	mare	foarte mare	nondiscriminare	discriminare	mean	stdev
Ocupare (obținerea unui loc de muncă)	14.0	14.5	15.7	12.4	20.1	23.2	44.3	43.3	2.80	1.76
Egalitate de șanse și de tratament (în relație cu administrația/ serviciile publice)	12.7	15.2	15.8	19.0	26.7	10.7	43.7	37.3	2.64	1.57
Obținerea unor venituri (drepturi bănești cuvenite legal)	19.1	13.0	15.6	18.6	20.9	12.9	47.7	33.8	2.48	1.69
Participare socială (informare, consultare, participare la adoptarea deciziilor)	17.9	16.2	11.7	20.9	19.9	13.2	45.9	33.2	2.48	1.69
Locuire (obținerea unei locuințe/ teren pentru construcția unei case)	19.6	14.9	17.1	16.2	15.1	17.1	51.6	32.2	2.44	1.75
Antreprenariat/ inițierea/ dezvoltarea de activități generatoare de venituri	19.9	14.5	15.4	20.9	15.0	14.4	49.7	29.4	2.40	1.70
Sănătate (accesibilitatea serviciilor de sănătate)	20.0	13.1	17.8	22.0	15.4	11.7	50.8	27.2	2.35	1.64
Educație (accesul la educație)	20.9	18.0	18.4	18.7	18.0	6.0	57.3	24.0	2.13	1.57

Tabel 7.b:

grp_apartenenta		N	Mean	t	Sig. (2-tailed)
q7_1 - q7_8 Vezi Anexa 1, Q7	1 grup principal	M (1 grup principal) > M (2+ grup), p < 0,05			
	2 sau mai multe grupuri principale				
grp_incredere		N	Mean	t	Sig. (2-tailed)
q7_1 - q7_8 Vezi Anexa 1, Q7	incredere scazuta	M (incredere scazuta) > M (incredere ridicata), p < 0,05			
	incredere ridicata				
grp_asculat_a		N	Mean	t	Sig. (2-tailed)
q7_1 - q7_8 Vezi Anexa 1, Q7	satisfactie scazuta	M (satisfactie scazuta) > M (satisfactie ridicata), p < 0,05			
	satisfactie ridicata				
categ_sprijin_RS		N	Mean	t	Sig. (2-tailed)
q7_1 - q7_8 Vezi Anexa 1, Q7	sustinere scazuta	M (sustinere scazuta) > M (sustinere ridicata), p < 0,05			
	sustinere ridicata				
sex		N	Mean	t	Sig. (2-tailed)
q7_1 - q7_8 Vezi Anexa 1, Q7	masculin	M (masculin) > M (feminin), p < 0,05			
	feminin				
categ_varsta		N	Mean	t	Sig. (2-tailed)
q74_2 (Accesul la educatie)	persoane pana in 39 ani inclusiv	342	2.26	2.30	.022
	persoane de 40 si peste	257	1.96	2.31	.021
q74_5 (Inițierea/ dezvoltarea afacerii)	persoane pana in 39 ani inclusiv	342	2.53	2.15	.032
	persoane de 40 si peste	257	2.23	2.15	.032
q74_8 (Accesibilitatea serviciilor de sanatate)	persoane pana in 39 ani inclusiv	341	2.21	-2.46	.014
	persoane de 40 si peste	255	2.54	-2.43	.015
mediul_residenta		N	Mean	t	Sig. (2-tailed)
q74_2 (Accesul la educatie)	urban	357	2.29	3.03	.003
	rural	242	1.90	3.00	.003
q74_7 (Dreptul la locuire / teren)	urban	357	2.62	3.25	.001
	rural	240	2.15	3.25	.001
q74_8 (Accesibilitatea serviciilor de sanatate)	urban	357	2.51	2.96	.003
	rural	239	2.11	2.98	.003
grup_q74_7 (Dreptul la locuire/ teren)		N	Mean	t	Sig. (2-tailed)
distanta	in mica masura	166	26.09	-4.62	.000
	in mare masura	117	37.57	-4.46	.000

categ_nr_membrii_2		N	Mean	t	Sig. (2-tailed)
q74_4 (Obținerea unui loc de munca)	familie mica/ medie (max 4 membrii)	316	2.64	-2.31	.021
	familie mare/ foarte mare (5 membrii+)	282	2.97	-2.31	.021
q74_7 (Dreptul la locuire / locuinta sau teren)	familie mica/ medie (max 4 membrii)	315	2.25	-2.79	.005
	familie mare/ foarte mare (5 membrii+)	282	2.65	-2.79	.005
q74_8 (Accesibilitatea serviciilor de sanatate)	familie mica/ medie (max 4 membrii)	315	2.50	2.33	.020
	familie mare/ foarte mare (5 membrii+)	281	2.19	2.32	.021
categ_nivel_educatie		N	Mean	t	Sig. (2-tailed)
q74_2 (accesul la educatie)	relativ scazut, maxim gimnaziu	407	2.00	-3.04	.002
	relativ ridicat, cel puțin liceu	192	2.41	-3.01	.003
apartenenta_etnica		N	Mean	t	Sig. (2-tailed)
q74_2 (Accesul la educatie)	romana	295	2.31	2.76	.006
	alta	304	1.96	2.76	.006
q74_3 - (Obținere venituri/ drepturi banesti)	romana	295	2.68	2.87	.004
	alta	303	2.28	2.88	.004
q74_4 (Obținerea unui loc de munca)	romana	294	2.62	-2.38	.018
	alta	304	2.96	-2.38	.018
q74_8 (Accesibilitatea serviciilor de sanatate)	romana	294	2.72	5.56	.000
	alta	302	1.99	5.57	.000
grup_q74_1 - Acces la educatie		N	Mean	t	Sig. (2-tailed)
distanta	in mica masura	129	25.10	-4.14	.000
	in mare masura	156	35.33	-4.23	.000
q74_3 - Obținere venituri/ drepturi banesti		N	Mean	t	Sig. (2-tailed)
distanta	in mica masura	146	25.45	-4.40	.000
	in mare masura	138	36.25	-4.36	.000
q74_5 - Inițierea/ dezvoltarea afacerii		N	Mean	t	Sig. (2-tailed)
distanta	in mica masura	143	27.03	-3.00	.003
	in mare masura	141	34.52	-3.00	.003
grup_q74_6 - Participare sociala		N	Mean	t	Sig. (2-tailed)
distanta	in mica masura	140	25.42	-4.31	.000
	in mare masura	143	36.03	-4.31	.000

*Au fost evidențiate numai diferențele dintre medii semnificative statistic.

Tabel 7.c:

Inter-Item Correlation Matrix								
Anexa 1, Chestionar Q7	q74_1	q74_2	q74_3	q74_4	q74_5	q74_6	q74_7	q74_8
q74_1		.575	.542	.529	.499	.558	.440	.373
q74_2	.575		.546	.508	.445	.447	.492	.465
q74_3	.542	.546		.560	.533	.555	.528	.505
q74_4	.529	.508	.560		.674	.660	.664	.367
q74_5	.499	.445	.533	.674		.712	.574	.318
q74_6	.558	.447	.555	.660	.712		.647	.457
q74_7	.440	.492	.528	.664	.574	.647		.433
q74_8	.373	.465	.505	.367	.318	.457	.433	

Tabel 8.a:

Q8: Criterii de satisfacție în legătură cu calitatea serviciilor publice	foarte nemulțumiți	nemulțumiți	neutru	mulțumiți	foarte mulțumiți	insatisfacție	satisfacție	mean	stdev
Calitatea consultării administrație - cetățeni	15.3	32.3	29.7	19.8	2.8	47.7	22.7	2.63	1.05
Implicarea cetățenilor în îmbunătățirea serviciilor	16.2	30.7	30.3	18.2	4.7	46.8	22.8	2.65	1.09
Adresabilitate / în ce măsură serviciile publice se adresează nevoilor reale	13.4	32.9	22.4	27.0	4.3	46.2	31.4	2.76	1.12
Transparența decizională	10.8	35.2	25.7	25.0	3.3	46.0	28.3	2.75	1.05
Accesul egal la serviciile furnizate	10.2	26.8	31.2	25.7	6.2	37.0	31.8	2.91	1.08
Profesionalismul personalului	8.2	18.5	33.1	34.2	6.0	26.7	40.2	3.11	1.04

Tabel 8.b:

grp	incredere	N	Mean	t	Sig. (2-tailed)
q8_1 – q8_6 *Vezi Anexa 1, Q8	incredere scazuta	313	2.44	-8.02	.000
	incredere ridicata	283	3.10	-8.01	.000
	incredere scazuta	313	2.88	-6.02	.000
	incredere ridicata	282	3.38	-6.02	.000
	incredere scazuta	313	2.62	-7.27	.000
	incredere ridicata	283	3.24	-7.24	.000
	incredere scazuta	313	2.47	-4.44	.000
	incredere ridicata	283	2.86	-4.43	.000
	incredere scazuta	313	2.41	-5.59	.000
	incredere ridicata	283	2.88	-5.56	.000
	incredere scazuta	312	2.56	-4.96	.000
	incredere ridicata	283	3.00	-4.95	.000
sex		N	Mean	t	Sig. (2-tailed)
q8_2 *Vezi Anexa 1, Q8	masculin	328	3.04	-1.99	.047
	feminin	271	3.21	-1.98	.049
q8_4 *Vezi Anexa 1, Q8	masculin	328	2.55	-2.30	.022
	feminin	272	2.76	-2.27	.023
categ	nivel educatie	N	Mean	t	Sig. (2-tailed)
q8_1 *Vezi Anexa 1, Q8	relativ scazut, maxim gimnaziu	408	2.84	3.07	.002
	relativ ridicat, cel putin liceu	192	2.56	3.07	.002
q8_2 *Vezi Anexa 1, Q8	relativ scazut, maxim gimnaziu	407	3.20	3.03	.003
	relativ ridicat, cel putin liceu	192	2.93	3.01	.003
q8_4 *Vezi Anexa 1, Q8	relativ scazut, maxim gimnaziu	408	2.71	2.23	.026
	relativ ridicat, cel putin liceu	192	2.50	2.17	.031
q8_5	relativ scazut, maxim gimnaziu	408	2.70	2.67	.008
	relativ ridicat, cel putin liceu	192	2.46	2.65	.008

Consultati – DA / NU		N	Mean	t	Sig. (2-tailed)
q8_1 – q8_6 *Vezi Anexa 1, Q8	da	405	2.61	-4.64	.000
	nu	195	3.03	-4.67	.000
	da	405	3.02	-3.12	.002
	nu	194	3.30	-3.25	.001
	da	405	2.77	-4.57	.000
	nu	195	3.19	-4.67	.000
	da	405	2.54	-3.47	.001
	nu	195	2.87	-3.46	.001
	da	405	2.49	-4.64	.000
	nu	195	2.91	-4.61	.000
	da	404	2.63	-4.23	.000
	nu	195	3.04	-4.23	.000
categ	distanta	N	Mean	t	Sig. (2-tailed)
q8_1 *Vezi Anexa 1, Q8	distanta mare	169	2.96	3.05	.003
	distanta mica	114	2.55	3.09	.002
q8_3 *Vezi Anexa 1, Q8	distanta mare	169	3.14	2.59	.010
	distanta mica	114	2.79	2.62	.009

apartenenta_etnica		N	Mean	t	Sig. (2-tailed)
q8_1 *Vezi Anexa 1, Q8	romana	295	2.60	-3.51	.000
	alta	305	2.90	-3.51	.000
q8_2 *Vezi Anexa 1, Q8	romana	295	2.98	-3.12	.002
	alta	304	3.24	-3.12	.002
q8_3 *Vezi Anexa 1, Q8	romana	295	2.79	-2.65	.008
	alta	305	3.02	-2.65	.008
q8_5 *Vezi Anexa 1, Q8	romana	295	2.45	-3.95	.000
	alta	305	2.79	-3.95	.000
q8_6 *Vezi Anexa 1, Q8	romana	295	2.58	-3.88	.000
	alta	304	2.93	-3.88	.000

Tabel 8.c:

Inter-Item Correlation Matrix						
Var. Anexa 1, Q8	q8_1	q8_2	q8_3	q8_4	q8_5	q8_6
q8_1		.639	.594	.492	.577	.551
q8_2	.639		.635	.449	.499	.557
q8_3	.594	.635		.524	.533	.549
q8_4	.492	.449	.524		.597	.534
q8_5	.577	.499	.533	.597		.669
q8_6	.551	.557	.549	.534	.669	

Tabel 9.a:

Q9: În rezolvarea unor probleme personale/familiale, în ce măsură sunteți sprijiniți de prieteni/vecini/ cunoștințe?	%
0. deloc	6.5
1. foarte mică măsură	9.5
2. mică măsură	25.5
3. mare măsură	32.7
4. foarte mare măsură	25.2
99. NS/NR	0.7

nu mizează pe susținere (%)	41.5
mizează pe susținere (%)	57.8

Tabel 9.b:

Group Statistics, Test t					
sex		N	Mean	t	Sig. (2-tailed)
sprijin_RS	masculin	328	2.51	-2.35	.019
	feminin	268	2.73	-2.36	.019

Tabel 10:

Q10: Prioritizarea măsurilor care ar trebui adoptate	rank*	stdev
I. Construirea unui Centru de Resurse destinat grupurilor vulnerabile	5.20	3.13
II. Formarea unor grupe de susținere a persoanelor defavorizate (administrație, școală, poliție, biserică, mediul de afaceri local)	5.51	3.01
III. Stimularea dialogului social prin participarea constantă a reprezentanților categoriilor defavorizate la ședințele Consiliului Local	5.69	2.75
IV. Constituirea unor grupuri de inițiativă locale (cu reprezentanți ai persoanelor defavorizate)	5.81	3.18
V. Implicarea persoanelor vulnerabile în activități civice derulate în cadrul localității	5.89	2.90
VI. Elaborarea și implementarea unor microproiecte/ practici sociale vizând susținerea grupurilor defavorizate	6.02	2.95
VII. Dezvoltarea unor serviciilor sociale integrate la nivel comunitar	6.16	2.83
VIII. Oferirea de informare și/ instruire în vederea creșterii gradului de ocupare (AJOFM/ AJPIS)	6.31	2.92
IX. Oferirea de informare și/ sau instruire în vederea accesării unor fonduri europene (agricultură/ PNDR)	6.90	2.82
X. Realizarea unor parteneriate între Consiliul Local și alte instituții/ servicii publice	6.99	2.80

* Conventional și pentru facilitarea înțelegerii s-a utilizat tot media ca indicator al tendinței centrale, chiar dacă se analizează de fapt ordinea priorităților.

Tabel 11:

Q11: Măsurarea șanselor de reușită ale măsurilor care ar trebui adoptate	mean	stdev
10. Oferirea de informare și/ instruire în vederea creșterii gradului de ocupare (AJOFM/ AJPIS)	6.20	2.42
9. Formarea unor grupe de susținere a persoanelor defavorizate (administrație, școală, poliție, biserică, mediul de afaceri local)	6.12	2.41
8. Realizarea unor parteneriate între Consiliul Local și alte instituții/ servicii publice	6.10	2.63
7. Dezvoltarea unor serviciilor sociale integrate la nivel comunitar	6.05	2.33
6. Elaborarea și implementarea unor microproiecte/ practici sociale vizând susținerea grupurilor defavorizate	5.88	2.45
5. Oferirea de informare și/ sau instruire în vederea accesării unor fonduri europene (agricultură/ PNDR)	5.87	2.46
4. Implicarea persoanelor vulnerabile în activități civice derulate în cadrul localității	5.76	2.54
3. Construirea unui Centru de Resurse destinat grupurilor vulnerabile	5.74	2.58
2. Constituirea unor grupuri de inițiativă locale (cu reprezentanți ai persoanelor defavorizate)	5.73	2.55
1. Stimularea dialogului social prin participarea constantă a reprezentanților categoriilor defavorizate la ședințele Consiliului Local	5.71	2.45

Tabel 12:

Q12: Gradul de disponibilitate în susținerea măsurilor care ar trebui adoptate	mean	stdev
10. Formarea unor grupe de susținere a persoanelor defavorizate (administrație, școală, poliție, biserică, mediul de afaceri local)	5.99	2.82
9. Implicarea persoanelor vulnerabile în activități civice derulate în cadrul localității	5.89	2.92
8. Dezvoltarea unor serviciilor sociale integrate la nivel comunitar	5.81	3.16
7. Elaborarea și implementarea unor microproiecte/ practici sociale vizând susținerea grupurilor defavorizate	5.55	3.14
6. Stimularea dialogului social prin participarea constantă a reprezentanților categoriilor defavorizate la ședințele Consiliului Local	5.53	2.85
5. Constituirea unor grupuri de inițiativă locale (cu reprezentanți ai persoanelor defavorizate)	5.44	3.00
4. Construirea unui Centru de Resurse destinat grupurilor vulnerabile	5.40	3.03
3. Oferirea de informare și/ instruire în vederea creșterii gradului de ocupare (AJOFM/ AJPIS)	5.38	3.35
2. Realizarea unor parteneriate între Consiliul Local și alte instituții/ servicii publice	5.30	3.15
1. Oferirea de informare și/ sau instruire în vederea accesării unor fonduri europene (agricultură/ PNDR)	5.22	3.21

Anexa 3.2. – Tabele și reprezentări grafice: *Secțiunea 2 – Perspectiva instituțională*

Tabel 1:

Q1: Încrederea în capacitatea instituțională de rezolvare a problemelor grupurilor vulnerabile	cetățeni		
mean	7.03	încredere mică	13,3
stdev	2.09	încredere mare	68,8

Categorii încredere:	frq	%
foarte mică	24	4,0
mică	56	9,3
relativă	100	16,7
mare	269	44,8
foarte mare	144	24,0
NS/ NR	7	1,2

Tabel 2.a:

Q2: Modalități de consultare publică administrație - cetățeni (%)	frq	%	fără NS/ NR
Discuții cu reprezentanții administrației locale	338	25,8	26,5
Întruniri publice	308	23,5	24,1
Participarea la ședințele Consiliului Local	236	18,0	18,5
Sondaj de opinie/ completarea unor formulare	235	17,9	18,4
Prin intermediul Internetului (facebook, forum de discutii)	160	12,2	12,5
NS/ NR	34	2,6	

Tabel 2.b:

Q3: Bifați litera corespunzătoare celei mai eficiente modalități de consultare publică! (%)	frq	%	fără NS/ NR
a. Întruniri publice	180	30,0	30,9
e. Discuții cu reprezentanții administrației locale)	174	29,0	29,8
b. Sondaj de opinie/ completarea unor formulare	86	14,3	14,8
d. Participarea la sedințele Consiliului local	79	13,2	13,6
c. Prin intermediul internetului (facebook, forum de discutii)	64	10,7	11,0
f. NS/ NR	17	2,8	

Tabel 3:

Q4: Implicarea administrației în gestionarea problemelor grupurilor vulnerabil (după ranguri)	deloc	foarte mică	mică	neutru	mare	foarte mare	implicare scăzută	implicare ridicată	mean	stdev
Locuire (obținerea unei locuințe/ teren pentru construcția unei case)	42,2	11,9	13,9	11,7	11,1	9,2	68,0	20,3	1,7	1,75
Antreprenariat/ inițierea/ dezvoltarea de activități generatoare de venituri	37,9	10,4	16,3	10,9	15,2	9,3	64,6	24,4	1,8	1,77
Ocupare (obținerea unui loc de muncă)	28,6	9,7	15,7	15,1	16,4	14,4	54,1	30,8	2,2	1,81
Obținerea unor venituri (drepturi bănești cuvenite legal)	27,9	8,7	13,4	15,7	17,4	17,0	49,9	34,4	2,4	1,86
Sănătate (accesibilitatea serviciilor de sănătate)	24,2	11,4	13,6	14,8	15,0	21,0	49,2	36,0	2,5	1,87
Participare socială (informare, consultare, participare la adoptarea deciziilor)	16,4	10,6	14,6	15,6	21,5	21,3	41,6	42,8	2,8	1,75
Educație (accesul la educație)	16,6	7,4	15,4	17,1	19,4	24,2	39,3	43,6	2,9	1,76
Egalitate de șanse și de tratament (în relație cu administrația/ serviciile publice)	11,7	6,7	8,8	17,2	25,7	30,0	27,2	55,7	3,3	1,67

Tabel 4:

Q5: Criterii de satisfacție în legătură cu calitatea serviciilor publice	foarte nemulțumiți	nemulțumiți	neutru	mulțumiți	foarte mulțumiți	insatisfacție	satisfacție	mean	stdev
Implicarea cetățenilor în îmbunătățirea serviciilor	5.7	25.8	33.6	23.9	11.1	31.5	34.9	3.1	1.08
Calitatea consultării administrație - cetățeni	3.8	17.5	30.8	30.3	17.6	21.2	47.9	3.4	1.08
Adresabilitate / în ce măsură serviciile publice se adresează nevoilor reale	2.6	11.6	23.9	40.2	21.7	14.2	61.9	3.7	1.02
Transparența deciziilor adoptate	2.9	10.5	20.3	39.3	27.1	13.4	66.3	3.8	1.05
Accesul egal la serviciile furnizate	1.4	7.2	20.5	42.2	28.7	8.5	70.9	3.9	0.95
Profesionalismul personalului	.8	6.5	19.4	40.1	33.3	7.3	73.3	4.0	0.93

Tabel 5:

Q6: Prioritizarea domeniilor de intervenție strategică destinată grupurilor vulnerabile - ierarhizare	mean	stdev
VII. Educație	2.1	1.21
VIII. Sănătate	2.7	1.33
IX. Venituri	3.5	1.48
X. Locuire	3.7	1.54
XI. Ocupare	3.9	1.51
XII. Participare socială	5.1	1.40

Tabel 6:

Q20: Categoriile vulnerabile reprezentative (%)	%
Romi	30.08
Persoane sărace	28.27
Persoane vârstnice singure sau dependente	9.68
Copii și tineri lipsiți de îngrijire și sprijin parental	9.49
Persoane care trăiesc în comunități marginalizate	8.82
Persoane cu dizabilități	7.50
Alte grupuri vulnerabile	6.17

* Valorile procentuale cumulează răspunsurile multiple la întrebarea Q20: În localitatea dvs., cele mai reprezentative categorii vulnerabile sunt (...):

Tabel 7:

Q8: Prioritizarea măsurilor care ar trebui adoptate	mean	stdev
I. Constituirea unor grupuri de inițiativă locale (cu reprezentanți ai persoanelor defavorizate)	4.93	3.03
II. Construirea unui Centru de Resurse destinat grupurilor vulnerabile	5.01	2.90
III. Formarea unor grupe de susținere a persoanelor defavorizate (administrație, școală, poliție, biserică, mediul de afaceri local)	5.18	2.85
IV. Elaborarea și implementarea unor microproiecte/ practici sociale vizând susținerea grupurilor defavorizate	5.46	3.00
V. Stimularea dialogului social prin participarea constantă a reprezentanților categoriilor defavorizate la ședințele Consiliului Local	5.86	2.78
VI. Implicarea persoanelor vulnerabile în activități civice derulate în cadrul localității	5.98	2.83
VII. Oferirea de informare și/ instruire în vederea creșterii gradului de ocupare (AJOFM/ AJPIS)	6.00	2.84
VIII. Dezvoltarea unor serviciilor sociale integrate la nivel comunitar	6.08	2.92
IX. Realizarea unor parteneriate între Consiliul Local și alte instituții/ servicii publice	6.53	2.84
X. Oferirea de informare și/ sau instruire în vederea accesării unor fonduri europene (agricultură/ PNDR)	6.95	2.82

Tabel 8:

Q9: Măsurarea șanselor de reușită ale măsurilor care ar trebui adoptate	mean	stdev
10. Oferirea de informare și/ instruire în vederea creșterii gradului de ocupare (AJOFM/ AJPIS)	6.95	2.57
9. Realizarea unor parteneriate între Consiliul Local și alte instituții/ servicii publice	6.92	2.69
8. Formarea unor grupe de susținere a persoanelor defavorizate (administrație, școală, poliție, biserică, mediul de afaceri local)	6.77	2.62
7. Elaborarea și implementarea unor microproiecte/ practici sociale vizând susținerea grupurilor defavorizate	6.74	2.52
6. Oferirea de informare și/ sau instruire în vederea accesarii unor fonduri europene (agricultură/ PNDR)	6.66	2.67
5. Constituirea unor grupuri de inițiativă locale (cu reprezentanți ai persoanelor defavorizate)	6.60	2.72
4. Dezvoltarea unor serviciilor sociale integrate la nivel comunitar	6.47	2.69
3. Stimularea dialogului social prin participarea constantă a reprezentanților categoriilor defavorizate la ședințele Consiliului Local	6.45	2.71
2. Implicarea persoanelor vulnerabile în activități civice derulate în cadrul localității	6.32	2.68
1. Construirea unui Centru de Resurse destinat grupurilor vulnerabile	6.28	2.71

Tabel 9:

Q10: Gradul de disponibilitate în susținerea măsurilor care ar trebui adoptate	mean	stdev
10. Formarea unor grupe de susținere a persoanelor defavorizate (administrație, școală, poliție, biserică, mediul de afaceri local)	6.95	2.86
9. Elaborarea și implementarea unor microproiecte/ practici sociale vizând susținerea grupurilor defavorizate	6.59	3.04
8. Realizarea unor parteneriate între Consiliul Local și alte instituții/ servicii publice	6.53	3.09
7. Implicarea persoanelor vulnerabile în activități civice derulate în cadrul localității	6.49	2.90
6. Construirea unui Centru de Resurse destinat grupurilor vulnerabile	6.44	3.22
5. Stimularea dialogului social prin participarea constantă a reprezentanților categoriilor defavorizate la ședințele Consiliului Local	6.42	3.14
4. Constituirea unor grupuri de inițiativă locale (cu reprezentanți ai persoanelor defavorizate)	6.32	3.09
3. Dezvoltarea unor serviciilor sociale integrate la nivel comunitar	6.31	3.17
2. Oferirea de informare și/ instruire în vederea creșterii gradului de ocupare (AJOFM/ AJPIS)	6.28	3.06
1. Oferirea de informare și/ sau instruire în vederea accesarii unor fonduri europene (agricultură/ PNDR)	6.02	3.23

Anexa 3.3. – Tabele și reprezentări grafice: *Secțiunea 3 – Analiză comparativă*

Tabel 1:

Q1 / Q20: Apartenența la grupurile vulnerabile (%)	grupuri vulnerabile	instituții	dif (GV-I)	t	p ≤ 0,05
1. Persoane sărace	27.8	28.3	-0.5	M _{GV} = 1,26 M _{I_APL} = 1,83 t = -9,12 p = 0,01	
2. Copii și tineri lipsiți de îngrijire și sprijin parental	8.5	9.5	-1.0		
3. Persoane vârstnice singure sau dependente	10.2	9.7	0.5		
4. Romi	28.7	30.1	-1.4		
5. Persoane cu dizabilități	8.2	7.5	0.7		
6. Alte grupuri vulnerabile	5.4	6.2	-0.8		
7. Persoane care trăiesc în comunități marginalizate	11.2	8.8	2.4		

* r / rho - după numărul total de mențiuni. Grupurile vulnerabile sunt listate conform ordinii variabilelor categoriale din chestionar.

Tabel 2:

Q2 / Q1: Încrederea în capacitatea instituțională de rezolvare a problemelor grupurilor vulnerabile	grupuri vulnerabile	instituții	dif (GV-I)	t	p ≤ 0,05
mean	5.33	7.03	-1.7	t = -13,70	p = 0,01
stdev	2.18	2.09	0.09		

Tabel 3:

Q5 / Q2: Modalități de consultare publică administrație - cetățeni (%)	grupuri vulnerabile	instituții	dif (GV-I)	p ≤ 0,05	p ≤ 0,05
Întruniri publice [a]	22.6	23.5	-0.9	M _{GV} = 1,48 M _{I_APL} = 2,25 t = -13,46 p = 0,01	
Sondaj de opinie/ completarea unor formulare [b]	15.8	17.9	-2.1		
Prin intermediul Internetului (facebook, forum de discutii) [c]	13.5	12.2	1.3		
Participarea la ședințele Consiliului Local [d]	9.6	18.0	-8.4		
Discuții cu reprezentanții administrației locale [e]	20.4	25.8	-5.4		
NS/ NR [f]	18.2	2.6	15.6		

* r / rho - după numărul total de mențiuni

Tabel 4:

Q7 / Q4: Discriminare cetățeni versus implicare administrație (după diferențele între medii)	p ≤ 0,05	M _{GV} M _{I_APL}
1. Egalitate de șanse și de tratament (în relație cu administrația/ serviciile publice)	p = 0,01	2.64 3.29
2. Educație (accesul la educație)	p = 0,01	2.13 2.88
3. Obținerea unor venituri (drepturi bănești cuvenite legal)	p = 0,294	2.48 – nesemnificativă 2.37 – nesemnificativă
4. Ocupare (obținerea unui loc de muncă)	p = 0,01	2.80 2.24
5. Antreprenoriat/ inițierea/ dezvoltarea de activități generatoare de venituri	p = 0,01	2.40 1.83
6. Participare socială (informare, consultare, participare la adoptarea deciziilor)	p = 0,01	2.48 2.79
7. Locuire (obținerea unei locuințe/ teren pentru construcția unei case)	p = 0,01	2.44 1.65
8. Sănătate (accesibilitatea serviciilor de sănătate)	p = 0,209	2.35 – nesemnificativă 2.48 – nesemnificativă

Tabel 5:

Q8 / Q5: Criterii de satisfacție în legătură cu calitatea serviciilor publice	p ≤ 0,05	M _{GV}
		M _{I_APL}
Transparența decizională	p = 0,01	2.75 3.77
Profesionalismul personalului	p = 0,01	3.11 3.98
Accesul egal la serviciile furnizate	p = 0,01	2.91 3.90
Implicarea cetățenilor în îmbunătățirea serviciilor	p = 0,01	2.65 3.09
Calitatea consultării administrație - cetățeni	p = 0,01	2.63 3.41
Adresabilitate / în ce măsură serviciile publice se adresează nevoilor reale	p = 0,01	2.76 3.67

Tabel 6:

Q10 / Q8: Prioritizarea măsurilor care ar trebui adoptate	Mean Rank _{GV} = I-a linie	Z	Asymp. Sig. (2-tailed)	Kolmogorov-Smirnov Z	Asymp. Sig. (2-tailed)
	Mean Rank _{I_APL} = II-a linie	Mann-Whitney U Test		Kolmogorov-Smirnov Test	
1. Constituirea unor grupuri de inițiativă locale (cu reprezentanți ai persoanelor defavorizate)	624.9				
	532.3	-4.746	.000	2.227	.000
2. Construirea unui Centru de Resurse destinat grupurilor vulnerabile	585.2				
	569.2	-.823	.410	.978	.294
3. Formarea unor grupe de susținere a persoanelor defavorizate (administrație, școală, poliție, biserică, mediul de afaceri local)	595.1				
	560.8	-1.757	.079	1.479	.025
4. Stimularea dialogului social prin participarea constantă a reprezentanților categoriilor defavorizate la ședințele Consiliului Local	566.0	-1.102	.271	.739	.646
	587.5				
5. Implicarea persoanelor vulnerabile în activități civice derulate în cadrul localității	571.1	-.494	.621	.514	.954
	580.7				
6. Elaborarea și implementarea unor microproiecte/ practici sociale vizând susținerea grupurilor defavorizate	608.2				
	546.3	-3.175	.001	1.797	.003
7. Dezvoltarea unor serviciilor sociale integrate la nivel comunitar	577.6				
	570.6	-.363	.716	.562	.910
8. Oferirea de informare și/ instruire în vederea creșterii gradului de ocupare (AJOFM/ AJPIS)	597.0				
	558.0	-2.003	.045	1.549	.016
9. Oferirea de informare și/ sau instruire în vederea accesării unor fonduri europene (agricultură/ PNDR)	570.0	-.347	.728	.487	.972
	576.8				
10. Realizarea unor parteneriate între Consiliul Local și alte instituții/ servicii publice	600.3				
	546.3	-2.788	.005	1.692	.007

Tabel 7:

Q11 / Q9: Măsurarea șanselor de reușită ale măsurilor care ar trebui adoptate	Sig. (2-tailed)	M _{GV}
		M _{I APL}
1. Constituirea unor grupuri de inițiativă locale (cu reprezentanți ai persoanelor defavorizate)	.000	5.73
	.000	6.60
2. Construirea unui Centru de Resurse destinat grupurilor vulnerabile	.001	5.74
	.001	6.28
3. Formarea unor grupe de susținere a persoanelor defavorizate (administrație, școală, poliție, biserică, mediul de afaceri local)	.000	6.12
	.000	6.77
4. Stimularea dialogului social prin participarea constantă a reprezentanților categoriilor defavorizate la ședințele Consiliului Local	.000	5.71
	.000	6.45
5. Implicarea persoanelor vulnerabile în activități civice derulate în cadrul localității	.000	5.76
	.000	6.32
6. Elaborarea și implementarea unor microproiecte/ practici sociale vizând susținerea grupurilor defavorizate	.000	5.88
	.000	6.74
7. Dezvoltarea unor serviciilor sociale integrate la nivel comunitar	.006	6.05
	.006	6.47
8. Oferirea de informare și/ instruire în vederea creșterii gradului de ocupare (AJOFM/ AJPIS)	.000	6.20
	.000	6.95
9. Oferirea de informare și/ sau instruire în vederea accesării unor fonduri europene (agricultură/ PNDR)	.000	5.87
	.000	6.66
10. Realizarea unor parteneriate între Consiliul Local și alte instituții/ servicii publice	.000	6.10
	.000	6.92

Tabel 8:

Q12 / Q10: Gradul de disponibilitate în susținerea măsurilor care ar trebui adoptate	Sig. (2-tailed)	MGV
		M _{I_APL}
1. Constituirea unor grupuri de inițiativă locale (cu reprezentanți ai persoanelor defavorizate)	.000	5.44
	.000	6.32
2. Construirea unui Centru de Resurse destinat grupurilor vulnerabile	.000	5.40
	.000	6.44
3. Formarea unor grupe de susținere a persoanelor defavorizate (administrație, școală, poliție, biserică, mediul de afaceri local)	.000	5.99
	.000	6.95
4. Stimularea dialogului social prin participarea constantă a reprezentanților categoriilor defavorizate la ședințele Consiliului Local	.000	5.53
	.000	6.42
5. Implicarea persoanelor vulnerabile în activități civice derulate în cadrul localității	.001	5.89
	.001	6.49
6. Elaborarea și implementarea unor microproiecte/ practici sociale vizând susținerea grupurilor defavorizate	.000	5.55
	.000	6.59
7. Dezvoltarea unor serviciilor sociale integrate la nivel comunitar	.015	5.81
	.015	6.31
8. Oferirea de informare și/ instruire în vederea creșterii gradului de ocupare (AJOFM/ AJPIS)	.000	5.38
	.000	6.28
9. Oferirea de informare și/ sau instruire în vederea accesării unor fonduri europene (agricultură/ PNDR)	.000	5.22
	.000	6.02
10. Realizarea unor parteneriate între Consiliul Local și alte instituții/ servicii publice	.000	5.30
	.000	6.53

Tabel 9:

Măsura strategică. Ierarhizare maxim 1 - minim 10	prioritizare		șanse de reușită		Disponibilitate / implicare		Dif prioritizare	Dif șanse	Dif disponibilitate
	GV	APL	GV	APL	GV	APL	GV-APL	GV-APL	GV-APL
Constituirea unor grupuri de inițiativă locale (cu reprezentanți ai persoanelor defavorizate)	4	1	9	6	6	7	3	3	-1
Construirea unui Centru de Resurse destinat grupurilor vulnerabile	1	2	8	10	7	5	-1	-2	2
Formarea unor grupe de susținere a persoanelor defavorizate (administrație, școală, poliție, biserică, mediul de afaceri local)	2	3	2	3	1	1	-1	-1	0
Stimularea dialogului social prin participarea constantă a reprezentanților categoriilor defavorizate la ședințele Consiliului Local	3	5	10	8	5	6	-2	2	-1
Implicarea persoanelor vulnerabile în activități civice derulate în cadrul localității	5	6	7	9	2	4	-1	-2	-2
Elaborarea și implementarea unor microproiecte/ practici sociale vizând susținerea grupurilor defavorizate	6	4	5	4	4	2	2	1	2
Dezvoltarea unor serviciilor sociale integrate la nivel comunitar	7	8	4	7	3	8	-1	-3	-5
Oferirea de informare și/ instruire în vederea creșterii gradului de ocupare (AJOFM/ AJPIS)	8	7	1	1	8	9	1	0	-1
Oferirea de informare și/ sau instruire în vederea accesării unor fonduri europene (agricultură/ PNDR)	9	10	6	5	10	10	-1	1	0
Realizarea unor parteneriate între Consiliul Local și alte instituții/ servicii publice	10	9	3	2	9	3	1	1	6

Anexa 4 – Fidelitatea itemilor, modelul regresiei liniare și alte date utilizate în testarea ipotezelor

(a) Fidelitatea itemilor

Întrebări pentru care a fost utilizată o scală cu 6 trepte (de la 0 la 5 / 1 la 6):

Tabel 1

Q3 și Q7 – Chestionar grupuri vulnerabile				Q4 și Q6 Chestionar instituții			
Reliability Statistics				Reliability Statistics			
Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items		Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items	
.828	.816	12		.725	.657	14	

Întrebări pentru care a fost utilizată o scală cu 5 trepte (de la 1 la 5):

Tabel 2

Q8 – Chestionar grupuri vulnerabile			Q5 – Chestionar instituții		
Reliability Statistics			Reliability Statistics		
Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items	Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
.884	.884	6	.891	.893	6

Întrebări pentru care a fost utilizată o scală cu 10 trepte (variabile scor):

Tabel 3

Q2 și Q6 – Chestionar grupuri vulnerabile				Q1, Q9 și Q10 – Chestionar instituții		
	Reliability Statistics					
	Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items			
	.875	.875	4			
Q11 și Q12 – Chestionar grupuri vulnerabile						
	Reliability Statistics			Reliability Statistics		
	Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items	Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
	.927	.925	20	.942	.941	21

Întrebări pentru care a fost utilizată o scală cu 10 trepte (variabile ordinale - ranguri):

Tabel 4

Q10 – Chestionar grupuri vulnerabile				Q8 – Chestionar instituții			
Reliability Statistics				Reliability Statistics			
Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items		Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items	
.619	.616	10		.466	.465	10	

(b) Modelul regresiei liniare pentru explicarea relației încredere – prestație instituțională

Perspectiva comună (grupuri vulnerabile și respondenți instituționali)

ANOVA^a

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	432.531	6	72.089	74.952	.000^b
	Residual	1104.135	1148	.962		
	Total	1536.667	1154			

a. Dependent Variable: incredere
b. Predictors: (Constant), q85_6, q85_4, q85_2, q85_3, q85_5, q85_1

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	95.0% Confidence Interval for B	
		B	Std. Error	Beta			Lower Bound	Upper Bound
1	(Constant)	1.323	.107		12.397	.000	1.113	1.532
	q85_1	.249	.041	.252	6.004	.000	.167	.330
	q85_2	.076	.044	.071	1.712	.087	-.011	.163
	q85_3	.123	.042	.121	2.968	.003	.042	.205
	q85_4	.007	.034	.007	.218	.828	-.060	.075
	q85_5	.030	.042	.029	.711	.478	-.052	.111
	q85_6	.128	.040	.129	3.176	.002	.049	.207

a. Dependent Variable: incredere

Grupuri vulnerabile

ANOVA^a

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	125.554	6	20.926	20.689	.000^b
	Residual	593.727	587	1.011		
	Total	719.281	593			

a. Dependent Variable: incredere
b. Predictors: (Constant), q85_6, q85_4, q85_2, q85_1, q85_3, q85_5

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	95.0% Confidence Interval for B	
		B	Std. Error	Beta			Lower Bound	Upper Bound
1	(Constant)	1.500	.144		10.387	.000	1.216	1.783
	q85_1	.267	.057	.256	4.684	.000	.155	.379
	q85_2	.069	.058	.066	1.194	.233	-.045	.183
	q85_3	.133	.055	.131	2.429	.015	.025	.241
	q85_4	.070	.050	.070	1.401	.162	-.028	.169
	q85_5	-.025	.059	-.023	-.416	.678	-.141	.092
	q85_6	-.014	.054	-.015	-.263	.792	-.121	.092

a. Dependent Variable: incredere

Respondenți instituționali

ANOVA^a

Model	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.	
1	Regression	148.652	6	24.775	29.794	.000 ^b
	Residual	460.684	554	.832		
	Total	609.337	560			

a. Dependent Variable: incredere

b. Predictors: (Constant), a85_6, a85_4, a85_2, a85_3, a85_5, a85_1

Coefficients^a

Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	95.0% Confidence Interval for B	
	B	Std. Error	Beta			Lower Bound	Upper Bound
1	(Constant)	1.628	.184	8.832	.000	1.266	1.990
	q85_1	.145	.060	.146	.016	.027	.262
	q85_2	.091	.067	.081	.175	-.041	.222
	q85_3	.000	.064	.000	.995	-.126	.126
	q85_4	-.008	.046	-.008	.864	-.098	.082
	q85_5	.052	.056	.053	.360	-.059	.162
	q85_6	.297	.059	.291	.000	.182	.413

a. Dependent Variable: încredere

Semnificația variabilelor supuse analizei:

a. Încredere (variabila dependentă): pe baza întrebării comune din chestionare (vezi Anexa 1.a, respectiv 1.b):

Q2: *Câtă încredere aveți în posibilitățile instituțiilor/ serviciilor publice locale de a rezolva problemele categoriilor defavorizate?* (chestionar adresat grupurilor vulnerabile);

Q1: *Câtă încredere aveți în posibilitățile instituțiilor/ serviciilor publice locale de a rezolva problemele categoriilor defavorizate?* (chestionar adresat mediului organizațional).

b. Prestația instituțională - predictor: transparență, profesionalism, acces (egal), implicare, consultare, adresabilitate (relevantă), conform tabelului de mai jos:

q85_1. Transparența deciziilor adoptate
q85_2. Profesionalismul personalului
q85_3. Accesul egal la serviciile furnizate
q85_4. Implicarea cetățenilor în îmbunătățirea serviciilor
q85_5. Calitatea consultării administrație - cetățeni
q85_6. Adresabilitate / în ce măsură serviciile publice se adresează nevoilor reale

c) Date necesare tesării ipotezei nr. 2: Capitalul social reprezintă o premise a dezvoltării locale

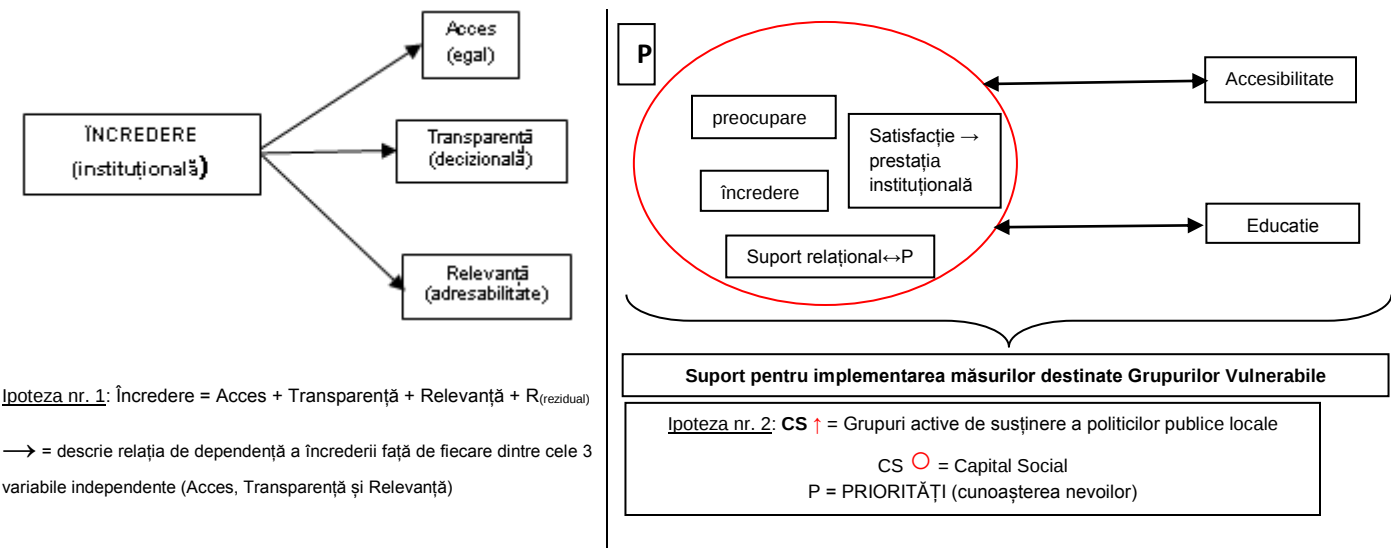
Nr. Q	Capital social	Prioritate Q 10	N (P)	Şanse Q11	N (S)	Disponibilitate Q12	N (D)	Educație Q17	Distanță Q19
Q.2.	incredere (+)	5.88	2	6.24	7	5.77	2	NS	26.44
Q.2.	incredere (-)	6.16		5.65		5.38		NS	35.23
Q3_1	Preocupare (+), Q3_1	6.11	0	6.28	9	5.94	9	NS	NS
Q3_1	Preocupare (-), Q3_1	5.98		5.52		5.21		NS	NS
Q3_2	Preocupare (+), Q3_2	5.99	2	6.17	9	5.99	10	NS	33.87
Q3_2	Preocupare (-), Q3_2	6.13		5.6		5.11		NS	27.26
Q3_3	Preocupare (+), Q3_3	6.06	2	6.25	10	5.88	7	3.21	36.74
Q3_3	Preocupare (-), Q3_3	6.04		5.53		5.23		2.9	26.06
Q3_4	Preocupare (+), Q3_4	6.07	3	6.17	8	5.90	9	3.16	33.63
Q3_4	Preocupare (-), Q3_4	6.02		5.45		5.00		2.91	26.93
Q8_1	prestati institutionala (+)	6.01	1	6.23	8	5.88	7	NS	28.38
Q8_1	prestati institutionala (-)	6.1		5.52		5.20		NS	33.43
Q8_2	prestati institutionala (+)	5.94	3	6.05	8	5.62	0	3	31.97
Q8_2	prestati institutionala (-)	6.38		5.53		5.38		3.25	26.13
Q8_3	prestati institutionala (+)	5.97	2	6.12	6	5.71	2	NS	27.8
Q8_3	prestati institutionala (-)	6.2		5.55		5.30		NS	36.14
Q8_4	prestati institutionala (+)	5.95	3	6.21	9	5.66	0	NS	NS
Q8_4	prestati institutionala (-)	6.16		5.56		5.44		NS	NS
Q8_5	prestati institutionala (+)	5.91	3	6.23	10	5.72	3	2.96	NS
Q8_5	prestati institutionala (-)	6.21		5.55		5.37		3.18	NS
Q8_6	prestati institutionala (+)	6.02	1	6.21	8	5.66	1	NS	NS
Q8_6	prestati institutionala (-)	6.08		5.56		5.44		NS	NS
Q.9.	suport relational (+)	5.84	6	6.02	3	5.38	1	3.16	NS
Q.9.	suport relational (-)	6.35		5.82		5.73		2.94	NS

Nr. Q	Variabile	Prioritate	N (P)	Şanse	N (S)	Disponibilitate	N (D)
Q.17.	Educatie (+)	6.13	2	6,00	0	6.33	10
Q.17.	Educatie (-)	6.01		5.88		5.19	
Q.19.	Distanta (+)	5.66	1	6.44	7	6.17	2
Q.19.	Distanta (-)	5.82		5.55		5.90	

Semnificația notațiilor:

- pentru coloanele “Nr. Q” și următoarea (“Capital social”/ “Variabile”) – vezi numerotările utilizate în chestionar, Anexa 1.a, respectiv codificările utilizate pentru itemii de răspuns;
- coloanele *Prioritate*, *Şanse*, *Disponibilitate* = mediile generale pentru cele 3 criterii corespunzătoare măsurilor destinate susținerii grupurilor vulnerabile. Asocierea cu semnul (+) din coloana 2 (stânga) semnifică prezența unui element al stocului de capital social;
- N (P), N (S), N (D) – numărul de cazuri (măsurii) în care au fost constatate diferențe semnificative (teste de comparare a mediilor) în ceea ce privește evaluarea celor 3 criterii: Prioritare, Şansă și Disponibilitate;
- Educație și distanță – nivel de educație (scăzut sau mediu) respectiv distanța (mica sau relativ mare) față de cel mai apropiat municipiu reședință de județ;

Figura 1: *Reprezentarea schematică a validării celor două ipoteze*

Anexa 5 – Suport pentru fundamentarea analizei de context: indicatori și date statistice
(Sursa: INS, baza de date TEMPO-Online)

Tabel 1 - *Persoanele descurajate în a mai găsi un loc de muncă pe grupe de vârstă, medii de rezidență și sexe* (exprimate în Total persoane și valori procentuale). Perioada de raportare: trimestrul II 2015.

Grupe de varsta	% Medii de rezidență	Criterii utilizate: sexe și medii de rezidență	% Sexe
Total	100%	Total	100%
	58,6	Masculin	44,0
	41,4	Feminin	56,0
T și % medii de rezidență		Distribuția tinerilor pe medii de rezidență	T și % Sexe
Total tineri, până în 34 ani inclusiv	76419	Total tineri, pana in 34 ani inclusiv	76419
	Urban - 54,1	% tineri masculin	49,4
	Rural - 45,9	% tineri feminin	50,6
T și % medii de rezidență		Distribuția persoanelor [35;64 ani] pe medii de rezidență	T și % Sexe
Total persoane cu vârste între 35-64 ani	83303	Total persoane cu vârste între 35-64 ani	83303
	Urban - 62,8	% persoane [35;64] masculin	39,1
	Rural -37,2	% persoane [35;64] feminin	60,9

Tabel 2 - *Rata de ocupare a resurselor de muncă pe sexe, macrorégiuni, regiuni de dezvoltare și județe.*

Sexe	Național vs. Județe	%, 2014
ambe sexe, național	național	66,9
ambe sexe	Cluj	73,6
ambe sexe	Mures	67
ambe sexe	Buzau	65,5
ambe sexe	Calarasi	52,7
ambe sexe	Dolj	62,6
Masculin	național, masculin	67,8
Masculin	Cluj	79,1
Masculin	Mures	69,8
Masculin	Buzau	63,9
Masculin	Calarasi	48,6
Masculin	Dolj	62,6
Feminin	național, feminin	66
Feminin	Cluj	67,9
Feminin	Mures	63,8
Feminin	Buzau	67,3
Feminin	Calarasi	57,3
Feminin	Dolj	62,6

Tabel 3 - Rata locurilor de muncă vacante pe macroregiuni, regiuni de dezvoltare și activități ale economiei naționale (secțiuni) CAEN Rev.2. Perioada de raportare: Trimestrul III 2015, UM – procente.

Nivel național	TOTAL	1,16
Regiunea NORD-VEST	TOTAL	1,41
Regiunea CENTRU	TOTAL	0,91
Regiunea SUD-EST	TOTAL	0,55
Regiunea SUD-MUNTENIA	TOTAL	1,25
Regiunea SUD-VEST OLTENIA	TOTAL	0,51

Tabel 4 - Numărul mediu trimestrial / anual al pensionarilor pe tipuri de asigurări sociale și județe. Perioada de raportare: Trimestrul II 2015, UM – număr de persoane; procente.

Tipuri de asigurări sociale	Județe	Număr de persoane	Valori procentuale*
De asigurari sociale de stat	Cluj	164869	26,5
	Mures	133960	21,5
	Buzau	108560	17,4
	Calarasi	63225	10,1
	Dolj	152528	24,5
Agricultori	Cluj	13265	15,3
	Mures	14601	16,8
	Buzau	19780	22,8
	Calarasi	10886	12,5
	Dolj	28371	32,6
Pondere - de asigurari sociale de stat	NAȚIONAL	90,9%	
Pondere - agricultori	NAȚIONAL	9,1%	

*raportare la numărul total de pensionari din cele 5 județe, pe fiecare tip de asigurare social în parte.

Tabel 5 – Populația pe categorii de vârstă

Categorii majore de vârstă (%)	Cluj %	Mures %	Buzau %	Calarasi %	Dolj %
15-34 ani	29,6	30,4	29,07	31,4	30,2
35-64 ani	51,2	50,7	49,95	48,8	49,6
65 ani și peste	19,2	18,9	20,98	19,8	20,1
național % 15-34 ani -	30,9				
național % 35-64 ani -	50,9				
național % 65 ani și peste -	18,2				

Tabel 6 – Populația în funcție de gen

Distribuția pe sexe în profil teritorial	Cluj	Mures	Buzau	Calarasi	Dolj	Cluj %	Mures %	Buzau %	Calarasi %	Dolj %
masculin	296797	244680	200461	130954	291297	25,5	21,0	17,2	11,2	25,0
feminin	316686	258513	207879	138590	315300	25,6	20,9	16,8	11,2	25,5
% masculin	48,4	48,6	49,1	48,6	48,0	national masculin (%) – 48,8%				
% feminin	51,6	51,4	50,9	51,4	52,0	national feminin (%) – 51,2%				

Tabel 7 – Populația după medii de rezidență

Distribuția pe medii de rezidență	Cluj	Mures	Buzau	Calarasi	Dolj	Cluj %	Mures %	Buzau %	Calarasi %	Dolj %
urban	417275	271230	177339	109078	337745	31,79	20,66	13,51	8,31	25,73
rural	203291	231963	237038	160466	268852	18,45	21,06	21,52	14,57	24,41
% urban	67,2	53,9	42,8	40,5	55,7	national urban (%) – 56,4%				
% rural	32,8	46,1	57,2	59,5	44,3	national rural (%) – 43,6%				

Tabel 8 – Rata riscului de sărăcie sau excluziune socială (AROPE), pe regiuni de dezvoltare și macroregiuni

Național + regiuni (2014)	%
TOTAL (rata AROPE - național)	40,2
Regiunea NORD-VEST	31,9
Regiunea CENTRU	35,4
Regiunea SUD-EST	52,9
Regiunea SUD-MUNTENIA	40,8
Regiunea SUD-VEST OLTENIA	42,7

Tabel 9 – Rata șomajului înregistrat la sfârșitul lunii, pe sexe, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe

Sexe	Macroregiuni, regiuni de dezvoltare si judete	Luna august 2015
		UM: Procente
Total	Cluj	<u>2,3</u>
	Mures	<u>5,1</u>
	Buzau	<u>9,7</u>
	Calarasi	<u>6,9</u>
	Dolj	<u>8,9</u>
Masculin	Cluj	<u>2,1</u>
	Mures	<u>5,3</u>
	Buzau	<u>11,2</u>
	Calarasi	<u>7,9</u>
	Dolj	<u>9,9</u>
Feminin	Cluj	<u>2,5</u>
	Mures	<u>4,8</u>
	Buzau	<u>8,1</u>
	Calarasi	<u>6</u>
	Dolj	<u>7,7</u>
NAȚIONAL		5
masculin național		5,3
feminin național		4,6

Tabel 10 - Populația după etnie - județe

Grupuri etnice România	România nr.	România %	Buzău %	Călărași %	Cluj %	Dolj %	Mureș %
Români	16792868	83,46	90,7	84,55	75,37	90,05	50,35
Maghiari	1227623	6,10	0,0	0,02	14,99	0,03	36,46
Romi	621573	3,09	4,5	7,48	3,26	4,52	8,52
Germani	36042	0,18	0,0	0,00	0,10	0,01	0,27
Altă etnie	206725	1,03	0,1	0,23	0,39	0,13	0,12
Informație nedisponibilă	1236810	6,15	4,7	7,71	5,89	5,26	4,27
TOTAL	20121641	100,00	100,0	100,00	100,00	100,00	100,00
average Romi 5 județe vs. Național	5,66	Populația de etnie romă – peste media națională în toate cele 5 județe cuprinse în eșantion. Sursa: INS, RPL 2011 (prelucrare după principalele grupuri etnice).					
Național Romi	3,09						

Tabel 11 – Rata abandonului școlar: național vs. județe

Niveluri de instruire	Național și județe	%
Invatamant primar si gimnazial	TOTAL	1,4
-	Cluj	0,2
-	Mures	1,8
-	Buzau	1,7
-	Calarasi	1,4
-	Dolj	1,9
Invatamantul primar	TOTAL	1,1
-	Mures	1,1
-	Buzau	1,4
-	Calarasi	0,9
-	Dolj	1,1
Invatamant gimnazial	TOTAL	1,7
-	Cluj	0,7
-	Mures	2,7
-	Buzau	2
-	Calarasi	2,1
-	Dolj	2,7
Invatamantul secundar ciclul 2 (liceal si profesional)	TOTAL	2,9
-	Cluj	2,4
-	Mures	4,3
-	Buzau	2,4
-	Calarasi	3,1
-	Dolj	2,3
Invatamant postliceal	TOTAL	8,9
-	Cluj	8,1
-	Mures	8,7
-	Buzau	9
-	Calarasi	11,2
-	Dolj	9,2

abel 12 - *Resurse de muncă pe sexe – mii persoane (nivel național și județe, 2014)*

National	TOTAL	12597,7	100%
National Masculin	TOTAL	6603,4	52,4%
National Feminin	TOTAL	5994,3	47,6%

Masculin/Feminin/ ambe sexe	Județ	N	%
ambe sexe	Cluj	466,8	100
ambe sexe	Mures	343,8	100
ambe sexe	Buzau	262,2	100
ambe sexe	Calarasi	181,8	100
ambe sexe	Dolj	410,8	100
Masculin	Cluj	239,2	51,2
Masculin	Mures	180,7	52,6
Masculin	Buzau	140	53,4
Masculin	Calarasi	96,3	53,0
Masculin	Dolj	216,2	52,6
Feminin	Cluj	227,6	48,8
Feminin	Mures	163,1	47,4
Feminin	Buzau	122,2	46,6
Feminin	Calarasi	85,5	47,0
Feminin	Dolj	194,6	47,4

Tabel 13 – *Rata de activitate a resurselor de muncă pe sexe (nivel național și județe, 2014)*

National	TOTAL	70,7
National Masculin	TOTAL	72
National Feminin	TOTAL	69,3

Masculin/Feminin/ ambe sexe	Județ	%
ambe sexe	Cluj	75,7
ambe sexe	Mures	71
ambe sexe	Buzau	72,5
ambe sexe	Calarasi	57,4
ambe sexe	Dolj	69,2
Masculin	Cluj	81,2
Masculin	Mures	74,4
Masculin	Buzau	72,2
Masculin	Calarasi	54,1
Masculin	Dolj	70
Feminin	Cluj	70
Feminin	Mures	67,3
Feminin	Buzau	72,9
Feminin	Calarasi	61,2
Feminin	Dolj	68,2

Tabel 13 – Populația activă civilă – mii persoane (nivel național și județe, 2014)

National	TOTAL	8910	100
National Masculin	TOTAL	4756.8	53.4
National Feminin	TOTAL	4153.2	46.6

Masculin/Feminin/ ambe sexe	Județ	N	%
ambe sexe	Cluj	353.6	100
ambe sexe	Mures	244.2	100
ambe sexe	Buzau	190.2	100
ambe sexe	Calarasi	104.4	100
ambe sexe	Dolj	284.1	100
Masculin	Cluj	194.3	54.9
Masculin	Mures	134.5	55.1
Masculin	Buzau	101.1	53.2
Masculin	Calarasi	52.1	49.9
Masculin	Dolj	151.4	53.3
Feminin	Cluj	159.3	45.1
Feminin	Mures	109.7	44.9
Feminin	Buzau	89.1	46.8
Feminin	Calarasi	52.3	50.1
Feminin	Dolj	132.7	46.7

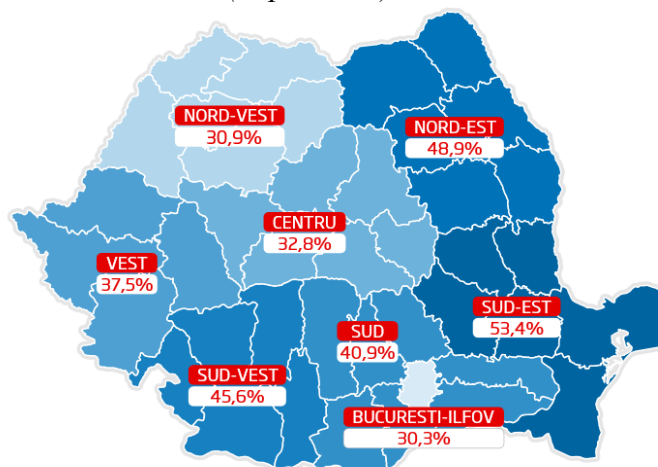
Tabel 14 - PIB pe județe (raportat la național) - SEC 2010, calculat conform CAEN Rev.2 (lei, 2012)

Total, 2012	596681.5	100%
Cluj	26079.4	4.4
Mures	12901.5	2.2
Buzau	8603.9	1.4
Calarasi	5504	0.9
Dolj	14685.8	2.5

Tabel 15 - Produsul intern brut (PIB) regional pe locuitor - prețuri curente, calculate conform CAEN Rev.1 (2008)

Regiunea de dezvoltare/ național	lei	% din total
Total 2008	23934.6	100%
Regiunea Nord -Vest	21284.3	88.9
Regiunea Centru	22820.1	95.3
Regiunea Sud-Est	19813.7	82.8
Regiunea Sud - Muntenia	19927.3	83.3
Regiunea Sud -Vest - Oltenia	18530.9	77.4

Grafic 1 – *Persoane expuse riscului de sărăcie (în procente)*

Sursa: INS, EUROSTAT

SURSE ȘI REFERINȚE BIBLIOGRAFICE:

Cohen, Jacob (1988), *Statistical Power Analysis for the Behavioral Sciences* (ediția a II-a), New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates;

Putnam, Robert (1993), *Making Democracy Work*, Harvard: Harvard University Press;

Sandu, Dumitru (2005), *Dezvoltare comunitară. Cercetare, practică, ideologie*, Iași, Editura Polirom;

* *Strategia națională privind incluziunea social și reducerea sărăciei* (2014-2010): www.mmuncii.ro;

** *Angajabilitatea percepută a grupurilor vulnerabile și factorii relaționați cu aceasta: raport de cercetare cantitativă* (2015) / coord.: Ștefania Isailă și Paul Teodor Hărăguș. - București: Eikon; Cluj-Napoca: Editura Școala Ardeleană;

Proiectul Guvernare incluzivă, cod PEH010
Asistență și Programe pentru Dezvoltare Durabilă - Agenda 21
Str. Mircea Vulcanescu nr. 2-4, et. 2, ap. 7, sect. 1, București
tel/fax 021-3114076 ; mobil : 0737062713
e-mail: agenda21_ro@yahoo.com; office@agenda21.org.ro
www.agenda21.org.ro

Ianuarie 2016